

NEUTRA - architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia
Farská č. 1, 949 01 Nitra;

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE

M U Ź L A

NÁVRH

TEXTOVÁ ČASŤ

SPRACOVATEĽ: NEUTRA – architektonický ateliér – Ing. arch. Peter Mizia,
Farská č.1, 949 01 Nitra
HLAVNÝ RIEŠITEL': Ing. arch. Peter Mizia
OBSTARÁVATEĽ: Obec Mužla
OSOBA SPÔSOBILÁ NA OBSTARÁVANIE ÚPN OBCE: Ing. Margita Ficsová
DÁTUM: NITRA, 09 / 2023

OBSAH

- A1 Základné údaje o úlohe a území
- A2 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši
- A3 Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce
- A4 Údaje o súlade riešenia územia so zadaním

- B Riešenie územného plánu obce
 - B1 Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis
 - B2 Vázby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu
 - B3 Základné demografické, sociálne a ekonomické rozvojové predpoklady obce
 - B4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy, dokumentujúce začlenenie riešenej obce do systému osídlenia
 - B5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania
 - B6 Návrh funkčného využitia územia obce s určením prevládajúcich funkčných území, vrátane určenia prípustného, obmedzujúceho a zakazujúceho funkčného využívania
 - B7 Bývanie – návrh riešenia
 - B8 Občianske vybavenie – sociálna infraštruktúra – návrh riešenia
 - B9 Výroba a skladové hospodárstvo – návrh riešenia
 - B10 Rekreácia - návrh riešenia
 - B11 Vymedzenie zastavaného územia obce
 - B12 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
 - B13 Návrh riešenia záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany, ochrany pred povodňami
 - B14 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny vrátane prvkov územného systému ekologickej stability, ekostabilizačných opatrení a ochrany kultúrneho dedičstva
 - B15 Doprava a prepravné vzťahy
 - B16 Rozvoj technickej infraštruktúry
 - B16.1 Zásobovanie vodou
 - B16.2 Kanalizácia
 - B16.3 Plynofikácia
 - B16.4 Elektrifikácia
 - B16.5 Telekomunikácie
 - B17 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie, prípadne hodnotenie z hľadiska predpokladania vplyvov na životné prostredie
 - B18 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov
 - B19 Vymedzenie plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, napr. záplavové územie
 - B20 Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely
 - B21 Hodnotenie navrhovaného riešenia najmä z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územno-technických dôsledkov.

- C ZÁVÄZNÁ ČASŤ /tvorí samostatnú časť/

- D DOKLADOVÁ ČASŤ

E GRAFICKÁ ČASŤ

1. Širšie vzťahy	M 1:50 000
2. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia k.ú. Mužla	M 1:10 000
3. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, vrátane prvkov ÚSES	M 1:10 000
4. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny, stresové javy	M 1:10 000
5. Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia s vyznačenou záväznou časťou riešenia	M 1:2 000
6. Výkres organizácie a regulácie územia	M 1:2 000
7. Výkres verejnoprospešných stavieb	M 1:2 000
8. Výkres riešenia verejného dopravného vybavenia	M 1:2 000
9. Výkres riešenia verejného technického vybavenia - elektrifikácia, plynofikácia, telekomunikácie	M 1:2 000
10. Výkres riešenia verejného technického vybavenia - vodné hospodárstvo	M 1:2 000
11. Výkres perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely	M 1:2 000

A 1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ÚLOHE A ÚZEMÍ

ÚLOHA: Územný plán obce Mužla
STUPEŇ: Návrh
KÓD OBCE: 503401

OBSTARÁVATEĽ : Obec Mužla
Sídlo: Hlavné námestie 711/2, 943 52 Mužla
Zastúpenie: Ing. Iván Farkas - starosta obce
IČO: 00309125
Tel: 036/2861760
Email: sekretariat@muzla.sk

ODBORNE SPÔSOBILÁ OSOBA NA OBSTARANIE ÚPD(územnoplánovacej dokumentácie) A ÚPP(územnoplánovacích podkladov): Ing. Margita Ficzo
Sídlo: Krajná č.58, 940 55 Nové Zámky
registračné číslo: 406
tel.: 0903122190
e-mail: margita.ficzova@slovanet.sk

SPRACOVATEĽ : NEUTRA – architektonický ateliér –
Sídlo: Ing. Arch. Peter Mizia,
Farská č.1, 949 01 Nitra
Autorizovaný architekt ,
Hlavný riešiteľ: Ing. Arch. Peter Mizia,
autorizačné oprávnenie číslo: 0550AA, Autorizovaný architekt
IČO: 32762151
DIČ: 1031843065
Tel: 0905 277234
e-mail: peter.mizia@gmail.com

RIEŠITEĽSKÝ KOLEKTÍV:
Riešiteľ úlohy: Ing. arch. Peter Mizia
Urbanizmus: Ing. arch. Peter Mizia
Ing. arch. Zuzana Gajová
Dopravné systémy: Ing. Miloš Gontko
Elektrifikácia: Ing. Josef Zajíček
Plynofikácia : Ing. Vojtech Suchý
Vodné hospodárstvo: Ing. Bohuš Malík
Ekológia a životné prostredie: Ing. Lucia Černá
Demografia a bývanie: Ing. Lucia Černá

A 2 Hlavné ciele riešenia a problémy, ktoré územný plán rieši

A 2.1. Dôvody pre obstaranie územného plánu

Dôvody na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie ÚPN obce Mužla:

- a) Pôvodný územný plán obce Mužla bol spracovaný v rokoch 2001 – 2004 Stavoprojektom Nitra (hlavný riešiteľ – Ing. arch. Michal Borguľa). Ten bol postupne aktualizovaný niekoľkými Zmenami a doplnkami: ZaD č.1 / 2008 (Ing. arch. Michal Borguľa, PhD.), ZaD č. 2 / 2009 (Ing. arch. Michal Borguľa, PhD.) a ZaD č.3 / 2015 (Ing. arch. Michal Borguľa, PhD.) . ZaD č.3 boli schválené obecným zastupiteľstvom v Mužli uznesením číslo14/12052016 dňa12.05.2016. Pôvodný územný plán sa v mnohých ohľadoch naplnil a už nevyhovuje ďalším ,súčasným rozvojovým potrebám a tendenciám obce.
- b) obec má záujem o vypracovanie aktuálnej územnoplánovacej dokumentácie v digitálnej forme;
- c) je snaha zabezpečiť väčšiu účasť občanov na rozvoji a zveľaďovaní obce;
- d) zosúladiť záujmy obecné so záujmami celospoločenskými, rešpektovaním aktuálneho ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja;
- e) podrobne zmapovať, zhodnotiť a zaregulovať celé záujmové územie obce;
- f) umožniť rozvoj vitálnych funkcií sídelného útvaru, rozvoj obytnej funkcie, výroby, služieb podnikateľských aktivít, rekreácie a turizmu;
- g) chrániť prírodné hodnoty, upriamiť pozornosť na riešenie ekologických problémov obce a rešpektovať nové zmeny technického, civilizačného a sociálno-ekonomického charakteru.

Zadanie je spracované v zmysle zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov a vykonanými Prieskumami a rozbormi, ktoré sú prvou fázou nevyhnutnou pre spracovanie nového územného plánu (ÚPN) obce Mužla.

Zadanie a návrh ÚPN obce Mužla boli vypracované na základe zmluvy o dielo č. 3/2022, ktorá bola medzi objednávateľom a spracovateľom uzavretá ako zmluva na poskytnutie služby na vypracovanie územnoplánovacej dokumentácie – ÚPN obce Mužla a bola uzavretá medzi zmluvnými stranami podľa § 10 zákona o verejnom obstarávaní po vyhodnotení súťaže na dodávateľa uvedenej územnoplánovacej dokumentácie.

A 2.2. Určenie hlavných cieľov rozvoja územia vyjadrujúcich rozvojový program spracovateľa

Všeobecné zásady rozvoja obce a jej spádového územia:

- na základe vykonaných prieskumov a rozborov v zastavanom území a v katastrálnom území navrhnuť optimálny rozvoj obce na návrhové obdobie;
- zapracovať všetky zámery, štúdie a projekty (rekonštrukcia miestnych komunikácií a chodníkov, kanalizácie a vodovodu);
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre rozvoj bývania, výroby a podnikania, rekreácie, a stanoviť spôsob využitia pozemkov, na ktorých sa nachádzali neobývané, ťažko poškodené domy a problematické územia;
- navrhnuť umiestnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti;
- navrhnuť chýbajúcu technickú vybavenosť;
- vytvoriť územno-technické predpoklady pre formovanie a plánovité budovanie sídelného centra v ťažiskovej polohe referenčného uzla;
- v celom riešenom území navrhnuť opatrenia s cieľom posilniť ekologickú stabilitu územia;

- vytváranie územno-technických podmienok pre rozvoj rekreačných a turistických služieb, výroby a drobného podnikania – tvorbu nových pracovných príležitostí;
- vytvoriť predpoklady pre rozvoj turistiky, športu a súvisiacich služieb;
- obec formovať ako reprezentatívne obytné centrum, podporovať a udržiavať všetky pamiatky, zvláštnosti a tradície;
- v oblasti centra vytvoriť územnotechnické predpoklady pre lokalizáciu vybavenosti a služieb;

Hlavným cieľom vypracovania Územného plánu obce Mužla je zabezpečiť pre samosprávny orgán obce záväzný územnoplánovací dokument, ktorý bude regulačným nástrojom rozvoja obce pre návrhové obdobie:

- pre koordinovanú realizáciu optimálnej rozvojovej urbanistickej koncepcie priestorového a funkčného usporiadania obce a jej katastrálneho územia,
- pre vecnú a časovú koordináciu urbanisticko-architektonických, krajinných a územno-technických rozvojových činností, opatrení a vzťahov ovplyvňujúcich životné prostredie, prírodné, kultúrno-historické a krajinné hodnoty územia, v súlade s celospoločenskými princípmi trvalo udržateľného rozvoja.
- ÚPN obce bude riešený v súlade s ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja a jeho záväznou časťou.

V oblasti rozvoja dopravy je potrebné :

- priority rozvoja dopravnej infraštruktúry obce zosúladiť s Programovým vyhlásením vlády SR (2016 – 2020) za oblasť dopravy, s Koncepciou územného rozvoja Slovenska 2011 v znení KURS 2011, Operačným programom Integrovaná infraštruktúra 2014-2020, Stratégiou rozvoja dopravy SR do roku 2020 a každoročne aktualizovaným Rozvojovým programom priorít verejných prác;
- dopravné napojenia rozvojových lokalít ,navrhované cestné komunikácie, statickú dopravu, cyklistické a pešie trasy je potrebné riešiť v súlade s aktuálne platnými TP a STN;
- postupovať v súlade s uznesením vlády SR č.223/2013 o národnej stratégii rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR.

Predmetom riešenia je proporčné riešenie celého územia obce Mužla. V riešenom území sa nachádzajú rozsiahlejšie územia, na ktorých sa navrhuje zmena funkčného využitia a ostatné intervencie v súlade so schváleným zadaním.

Ciele a požiadavky na ÚPD na základe výsledkov prieskumov,

Na základe rozborov údajov a poznatkov získaných komplexným prieskumom v teréne - riešenom území sú stanovené krátkodobé , strednodobé a dlhodobé rozvojové ciele , ktorých plnenie bude predmetom nasledujúcich stupňov ÚPD. Podrobná charakteristika riešeného územia bola predmetom stupňa :Prieskumy a rozbor (PAR) jej textovej a výkresovej časti..

Predmetom riešenia je proporčné riešenie celého katastrálneho územia Mužla. Okrem vyššie uvedených všeobecných rozvojových cieľov sa v riešenom území nachádzajú menšie ale aj rozsiahlejšie územia, na ktorých sa bude navrhovať zmena funkčného využitia.

Dôležitou a zásadnou charakteristikou tohto návrhu ÚPN obce Mužla je skutočnosť , že plánované zámery nijakým spôsobom nezasahujú do území európskej sústavy chránených území NATURA 2000, niesú umiestnené v ich bezprostrednej blízkosti a jedným zo základných cieľov je ochrana týchto citlivých území.

/v zmysle požiadaviek vyjadrenia č. OU-NZ-OSZP-2023/004864-036,vid' dokladová časť/.

A 3 VYHODNOTENIE DOTERAJŠIEHO ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

Posledný platný ÚPN, ktorý riešil územné a rozvojové záležitosti obce bol dokument: spracovaný v rokoch 2001 – 2004 Stavoprojektom Nitra (hlavný riešiteľ – Ing. arch. Michal Borguľa). Ten bol postupne aktualizovaný niekoľkými Zmenami a doplnkami: ZaD č.1 / 2008 (Ing. arch. Michal Borguľa, PhD.), ZaD č. 2 / 2009 (Ing. arch. Michal Borguľa, PhD.) a ZaD č.3 / 2015 (Ing. arch. Michal Borguľa, PhD.) . ZaD č.3 boli schválené obecným zastupiteľstvom v Mužli uznesením číslo14/12052016 dňa12.05.2016.

Pôvodný územný plán obce je v mnohých smeroch prekonaný a už nevyhovuje ďalším súčasným rozvojovým potrebám a tendenciám obce. Vzhľadom na rozsiahle legislatívne , spoločenské zmeny , ktoré od jeho schválenia prebehli má obec záujem vypracovať a schváliť nový, aktuálny komplexný regulačný nástroj na usmernenie urbanistického a trvalo udržateľného rozvoja. Obec má záujem o vypracovanie aktuálnej územnoplánovacej dokumentácie v digitálnej forme, ktorá zohľadní aktuálny geodetický podklad , zhodnotí predchádzajúci vývoj obce , nové požiadavky a bude riešiť celé administratívno – správne územie obce Mužla v súlade s platnou legislatívou a územným plánom regiónu NSK.

A 4 ÚDAJE O SÚLADE RIEŠENIA ÚZEMIA SO ZADANÍM

Zadanie je priamym, východiskovým podkladom pre vypracovanie ÚPN obce Mužla. Zadanie bolo schválené uznesením č. 3/25012023 Obecného zastupiteľstva v Mužle dňa 25.01.2023 a predtým prerokované v zmysle platnej legislatívy. Návrh ÚPN obce Mužla je spracovaný v súlade s týmto dokumentom.

O tom, ako sa plnia jednotlivé požiadavky zadania podrobnejšie pojednávajú nasledujúce príslušné kapitoly. Územný plán rieši v kontexte s celým záujmovým územím rozvojové požiadavky, ktoré boli schválené v dokumente: Zadanie ÚPN obce Mužla.

B RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU OBCE

B 1 VYMEDZENIE RIEŠENÉHO ÚZEMIA A JEHO GEOGRAFICKÝ OPIS

Obec Mužla leží v južnej časti Slovenska, v Nitrianskom samosprávnom kraji, v okrese Nové Zámky, 8 km západne od Štúrova. Katastrálne územie patrí do oblasti Podunajskej nížiny, celku Podunajská rovina na južnom okraji Hronskej tabule.

K obci patria časti Malá Mužla, Jurský Chlm a Čenkov. Kataster Mužle (rozloha 5 210 ha) ohraničuje na južnej strane Dunaj, ktorý tvorí prírodnú štátnu hranicu s Maďarskou republikou. Na západnej strane k.ú. Mužla susedí s Kravanmi nad Dunajom, Búčom a Gbelcami, na východnej s Obidom a Kamenným Mostom, na severnej s Belou, Ľubou a Šarkanom.

Intravilán obce sa okrem zanedbateľnej časti rozkladá na pleistocénnej sprašovej terase, ktorá sa tiahne od Štúrova po Búč a dosahuje v najvyššom bode (Kopec sv. Juraja, 129,6 m.n.m.) prevýšenie až 22 m nad okolitým inundačným územím. Reliéf celého katastra je však rozmanitejší, zahrňuje okrem inundačného územia pri Dunaji a pod uvedenou terasou i pahorky v jej severnej časti s výškou až 240 m.n.m., ktoré sú v súčasnosti z veľkej

časti pokryté vinohradmi. Najväčšie prevýšenie v rámci katastrálneho územia predstavuje až 125 m.

Z hľadiska reliéfu je pozoruhodná najmä oblasť Čenkovského lesa, ktorá tvorí ostrov prevyšujúci inundáciu o 2 až 5 m.

Prvé písomné správy o obci pochádzajú z r. 1156, dejiny osídlenia jej územia sa však začínajú už v praveku. Ide o obec strednej veľkosti, ktorá má (podľa posledného Sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2021) 1 912 obyvateľov.

B 2 VÄZBY VYPLÝVAJÚCE Z RIEŠENIA A ZO ZÁVÄZNÝCH ČASTÍ ÚZEMNÉHO PLÁNU REGIÓNU

Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja bol schválený uznesením č. 113/2012 na 23. riadnom zasadnutí Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 14. mája 2012 a jeho záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením č.2/2012 zo dňa 14. mája 2012. Dokument nadobudol účinnosť dňom 29. mája 2012.

Územný plán regiónu Nitrianskeho kraja a jeho Zmeny a Doplnky č.1 boli schválené uznesením č. 111/2015 zo 16. riadneho zasadnutia Zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja, konaného dňa 20. júla 2015 a ktorých záväzná časť bola vyhlásená Všeobecne záväzným nariadením NSK č.6/2015.

Kapitola obsahuje požiadavky, ktoré vyplývajú z vyššie uvedenej nadradenej dokumentácie, majú záväzný charakter a sú usporiadané podľa jednotlivých uvedených oblastí.

I. Záväzné regulatívy územného rozvoja Nitrianskeho kraja

1. Zásady a regulatívy štruktúry osídlenia, priestorového usporiadania a funkčného využívania územia z hľadiska rozvoja osídlenia a rozvoja sídelnej štruktúry

1.1 Vychádzať pri územnom rozvoji Nitrianskeho kraja z rovnocenného zhodnotenia vnútroregionálnych a nadregionálnych vzťahov pri zdôraznení územnej polohy kraja medzinárodného významu, ktorý je potrebné zapojiť do širších medzinárodných sídelných súvislostí, čo predpokladá:

1.1.1. upevňovať priame väzby rozvoja osídlenia Nitrianskeho kraja na jednu z hlavných európskych urbanizačných osí v smere Stuttgart - Ulm - Mníchov - Salzburg/Linz - Viedeň/Bratislava - Budapešť - Belehrad, a to najmä pozdĺž toku Dunaja,

1.3. Podporovať rozvoj ťažísk osídlenia kraja v súlade s ich hierarchickým postavením v sídelnom systéme Slovenskej republiky,

1.3.4. šahianske a štúrovské ťažiská osídlenia ako ťažiská osídlenia tretej celoštátnej úrovne druhej skupiny,

1.5. Vytvárať v záujme urýchleného vyrovnávania vnútorných disparít kraja, ako aj v záujme zvýšenia celkovej hospodárskej konkurencieschopnosti kraja, územné a technické predpoklady pre koncentrovaný rozvoj v juhovýchodnej časti kraja, predovšetkým do centier Štúrovo, Šahy, Želiezovce.

- 1.7. Rozvíjať centrá osídlenia ako centrá zabezpečujúce vyššiu a špecifickú občiansku vybavenosť aj pre obce v ich zázemí;
- 1.13. Podporovať rozvoj obcí ako centier lokálneho významu
 - 1.13.4. Nové Zámky: Palárikovo, Tvrdošovce, Komjatice, Bánov, Svodín, Gbelce, Strekov, Zemné, Mužla, Kolta, Podhájska, Maňa, Salka, Kamenín, Dvory nad Žitavou;
- 1.14. Podporovať v centrách lokálneho významu predovšetkým zariadenia v:
 - 1.14.1. školstve - materské a základné školy,
 - 1.14.2. zdravotníctve - zdravotné strediská s ambulanciami všeobecných lekárov, lekárne,
 - 1.14.3. telekomunikáciách - pošty,
 - 1.14.4. službách - stravovacie zariadenia,
 - 1.14.5. kultúrno - spoločenskej oblasti - kiná, kultúrne domy, knižnice,
 - 1.14.6. oblasti športu a rekreácie - telocvične, otvorené športoviská,
 - 1.14.7. oblasti obchodu - obchody s komplexným základným sortimentom tovarov.
- 1.15. Podporovať územný rozvoj v smere rozvojových osí ležiacich na území Nitrianskeho kraja výstavbou príslušných zariadení infraštruktúry a komunikačných zariadení a to:
 - 1.15.1. ponitrianskej rozvojovej osi druhého stupňa (Bánovce nad Bebravou) - Topoľčany -
Nitra - Nové Zámky – Komárno- Štúrovo;
- 1.16. Podporovať rozvoj vidieckeho osídlenia, adekvátne k forme sídelného rozvoja v jednotlivých historicky vyvinutých charakteristických tradičných kultúrnohistorických regiónov na území Nitrianskeho kraja, s cieľom vytvoriť rovnocenné životné podmienky obyvateľov, čo znamená:
 - 1.16.2. zachovávať pôvodný špecifický ráz vidieckeho priestoru, vychádzať z pôvodného charakteru zástavy a historicky utvorenej okolitej krajiny; zachovať historicky utváraný typ zástavby obcí a zohľadňovať národopisné špecifiká jednotlivých regiónov;
 - 1.16.3. dbať na zamedzenie, resp. obmedzenie možných negatívnych dôsledkov týchto činností na krajinné a životné prostredie vidieckeho priestoru;
 - 1.16.4. vytvárať podmienky dobrej dostupnosti vidieckych priestorov k sídelným centrá, podporovať výstavbu verejného dopravného a technického vybavenia obcí, moderných informačných technológií tak, aby vidiecke priestory vytvárali kultúrne a pracoviskovo rovnocenné prostredie voči urbánnym priestorom a dosiahnuť tak skĺbenie tradičného vidieckeho prostredia s požiadavkami na moderný spôsob života.
- 1.17. Vytvárať podmienky pre kompaktný územný rozvoj zastavaných území jednotlivých obcí
a nepripúšťať výstavbu nových oddelených samostatných častí obce, ako aj vylúčiť výstavbu v inundačných územiach vodných tokov a na pobrežných pozemkoch vodných tokov.
- 1.18. Pokračovať v systematickom prieskume radiačnej záťaže obyvateľstva a vyčleniť územia a oblasti, kde sú potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektov alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia v už existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred touto záťažou; na území, na ktorom je potrebné vzhľadom na výsledky monitorovania záťaže radónom realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, nemocníc, školských a predškolských zariadení a liečební.

2. Zásady a regulatívy rozvoja rekreácie, cestovného ruchu a kúpeľníctva

- 2.2. Usmerňovať tvorbu funkčno-priestorového subsystému na vytváranie súvislejších rekreačných území, tzv. rekreačných krajinných celkov:
- 2.2.2. od Štúrova s možnosťami využitia Dunaja a Hrona pre vodácky turizmus a cykloturistiku vrátane územia Burdy so strediskom Kováčov a Chľaba a územím Poiplia a Pohronia spolu s objektmi s kultúrno-historickým významom (Bíňa a pod.), s cezhraničnou nadväznosťou na Maďarsko (prepojenie rekreačného turizmu na slovenskej strane - Vadaš, s kultúrnym turizmom na maďarskej strane - mesto Ostrihom, cez obnovený most nad Dunajom),
- Rozvíjať zvyšovanie kvality rekreačných priestorov, rekreačných areálov, najmä kúpalísk a termálnych kúpalísk, a úroveň poskytovania služieb rekreačného charakteru.
- 2.5. Rozvíjať zvyšovanie kvality rekreačných priestorov, rekreačných areálov, najmä kúpalísk a termálnych kúpalísk, a úroveň poskytovania služieb rekreačného charakteru.
- 2.6. Podporovať najvýznamnejšie rekreačné priestory pre medzinárodný a prihraničný cestovný ruch; nadviazať na medzinárodný turizmus rozvíjaním poznávacieho cestovného ruchu a tiež sledovaním turistických tokov a dopravných trás (cestných, vodných) predchádzajúcich, resp. končiacich v kraji; venovať väčšiu pozornosť aktívnemu zahraničnému turizmu, cezhraničným vzťahom a malému prihraničnému a tranzitnému cestovnému ruchu, dosiahnuť čo najužšie prepojenie rekreačného turizmu s poznávacím turizmom.
- 2.7. Vytvárať podmienky pre rozvoj vidieckeho turizmu a jeho formy agroturizmu.
- 2.8. Lokalizovať potrebnú vybavenosť v obciach ležiacich v blízkosti rekreačných cieľov, do voľnej krajiny umiestňovať len tú vybavenosť, ktorá sa viaže bezprostredne na uskutočňovanie činností, závislých na prírodných danostiach.
- 2.9. Zabezpečiť prímestskú rekreáciu pre obyvateľov väčších miest v ich záujmovom území. Týka sa to predovšetkým miest Nitra, Nové Zámky, Komárno (Apály), Levice a Topoľčany, Šaľa, Zlaté Moravce a tiež miest Hurbanovo, Kolárovo, Šahy, Šurany, Vráble, Tlmače, Želiezovce.
- 2.10. Vytvárať podmienky pre realizáciu území lesoparkového charakteru lokálneho významu pri menších obciach, najmä pri obciach s rekreačným významom a prepájať centrá obcí, rekreačné areály s územiami lesoparkového charakteru.
- 2.11. Podporovať rozvoj vinohradníctva a vinárstva zachovaním a udržiavaním viníc ako prírodných zdrojov a súčasne cenných historických prvkov v krajinnom obraze vidieckej i mestskej krajiny.
- 2.12. Zabezpečiť zodpovedajúcu vybavenosť pre rozvoj turizmu a rekreácie v kraji
- 2.12.1. nadštandardnou vybavenosťou na hlavných turistických dopravných trasách;
- 2.12.2. vytvorením komplexných služieb pre motoristov na vybudovaných a pripravovaných medzinárodných cestných trasách;

- 2.12.3. dobudovaním komplexného systému služieb pre cestujúcich na medzinárodných trasách železničnej a vodnej dopravy, nadväzujúci na systém v krajinách Európskej únie.
- 2.13. Podporovať rozvoj spojitého, hierarchicky usporiadaného bezpečného, šetrného systému cyklotrás, slúžiaceho pre rozvoj cykloturistiky ale aj pre rozvoj urbanizačných väzieb medzi obcami/ mestami, rekreačnými lokalitami, významnými územiaми s prírodným alebo kultúrne-historickým potenciálom (rozvoj prímestskej rekreácie, dochádzanie za zamestnaním, vybavenosťou, vzdelaním, kultúrou, športom, ...)
- 2.13.1. previazaním línií cyklotrás podľa priestorových možností s líniami korčuliarskych trás, jazdeckých trás, peších trás a tiež s líniami sprievodnej zelene,
- 2.13.2. rozvojom cyklotrás mimo (najmä frekventovaných) ciest, rozvoj bezpečných križovaní cyklotrás s ostatnými dopravnými koridormi, budovanie ľahkých mostných konštrukcií ponad vodné toky v miestach križovania cyklotrás s vodnými tokmi,
- 2.13.3. rozvojom rekreačnej vybavenosti pozdĺž cyklotrás, osobitnú pozornosť venovať vybavenosti v priesečníkoch viacerých cyklotrás.
- 2.14. Podporovať prepojenie medzinárodnej cyklistickej turistickej trasy pozdĺž Dunaja s trasami smerom na Považie, Pohronie a Poiplie.
- 2.15. Dodržiavať na území národných parkov a chránených krajinných oblastí a v územiach európskeho významu únosný pomer funkcie ochrany prírody s funkciami spojenými s rekreáciou a turizmom.
- 2.16. Regulovať rozvoj rekreácie v lokalitách tvoriacich prvky ÚSES, rekreačný potenciál v lesných ekosystémoch využívať v súlade s ich únosnosťou.

3. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja hospodárstva a regionálneho rozvoja kraja

3.1. V oblasti hospodárstva

- 3.1.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre rozvoj malého a stredného podnikania predovšetkým v suburbanizačných priestoroch centier osídlenia miest Nitra, Topoľčany, Zlaté Moravce, Šaľa, Nové Zámky a Komárno.
- 3.1.5. Podporovať rozvoj územnotechnických podmienok k zamedzovaniu a dosahovaniu znižovania negatívnych dôsledkov odvetví hospodárstva na kvalitu životného prostredia a k obmedzovaniu prašných emisií do ovzdušia.

3.2. V oblasti priemyslu a stavebníctva

- 3.2.1. Vychádzať predovšetkým z princípu rekonštrukcie a sanácie existujúcich priemyselných a stavebných areálov
- 3.2.2. Podporovať rôzne typy priemyselných parkov na základe zhodnotenia ich externých lokalizačných faktorov v lokalitách, kde sú preukázané najvhodnejšie územnotechnické podmienky a sociálne predpoklady pre ich racionálne využitie, so zohľadnením podmienok susediacich regiónov.

3.3. V oblasti poľnohospodárstva a lesného hospodárstva

- 3.3.1. Rešpektovať poľnohospodársku a lesnú pôdu ako faktor limitujúci urbanistický rozvoj.
- 3.3.4. Vytvárať podmienky pre výsadbu izolačnej zelene v okolí hospodárskych dvorov.

- 3.3.6. Rešpektovať výmeru lesnej pôdy na plochách poľnohospodársky nevyužitelných nelesných pôd a na pozemkoch porastených lesnými drevinami, evidovaných v katastri nehnuteľnosti v druhu poľnohospodárska pôda.
- 3.3.7. Rešpektovať a zohľadňovať platný Program starostlivosti o les, rešpektovať ochranné pásmo lesnej pôdy, uprednostňovať ekologicky vhodné autochtónne (domáce) druhy drevín.
- 3.3.8. Podporovať v lesnom hospodárstve postupnú obnovu prirodzeného drevinového zloženia porastov, zabezpečovať obnovu porastov jemnejšími spôsobmi, zvyšovať podiel lesov osobitného určenia, zachovať pôvodné zvyšky klimaxových lesov, v súvislosti s obnovami Programov starostlivosti o les.
- 3.3.9. Vytvárať územnotechnické podmienky pre zachovanie stability lesných porastov lužných stanovišť, zabrániť neodborným zásahom do hydrologických pomerov, pred každým plánovaným zásahom posúdiť jeho vplyv na hydrologické pomery vzhľadom na protipovodňové opatrenia.
- 3.3.10. Netriešťať ucelené komplexy lesov pri návrhu koridorov technickej infraštruktúry a líniových stavieb.

4. Zásady a regulatívy z hľadiska rozvoja sociálnych vecí

4.2. V oblasti zdravotníctva

- 4.2.1. Rozvíjať rovnomerne na území kraja zdravotnú starostlivosť vo všetkých formách jej poskytovania - ambulantnej, ústavnej a lekárenskej.
- 4.2.2. Vytvárať podmienky pre rovnocennú prístupnosť a rovnocennú dostupnosť obyvateľov jednotlivých oblastí kraja k nemocničným zariadeniam a zdravotníckym službám.
- 4.2.3. Vytvárať územno - technické predpoklady pre rozvoj agentúr domácej ošetrovateľskej starostlivosti, domov ošetrovateľskej starostlivosti, geriatrických centier, stacionárov a zariadení liečebnej starostlivosti v priemete celého územia kraja.

4.3. V oblasti sociálnych vecí

- 4.3.1. Rekonštruovať a obnovovať budovy a zariadenia sociálnych služieb, komplexne modernizovať sociálnu infraštruktúru v existujúcich zariadeniach sociálnych služieb.
- 4.3.2. Zabezpečovať rovnomernú sieť zariadení sociálnych služieb a terénnych služieb tak, aby územie Nitrianskeho kraja bolo v tejto oblasti sebestačné a vytvoriť z hľadiska kvality aj kvantily sieť dostupnú všetkým občanom v sociálnej a hmotnej núdzi.
- 4.3.3. Vytvárať územnotechnické podmienky pre nové, nedostatkové či absentujúce druhy sociálnych služieb vhodnou lokalizáciou na území kraja a zamerať pozornosť na také sociálne služby, ktorých cieľom je najmä podpora zotrvania klientov v prirodzenom sociálnom prostredí (terénne a ambulantné sociálne služby, sociálne služby v zariadeniach s týždenným pobytom), podpora sebestačnosti rodín, osobitne rodín s malými deťmi, realizovanie nízkoprahových aktivít pre rôzne marginalizované skupiny.
- 4.3.4. Podporovať sociálnu inklúziu prostredníctvom rozvoja sociálnych a zdravotníckych služieb s osobitným zreteľom na marginalizované komunity.
- 4.3.5. Očakávať nárast podielu obyvateľov v poproduktívnom veku v súvislosti s predpokladaným demografickým vývojom a zabezpečiť vo vhodných lokalitách

primerané nároky na zariadenia poskytujúce pobytovú sociálnu službu (pre seniorov, pre občanov so zdravotným postihnutím).

4.4. V oblasti duševnej a telesnej kultúry

- 4.4.1. Podporovať rozvoj zariadení kultúry v súlade s polycentrickým systémom osídlenia.
- 4.4.2. Rekonštruovať, modernizovať a obnovovať kultúrne objekty, vytvárať podmienky pre ochranu a zveľaďovanie kultúrneho dedičstva na území kraja formou jeho vhodného využitia pre občiansku vybavenosť.
- 4.4.3. Podporovať stabilizáciu založenej siete zariadení kultúrno-rekreačného charakteru lokálneho významu.
- 4.4.4. Rozvíjať zariadenia pre športovo-telovýchovnú činnosť a vytvárať pre ňu podmienky v urbanizovanom aj vidieckom prostredí v záujme zlepšenie zdravotného stavu obyvateľstva.

5. Zásady a regulatívy z hľadiska starostlivosti o životné prostredie, ochrany prírody a tvorby krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability a ochrany pôdneho fondu

5.1. V oblasti starostlivosti o životné prostredie

- 5.1.1. Zohľadňovať pri umiestňovaní činností na území kraja ich predpokladané vplyvy na životné prostredie a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov.
- 5.1.2. Uprednostňovať pri budovaní nových priemyselných areálov a prevádzok zariadenia a technológie spĺňajúce národné limity a zároveň limity stanovené v environmentálnom práve EÚ.
- 5.1.3. Zabezpečovať podmienky pre postupnú účinnú sanáciu starých environmentálnych záťaží - bývalé skládky komunálneho odpadu, odkaliská a iné pozostatky z banskej ťažby.
- 5.1.4. Podporovať výsadbu ochrannej a izolačnej zelene v blízkosti železničných tratí, frekventovaných úsekov ciest a v blízkosti výrobných areálov,
- 5.1.5. Podporovať, v súlade s projektmi pozemkových úprav území, revitalizáciu skanalizovaných tokov, kompletizáciu sprievodnej vegetácie výsadbou pásov domácich druhov drevín a krovín pozdĺž tokov, zvýšenie podielu trávnych porastov na plochách okolitých mikrodepresií, čím vzniknú podmienky pre realizáciu navrhovaných biokoridorov pozdĺž tokov.

5.2. V oblasti ochrany prírody a tvorby krajiny

- 5.2.1. Vytvárať územnotechnické podmienky pre ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovenie funkčného územného systému ekologickej stability, biotickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni národnej, regionálnej aj lokálnej, čo v území Nitrianskeho kraja znamená venovať pozornosť predovšetkým vyhláseným chráneným územiám podľa platnej legislatívy, územiám NATURA 2000, prvkom územného systému ekologickej stability.
- 5.2.2. Odstraňovať pôsobenia stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach prvkov územného systému ekologickej stability.
- 5.2.3. Zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou a vodnou eróziou protieroznú ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, prevažne v oblastiach Podunajskej pahorkatiny.

- 5.2.4. Vytvárať územnotechnické podmienky pre realizáciu výsadby pôvodných a ekologicky vhodných druhov drevín v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinovej vegetácie (hlavne pozdĺž tokov, kanálov a ciest a v oblasti svahov Podunajskej pahorkatiny).
- 5.2.5. Vytvárať územnotechnické podmienky pre priechodnosť existujúcich prekážok na vodných tokoch a líniových stavbách v krajine pre migrujúce živočíchy dodatočnými technickými opatreniami.
- 5.2.7. Zachovávať pri rekultiváciách vo vinohradníckych oblastiach prirodzené biokoridory a pri vinohradoch s eróziou zvyšovať podiel ekostabilizačných prvkov.
- 5.2.8. Podporovať aby podmáčané územia s ornou pôdou v oblasti Podunajskej roviny a pahorkatiny boli upravené na trvalé trávne porasty, resp. zarastené vlhkomilnou vegetáciou.
- 5.2.9. Podporovať a ochraňovať územnoplánovacími nástrojmi nosné prvky estetickej kvality a typického charakteru voľnej krajiny (prirodzené lesné porasty, historicky vyvinuté časti kultúrnej krajiny, lúky a pasienky, nelesnú drevinovú vegetáciu v poľnohospodárskej krajine v podobe remízok, medzí, stromoradií, ako aj mokrade a vodné toky s brehovými porastmi a pod.) a podporovať miestne krajinné identity rešpektovaním prírodného a kultúrno-historického dedičstva.
- 5.2.10. Rešpektovať požiadavky ochrany prírody a krajiny vyplývajúce z medzinárodných dohovorov (Bonnský, Bernský, Ramsarský, Haagský, Dunajský, Európsky dohovor o krajine a pod.)
- 5.2.11. Rešpektovať krajinu ako základnú zložku kvality života ľudí v mestských i vidieckych oblastiach, v pozoruhodných, všedných i narušených územiach.

5.3. V oblasti využívania prírodných zdrojov

- 5.3.3. Sledovať environmentálne ciele na zabezpečenie ochrany vôd a ich trvalo udržateľného využívania ako sú: postupné znižovanie znečisťovania prioritnými látkami, zastavenie alebo postupné ukončenie emisií, vypúšťania a únikov prioritných nebezpečných látok.
- 5.3.4. Rešpektovať ochranné pásmo lesov do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.
- 5.3.5. Uprednostňovať prirodzenú drevinovú skladbu porastov na jednotlivých stanovištiach za účelom potrebného zvyšovania infiltračnej schopnosti a retenčnej kapacity lesných pôd.
- 5.3.6. Nespôsobovať pri územnom rozvoji fragmentáciu lesných ekosystémov.
- 5.3.7. Minimalizovať pri územnom rozvoji možné zábery poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov a funkčné využitie územia navrhovať tak, aby čo najmenej narušalo organizáciu poľnohospodárskej pôdy a jej využitie so zachovaním výraznej ekologickej a environmentálnej funkcie, ktorú poľnohospodárska pôda a lesné pozemky popri produkčnej funkcii plnia.

6. Zásady a regulatívy usporiadania územia z hľadiska kultúrnohistorického dedičstva

- 6.1. Rešpektovať kultúrne dedičstvo s jeho potenciálom v zmysle Európskeho dohovoru o kultúrnom dedičstve, Európskeho dohovoru o ochrane archeologického dedičstva a Deklarácii Národnej rady SR o ochrane kultúrneho dedičstva, predovšetkým vyhlásené kultúrne pamiatky, vyhlásené a navrhované na vyhlásenie urbanistické súbory (mestské pamiatkové rezervácie, pamiatkové zóny a ich ochranné pásma).

- 6.3. Akceptovať a nadväzovať pri novej výstavbe na historicky utvorenú štruktúru osídlenia s cieľom dosiahnuť ich vzájomnú funkčnú a priestorovú previazanosť pri zachovaní identity a špecifičnosti historického osídlenia.
- 6.4. Rešpektovať kultúrno-historické urbanistické celky a architektonické objekty a areály ako potenciál kultúrnych, historických, spoločenských, technických, hospodárskych a ďalších hodnôt charakterizujúcich prostredie.
- 6.5. Rešpektovať typickú formu a štruktúru osídlenia charakterizujúcu jednotlivé etnokultúrne a hospodársko-sociálne celky a prírodno-klimatické oblasti, dominantné znaky typu kultúrnej krajiny so zachovanými vinohradníckymi oblasťami, oblasťami štálov a rôznych foriem vidieckeho osídlenia, vrátane rozptýleného osídlenia.
- 6.6. Rešpektovať a akceptovať v diaľkových pohľadoch a v krajinnom obraze historicky utvorené dominanty spolu s vyhlásenými a navrhovanými ochrannými pásmami pamiatkového fondu.
- 6.7. Zohľadňovať a revitalizovať v územnom rozvoji kraja:
 - 6.7.3. známe a predpokladané lokality archeologických nálezísk a nálezov, v zmysle pamiatkového zákona;
 - 6.7.7. pamätihodnosti, ktorých zoznam vedú jednotlivé obce.
- 6.9. Zohľadňovať archeologické lokality a náleziská, ktoré v Nitrianskom kraji majú mimoriadny význam najmä z hľadiska pravekého a starovekého osídlenia. Kultúrne dedičstvo a pamiatkový fond s dôrazom na ochranu archeologických lokalít a nálezov je podľa pamiatkového zákona limitujúcim faktorom využívania územia nielen nad terénom, ale najmä pod terénom, kde sa nachádzajú rôzne vrstvy a stopy hmotnej časti kultúrneho dedičstva.

7. Zásady a regulatívy verejného dopravného vybavenia

- 7.6. Rešpektovať dopravnú infraštruktúru ako upravená existujúca alebo výhľadová súčasť medzinárodných cestných sietí:
 - 7.6.1. Nitra - Nové Zámky - Komárno.
- 7.15. Pre cesty I. triedy zabezpečiť územnú rezervu pre výhľadové usporiadanie v základnej kategórii C 11,5/80-60, v kategórii C9,5/80-60 (v súbehu s rýchlostnými cestami), prípadne v štvorpruhovej kategórii C 9,5/80 -60 (v súbehu s rýchlostnými cestami), prípadne štvorpruhovej kategórii C 22,5/100 -70 (ak sa preukáže potreba na základe prognózy intenzity dopravy).
- 7.18. Rezervovať koridor pre výhľadovú úpravu cesty I/63 v úseku hranica kraja s Trnavským krajom - Komárno - Štúrovo na požadovanú kategóriu I. triedy (C11,5/80) s
 - 7.18.8. obchvatom Mužle.
- 7.26. Pre cesty II. a III. triedy zabezpečiť územnú rezervu pre výhľadové šírkové usporiadanie v kategórii C9,5/80-60 a C7,5/70-50, prípadne C22,5/80-60 (ak je preukázaná potreba na základe prognózy intenzity dopravy)
- 7.40. Orientovať pozornosť predovšetkým na rekonštrukciu a homologizáciu ciest II. a III. triedy v zázemí sídelných centier v parametroch pre prevádzku autobusovej hromadnej dopravy a v záujme vytvorenia predpokladov lepšej dostupnosti obcí v suburbanizačnom priestore centier.
- 7.41. Zabezpečiť rozvoj regionálnej hromadnej dopravy v zázemí sídelných centier v záujme zlepšenia dostupnosti z rozvojových obcí v suburbanizačnom priestore do centier a medzi nimi.

- 7.54. Rezervovať priestory pre vybudovanie malých prístavov pre rekreačnú plavbu a priestory pre kompy pre obyvateľov a osobné automobily v priestoroch obcí Iža a Kravany nad Dunajom.

8. Zásady a regulatívy verejného technického vybavenia

8.1. V oblasti vodného hospodárstva

8.1.1. Na úseku všeobecnej ochrany vôd:

- 8.1.1.1. vytvárať územnotechnické podmienky pre všestrannú ochranu vôd vrátane vodných ekosystémov a od vôd priamo závislých ekosystémov v krajine;
- 8.1.1.2. rešpektovať pri podrobnejších dokumentáciách ochranné pásma pre vodné toky podľa zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách.

8.1.2. Na úseku odtokových pomerov v povodiach:

- 8.1.2.1. rešpektovať a zachovať v riešení všetky vodné prvky v krajine (sieť vodných tokov, vodných plôch, mokrade) a s nimi súvisiace biokoridory a biocentrá;
- 8.1.2.2. dodržiavať princíp zadržiavania vôd v území;
- 8.1.2.3. navrhovať v rozvojových územiach technické opatrenia na odvádzanie vôd z povrchového odtoku na báze retencie (zadržania) v povodí, s vyústením takého množstva vôd do koncového recipienta, aké odtekalo pred urbanizáciou jednotlivých zastavaných plôch;
- 8.1.2.4. zlepšovať vodohospodárske pomery na malých vodných tokoch a v povodí zásahmi smerujúcimi k stabilizácii pomerov v extrémnych situáciách tak povodňových, ako aj v období sucha;
- 8.1.2.6. podporovať výstavbu objektov protipovodňovej ochrany územia a nenavrhať v inundačnom území tokov výstavbu a iné nevhodné aktivity;
- 8.1.2.7. zabezpečovať na neupravených úsekoch tokov predovšetkým ochranu intravilánov miest a obcí, nadväzne komplexne riešiť odtokové pomery na vodných tokoch s dôrazom na odvedenie vnútorných vôd podľa Programu protipovodňovej ochrany SR v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody;
- 8.1.2.8. nevytvárať na vodných tokoch na území Nitrianskeho samosprávneho kraja nové migračné bariéry a zariadenia, ktorých výstavba alebo prevádzka ich ochudobňuje o vodu, poškodzuje alebo likviduje brehové porasty alebo mení ich prírodný charakter.

8.1.4. Na úseku vodných nádrží a prevodov vody:

- 8.1.4.4. Nepovoľovať výstavbu malých vodných elektrární (MVE) na vodných tokoch, ktoré sa nachádzajú v chránených územiach, resp. sú zaradené do sústavy NATURA 2000;
- 8.1.4.5. Pri výstavbe nových, ako aj už jestvujúcich vodných dielach zabezpečiť pozdĺžnu spojitosť tokov a habitatov, spriechodnenie a odstraňovanie migračných bariér.

8.1.5. Na úseku verejných vodovodov:

- 8.1.5.1. vytvárať územnotechnické predpoklady pre komplexné zabezpečenie zásobovania obyvateľstva pitnou vodou, zvyšovanie podielu zásobovaných obyvateľov pitnou vodou z verejných vodovodov s cieľom priblížiť sa postupne k úrovni vyspelých štátov EÚ;

- 8.1.5.2. chrániť v maximálnej možnej miere zdroje pitnej vody, rešpektovať vymedzené vodárenské zariadenia regionálneho významu, vrátane ich ochranných pásiem;
- 8.1.5.6. zabezpečovať územnú prípravu zdrojov vody tak, aby sa docielil súlad medzi predpokladaným nárastom obyvateľov a ostatných sídelných aktivít a rozvojom vodného hospodárstva, ochranou prírody a ekologickou stabilitou územia;
- 8.1.5.7. zabezpečovať integrovanú ochranu vodárenských zdrojov pre trvalo udržateľné využívanie zdrojov pitnej vody, rešpektovanie pásiem ochrany vodárenských zdrojov (pásma hygienickej ochrany);
- 8.1.5.8. zabezpečovať ochranu lokálnej ako aj nadradenej vodárenskej infraštruktúry (ochranné pásma vodovodov, vodojemov, ČS a pod.), v prípade možnosti aj s ponechaním manipulačných pásov.
- 8.1.5.11. rezervovať územie pre prívod vody Malá Mužla - Štúrovo,

8.1.6. Na úseku verejných kanalizácií:

- 8.1.6.1. podmieniť nový územný rozvoj obci napojením na existujúcu, resp. navrhovanú verejnú kanalizačnú sieť, s následným čistením komunálnych odpadových vôd v ČOV. Pri odvádzaní privalových dažďových vôd z rozvojových plôch do vodných tokov zabezpečiť redukciu a reguláciu odtokov vypúšťaných vôd v zmysle legislatívnych požiadaviek;
- 8.1.6.2. preferovať v návrhu skupinové kanalizácie pre aglomerácie viacerých sídel so spoločnou ČOV;
- 8.1.6.3. vymedziť územné rezervy plôch a koridorov pre kanalizačné stavby nadradeného významu;
- 8.1.6.4. preferovať v návrhu odkanalizovania menších obcí delené sústavy so zadržiavaním dažďových vôd v území;
- 8.1.6.5. zabezpečiť požiadavky v oblasti odkanalizovania s cieľom postupne zvyšovať úroveň v odkanalizovaní miest a obcí v súlade s požiadavkami legislatívy EÚ;
- 8.1.6.9. zabezpečiť, ak je v aglomeráciách s veľkosťou pod 2000 EO vybudovaná stoková sieť, územnotechnické podmienky pre primeranú úroveň čistenia komunálnych alebo splaškových odpadových vôd tak, aby bola zabezpečená požadovaná miera ochrany recipienta; opatrenia realizovať priebežne v súlade s plánom rozvoja verejných kanalizácií;
- 8.1.6.10. zabezpečiť územnotechnické podmienky pre výstavbu alebo dobudovanie stokových sietí a výstavbu nových ČOV, prípadne rozšírenie, intenzifikáciu alebo obnovu existujúcich ČOV v aglomeráciách nad 10 000 obyvateľov (v zmysle prílohy č. 4.1 Vodného plánu Slovenska):
 - 1. aglomerácia Štúrovo;

8.2. V oblasti energetiky:

- 8.2.9. Chrániť koridor pre realizáciu dvojlinky 2x110 kV v trase Komárno - Štúrovo.
- 8.2.12. rešpektovať koridory súčasných plynovodov a novonavrhované siete koridorov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu;
- 8.2.16. utvárať priaznivé podmienky pre intenzívnejšie využívanie obnoviteľných a druhotných zdrojov energie ako lokálnych doplnkových zdrojov k systémovej energetike;
- 8.2.17. obnoviteľné a druhotné zdroje energie situovať mimo zastavané a obytné zóny.

8.3. V oblasti telekomunikácií:

- 8.3.1. rešpektovať jestvujúce trasy a ochranné pásma telekomunikačných vedení a zariadení;
- 8.3.2. rešpektovať situovanie telekomunikačných a technologických objektov;
- 8.3.3. akceptovať potrebu budovania telekomunikačnej infraštruktúry v nových rozvojových lokalitách;
- 8.3.4. vytvárať územnotechnické podmienky pre rozšírenie mobilnej siete GSM a umožniť aj služby mobilnej siete tretej generácie – UMTS s vysokorýchlostnou dátovo sieťou;
- 8.3.5. vytvárať územnotechnické podmienky pre budovanie prístupovej telekomunikačnej siete v optickom prevedení s maximálnym prístupom až k zákazníkovi;
- 8.3.6. vytvárať územnotechnické podmienky pre rozširovanie rozsahu telekomunikačných služieb v pevnej a mobilnej sieti.

8.4. V oblasti odpadového hospodárstva:

- 8.4.1. uprednostňovať separovaný zber využiteľných zložiek s cieľom znížiť množstvo komunálneho odpadu;
- 8.4.2. vypracovať a priebežne aktualizovať programy odpadového hospodárstva Nitrianskeho kraja.

II. VEREJNOPROSPEŠNÉ STAVBY

Verejnoprospešné stavby, v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie, spojené s realizáciou uvedených záväzných regulatívov sú:

1. V oblasti cestnej dopravy

- 1.4. Cesta I/63 v úseku hranica kraja s Trnavským krajom - Komárno - Štúrovo šírkové usporiadanie cesty na kategóriu C11,5/80 a:
 - 1.4.8. obchvat Mužle.

2. V oblasti železničnej dopravy

- 2.1. Modernizácia trate 130 (Bratislava) - Nové Zámky - Štúrovo na traťovú rýchlosť 160km/h.

2. V oblasti vodnej dopravy

3.1. Stavby spojené s budovaním hlavných vnútrozemských ciest podľa európskych dohôd AGN (Európska dohoda o hlavných vnútrozemských vodných cestách medzinárodného významu), a Protokolu k Dohode AGTC o kombinovanej doprave po vnútrozemských vodných cestách k európskej dohode o najdôležitejších trasách medzinárodnej kombinovanej doprave a súvisiacich objektoch z roku 1991 na území Nitrianskeho kraja na riekach:

- 3.1.1. E 80, C - E 80 Dunaj a verejné prístavy a terminály kombinovanej dopravy v prístavoch C - P 80 - 40 Komárno, P 80 - 41, C - P 80 - 41 Štúrovo,

5. V oblasti vodného hospodárstva

- 5.1. Odtokové pomery, vodné nádrže a prevody vôd

5.1.1. stavby spojené s revitalizáciou odstavených korýt: dolného Hrona, dolného Ipľa, Starej Nitry, Starej Žitavy, rameno Malej Nitry a tok Dlhý kanál;

5.1.2. stavby spojené s protipovodňovými opatreniami v čiastkových povodiach Váhu, Hrona a Ipľa na ochranu intravilánov miest a obcí v súlade s Programom protipovodňovej

ochrany SR a ďalších vodných tokov v čiastkových povodiach Váhu, Hrona a Ipľa v súlade s investičným rozvojovým programom Slovenského vodohospodárskeho podniku a koncepciou vodného hospodárstva;

5.2. Verejné vodovody

5.2.1. Stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných vodovodov, vrátane objektov na týchto vodovodoch (čerpacie stanice, vodojemy, vodné zdroje,...);

5.2.6. prívod vody Malá Mužla - Štúrovo,

5.3. Verejné kanalizácie

5.3.1. Stavby spojené s výstavbou nových (rozšírením alebo obnovou existujúcich) verejných kanalizácií vrátane objektov na týchto kanalizáciách (čerpacie stanice, nádrže, čistiarne odpadových vôd,...);

5.3.3. stavby kanalizácií (t.j. stokových sietí a čistiarní odpadových vôd) v aglomeráciách nad 10 tis. EO:
aglomerácia Nové Zámky,

6. V oblasti energetiky

6.10. Novonavrhované siete plynovodov alebo siete plynovodov určené na rekonštrukciu v zmysle navrhovaného riešenia a podrobnejšej projektovej dokumentácie.

Na uskutočnenie verejnoprospešných stavieb možno podľa § 108 a násl. §§ zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov pozemky, stavby a práva k nim vyvlastniť, alebo vlastnícke práva k pozemkom a stavbám obmedziť.

B3 ZÁKLADNÉ DEMOGRAFICKÉ, SOCIÁLNE A EKONOMICKÉ ROZVOJOVÉ PREDPOKLADY OBCE

Demografické údaje patria k základným zdrojom informácií v podmienkach a predpokladoch ďalšieho rozvoja územia. Pomáhajú pri spracovávaní územno-plánovacej dokumentácie už v jej prípravných fázach. Ich poznanie pomáha pri spracovaní urbanistickej koncepcie územia. Hlavne stav obyvateľstva a jeho vývoj sú základnými údajmi pre optimálne dimenzovanie veľkosti jednotlivých funkčných zložiek sídla.

Kapitola je spracovaná na základe podkladov Krajskej správy Štatistického úradu Slovenskej republiky v Nitre, Vlastivedného slovníka obcí na Slovensku a online databáz Štatistického úradu Slovenskej republiky.

Vývoj počtu obyvateľov obce

K základným rozvojovým potenciálom každej obce patrí ľudský potenciál. Demografická situácia v obci je výsledkom dlhodobého populačného a hospodárskeho vývoja. Za r. 2021 počet obyvateľov s trvalým pobytom na území obce klesol oproti r. 2010 o 4 %. Počet obyvateľov v obci podľa výsledkov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov z roku 2021 je 1912. Hustota obyvateľstva obce je 36,65 osôb na km², čo je výrazne nižšia hustota ako celoslovenský priemer 110,98 obyvateľov na km².

Tab.1 Vývoj počtu obyvateľov obce Mužla v rokoch 2010 - 2021

Zloženie obyvateľstva												
Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Muži	978	947	947	946	921	922	925	931	916	912	913	966
Ženy	1020	972	976	967	965	963	959	953	939	918	925	946
Spolu	1998	1919	1923	1913	1886	1885	1884	1884	1855	1830	1838	1912

Zdroj: Datacube, 2022

V rámci ukazovateľov bilancie obyvateľstva, vývoj počtu obyvateľov je prezentovaný vnútornými prirodzenými pohybmi – uvedenými v tabuľke č.1. Z hľadiska vývoja počtu obyvateľov bolo možné až do roku 2020 pozorovať kontinuálny pokles. Pozitívne však je, že migračné saldo obyvateľstva malo za posledné 2 roky kladné hodnoty, čo nasvedčuje vyššiemu záujmu obyvateľov o bývanie na vidieku.

Z celkového počtu obyvateľov je 966 mužov (50,5 %) a 946 žien (49,5 %). V obci je dlhodobo vyšší počet žien ako mužov (výnimkou je rok 2021), pričom od r. 2012 sa udržiaval trend klesajúceho pomeru počtu žien a mužov.

Tab.2 Bilancia pohybu obyvateľstva v obci Mužla v rokoch 2010 - 2021

Rok	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Živonarodení	23	13	16	11	15	13	12	14	11	11	12	12
Zomretí	24	30	25	23	25	22	16	23	29	23	21	31
Demografické saldo	-1	-17	-9	-12	-10	-9	-4	-9	-18	-12	-9	-19
Pristahovaní	34	41	42	26	18	29	22	46	26	21	30	34
Vystahovaní	35	39	29	24	35	21	19	37	37	34	13	31
Migračné saldo	-1	2	13	2	-17	8	3	9	-11	-13	17	3
Celkový prírastok (úbytok)	-2	-15	4	-10	-27	-1	-1	-	-29	-25	8	-16

Zdroj: Datacube, 2022

Prirodzený prírastok / demografické saldo (rozdiel medzi počtom živonarodených detí a zomretých osôb v obci za rok) obyvateľstva má v sledovaných rokoch 2010 až 2021 negatívny (počet novonarodených je nižší ako počet úmrtí) kolísavý charakter.

Migračný prírastok / migračné saldo (rozdiel medzi počtom prístahovaných a vystahovaných v danom roku) bol v sledovaných rokoch 2010 - 2021 prevažne pozitívny (s výnimkou rokov 2010, 2014, 2018, 2019). Tento fakt je v neposlednom rade ovplyvnený výhodnou geografickou polohou obce a dostupnosťou miest Nové Zámky, Komárno a najmä Štúrovo. Do Mužle sa zvýšil počet prístahovaných najmä v posledných 2 sledovaných rokoch, čo je spôsobené najmä zvýšeným záujmom obyvateľov o bývanie na vidieku v dôsledku výhodnejšej ceny pozemkov. Migračný prírastok je pozitívny, z čoho však pre obec vyplýva aj viacero povinností a nových úloh v oblasti zabezpečenia vybavenosti a dostupnosti služieb pre všetkých obyvateľov, celkového zatraktívnenia obce

skvalitňovaním životného prostredia, ponukou voľno-časových aktivít, služieb komerčného charakteru a pod.

Celkový prírastok (súčet demografického a migračného salda) v obci Mužla vykazuje nerovnomerný trend. K miernym prírastkom došlo v rokoch 2012 a 2020, kedy prírastok obyvateľov dosiahol hodnotu 4 a 8 obyvateľov. Najvyšší úbytok bol v roku 2018 - až 29 osôb. Treba upozorniť na stále negatívny prirodzený prírastok, ktorý je výrazne ovplyvnený vekovým zložením obyvateľstva (trend starnutia obyvateľstva).

Veková štruktúra obyvateľstva obce Mužla

Tab.3 Veková štruktúra obyvateľstva obce v rokoch 2010 - 2021

Rok	Počet obyv.	v tom vo veku						Priemerný vek	Index starnutia	Index ekonomickej zaťaženia
		predprod.	produkt.	poprod.	predprod.	produkt.	poprod.			
		absolútne			v %					
2010	1998	277	1416	305	13,86	70,87	15,27	40,71	110,11	41,1
2011	1919	253	1375	291	13,18	71,65	15,16	41,06	115,02	39,56
2012	1923	247	1384	292	12,84	71,97	15,18	41,23	118,22	38,95
2013	1913	244	1378	291	12,75	72,03	15,21	41,47	119,26	38,82
2014	1886	238	1351	297	12,62	71,63	15,75	41,93	124,79	39,60
2015	1885	237	1342	306	12,57	71,19	16,23	42,21	129,11	40,46
2016	1884	233	1335	316	12,37	70,86	16,77	42,58	135,62	41,12
2017	1884	243	1311	330	12,90	69,59	17,52	42,63	135,80	43,71
2018	1855	237	1281	337	12,78	69,06	18,17	43,10	142,19	44,81
2019	1830	228	1257	345	12,46	68,69	18,85	43,69	151,32	45,58
2020	1838	232	1250	356	12,62	68,01	19,37	43,93	153,45	47,04
2021	1912	261	1289	362	13,65	67,42	18,93	43,48	138,93	49,29

Zdroj: Datacube, 2022

Index starnutia (Sauvyho index) vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúci na 100 osôb v predproduktívnom veku (0-14 rokov). V súčasnosti sa na Slovensku celkovo prejavuje trend starnutia obyvateľstva. Tomuto problému je potrebné venovať pozornosť, prejavuje sa následne aj v negatívnom prirodzenom prírastku.

Z vývojových trendov vyplýva, že index starnutia a celkovú vekovú štruktúru je možné meniť jedine zvýšením prirodzeného prírastku a imigráciou. V Mužli sledujeme zvýšený nárast indexu starnutia (výnimkou je rok 2021), teda z dlhodobého hľadiska dochádza k neustálemu starnutiu obyvateľstva.

Produktívne obyvateľstvo, ktoré vytvára hodnoty pre pred- a poproduktívne obyvateľstvo, tvorí 69,42 % z celkového počtu obyvateľov, čo je mierne nad úrovňou priemeru SR (66,55 %).

Index ekonomického zaťaženia, ktorý vyjadruje počet osôb v predproduktívnom veku (0-14 rokov) a poproduktívnom veku (65+ rokov) pripadajúci na 100 osôb v produktívnom veku (15 – 64 rokov), dlhodobo rastie. Čiže celková veková štruktúra aj trend jej vývoja v obci Mužla je nepriaznivý - z dlhodobého hľadiska možno očakávať zvyšovanie zaťažnosti produktívneho obyvateľstva v dôsledku rastu počtu obyvateľstva v poproduktívnom veku.

Tab.4 Veková štruktúra obyvateľstva obce Mužla v roku 2021

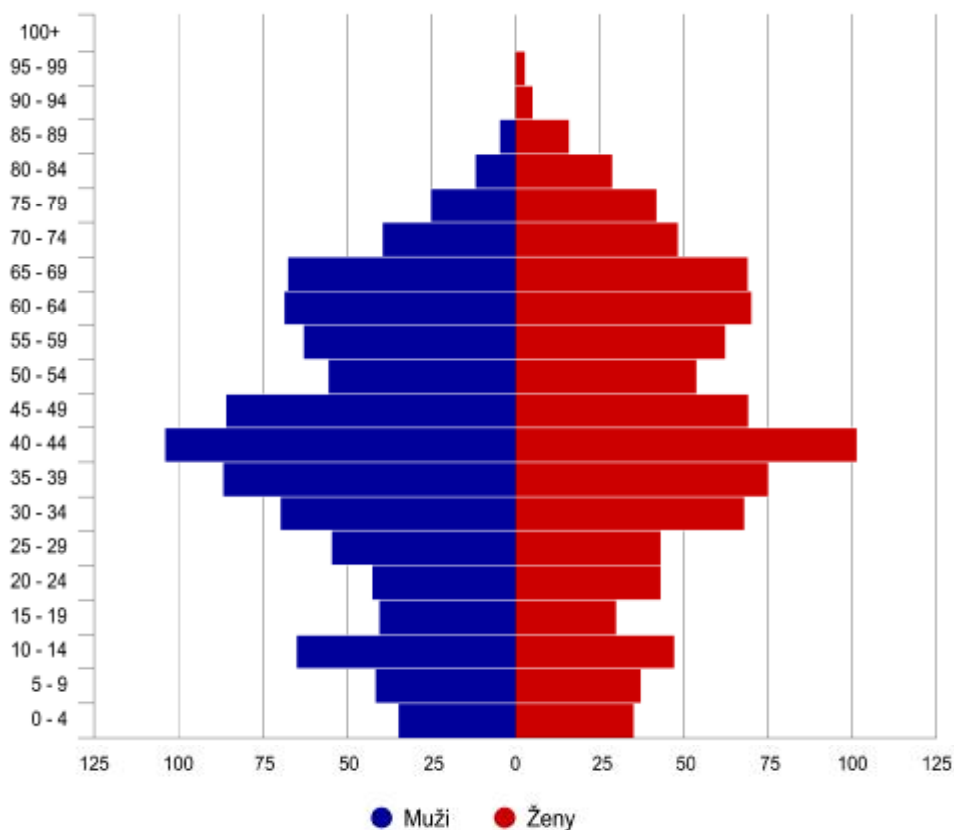
Vek	Muži	Ženy	Spolu
0 – 4	35	35	70
5 – 9	42	37	79
10 – 14	65	47	65
15 – 19	41	30	71
20 – 24	43	43	86
25 – 29	55	43	98
30 – 34	70	68	138
35 – 39	87	75	162
40 – 44	104	101	205
45 – 49	86	69	155
50 – 54	56	54	110
55 – 59	63	62	125
60 – 64	69	70	139
65 – 69	68	69	137
70 – 74	40	48	88
75 – 79	25	42	67
80 – 84	12	29	41
85 – 89	5	16	21
90 – 94	0	5	5
95 – 99	0	3	3
100 +	0	0	0
Spolu	966	946	1912

Zdroj: SODB 2021

Populačnú pyramídu obce Mužla možno charakterizovať ako progresívny typ vekovej štruktúry. Na znázornenom grafe možno badať mierny pokles mladších ročníkov tvoriacich predproduktívnu zložku obyvateľstva v prospech nárastu produktívnej a poklesu poproduktívnej zložky. V rámci predproduktívnej zložky obyvateľstva (0 - 14 rokov), v zastúpení mužského pohlavia je najpočetnejšou zložkou veková kategória: 10 - 14 (65 osôb), takisto aj v prípade žien je to veková kategória 10 – 14 (47 osôb).

V rámci produktívnej zložky obyvateľstva (15 - 64 rokov) je v prípade mužského pohlavia najpočetnejšou zložkou veková kategória 40 – 44 (104 osôb) a v prípade žien je najpočetnejšou vekovou kategóriou rozmedzie veku 40 - 44 (101 osôb). V prípade poproduktívnej zložky obyvateľstva je to u oboch pohlaví zhodná veková kategória: 65 – 69 (68 osôb u mužov a 69 osôb u žien).

Obr.1 Populačná pyramída obce Mužla

Zdroj: SODB,

2021

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

Vo vzdelanostnej štruktúre obyvateľstva v obci Mužla majú najvyšší podiel občania so stredným odborným učňovským vzdelaním bez maturity (25,78 %) a základným vzdelaním (24,48 %). Osoby s úplným stredným vzdelaním s maturitou predstavujú tretiu najpočetnejšiu veľkostnú skupinu na úrovni 21,44 %.

Pomerne nízky podiel pripadá na ľudí s vysokoškolským vzdelaním (9,68%). Bez školského vzdelania - zahŕňa hlavne deti bez ukončenej školskej dochádzky – je 8,73%. Najnižší podiel so zisteným vzdelaním pripadá na občanov s vyšším odborným vzdelaním (5,28%). U 4,6 % obyvateľov Mužle nebolo zistené vzdelanie.

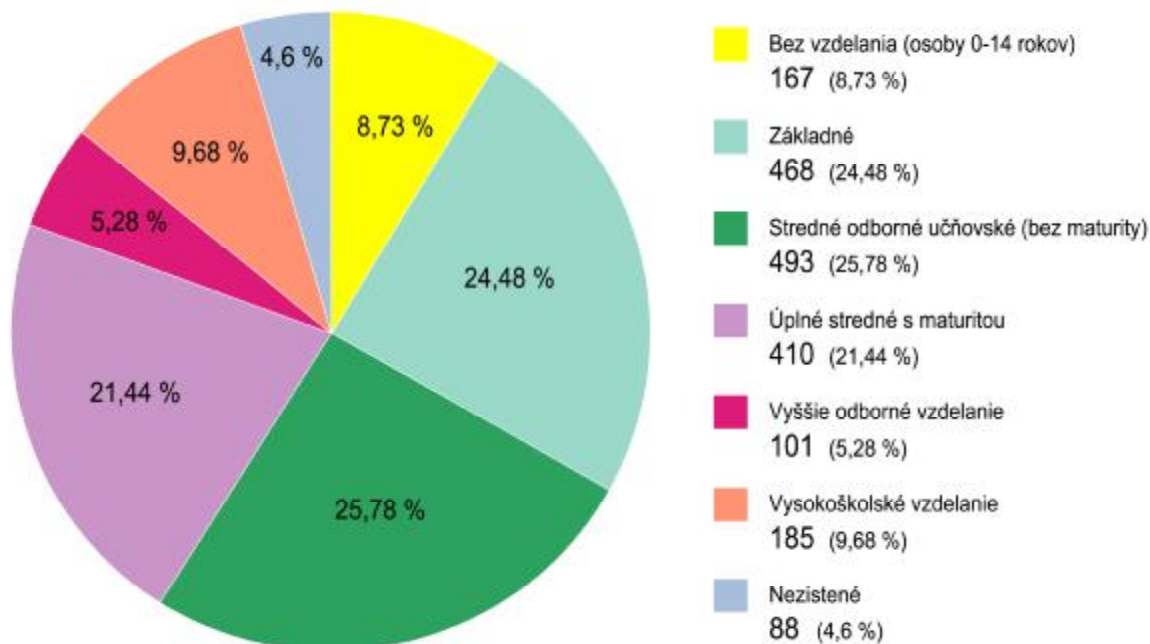
Prieskum bral do úvahy všetkých obyvateľov obce, teda aj deti s povinnou školskou dochádzkou, navštevujúcich MŠ a ZŠ, čo mohlo spôsobiť určité skreslenie výsledkov. Úroveň vzdelania v súčasnosti je jedným z najdôležitejších predpokladov pre uplatnenie sa na trhu práce a predstavuje základný kameň smerom k budovaniu vedomostnej ekonomiky.

Tab.5 Obyvateľstvo obce Mužla podľa stupňa najvyššieho dosiahnutého vzdelania

Najvyššie dosiahnuté vzdelanie	Počet	%
Základné	468	24,48
Stredné odborné učňovské (bez maturity)	493	25,78
Úplné stredné (s maturitou)	410	21,44
Vyššie odborné vzdelanie	101	5,28
Vysokoškolské	185	9,68
Bez vzdelania (osoby 0-14 rokov)	167	8,73
Bez školského vzdelania (15+ rokov)	0	0
Nezistené	88	4,6
Spolu	1912	100

Zdroj: SODB, 2021

Obr.2 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva obce Mužla podľa typu vzdelania

Zdroj: SODB, 2021

Náboženské vyznanie obyvateľov v obci

Z hľadiska vierovyznania v obci Mužla dominovali v roku 2021 (posledné sčítanie obyvateľstva) občania rímskokatolíckeho vierovyznania. Ich zastúpenie je na úrovni 66,06 %. Nasleduje reformovaná kresťanská cirkev s 2,09 %, po nej Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia s 0,63 % a zhodne po 0,42 % predstavujú veriaci občania hlásiaci sa ku Gréckokatolíckej a Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania. Zastúpenie ostatných

náboženstiev predstavuje podiel do 1,52 %. Pri 6,33 % nebolo zistené vierovyznanie. Bez vyznania bolo 22,54 % obyvateľov.

Tab.6 Obyvateľstvo obce Mužla podľa náboženského vyznania

Náboženské vzdelanie	Počet	%
Rímskokatolícka cirkev	1 263	66,06
Gréckokatolícka cirkev	8	0,42
Evanjelická cirkev augsburs. vyznania	8	0,42
Reformovaná kresťanská cirkev	40	2,09
Nábož. spoločnosť Jehovovi svedkovia	12	0,63
Bez vyznania	431	22,54
Iné	29	1,52
Nezistené	121	6,33
Spolu	1 912	100

Zdroj: SODB, 2021

Národnostné zloženie obyvateľstva

Z hľadiska národnostnej štruktúry sa väčšina obyvateľov hlási k maďarskej národnosti – 76,57 %. Nasleduje slovenská národnosť s 16,06 %, česká národnosť bola zastúpená 0,52 %, nemecká a ruská zhodne po 0,05 %. Pri 4,18 % nebola zistená národnosť.

Tab.7 Obyvateľstvo obce Mužla podľa národnosti

Národnosť	Počet	%
Slovenská	307	16,06
Maďarská	1464	76,57
Rómska	42	2,2
Česká	10	0,52
Nemecká	1	0,05
Ruská	1	0,05
Ostatné	7	0,37
Nezistená	80	4,18
Spolu	1912	100

Zdroj: SODB, 2021

Bývanie – zhodnotenie súčasného stavu a trendy rozvoja

V obci tvorí prevažnú časť sídelnej štruktúry individuálna bytová výstavba (IBV). Rodinné domy sú jedno až dvojpodlažné, niektoré sú aj trojpodlažné (obytné podkrovia). I keď istá časť obyvateľstva býva v hromadnej bytovej výstavbe (HBV), jedná sa o prevažne vidiecky ráz osídlenia.

Podľa posledného sčítania obyvateľov, domov a bytov v r. 2021 tvorí v obci Mužla domový fond 712 budov, z toho výraznú väčšinu tvoria rodinné domy – 653, čo predstavuje 91,71 %. Nasleduje 34 bytových domov, tvoriacich 4,78 %, 2 polyfunkčné budovy, 8 ostatných budov na bývanie, 2 neskolaudované rodinné domy, 2 núdzové objekty určené na bývanie, 1 inštitucionálne alebo kolektívne zariadenie, 10 ostatných príp. nezistených.

Spolu to predstavuje 780 bytov. Najväčší podiel v štruktúre bytového fondu tvoria byty s 3 obytnými miestnosťami – 279 bytov (35,77 %) a 4 obytnými miestnosťami – 144 bytov (18,46%).

Zdravotný stav domov je pestrý, zastúpené sú všetky bonitné skupiny. Prevládajú však staršie budovy v relatívne dobrom stave až vyžadujúce si rekonštrukciu. Odráža to obdobie ich výstavby – najväčší podiel predstavujú domy z obdobia rokov 1961 – 1980 – 275 domov (38,62 %), nasledujú domy z rokov výstavby 1946 – 1960 – 155 domov (21,77 %), ďalej z obdobia 1919 – 1945 – 98 domov (13,76 %), z obdobia 1981 – 2000 – 81 domov (11,38 %). Nachádza sa tu 55 domov postavených do roku 1919, čo tvorí podiel 7,72% z celkového počtu 712 domov.

Vybavenosť domov a bytov poukazuje na rôznu životnú úroveň obyvateľov obce. Sleduje sa viacerými ukazovateľmi ako napr. vybavenosťou bytov ústredným kúrením, zásobovaním vodou, podľa celkovej podlahovej plochy bytu, pripojenosťou na internetovú sieť. O nízkej kvalite bytového fondu v niektorých lokalitách hovoria nasledovné údaje z posledného SODB 2021: až 151 domov je bez akejkoľvek formy kanalizácie, 27 domov bez vodovodnej prípojky a 184 domov bez plynofikácie.

K obci Mužla patria aj 3 majere: Čenkov s 18 rodinami, Jurský Chlm s 2 rodinami a Malá Mužla s 20 rodinami (10 dvojdomov) – spolu je tu 44 rodinných domov, ktoré všetky sú v stave vyžadujúcom si rekonštrukciu. Tie čiastočne komplikuje vysoká nezamestnanosť tunajších obyvateľov a majetko-právne vzťahy (nie všetky domy majú obyvatelia v súkromnom vlastníctve, ale len v prenájme).

Návrh ÚPN obce regulačne usmerňuje výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby jestvujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania. Existencia príležitostí na bývanie, stav domového a bytového fondu sú určujúce faktory, ovplyvňujúce ďalší rozvoj obce a naplňujúce jej obytnú funkciu.

Obec Mužla počíta s nárastom počtu obyvateľov a tým aj so zabezpečením stavebných pozemkov pre bytovú výstavbu individuálnu.

Najväčšia časť práceschopného obyvateľstva odchádza za prácou do okresných miest Nové Zámky, Komárno a blízkeho mesta Štúrovo. Podpora IBV a HBV môže povzbudiť populačný rast, priviesť nových obyvateľov a vytvoriť predpoklady pre celkový rozvoj obce.

Hospodárska základňa

Základné rozvojové ciele v demografickom a socioekonomickom vývoji ako východiská pre územný rozvoj obce

Základným cieľom v celkovom vývoji obyvateľstva obce je vytváranie podmienok pre priaznivý demografický vývoj a ďalší postupný nárast a kvalitu štruktúry zástavby obce.

V celkovom vývoji počtu obyvateľov obce uvažovať s nárastom tak, aby sídelná veľkosť obce bola v horizonte návrhového obdobia vo veľkostnej kategórii, ktorá

umožní riešiť komplex kvalitnej občianskej vybavenosti tak, aby bol v obci zabezpečený komfortný život vidieckeho sídla bez dennej potreby dochádzania za vybavenosťou do miest.

Vzhľadom na pretrvávajúci trend migrácie obyvateľstva z miest do obcí sa v závere výhľadového obdobia počíta s optimistickou alternatívou, teda s nárastom počtu obyvateľov.

Nárast obyvateľstva obce je možné dosiahnuť ťažiskovo zo zdrojov z dosťahovania obyvateľov do obce, a to v rámci vnútroregionálnej migrácie predovšetkým z mestských centier /Nové Zámky, Komárno, Štúrovo/ za zdrojom práce, resp. kvalitným vidieckym bývaním.

Vývoj počtu obyvateľov je ovplyvnený reprodukciou obyvateľstva i možnosťami a rozsahom novej bytovej výstavby. Spätné možnosti bytovej výstavby pozitívne ovplyvnia migráciu obyvateľstva. Tým, že v mestách dochádza k stagnácii bytovej výstavby, dochádza v obciach postupným zabezpečovaním vhodných plôch k stabilizácii vidieckeho obyvateľstva.

Nakoľko pri trvalej migrácii prevládajú mladšie vekové kategórie obyvateľstva, (do 40 rokov), dosídľovanie môže mať priaznivý vplyv na demografický vývoj a vekové zloženie obyvateľstva obce v budúcnosti.

Vytváranie podmienok pre rozvoj hospodárskych aktivít obce a pre tvorbu nových pracovných príležitostí a rozvoj zamestnanosti na území obce je jedným zo základných cieľov rozvoja.

V súvislosti s úvahami o dosídľovaní obyvateľov do obce z mestských centier, resp. iných regiónov Slovenska, je potrebné zohľadniť skutočnosť sociálnej a ekonomickej štrukturalizácie obyvateľstva, diferenciaciu ekonomických či záujmových vzťahov.

Pri rozvoji a profilovaní hospodárskych činností vytvárať územné podmienky pre rozvoj podnikateľských aktivít výrobného charakteru na báze remeselnej výroby, pri využití miestnych špecifických územno-technických daností.

Vývoj zamestnanosti v zariadeniach verejných služieb bude v obci podmienený predovšetkým demografickým rastom a štruktúrou obyvateľstva.

Pri lokalizácii aktivít výrobného charakteru je potrebné ťažiskovo využívať jestvujúce areály formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu.

Základné rozvojové ciele

Stanovené rozvojové plochy bývania podľa pôvodného ÚPN obce Mužla /r. 2004/ už nie sú aktuálne.

Pri rozvoji obce podľa aktualizovanej dokumentácií pôjde predovšetkým o vytvorenie územných podmienok bytovej výstavby:

- v návrhovom období vytvoriť podmienky pre realizáciu nových bytov v rodinnej zástavbe vidieckeho sídla -IBV;
- v návrhovom období vytvoriť podmienky pre realizáciu nových bytov v hromadnej bytovej zástavbe -HBV;
- pre potreby, ktoré treba očakávať v súvislosti s tvorbou nových domácností a mladých rodín, ktoré budú mať ambície na vlastný byt;
- pre požiadavky bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou jestvujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby;

- ako ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia regiónu, ktorí majú (resp. budú mať ponuku) v obci nové pracovné podmienky, resp. majú ambície bývať vo vidieckom prostredí;
- požiadavky /resp. trend/ obyvateľov z miest Nové Zámky, Štúrovo, na kúpu stavebných pozemkov v obci Mužla.

V sumáre možno konštatovať, že nový územný plán pripravil v rámci rozvoja bytovej výstavby predpoklady a dostatočné možnosti realizácie pre:

- 329 nových rodinných domov (RD v rámci IBV), služby, drobné prevádzky a v oblasti bývania;
- 50 nových BJ (v rámci HBV);

Úlohou ÚPN je regulačne usmerniť výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby existujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby - jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň trvalého a rekreačného bývania.

V návrhovej časti sú zhodnotené vnútorné rezervy a priestorový potenciál pre rozvoj bývania. Výkres č.5, č.6.

Hlavné ciele riešenia:

1. *Využitie polohového faktora obce, ktorá leží v blízkosti štátnej hranice s Maďarskom. Zastavané územie je vzdialené 2km od rieky Dunaj.*
2. *Zhodnotenie potenciálnych možností pre novú výstavbu.*
3. *Zhodnotiť vnútorné rezervy – disponibilný bytový fond pre prestavbu a rekonštrukciu.*
4. *Dobudovanie zariadení občianskej vybavenosti hlavne v oblasti služieb, obchodu, športu, kultúry.*
5. *Dobudovanie dopravnej a technickej infraštruktúry (kanalizačná sieť, vodovodná sieť) ako nevyhnutného predpokladu pre rozvoj obce.*

B4 RIEŠENIE ZÁUJMOVÉHO ÚZEMIA A ŠIRŠIE VZŤAHY, DOKUMENTUJÚCE ZAČLENENIE RIEŠENEJ OBCE DO SYSTÉMU OSÍDLENIA

Z hľadiska vzťahov k vyššej územnej jednotke leží obec v pomerne väčšej vzdialenosti od okresného mesta Nové Zámky (44 km) či okresného mesta Komárno (40 km), avšak v tesnej blízkosti k mestu Štúrovo (9 km). Z toho vyplýva i väčšia gravitačná väzba na mesto Štúrovo, ako centrum kultúrno-spoločenské, ale i centrum hospodárskych aktivít a školstva. Obec sa nachádza v južnoslovenskom vinohradníckom regióne.

Obec susedí s katastrami obcí:

- na východe s k.ú. Kravany nad Dunajom (okres Komárno), k.ú. Búč (okres Komárno);
- na severo - východe s k.ú. Gbelce (okres Nové Zámky);
- na severe s k.ú. Šarkan, s k.ú. Belá, s k.ú. Ľubá;
- na severo – západe s k.ú. Kamenný Most;
- na východe s k.ú. Obid;

Južnú líniu katastrálneho územia vymedzuje štátna hranica s Maďarskou republikou.

Zastavaným územím preteká významný vodohospodársky tok Mužliansky kanál.

Významnú úlohu zohrá obec hlavne v oblasti poskytovania atraktívneho bývania v tesnom kontakte s vodným tokom a prírodou.

Obec leží na dopravnom ťahu - ceste I. triedy I/63, Komárno - Štúrovo. Od okresného mesta Nové Zámky /centrum/ je obec Mužla /centrum/ vzdialená 44,2 km, od krajského mesta Nitra je obec vzdialená 82 km. V katastri Mužle je stanica dôležitej železničnej trate Bratislava – Štúrovo, smerujúcej do Maďarskej republiky. Zároveň riešeným územím po ľavom brehu Dunaja prechádza medzinárodná cyklotrasa EuroVelo 6 Atlantik – Čierne more. Cez územie obce prechádza železničná trať .

Obec Mužla je členom „Združenia obcí – Južný región“. V súčasnosti obec patrí aj do Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS).

Administratívno - štatistické zatriedenie obce:

NUTS1:	Slovensko [SK0]
NUTS2:	Západné Slovensko [SK02]
NUTS3:	Nitriansky kraj [SK023]
LAU1:	okres Nové Zámky [SK0234]
LAU2:	obec Mužla [SK0234503401]

B5 NÁVRH URBANISTICKEJ KONCEPCIE PRIESTOROVÉHO USPORIADANIA

Územný plán rešpektuje kompozičnú výstavbu sídla, hlavne polohu kompozičných osí a referenčných uzlov. V závislosti na globálnej urbanistickej kompozícii organizuje umiestnenie vyšších funkcií. Uplatňuje princíp revitalizácie tradičných urbanisticko-architektonických vzťahov v súlade s potrebami obce. Novú výstavbu odporúčame limitovať trojpodlažnými stavbami vrátane podkrovia s tradičným typom striech, tvaroslovných prvkov a materiálov v záujme eliminovania množstva cudzorodých prvkov. Snažiť sa o zachovanie tradičných hmotovo - priestorových vzťahov, ktoré zvyrazňujú špecifický charakter obce . Pri rozvoji obce rešpektovať pamiatkovo hodnotné objekty.

Územie obce je tvorené jedným katastrálnym územím a to k.ú. Mužla.

Formovanie funkčno-priestorovej kostry

Zastavané územie obce Mužla leží vo východnej časti katastrálneho územia, na krížení ciest I/63, III/1464 a III/1508, na oboch brehoch Mužlianskeho potoka, ktorý v severnej časti obce vytvára vodnú nádrž.

Sídelná štruktúra je pomerne kompaktná. Podľa kategorizácie pôdorysných typov sídiel je obec Mužla skupinovým cestným typom. Historické jadro obce s typickou parcelačnou štruktúrou sa rozprestiera najmä v centrálnej časti zastavaného územia pozdĺž Mužlianskeho potoka. Obytné domy v starej časti sú dlhé jednotrakty s otvorenými dvormi, so štítmi do ulice. Novšie domy majú prevažne štvorcové pôdorysy, 2 podlažia a plochú strechu, resp. prízemné domy s riešením podkrovia. V západnej a centrálnej časti obce sa nachádza 11 bytových domov s 3 podlažiami. V obci prevláda obytná funkcia. V súčasnosti sa v obci

nachádzajú všetky bonitné triedy objektov, od objektov nových, až po objekty odporúčané na asanáciu. Prevládajú však objekty v dobrom až horšom stave vyžadujúce si rekonštrukciu.

Vybavenostný uzol (občianska vybavenosť komerčného a nekomerčného charakteru) sa nachádza v polohe primárneho a sekundárneho referenčného uzla. Tie ležia v strede obce na ceste III. triedy III/1464 a jej pokračovaní na cestu I. triedy I/63 v smere na Štúrovo, ktoré zároveň predstavujú hlavnú kompozičnú os sídla. Prirodzenou výškovou a architektonickou dominantou sú kostol a škola, postavené na miernom návrší v centre obce.

Hlavnú kompozičnú os sídla tvorí dopravná línia cesty III. triedy III/1464 od vodnej nádrži a jej prepoj JV smerom na cestu I. triedy I/63. Vedľajšia kompozičná os je tvorená cestou III. triedy III/1508. Dopravný kríž týchto kompozičných osí na seba kumuluje vybavenostné funkcie obce – tvorí prirodzený hlavný referenčný uzol vymedzený objektmi kostola, školy, kultúrneho domu a obecného úradu. Môžeme hovoriť o kultúrno- administratívno správnom a obchodnom centre obce.

Z hľadiska **urbanistickej kompozície obce** návrh ÚPN:

- rešpektuje kompozičnú výstavbu sídla, hlavne polohu jestvujúcich kompozičných osí a referenčných uzlov.
- v súlade s globálnou urbanistickou kompozíciou organizuje umiestnenie vyšších funkcií;
- uplatňuje princíp revitalizácie tradičných urbanisticko-architektonických vzťahov v súlade s potrebami obce ;
- novú výstavbu limituje jednoposchodovými stavbami s využitím podkrovia, v kompozične opodstatnených polohách je výnimočne možné povoliť stavbu o jedno podlažie vyššie;
- s tradičným typom striech, tvaroslovných prvkov a materiálov v záujme eliminovania množstva cudzorodých prvkov
- podporuje návrat tradičných hmotovo - priestorových vzťahov, ktoré zvýrazia špecifický charakter obce a obmedzia cudzorodé , exotické architektonické prvky;
- pri rozvoji obce požaduje rešpektovať a chrániť pamiatkovo hodnotné objekty, objekty s kultúrohistorickou hodnotou a významné archeologické lokality;

V návrhovom období je potrebné rešpektovať kompozičnú výstavbu obce a plánovito formovať hlavné kompozičné osi a uzly obce. Preto je logické, že budú nositeľkami najdôležitejších funkcií. Vzhľadom na priestorové možnosti v oblasti primárneho a sekundárneho referenčného uzla je potrebné chýbajúcu vybavenosť lokalizovať práve tu. Centrum obce formovať ako :

- administratívno- správne,
- historicko- kultúrne,
- vybavenostné.

Cieľom územného plánu obce je i bezkolízne riešenie a usporiadanie nových rozvojových území najmä pre rozvoj bývania (individuálna bytová výstavba), výrobo-podnikateľských aktivít, rekreácie a ich riešenie v zmysle kontinuity priestorového a hmotového vývoja.

Dôležitou súčasťou návrhu je :

- skompaktnenie obce;
- rešpektovanie požiadaviek kompozičnej skladby v praxi;
- návrh formovania obce prostredníctvom regulačných opatrení ;
- doplnenie chýbajúcej občianskej vybavenosti a technickej infraštruktúry;
- vytvorenie sprievodnej zelene pozdĺž poľných ciest a vodných tokov (protierózne opatrenia) za hranicou zastavaného územia a v stresových polohách návrh vhodnej ekostabilizačnej zelene;

Návrh urbanistickej koncepcie sa predovšetkým riadi základnou kompozičnou kostrou sídla, ktorú tvoria jednotlivé kompozičné osi a referenčné uzly, ktoré sú tiež kategorizované podľa stupňa dôležitosti. (viď výkres č.6 VOR) Táto kostra je východiskom pre všetky ďalšie predovšetkým investičné rozhodnutia.

Kompozícia sídla potvrdzuje polohu centra obce v teritóriu hlavného referenčného uzla, ktorý sa nachádza na krížení kompozičných osí.

Dominantou obce sú kostol, kaštieľ, škola. Sídlna štruktúra je pomerne kompaktná a vytvára organický celok. V riešenom území je potrebné chrániť, pamätihodnosti, architektonicky hodnotné objekty a hodnotné a chránené prírodné územia.

Všeobecné podmienky ochrany vo vzťahu k zástavbe

- Činnosti na území obce nesmú narušiť pamätihodnosti a prírodné hodnoty;
- Zachovať funkčné využitie územia na bývanie, s doplnkovým využitím - občianska vybavenosť, prednostne viazané na jestvujúci stavebný fond v území. V oblasti centra formovať polyfunkčnú zástavbu;
- Zachovať pomer zastavania v území, vytvorený pravidelným a rozvoľneným umiestnením objektov popri uliciach a iných miestnych komunikáciách;
- Nové trvalé alebo dočasné úžitkové alebo účelové stavby v dvorových častiach pozemkov musia byť len sekundárne voči hlavnej stavbe na pozemku. Tieto stavby musia vychádzať z jestvujúceho usporiadania parcelácie a radenia objektov.
- nevytvárať ďalšie satelitné sídelné celky v k.ú., ale formovať obec ako kompaktný urbanistický organizmus, ktorý je súčasťou ťažiska osídlenia druhej úrovne, na Nitriansko-Komárňanskej rozvojovej osi druhého stupňa;

Zachovanie, údržba a regenerácia výškového a priestorového usporiadania objektov

1. Rešpektovať pamätihodnosti a zachovaný stavebný fond s pamiatkovými hodnotami ako podstatnú zložku stavebného fondu územia;
2. Zachovať, udržiavať a využívať stavebný fond v území v súlade s pôvodnou funkciou, bez požiadaviek na neadekvátne zmeny funkcií a s negatívnym dôsledkom na stavebnú podstatu a dispozíciu pôvodných objektov;
5. pri rekonštrukčnom procese jestvujúcich stavieb a pri novej výstavbe rešpektovať typ strešnej konštrukcie - sedlová strecha a farebnosť novej krytiny prispôbiť farebnosti pôvodným krytinám z pálenej hliny;
6. pri rekonštrukčnom procese jestvujúcich stavieb a pri novej výstavbe prispôbiť farebnosť nových fasád od bielej po zemité farby;
7. pri novej výstavbe v intraviláne obce možnosť stavať iba typické stavby pre naše územie, vylúčiť stavby dreveníc (zrubov), umiestňovanie mobilných domov- mobilónov;
8. preferovať v lokalitách určených pre občiansku vybavenosť spojenie obytnej funkcie a občianskej vybavenosti a znížiť tak nároky na novovytvárané veľké plochy pre bývanie všade tam, kde je to možné;

Zachovanie, údržba a regenerácia prvkov interiéru a uličného parteru

1. Udržiavať verejné priestranstvá a poloverejné priestory v dobrom technickom, prevádzkovom a estetickom stave.
2. Odstrániť alebo eliminovať rušivé a hodnoty prostredia neadekvátne zásahy;

Zachovanie, údržba a regenerácia charakteristických pohľadov, siluety a panorámy územia

Zachovať významné a charakteristické diaľkové aj lokálne pohľady na sídelné usporiadanie a na :

Farský kostol Narodenia Panny Márie – rím. kat., klasicistický, z 2. tretiny 18. storočia a v roku 1815 sa ho rozhodli rozšíriť do formy kríža. Vysvätený bol v r. 1817, po požiari v r. 1862 obnovený.

Kaplnka

Socha Svätej trojice

Prícestná socha sv. Floriána

Prícestná socha sv. Jána Nepomuckého

Kríž z r. 1913 na Dallošovej ulici

Kríž na ceste do vinohradov s nápisom „*Ukrižovanému Ježišovi na počesť a slávu postavila obec Musla 18. mája 1779*“

Prícestná socha Piety – ľudová neskorobaroková práca zo zač. 19. storočia

Rekonštrukcia a zachovanie objektu NKP

- evidovaného v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) nasledovné nehnuteľné národné kultúrne pamiatky:

Studňa veterná, 1. polovica 20. storočia, parcela č. 5 400/1, č. ÚZPF 2 363/1
(*lokalita bývalého PD Malá Mužla*)

Opatreniami v oblasti starostlivosti o zeleň zachovávať charakteristické pohľady a panorámy. Vylúčiť umiestňovanie stavieb, iných objektov, prevádzkových a technických zariadení alebo výsadbu zelene, ktoré narušia ustálené usporiadanie a pohľadové kužele k sakrálnym objektom a dominantám obce.

Zachovanie, údržba a regenerácia archeologických nálezísk

Rešpektovať a dodržiavať postup určený zákonom o ochrane pamiatkového fondu pred prípravou a projektovaním zámerov v území.

Zachovanie, údržba a regenerácia ďalších kultúrnych a prírodných hodnôt

Primerane uplatňovať v spoločenskej, hospodárskej a riadiacej praxi (napr. bežný každodenný život, cestovný ruch, výkon verejnej správy obce) historickú tradíciu a kultúrne dedičstvo obce.

Rešpektovať plochy záhrad a ostatných celkov verejnej a súkromnej zelene ako súčasť stabilizovaného usporiadania územia.

Vykonávať priebežnú údržbu plôch záhrad a ostatnej zelene; vykonávať odbornú starostlivosť o dreviny a ostatné prírodné prvky v území.

Požiadavky na ochranu, obnovu a prezentáciu zelene

Pri všetkých plochách zelene na verejných priestranstvách zabezpečiť pravidelnú údržbu na primeranej odbornej úrovni. Nové výsadby a akékoľvek úpravy zelene nad rámec bežnej údržby (teda všetky také, ktoré zasahujú do plošného a priestorového usporiadania územia), musia byť vykonávané koncepčne, na základe projektovej dokumentácie. V celom riešenom území sa odporúča výsadba pôvodných druhov drevín.

B6 NÁVRH FUNKČNÉHO VYUŽITIA ÚZEMIA OBCE S URČENÍM PREVLÁDAJÚCICH FUNKČNÝCH ÚZEMÍ VRÁTANE URČENIA PRÍPUSTNÉHO, OBMEDZUJÚCEHO A ZAKAZUJÚCEHO FUNKČNÉHO VYUŽÍVANIA

Z dôvodov podrobnejšej charakteristiky sídla sa územie rozdelilo na jednotlivé územno-priestorové celky (ÚPC) pre ktoré sú navrhnuté podrobné regulačné opatrenia. Z organizačného hľadiska tak je možná detailnejšia regulácia a riadenie územného rozvoja. Toto členenie zároveň sleduje funkčnú náplň územia a hmotovo - priestorové pomery.

Z hľadiska urbanistického boli vyčlenené zóny intenzívneho záujmu. Sú to základné rozvojové lokality, ktoré boli schválené v Zadaní.

Konkrétne sa jedná o nasledujúce regulačné, územnopriestorové celky:

ÚPC - A

Prevažujúca funkcia: občianska vybavenosť

Východiská :jestvujúce územie občianskej vybavenosti v centrálnej časti obce ul. Hlavné námestie;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na objektoch OV;
- občianska vybavenosť komerčného a nekomerčného charakteru;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií ,inžinierskych sietí, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch;
- realizácia požadovaných spevnených plôch a parkovísk;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcich objektoch bývania;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom;
- objekt sociálnych služieb regionálneho významu;
- verejná zeleň;
- kultúrno-spoločenské podujatia;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- správcovské bývanie;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, živočíšna výroba;

Intervenčné kroky :

Plocha: 17522 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 1,05

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40

Podlažnosť: maximálne 3 NP

ÚPC – B**Prevažujúca funkcia: OV- občianska vybavenosť**

Východiská : jestvujúce územie občianskej vybavenosti v centrálnej časti obce ul. Školská, ul. Vinohradnícka cesta;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na objektoch OV;
- rekonštrukcia a údržba sakrálnych objektov a areálov
- rekonštrukcia miestnych komunikácií ,inžinierskych sietí, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch;
- realizácia požadovaných spevnených plôch a parkovísk;
- verejná a parková zeleň;
- rekonštrukcia obytných objektov ;
- rešpektovať priehľad s vyústením na dominantu kostol;
- rešpektovať ochranné pásmo sakrálneho objektu-kostola;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- správcovské bývanie;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, živočíšna výroba;

Intervenčné kroky :

Plocha: 24366 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 1,05

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40

Podlažnosť: maximálne 3 NP

ÚPC – C**Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV**

Východiská : jestvujúce prevažne obytné územie v centrálnej časti obce medzi ul. Dolnosecká a ul. Pri starej pošte;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- realizácia novej IBV;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií ,inžinierskych sietí, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na objektoch OV;
- občianska vybavenosť komerčného a nekomerčného charakteru;
- realizácia požadovaných parkovísk;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom v určených lokalitách;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- sady a záhrady;

- služby a drobné prevádzky;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov, množiarne domácich zvierat;

Intervenčné kroky:

Plocha: 43 382 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $KZÚ_{IBV} = 0,35$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp,IBV} = 1,05$
Navrhovaný koeficient zelene $Kz=0,40$
Podlažnosť IBV: maximálne 3 NP

ÚPC – D

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská : jestvujúce obytné územie medzi ul. Dlhý rad a ul. Pri starej pošte;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov v rámci IBV;
- realizácia nových IS;
- realizácia nových peších chodníkov;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií, inžinierskych sietí, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, TTP;
- služby a drobné prevádzky v rámci IBV;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov, množiarne domácich zvierat;

Intervenčné kroky:

Plocha: 53625m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $KZÚ = 0,35$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,70$
Navrhovaný koeficient zelene $Kz=0,40$
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – E**Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV**

Východiská : jestvujúce obytné územie medzi cintorínom, ul. Orechový rad a ul. Pri starej pošte;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov v rámci IBV;
- realizácia nových IS;
- realizácia nových peších chodníkov;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií, inžinierskych sietí, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, TTP;
- služby a drobné prevádzky v rámci IBV;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov, množiarne domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 111 737m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,80
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – F**Prevažujúca funkcia: pohrebisko**

Východiská : areál obecného cintorína na severnom obvode zastavaného územia obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- pohrebisko;
- vyhradená zeleň;
- realizácia peších chodníkov a záchytného parkoviska;
- rešpektovať etické pásmo pohrebiska;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- verejná zeleň;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné;

Intervenčné kroky :

Plocha: 29 616 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,02

Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,04$
Navrhovaný koeficient zelene $K_z = 0,80$
Podlažnosť: maximálne 2NP

ÚPC – G

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská : jestvujúce obytné územie - ul. Orechový rad , ul. Poľovnícka, ul. Trhová hradská;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov v rámci IBV;
- realizácia nových IS;
- realizácia nových peších chodníkov;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií ,inžinierskych sietí, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, sady;
- služby a drobné prevádzky v rámci IBV;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov, množiarne domácich zvierat;

Intervenčné kroky : Plocha: 128 714m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $KZÚ = 0,35$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,70$
Navrhovaný koeficient zelene $K_z = 0,40$
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – G1

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská : *potenciálne rozvojové územie na východnom obvode obce. V súčasnosti poľnohospodárske územie;*

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov v rámci IBV;
- realizácia nových IS;
- realizácia nových peších chodníkov ,priestranstiev a spevnených plôch;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- orná pôda, sady;
- služby a drobné prevádzky v rámci IBV;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov, množiarne domácich zvierat;

Intervenčné kroky:

Plocha: 143 455m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,70
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – G2**Prevažujúca funkcia: bývanie- HBV**

Východiská : *potenciálne rozvojové územie na východnom obvode obce. V súčasnosti poľnohospodárske územie;*

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu bytových domov v rámci HBV;
- realizácia nových IS;
- realizácia nových peších chodníkov, priestranstiev a spevnených plôch;
- verejná zeleň;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- orná pôda, sady;
- služby a OV integrovaná v rámci objektov HBV;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov, množiarne domácich zvierat;

Intervenčné kroky:

Plocha: 15 124 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 1,05
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,50
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – H**Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV**

Východiská : *jestvujúce obytné územie - ul. Bánomská, ul. K studni pána, ul. Trhová hradská;*

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov v rámci IBV;
- realizácia nových IS;
- realizácia nových peších chodníkov;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií, inžinierskych sietí, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, sady;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov, množiarne domácich zvierat;

Intervenčné kroky: Plocha: 219 498 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,7
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – H1**Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV**

Východiská: *potenciálne rozvojové územie na južnom obvode obce. V súčasnosti poľnohospodárske územie;*

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov v rámci IBV;
- realizácia nových IS;
- realizácia nových peších chodníkov;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, sady;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov, množiarne domácich zvierat;

Intervenčné kroky: Plocha: 15 359 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,7
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – CH**Prevažujúca funkcia: poľnohospodárska výroba**

Východiská : jestvujúci výrobný poľnohospodársky areál, farma na južnom obvode obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- areál živočíšnej výroby ;
- poľnohospodárska výroba a sklady;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- správcovské bývanie;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s okolitým bývaním;
- chov viac než 66VDJ v rámci živočíšnej výroby;

Intervenčné kroky :

Plocha: 2896 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,40
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,80
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,30
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – I**Prevažujúca funkcia: bývanie - IBV**

Východiská : jestvujúce prevažne obytné územie v centrálnej časti obce. Medzi ul. Pri starej pošte, ul. Trhová hradská a Mužlianskym potokom.

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- realizácia novej IBV;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií, inžinierskych sietí, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na objektoch OV;
- občianska vybavenosť komerčného a nekomerčného charakteru;
- realizácia požadovaných parkovísk;
- podpora viacfunkčného využitia starých i nových rodinných domov v rozsahu zabezpečenia bývania, vybavenosti a služieb obyvateľom v určených lokalitách;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- sady a záhrady;
- služby a drobné prevádzky;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s bývaním;

- živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov, množiarne domácich zvierat;

Intervenčné kroky: Plocha: 71387 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $KZÚ_{IBV} = 0,35$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp,IBV} = 0,70$
Navrhovaný koeficient zelene $Kz=0,40$
Podlažnosť IBV: maximálne 2 NP

ÚPC - J

Prevažujúca funkcia: šport , rekreácia

Východiská: obecný športový areál na ul. Surdícka;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rekonštrukcia a udržiavacie práce na súčasnom športovom areály
- realizácia ďalších hracích plôch pre doplnkové športy;
- sociálno-prevádzková budova, tribúny;
- realizácia parkoviska;
- realizácia IS;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- verejná ,vyhradená zeleň;
- správcovské bývanie;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výroba, priemysel;
- trvalé bývanie;
- živočíšna výroba;

Intervenčné kroky: Plocha: 27009 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $KZÚ = 0,05$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,10$
Navrhovaný koeficient zelene $Kz=0,80$
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – K

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská: jestvujúce obytné územie ul. Surdícka, ul. Sv.Tomáša, ul.Dobráňska;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov v rámci IBV;
- realizácia nových IS;
- realizácia nových peších chodníkov;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;

- rekonštrukcia miestnych komunikácií ,inžinierskych sietí, TS, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, TTP;
- služby a drobné prevádzky v rámci IBV;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov, množiarne domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 193 982m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – L

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská : jestvujúce obytné územie ul. Pri starej pošte, ul.Bagotova, ul.Hornosecká, ul.Horná, ul.Školská;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov v rámci IBV;
- realizácia nových IS;
- realizácia nových peších chodníkov;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií ,inžinierskych sietí, TS, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch;
- rešpektovať ochranné pásmo vodného toku;
- občianska vybavenosť;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, TTP;
- služby a drobné prevádzky , ktoré nie sú v rozpore s bývaním;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov, množiarne domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 128 661m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35

Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,70$
Navrhovaný koeficient zelene $K_z = 0,40$
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – M

Prevažujúca funkcia: poľnohospodárska výroba,

Východiská : jestvujúci poľnohospodársky výrobný areál na severnom obvode obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rekonštrukcia jestvujúcich objektov poľnohospodárskej výroby;
- realizácia nových objektov poľnohospodárskej výroby;
- realizácia a rekonštrukcia účelových komunikácií a TI;
- poľnohospodárska výroba a služby;
- výroba a podnikanie;
- skladové hospodárstvo;
- vyhradená zeleň;
- mechanizačné stredisko;
- včelárstvo;
- rastlinná výroba;
- fotovoltaická elektrárňa;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- správcovské bývanie;
- agroturistika;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- živočíšna výroba ;
- trvalé bývanie;

Intervenčné kroky : Plocha: 145 292 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia $KZÚ = 0,35$
Navrhovaný index podlažných plôch $I_{pp} = 0,70$
Navrhovaný koeficient zelene $K_z = 0,40$
Podlažnosť: 2+

ÚPC – N

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská : jestvujúce obytné územie ul. Dalošová ul.Medená;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov v rámci IBV;
- realizácia nových IS;
- realizácia nových miestnych komunikácií a peších chodníkov;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií, inžinierskych sietí, TS, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, TTP;

- služby a drobné prevádzky v rámci IBV;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov, množiarne domácich zvierat;

Intervenčné kroky: Plocha: 152 547m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,70
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – N1

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská : potenciálne rozvojové územie na severnom obvode obce. V súčasnosti poľnohospodárske územie;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov v rámci IBV;
- realizácia nových IS;
- realizácia nových MK, peších chodníkov ,priestranstiev a spevnených plôch;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- orná pôda, sady;
- služby a drobné prevádzky v rámci IBV;

Nepripustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov, množiarne domácich zvierat;

Intervenčné kroky: Plocha: 17 718m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,70
Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC - O

Prevažujúca funkcia: šport , rekreácia

Východiská : Územie bývalej zaniknutej hydínovej farmy na severnom obvode obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- šport a rekreácia;
- realizácia hracích plôch pre doplnkové športy;
- sociálno-prevádzková budova, tribúny;
- realizácia parkoviska;
- realizácia miestnej komunikácie(MK) , IS+TS;
- rešpektovať ochranné pásmo prírodnej pamiatky: Mužliansky potok;
- rybolov;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- verejná ,zeleň;
- autocamping;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výroba, priemysel;
- trvalé bývanie;
- živočíšna výroba;

Intervenčné kroky : Plocha: 33794 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,20
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,40
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,70
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – O1**Prevažujúca funkcia: šport , rekreácia**

Východiská : poľnohosp. využívané územie v dotyku s vodnou nádržou Mužla;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- šport a rekreácia;
- realizácia hracích plôch pre doplnkové športy;
- sociálno-prevádzková budova, tribúny;
- realizácia parkoviska;
- realizácia miestnej komunikácie(MK) , IS+TS;
- rešpektovať ochranné pásmo prírodnej pamiatky: Mužliansky potok;
- rybolov;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- verejná ,zeleň;
- autocamping;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výroba, priemysel;
- trvalé bývanie;
- živočíšna výroba;

Intervenčné kroky : Plocha: 8878 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,20
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,40
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,70
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – P**Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV**

Východiská :jestvujúce obytné územie: ul.Dlhý rad, špitálska ulička ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov v rámci IBV;
- realizácia nových IS;
- realizácia nových MK a peších chodníkov;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií ,inžinierskych sietí, TS, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, TTP;
- služby a drobné prevádzky v rámci IBV;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba ;
- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov, množiarne domácich zvierat;

Intervenčné kroky :

Plocha: 139 867m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – Q**Prevažujúca funkcia: bývanie- HBV**

Východiská :jestvujúce obytné územie: ul.Dolná záhradná ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu a rekonštrukcie domov v rámci HBV;
- realizácia nových IS;
- regulačne usmerňovať rekonštrukcie rodinných domov;
- realizácia nových MK , peších chodníkov, parkoviska;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií ,inžinierskych sietí, TS, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky v rámci HBV;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba ;

- chov šeliem, nebezpečných, exotických zvierat a dravcov, množiarne domácich zvierat;

Intervenčné kroky : Plocha: 13628m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 1,05
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 3 NP

ÚPC – R

Prevažujúca funkcia: technická infraštruktúra

Východiská : jestvujúce územie na západnom obvode obce ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- zberný dvor;
- dvor komunálnej techniky;
- plochy a objekty statickej dopravy;
- technologické telekomunikačné zariadenia;
- rekonštrukcia pešieho chodníka;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- trvalý trávny porast, NDV;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- trvalé bývanie;
- živočíšna výroba ;

Intervenčné kroky : Plocha: 26 680m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,05
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,05
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,85
Podlažnosť: maximálne 1 NP

ÚPC – S

Prevažujúca funkcia: poľnohospodárska výroba,

Východiská : jestvujúci poľnohospodársky výrobný areál v časti Malá Mužla;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rekonštrukcia jestvujúcich objektov poľnohospodárskej výroby;
- realizácia nových objektov poľnohospodárskej výroby;
- realizácia a rekonštrukcia účelových komunikácií a TI;
- poľnohospodárska výroba a služby;
- výroba a podnikanie;
- skladové hospodárstvo;
- vyhradená zeleň;
- mechanizačné stredisko;
- včelárstvo;
- rastlinná výroba;
- fotovoltaiická elektrárňa;

- rekonštrukcia a záchrana objektu NKP veterná studňa;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- správcovské bývanie;
- agroturistika;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- živočíšna výroba ;
- trvalé bývanie;

Intervenčné kroky : Plocha: 140 300 m²
 Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
 Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,60
 Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,40
 Podlažnosť: 2

ÚPC – T

Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV

Východiská : jestvujúce obytné územie Malá Mužla;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať výstavbu rodinných domov v rámci IBV;
- realizácia nových IS;
- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na jestvujúcej IBV;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií ,inžinierskych sietí, TS, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- služby a drobné prevádzky v rámci IBV;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba;

Intervenčné kroky : Plocha: 15657m²
 Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
 Navrhovaný index podlažných plôch Ipp = 0,70
 Navrhovaný koeficient zelene Kz=0,40
 Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – U

Prevažujúca funkcia: poľnohospodárska výroba,

Východiská : jestvujúci poľnohospodársky výrobný areál severne od obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rekonštrukcia jestvujúcich objektov poľnohospodárskej výroby;

- realizácia nových objektov poľnohospodárskej výroby;
- realizácia a rekonštrukcia účelových komunikácií a TI;
- poľnohospodárska výroba a služby;
- výroba a podnikanie;
- živočíšna výroba , max. kapacita chovu : 487VDJ
- skladové hospodárstvo;
- vyhradená zeleň;
- mechanizačné stredisko;
- včelárstvo;
- rastlinná výroba;
- fotovoltaická elektrárňa;
- regulačná stanica plynu;
- zberný dvor;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- správcovské bývanie;
- agroturistika;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- živočíšna výroba ;
- trvalé bývanie;

Intervenčné kroky :

Plocha: 46401 m²
 Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,35
 Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70
 Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,30
 Podlažnosť: 2

ÚPC – V

Prevažujúca funkcia: poľnohospodárska výroba,

Východiská : jestvujúci poľnohospodársky výrobný areál južne od obce:Dolná farma;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rekonštrukcia jestvujúcich objektov poľnohospodárskej výroby;
- realizácia nových objektov poľnohospodárskej výroby;
- realizácia a rekonštrukcia účelových komunikácií a TI;
- poľnohospodárska výroba a služby;
- rybie hospodárstvo;
- skladové hospodárstvo;
- agroturistika;
- rastlinná výroba;
- fotovoltaická elektrárňa;
- závlahy;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- správcovské bývanie;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- trvalé bývanie;
- priemysel;

Intervenčné kroky : Plocha: 76514 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,20
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,40
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,50
Podlažnosť: 2

ÚPC – V1

Prevažujúca funkcia: poľnohospodárska výroba,

Východiská : poľnohospodársky obrábané územie južne od obce;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- realizácia nových objektov poľnohospodárskej výroby;
- realizácia účelových komunikácií a TI;
- poľnohospodárska výroba a služby;
- spracovanie poľnohospodárskych plodín;
- skladové hospodárstvo;
- rastlinná výroba;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- správcovské bývanie;
- agroturistika;

Nepřípustné podmienky využitia územia:

- trvalé bývanie;
- priemysel;

Intervenčné kroky : Plocha: 45 000 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,20
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,40
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,50
Podlažnosť: 2

ÚPC – W

Prevažujúca funkcia: vinohradníctvo- ovocinárstvo

Východiská : Územie miestnej vinohradníckej oblasti mimo zastavaného územia obce severne od obce, ktoré je súčasťou Južnoslovenskej vinohradníckej oblasti .

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces jestvujúcich rekreačných , vinohradnícko ovocinárskych objektov, rešpektovať historické tvaroslovie, materiál a charakter pôvodných objektov ;
- realizácia miestnych komunikácií, objektov TI;
- realizácia nových ovocinársko- vinohradníckych objektov;
- rekreačné bývanie;

- vinohradnícko - ovocinárske hospodárske objekty realizovať v max. veľkosti do 25m²- nepodliehajú vyňatiu z poľnohospodárskeho pôdneho fondu;
- vinohrady, sady;
- výsadba pôvodných druhov drevín;
- kamenné múri v krajine budované ako oporné steny ,alebo ako úprava medzí , svahov a komunikácii .Vzhľadom na ich krajnotvornú , vodozadržnú a protieróznou funkciu;
- Elektrifikácia územia;
- podporovať spôsob vinohradníctva a vinárstva taký, ktorý zachová a udrží vinice ako prírodné zdroje s cennými historickými prvkami;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, pastviny, sady, orná pôda;
- služby a drobné prevádzky;
- vinohradnícko - ovocinárske hospodárske objekty realizovať v max. veľkosti do 50m². Stavby nad 25m² podliehajú vyňatiu z poľnohospodárskeho pôdneho fondu a ako hospodárske budovy budú posudzované individuálne na základe samostatnej žiadosti o vyňatie z pôdneho fondu;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- priemyselné aktivity, ktoré sú v rozpore s vinohradníckym charakterom územia;
- chov ošpaných a dobytká, živočíšna výroba nad rámec VZN;
- trvalé bývanie;

Intervenčné kroky :

Plocha: 1889 291 m²

Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,10

Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,20

Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,85

Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – W1

Prevažujúca funkcia: dopravná infraštruktúra

Východiská : jestvujúce územie v dotyku so železničnou zastávkou;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- železničná stasnica;
- rekonštrukcia nádražných plôch, miestnych komunikácii ,inžinierskych sietí, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch ;
- sprievodná zeleň;
- rekonštrukcia jestvujúcich železničných stavieb;
- dopravné stavby a zariadenia;
- správcovské bývanie;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- občianska vybavenosť;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity;
- rekreácia;

Intervenčné kroky : Plocha: 48 602 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,70
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,40
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – X

Prevažujúca funkcia: poľnohospodárska výroba,

Východiská : poľnohospodársky areál : majer svätého Juraja v lokalite Jurský Chlm;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rekonštrukcia jestvujúcich objektov poľnohospodárskej výroby;
- rekonštrukcia jestvujúcich objektov bývania;
- realizácia a rekonštrukcia účelových komunikácií a TI;
- poľnohospodárska výroba a služby;
- skladové hospodárstvo;
- agroturistika;
- správcovské bývanie;
- rastlinná výroba;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- trvalé bývanie;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- priemysel;

Intervenčné kroky : Plocha: 98 688 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,25
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,50
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,60
Podlažnosť: 2

ÚPC – Y

Prevažujúca funkcia: technická infraštruktúra

Východiská : jestvujúci areál technickej infraštruktúry ;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces areálu vodárenskej tech. vybavenosti;
- realizácia nových IS;
- skladové hospodárstvo;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- ochranná , sprievodná , špeciálna zeleň;
- správcovské bývanie;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než prípustné využitie územia;

Intervenčné kroky:

Plocha: 9038 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,25
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,50
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,50
Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC – Z**Prevažujúca funkcia: výroba,**

Východiská : jestvujúci areál drevospracujúceho výrobného podniku v lokalite Čenkov;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- rekonštrukcia jestvujúcich objektov výroby;
- rekonštrukcia jestvujúcich objektov správcovského bývania;
- rekonštrukcia účelových komunikácií a TI;
- výroba a služby;
- skladové hospodárstvo;
- pila;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- správcovské bývanie;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- trvalé bývanie

Intervenčné kroky:

Plocha: 32 074 m²
Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,30
Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,60
Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,30
Podlažnosť: 2

ÚPC – Z1**Prevažujúca funkcia: bývanie- IBV**

Východiská : jestvujúce obytné územie medzi cintorínom a cestou 1/63 v časti Čenkov;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- regulačne usmerňovať rekonštrukčný proces na objektoch bývania;
- rekonštrukcia miestnych komunikácií, inžinierskych sietí, peších chodníkov a priestranstiev a spevnených plôch;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- záhrady, lúky, TTP, NDV;
- rekreačné bývanie

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výrobné, priemyselné aktivity a ostatné funkcie, ktoré sú v rozpore s bývaním;
- živočíšna výroba;
- realizácia nových objektov IBV a rekreačného bývania;

Intervenčné kroky : Plocha: 126 545m²
 Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,15
 Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,30
 Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,75
 Podlažnosť: maximálne 2 NP

ÚPC –Z2

Prevažujúca funkcia: pohrebisko

Východiská : areál pohrebiska v časti Čenkov;

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

- pohrebisko;
- vyhradená zeleň;
- realizácia peších chodníkov a parkoviska;
- rešpektovať etické ochranné pásmo pohrebiska 50m od obvodu areálu pohrebiska;

Podmienečne prípustný spôsob využitia územia:

- verejná zeleň;

Neprípustné podmienky využitia územia:

- akékoľvek iné než podmienky prípustné;

Intervenčné kroky : Plocha: 2405 m²
 Navrhovaný koeficient zastavanosti územia KZÚ = 0,02
 Navrhovaný index podlažných plôch I_{pp} = 0,02
 Navrhovaný koeficient zelene K_z=0,00
 Podlažnosť: 0

ÚPC – ÚZEMIE LESNEJ KRAJINY

Východiská:

Územne patria lesy v k.ú. Mužla pod LHC (lesný hospodársky celok) Štúrovo, do lesnej oblasti 02 Podunajská nížina.

V celom území platí I. stupeň ochrany prírody.

Kategórie lesa: „O“- ochranné lesy

„H“- hospodárske lesy

„U“- lesy osobitného určenia

Druhové zloženie lesov môžeme charakterizovať ako bohaté, úplne zodpovedajúce prirodzenému druhovému zloženiu takýchto typov lesných spoločenstiev:

- Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy (*ekologické podmienky vyhovujú len niekoľkým drevinám – vŕba biela, vŕba krehká, vŕba trojtyčinková, topoľ biely, topoľ čierny, jaseň štíhly*);

- Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (v porastoch dominuje dub letný, jaseň úzkolistý, primiešané sú javor poľný, topol čierny, topol biely, brest hrabolistý, brest väzový, jelša lepkavá, vrba biela, lipa malolistá či čerešňa vtáčia);
- Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku (dominanciu tu majú duby, prímies tvoria javor poľný, brest hrabolistý, oskoruša domáca, jarabina brekyňa);
- Panónske topoľové lesy s borievkou (ide o rozvoľnené porasty topoľov, s miestami dobre vyvinutým krovinatým poschodím, v ktorom dominuje borievka obyčajná).

V rámci ÚPN obce sa nepredpokladá zmena funkčného využitia daných lesných pozemkov, naopak je žiadúce chrániť ich ako významné prvky územného systému ekologickej stability a zachovať a nenarúšať ich ochranné pásma v rámci novej výstavby.

Prípustný spôsob využitia územia – ciele:

1. Hospodárske lesy:

- lesná- hospodárska činnosti v súlade s platnými právnymi predpismi na území hospodárskych lesov;
- plnenie funkcie lesa;
- obhospodarovaniu lesa v súlade s programom starostlivosti oň /LHP /;

Podmienečne prípustné funkcie:

- lesné sklady a manipulačné priestory;
- príjazdové a prístupové komunikácie, pešie komunikácie a zjazdové chodníky, - cyklistické chodníky a pod.,
- zariadenia a vedenia verejnej technicko - infraštruktúralnej obsluhy územia - (vodohospodárske, energetické, telekomunikačné a spojovacie vedenia a zariadenia),

Neprípustné podmienky využitia územia:

- výstavba chat, rekreačných objektov, rodinných domov, bytových domov;
- umiestnenie priemyselných a poľnohospodárskych objektov;
- všetky činnosti meniace prirodzený stav vodných tokov;
- pestovanie cudzokrajných druhov rastlín ;
- chov cudzokrajných druhov živočíchov;
- používanie chemických látok a skladovanie agrochemikálii;
- vjazd a státie motorových vozidiel mimo plôch na to určených;
- činnosti, ktoré sú v rozpore s platným zákonom o lesoch;
- vynášanie akéhokoľvek odpadu do územia lesa;
- porušovanie lesohospodárskeho plánu - nesystematický výrub drevín;
- zmene druhovej skladby porastov, výsadbou nepôvodných druhov drevín;
- vykonávanie ekologicky nevhodných obnovných postupov, intenzívnou ťažbou dreva, znižovaním rubnej doby porastov;

Regulatívy pre územné vymedzenie , určenie podmienok umiestnenia reklamných stavieb a obmedzenie vizuálneho smogu na území obce Paslárikovo:

Prípustné reklamné stavby:

1. Citylighty o rozmeroch 2400 x 1200 mm;
 2. Vývesné štíty na objektoch s plochou do 1 m²;
- a) umiestniť v maximálnej výške do úrovne kordónovej rímsy prízemnia a v minimálnej výške 2200 mm nad úrovňou terénu ak sú umiestnené kolmo na fasádu objektu.
- b) propagovať iba prevádzky umiestnené v danom objekte

- c) pre viacero prevádzok sídliačich v objekte je prípustné umiestniť iba jeden spoločný vývesný štít
- d) reklamnú stavbu z hľadiska veľkosti, tvaru, materiálového riešenia v primeranej výtvarnej a dizajnovej kvalite

Nepripustné reklamné stavby:

1. Billboardy
2. Bigboardy
5. PVC plachty a tabule na oplotení, zábradliach a fasádach budov; /mimo plôch vymedzených na území nákupných centier a výrobných areálov/;
6. Veľkoplošné obrazovky /mimo plôch vymedzených na území nákupných centier a výrobných areálov/;
7. Totemy /mimo plôch vymedzených na území nákupných centier dopravnej vybavenosti a výrobných areálov/;
8. reklamné kubusy, trojhrany, štvorhrany /mimo plôch vymedzených na území nákupných centier a výrobných areálov/;
9. „Reklamné pilóny“ vo verejných priestoroch /mimo plôch vymedzených na území nákupných centier a výrobných areálov/;

B7 BÝVANIE – NÁVRH RIEŠENIA

Domový a bytový fond

Z hľadiska bytového fondu je zjavné, že prevažná časť bytového fondu je tvorená samostatne stojacimi rodinnými domami s funkciou trvalé bývanie.

Okrem trvale obývaných objektov sa v obci vyskytujú aj rekreačné a sezónne obývané domy. Nový územný plán do budúcnosti regulačne usmerňuje výšku stavieb určených na bývanie. Výška zástavby je závislá od polohy v organizme sídla. Objekty neobmedziť tvarovo, pretože aj dlhé pôdorysy sú pre obec prirodzené a na vidiek vhodné. Dôležitým regulatívom je stavebná čiara. V štandardných podmienkach požadovať rešpektovanie stavebnej čiary, ktorá je požadovaná vo vzdialenosti 6m od majetkoprávnej hranice pozemku zo strany ulice. Rešpektovať povolenú maximálnu výšku stavieb v jednotlivých územno - priestorových celkoch a koeficient zastavania pozemku/regulačného celku.

Pri novej výstavbe a stavebných intervenciách rešpektovať ochranné pásma všetkých druhov. Pozitívny vývoj migračného salda v konečnom dôsledku ovplyvňuje aj hodnoty celkového prírastku obyvateľov v obci. Tento ukazovateľ dosahuje kladné hodnoty, preto je potrebné aby na túto skutočnosť prihliadal aj ÚPN obce a riešil kvantitatívny a kvalitatívny rozvoj bývania.

Základné rozvojové ciele:

Obec má typický vidiecky charakter s členitou uličnou sieťou. Dlhodobu pretrváva záujem o všetky formy bývania predovšetkým však o IBV.

Pri ďalšom vývoji a rozvoji obce pôjde predovšetkým o vytvorenie územno-priestorových podmienok pre realizáciu individuálnych foriem bývania:

- pre potreby, ktoré treba očakávať v súvislosti s tvorbou nových domácností a mladých rodín, ktoré budú mať ambície na vlastné bývanie,
- pre požiadavky bývajúcich občanov na zmenu kvalitatívneho resp. veľkostného štandardu bytov, ktoré môžu byť riešené tak prestavbou jestvujúceho objektového fondu, ako aj formou novej výstavby,
- ako ponuku pre výstavbu rodinných domov pre obyvateľov zo širšieho územia regiónu, ktorí majú (resp. budú mať ponuku) v obci nové pracovné podmienky, resp. majú ambície bývať vo vidieckom prostredí.

Návrh regulačne usmerňuje výstavbu nových objektov, rekonštrukcie a prestavby jestvujúcich tak, aby sa zlepšil architektonicko-urbanistický obraz obce a zvýšila sa aj kvalita výstavby a jej výtvarno-kompozičný charakter a úroveň bývania.

Podrobná regulácia funkčných plôch bývania je obsahom grafickej prílohy –
/ výkresy č.5 a č.6 .

Bytový fond - návrh

- už v stavebnom konaní eliminovať nežiaduce, prevažne nepôvodné implantované cudzie formy objektov a výstrednú farebnosť fasád.

Základné členenie rozvojových plôch bývania je nasledovné:

- rozvoj IBV na vnútorných a vonkajších rozvojových lokalitách;
- rozvoj HBV na vonkajších rozvojových lokalitách;

V sumáre možno konštatovať, že nový územný plán pripravil v rámci rozvoja bytovej výstavby predpoklady a dostatočné možnosti realizácie pre :

- 329 nových rodinných domov (RD v rámci IBV), služby , drobné prevádzky a v oblasti bývania;
- 50 nových BJ (v rámci HBV);

Skutočná potreba pozemkov pre výstavbu RD a polyfunkčných obytných domov bude závislá od ekonomických možností a schopností obyvateľstva. ÚPN predkladá celkový návrh potenciálnych možností územia pre zámer bývania .

V prvom rade je potrebné využiť stavebné medzery- preluky a vnútornú priestorovú rezervu sídla, ak je vyčerpaná je možné využiť aj rezervy za súčasťou hranicou zastavaného územia (k1.1.1990).

Výškové zónovanie zástavby je obsahom výkresu organizácie a regulácie územia.

Je potrebné iniciovať rekonštrukčný proces jestvujúcej štruktúry rodinných domov. Nepodporovať umiestňovania mobilných domov a karavánov ako spôsob riešenia bytovej otázky, alebo ako formu rekreácie v zastavanom území obce. Vhodné je zachovávať tradičnú parceláciu, ktorá zabezpečuje kompaktnosť zástavby.

Stavby na území s trvalo zvýšenou aktivitou podzemných vôd požadujeme osádzať s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov. Spevnené vjazdy do dvorov rodinných domov, nachádzajúce sa na verejnom priestore, nerealizovať širšie ako je vstupná brána do dvora slúžiaca na vjazd tak, aby nedošlo k zastavaniu verejnej, sprievodnej ,uličnej zelene. Zvyšná plocha musí zostať vzhľadom na retenčnú schopnosť pôd pokrytá vegetáciou.

- V záujme ochrany , podpory a rozvoja verejného zdravia ,vzhľadom na skutočnosť , že obec sa nachádza v území so stredným radónovým rizikom je potrebné pri novej výstavbe ale aj pri rekonštrukciách objektov pri povoľovacom procese vyžadovať návrh a realizáciu protiradónovej ochrany budov. V súlade s Vyhláškou MZ SR č. 98/2018 Z.z. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového

rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia. Realizácia radónovej ochrany objektov podľa Vyhl. MZ SR č. 406/2002 Z. z. Presná poloha plôch radónového rizika vid'. výkres č.4.

Súčasťou bývania je ja chov domácich zvierat a drobných v rozsahu samozásobovania obyvateľstva , ktorý je určený príslušným VZN obce.

V zástavbe medzi rodinnými domami nepovoľovať prevádzky priemyselného a poľnohospodárskeho charakteru, ktoré sú v rozpore s funkciou bývania.

Oplotenie pozemku z uličnej čiary

- V uličnej čiare zástavby oplotenie rodinného domu nesmie presiahnuť maximálnu výšku 1,80 m. od príľahlej komunikácie.
- V uličnej čiare môže oplotenie pozostávať z betónového múrika, ktorého výška môže dosiahnuť maximálne 0,90 m. 1,0m od príľahlej komunikácie. Zvyšok oplotenia z uličnej čiary môže dosiahnuť zvyšnú výšku do 1,80 m. od príľahlej komunikácie. Táto časť musí byť zhotovená z priehľadného materiálu (pletivo, latky, kovová konštrukcia a pod.)
- Ak tvoria oplotenie murované stĺpiky, ich maximálna výška nesmie presiahnuť výšku 1,80 m. s max.šírkou 1,0m
- Odporúča sa kombinácia živého vegetačného oplotenia alebo realizácia čisto vegetačného oplotenia.
- Oplotenie musí byť v súlade s charakterom existujúceho okolitého oplotenia.
- Za oplotením sa doporučuje výsadba vysokých stálezelených porastov pre vytvorenie optickej bariéry a izolačnej bariéry pre elimináciu vplyvov hluku a zachytávanie prachu z uličného priestoru.
- Realizácia pevného betónového nepriehľadného oplotenia sa vylučuje. Sa povoľuje do výšky 1,4m od príľahlej komunikácie.
- Oplotenie nesmie zasahovať do rozhľadového poľa pripojenia stavby na cestu.
- Oplotenie nesmie ohrozovať bezpečnosť účastníkov cestnej premávky a iných osôb.

Pri pozemkoch, ktorých hranica pozemku je výškovo pod úrovňou príľahlej komunikácie sa výška budovania oplotenia môže posudzovať individuálne.

Pri pozemkoch, ktorých hranica pozemku je výškovo nad úrovňou príľahlej komunikácie sa výška budovania oplotenia určuje vzhľadom k rastlému terénu od ulice.

Vnútorne oplotenie pozemku - medzi susednými pozemkami

- Maximálna výška vnútorného oplotenia medzi susediacimi pozemkami nesmie presiahnuť 1,8 m. vzhľadom k rastlému terénu.
- Oplotenie môže byť zhotovené z transparentných materiálov – pletiva, alebo v kombinácii so živým plotom zo stálo zelených porastov.
- Plné oplotenie je možné realizovať len v dĺžke maximálne 30% z dĺžky pozemku. do max.výšky 1,8m. vzhľadom k rastlému terénu
- V prípade plného oplotenia vyžadovať písomný súhlas vlastníka susediaceho pozemku.

- Betónový základ vyšší ako 1,0 m vzhľadom k rastlému terénu sa považuje za oporný múr a podlieha stavebnému povoleniu.
- Tieto regulačné opatrenia sa vzťahujú na všetky územnopriestorové celky.
- podporovať oploenie priehľadné pletivové, alebo oploenie živým plotom resp. ich vzájomnú kombináciu. Toto regulačné opatrenie sa vzťahuje na všetky územnopriestorové celky;
- v prípade realizácie výsadby drevín (najmä stromov) v okolí stavieb, s ohľadom na možný výskyt nepredvídateľných živelných udalostí, vysádzať stromy v dostatočnej vzdialenosti od stavieb rodinných domov a taktiež v dostatočnej vzdialenosti od susedných pozemkov (oploenia, budov), aby sa dreviny (stromy, kroviny) v zmysle § 127 zákona č. 40/1964 Zb. (občiansky zákonník) nestali príčinou susedských sporov. Pri výsadbe drevín dodržať ochranné pásma inžinierskych sietí;

Zachovanie, údržba a regenerácia výškového a priestorového usporiadania objektov.

- 1. pri rekonštrukčnom procese existujúcich stavieb a pri novej výstavbe uprednostniť pôvodný typ strešnej konštrukcie - sedlová strecha a farebnosť novej krytiny prispôbiť farebnosti pôvodným krytinám z pálenej hlíny;
- 2. pri rekonštrukčnom procese existujúcich stavieb a pri novej výstavbe prispôbiť farebnosť nových fasád od bielej po zemité farby. Nepovoľovať fasády krikľavých farieb;
- 3. pri novej výstavbe v intraviláne obce možnosť stavať iba typické stavby pre naše územie, vylúčiť stavby dreveníc (zrubov), umiestňovanie mobilných domov-mobilónov a cudzích exotických architektonických vzorov;
- 4. preferovať v lokalitách určených pre občiansku vybavenosť spojenie obytnej funkcie a občianskej vybavenosti a znížiť tak nároky na novovytvárané veľké plochy pre bývanie všade tam, kde je to možné;
- 5. minimálna výmera stavebného pozemku pre samostatne stojaci rodinný dom je 600 m² , v stiesnených podmienkach 500m²;
- 6. minimálna výmera stavebného pozemku pre kompaktné formy IBV –radová zástavba je 400 m² ;
- 7. stavebná čiara je 6 m od uličnej čiary;
- 8. garážovanie vozidiel na pozemkoch rodinných domov (min. 2 parkovacie miesta)

Hlavné ciele riešenia:

1. Rozvoj bývania a bytovej výstavby orientovať prioritne do území, ktoré tvoria vnútorné rozvojové rezervy a k ďalším lokalitám pristupovať až po ich vyčerpaní.
2. Návrh obytných objektov orientovať výlučne do lokalít, ktoré spĺňajú súčasné hygienické požiadavky a ktoré nebudú ovplyvnené hlukom, prachom, pachom a vibráciami.

B8 OBČIANSKE VYBAVENIE – SOCIÁLNA INFRAŠTRUKTÚRA – NÁVRH RIEŠENIA

Občiansku vybavenosť v obci charakterizujú zariadenia v oblasti obchodu, administratívy, kultúry, športové a sociálne zariadenia. Vybavenosť obce službami závisí od ľudských zdrojov, tradícií, podmienok, potrieb príslušného obecného spoločenstva a špecifických daností okolitého mikropriestoru.

Rozvoj občianskej vybavenosti

Riešiť optimálnu štruktúru kompletovania základnej občianskej vybavenosti podľa urbanistických štandardov, aby zodpovedala stanovenej funkčnosti sídla, výhľadovému počtu obyvateľov a aj sledovanému rozvoju obce a katastra k návrhovému obdobiu.

Návrhom vybavenosti zabezpečiť podmienky pre komfortný život obyvateľov obce, bez vynútenej potreby dochádzania za potrebnou základnou občianskou vybavenosťou do okolitých sídiel.

Ťažisko občianskej vybavenosti maloobchodnej siete a služieb a centrálnej administratívy umiestniť v referenčných uzloch a na ich spojnicach. Tu realizovať funkčné plochy a objekty občianskej vybavenosti obce – malé obchodíky, služby, stravovacie zariadenia, občerstvenie, a pod. Preferovať v lokalitách určených pre občiansku vybavenosť spojenie obytnej funkcie a občianskej vybavenosti a integráciou znížiť tak nároky na novovytvárané veľké plochy pre bývanie všade tam, kde je to možné.

Školstvo a výchova

Predškolské zariadenia

V obci sa nachádza obecná materská škola s celodennou prevádzkou. Sídli v budove postavenej v 80. rokoch minulého storočia, ktorá je vo vlastníctve obce. Je v dobrom stavebno-technickom stave, nakoľko v roku 2018 boli vykonané rozsiahle rekonštrukčné práce za účelom zníženia energetickej náročnosti budovy

Školské zariadenia

Bohatú históriu úzko prepojenú s históriou obce má Základná škola Jánoša Endrödyho s vyučovacím jazykom maďarským. Hoci podľa záznamov bola v obci škola už v roku 1700, súčasná budova bola odovzdaná svojmu účelu v roku 1916. V rokoch 1938 až do skončenia II. svetovej vojny patrila Mužla Maďarsku a preto bola jediným vyučovacím jazykom maďarčina. V povojnovom období - od roku 1945 do roku 1950 sa tu naopak vyučovalo len v slovenskom jazyku. V roku 1950 sa paralelne so slovenskou výučbou opäť začalo vzdelávanie aj v maďarskom jazyku. V tom čase mala škola 250 žiakov. V roku 2000 definitívne zaniklo vzdelávanie v slovenčine.

V roku 2001 bola dokončená moderná telocvičňa pri škole. Predtým žiaci cvičili v telocvični v suteréne.

Škola prijala meno JÁNOS ENDRÖDY (ktorý tu 52 rokov pôsobil ako kantorský učiteľ) v roku 2002 a v roku 2016 oslávila významné 100. výročie svojho vzniku. Na budove školy v posledných rokoch prebehli celkové rekonštrukčné práce.

V minulosti sa v chotári Mužla nachádzala aj súkromná škola v Malej Mužli (Kis-Muzslán) a kaštieľska škola, ktorá pôsobila v lokalitách Čenke (Csenké) a Jurský Chlm (Szentgyörgyhalme). Z nich sa najdlhšie vyučovalo v škole Szentgyörgyhalmi, ktorá bola v roku 1972 zatvorená. Tu študujúci žiaci pokračovali v štúdiu na základnej škole v obci Mužla.

V obci od r. 2011 pôsobí Súkromná základná umelecká škola Kataríny Pappovej zameraná na výučbu hudobného, tanečného a výtvarného odboru. Sídli v budove ZŠ J. Endrödyho.

Kultúra a osвета

Zariadenia kultúry:

1. Kultúrny dom s kapacitou 240 miest vo viacúčelovej sále, s vonkajším javiskom;
2. Obecná knižnica Mužla – knižnica s dennou prevádzkou bola založená v r. 2016, nachádza sa v centre obce v budove bývalého Spotrebného družstva, rekonštruovanej v r. 2009. Knižnica okrem toho, že obsahuje vyše 10 000 kníh, organizuje prednášky, čitateľské stretnutia, prezentácie kníh a výstavy.

V obci pôsobí niekoľko spoločenských organizácií:

MO Dobrovoľná protipožiarná organizácia, MO Slovenského červeného kríža, ZO Csemadok, ZO záhradkárov, Zväz dôchodcov v Mužle, MO zdravotne postihnutých, Poľovnícka spoločnosť Divé husi, TJ AC Mužla

Zariadenia kultúry slúžia na pravidelné usporadúvanie už tradičných kultúrnych a spoločenských podujatí, ktoré prispievajú k rozvoju spoločenského a kultúrneho života občanov obce. Pre ďalšie návrhové obdobie bude cieľom vytvárať podmienky pre aktivizáciu spoločenského života občanov rôznych vekových kategórií a záujmových skupín v obci, podmienky pre obnovu a rozvíjania ľudových tradícií s ich prezentáciou.

K tomu je potrebné zabezpečiť prevádzkové skvalitnenie existujúcich a tvorbu nových zariadení pre kultúrno-spoločenskú činnosť, podmienok pre rozvoj rôznych aktivít a atraktívnych programov. V riešení ÚPN budú určené konkrétne regulatívy na revitalizáciu, zachovanie, obnovu a sprístupnenie ďalších kultúrno-historických objektov v obci.

Nanajvýš žiadúcim je vybudovanie Múzea lokálnej kultúry, zachytávajúceho bohatstvo archeologických nálezísk, historického obrazu obce, či nedochovaných, zaniknutých osádach, kultúrnych a technických pamiatok, studní a pod.

V neposlednom rade vytvorenie náučno-vzdelávacieho centra o unikátnych a jedinečných biotopoch, chránených územiach európskeho charakteru, chránených vtáčích územiach, ktoré sú súčasťou bohatstva katastra obce Mužla.

Šport a telesná výchova

Návrh ÚPN vytvára podmienky pre rozvoj aktivít telovýchovy a športu obyvateľov a rozvíjajúcu sa turisticko - rekreačnú funkciu obce. Športové zariadenia v centre obce sú v dobrom stave s kvalitným prevádzkovým vybavením.

Miestna športová hala bola postavená v r. 2001, po 20 rokoch bola kompletne zrekonštruovaná a zmodernizovaná. Dnes slúži pre žiakov Základnej školy Jánoša Endrödyho, pre škôlkarov, obyvateľov obce, ako aj nájomníkov.

K novovybudovaným športoviskám v obci patrí verejné multifunkčné ihrisko v susedstve základnej školy, ihrisko materskej školy, verejné detské ihrisko a vonkajší fitness park na Ulici pod dolnými záhradami.

V južnej časti obce sa nachádza športový areál – futbalové ihrisko s hospodárskym objektom, v ktorom sídli futbalový klub AC TJ Mužla, ako aj stolnotenisový oddiel TJ Mužla. Plocha areálu je postačujúca, avšak je v záujme obce zrekonštruovať existujúce stavby (prevádzkovú budovu a prekrytú tribúnu) a dobudovať chýbajúce zariadenia (špecializované ihriská; hygienické, administratívne a skladové zázemie ihriska; bufet; príp. ubytovacie kapacity).

Ďalší rozvoj športovo-rekreačného vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie. Vodná nádrž – rybník, ktorý sa nachádza v SZ časti obce a zabezpečuje reguláciu celoročnej prietochnosti Mužlianskeho potoka, tvorí svojou polohou a rozlohou výrazný fenomén obce. V súčasnosti bez adekvátneho využitia, avšak s veľkým potenciálom vybudovania novej a k centru obce dostupnej atraktívnej rekreačnej zóny s brehovými

úpravami vrátane náučného chodníka s prepojením na stred obce, s možnosťou vodných športov, člnkovaním a športovým rybárstvom.

Zdravotníctvo

Cieľom návrhu ÚPN je vytvárať podmienky pre zabezpečenie kvalitného komplexného poskytovania primárnej zdravotnej starostlivosti v dobrých prevádzkových podmienkach pre všetky skupiny obyvateľov. Taktiež vytvoriť územnotechnické predpoklady pre lokalizáciu vlastného centrálného zdravotníckeho zariadenia s lekárnou, ambulanciou všeobecného, detského a zubného lekára a zároveň vytvárať predpoklady pre budovanie a lokalizáciu ambulancii na báze IBV a v disponibilných objektoch.

V obci sa nachádza zdravotné stredisko. Z hľadiska ostatnej zdravotníckej infraštruktúry spádovo patrí pod mesto Nové Zámky, ktoré prevádzkuje mestskú polikliniku, kde ordinujú obvodní lekári pre obvod obce Mužla, taktiež špecializovaní lekári. V meste Nové Zámky majú prevádzky viaceré lekárne.

Sociálna starostlivosť

V r. 2016 bola v obci založená moderná sieť sociálnych služieb. Z financií EÚ sa uskutočňuje starostlivosť o dôchodcov a pracuje aj denný stacionár dôchodcov s kapacitou 10 osôb.

§ V centre obce, v oblasti hlavného referenčného uzla návrh vytvára územnotechnické predpoklady realizácie komplexného seniorského centra s malometrážnym bývaním, spoločenskou časťou so stravovaním, lekárskou a opatrovateľskou starostlivosťou, športovou časťou a regeneráciou, s tým, že tieto služby by boli aj pre ďalších dôchodcov obce - denné stravovanie dôchodcov, donáška stravy do bytov, pranie, regenerácia a pod. Pôjde o zariadenie regionálneho charakteru.

Komerčná vybavenosť

Maloobchodná sieť a služby

V ÚPN je navrhované skvalitnenie súčasného obchodného vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na požadovanú veľkostnú úroveň.

Na rozvoj služieb, ktorý je podmienený najmä dopytom, bude mať vplyv spoločenský tlak obyvateľov a vývoj rastu obyvateľstva a jeho demografickej štruktúry. Výrazným rozvojovým stimulom bude sledovaný koncepčný cieľ vytvoriť ponuku kvalitnej vybavenosti v obci.

V roku 2017 sa miestne nákupné stredisko COOP rozrástlo na Supermarket COOP Jednota. V obci sa nachádzajú prevádzky mäsiarstva, Dom služieb, Vinohradnícky dom služieb, Poľovnícky dom, obchod s klimatizáciou a vzduchotechnikou, reštaurácia, pohrebništvo.

Verejné stravovanie

Vzhľadom na rekreačný potenciál obce a jej atraktívnu polohu napojenú na medzinárodnú cykloturistickú trať EuroVelo6 je stav stravovacích zariadení v súčasnosti nepostačujúci.

Vzhľadom na súčasný deficit riešiť skvalitnenie súčasného stravovacieho vybavenia obce a program jeho kompletovania podľa urbanistických štandardov na veľkostnú úroveň a plánovaný rozvoj sídla.

V návrhovom období je vhodné v oblasti referenčných uzlov a na ich spojnicach realizovať Stravovacie- reštauračné zariadenia so zreteľom pokryť dopyt obyvateľstva a tiež návštevníkov pamiatok, pamätihodností a obdivovateľov miestnej prírody.

Verejná správa, administratíva a zariadenia služieb nekomerčného charakteru

Budova obecného a matričného úradu je v dobrom stavebno-technickom stave - v roku 2019 prešla rozsiahlou vnútornou aj vonkajšou rekonštrukciou za účelom zvýšenia jej

energetickej účinnosti. Budova pošty sa nachádza v centrálnej časti obce, vedľa obecného úradu.

V obci sa nachádza rímsko – katolícky farský úrad v blízkosti kostola.

V obci sa nachádza nová požiarna zbrojnica oproti obecnému úradu.

V severo – východnej časti na okraji sídla je lokalizovaný cintorín s domom smútku a kaplnkou, t.č. je kapacitne postačujúci. Staré cintoríny sa nachádzajú ešte v bývalých majeroch Jurský Chlm a Čenkov, kde je potrebná revitalizácia týchto areálov formou pietnej zelene.

B9 VÝROBA A SKLADOVÉ HOSPODÁRSTVO – NÁVRH RIEŠENIA

Priemysel- výroba a skladové hospodárstvo

Ekonomická štruktúra obce je vo všeobecnosti tvorená ekonomickými subjektmi súkromného, občianskeho a verejného sektora disponujúcimi právnou subjektivitou, ktorý pre trh vytvárajú a poskytujú hodnoty, ktorými uspokojujú svoje potreby. Ekonomika je vitálnym prvkom fungovania obce a podmieňuje budúci rozvoj obce. Z hľadiska výroby dominantné postavenie v obci má poľnohospodárska výroba

V rámci návrhu ÚPN sú územne vymedzené ponukové rozvojové plochy pre miestnu priemyselnú a remeselnú malovýrobu a sklady bez kolíznych vzťahov k obytnej zástavbe obce. Vývojovo do týchto polôh budú premiestnené aj kolízne prevádzky v súčasnej obytnej zástavbe.

Poľnohospodársku výrobu v Mužli predstavujú:

- **poľnohospodársky areál Družstva agropodnikateľov** v severnej časti zastavaného územia obce, kde sídli **Mechanizačné stredisko** orientované na rastlinnú výrobu, zeleninárstvo, včelárstvo, agroturistiku, skladové hospodárstvo a nachádza sa tu aj fotovoltaická areálová elektrárň.

- **poľnohospodársky areál** severne od zastavaného územia obce s **VKK**, ktorého súčasťou je okrem veľkokapacitného kravína aj čistička obilovín. V areáli sa spracovávajú a následne skladujú poľnohospodárske produkty, prebieha pozberová úprava (balička) a egalizácia. Súčasťou tohto areálu je aj **Farma živočíšnej výroby**, zameraná na chov hovädzieho dobytku, oviec, vodnej a hrabavej hydiny a králikov. Maximálna chovateľská kapacita areálu je na severnom okraji areálu je situovaný zberný dvor biologicky rozložiteľného odpadu a fotovoltaika.

- **Dolná farma** juhozápadne od obce na ceste I/63 zameraná na rybie hospodárstvo, agroturistiku, závlahy. Nachádza sa tu taktiež fotovoltaická elektrárň.

- **Vinohradnícky areál** v severnom cípe katastrálneho územia v lokalite Čipáň a Starý nový vrch so súkromnými vinicami a areálovým vinohradom na pestovanie a spracovanie hrozna, na čo slúžia sociálno-prevádzkové a technické objekty. zameraný tiež na agroturistiku.

Medzi zaniknuté poľnohospodárske areály a farmy v katastri Mužla patria:

- severovýchodne od vodnej nádrže Mužla sa nachádzal areál zaniknutej hydinovej farmy, ktorý je súčasťou zastavaného územia obce. Tento areál nie je predmetom revitalizácie. Je súčasťou rekreačných území ÚPC –O, a ÚPC –O1;
- bývalý poľnohospodársky areál v lokalite **Malá Mužla**, v súčasnosti vo vlastníctve AGRONATURAL s.r.o. Návrh vytvára predpoklady pre jeho revitalizáciu vzhľadom na zachovalý objektový fond.
- bývalý **Majer sv. Juraja** v lokalite Jurský Chlm. Návrh vytvára predpoklady pre jeho revitalizáciu vzhľadom na zachovalý objektový fond.

Medzi zaniknuté poľnohospodárske areály a farmy v katastri Mužla patria:

- severovýchodne od vodnej nádrže Mužla sa nachádzal areál zaniknutej hydinovej farmy, ktorý je súčasťou zastavaného územia obce. Tento areál nie je predmetom revitalizácie. Je súčasťou rekreačných území ÚPC –O, a ÚPC –O1;
- v lokalite Mužlianska sihoť pri priesakovom kanáli Dunaja sa nachádza zaniknutá farma ošípaných.

V súčasnosti sa v katastri Mužla nachádza drevospracujúci priemyselný areál v lokalite Čenke. V zhladom na polohu areálu bez možnosti ďalšieho rozvoja. Nové výrobné areály ako vonkajšie rozvojové plochy, polohovo orientovať do disponibilných areálov PD v severnej časti zastavaného územia obce, príp. do bývalých areálov PD v lokalitách Malá Mužla a Jurský Chlm s prihliadaním na ochranu PPF. Tento rozvojový návrh je potrebné riešiť veľmi citlivo, so zreteľom na zachovanie charakteru poľnohospodárskej krajiny a tiež krajinnu - ekologickej hodnoty širšieho priestoru.

V rámci miestnej komunálnej výroby zmodernizovať zberný dvor s komerčnou linkou kompostárne biologického odpadu - spracovanie odpadu z rastlinnej výroby, činností v záhradách obce a z lesníckej prevádzky. Vyrobené organické hnojivo následne čiastočne využívať na komerčný odpredaj, čiastočne na zveľaďovanie poľnohospodárskej pôdy, na skvalitňovanie verejnej zelene v obci.

Návrh rozvojových plôch výroby je realizovaný podľa námetu z komplexného urbanistického rozboru pre riešenie výroby.

V rámci návrhu ÚPN sú územne vymedzené jednotlivé poľnohospodárske ,chovateľské areály – farmy. Všetky chovateľské areály sú striktné regulované so zreteľom na zachovanie charakteru krajiny , krajinnu - ekologickej hodnoty širšieho priestoru a ochranu obytných častí obce.

Pri obhospodarovaní ornej pôdy rešpektovať navrhované a súčasné prvky ÚSES a sústavu krajinnu - ekologickej opatrení.

A) na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred eróziou realizovať systém ochranných agrotechnických opatrení (v zmysle § 5 zákona č. 220/2004 Z.z.):

- výsadba účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene,
- vrstevnicová agrotechnika,
- striedanie plodín s ochranným účinkom,
- mulčovacia medzplodina kombinovaná s bezorbovou agrotechnikou,
- bezorbová agrotechnika,
- oševné postupy so striedaním plodín s ochranným účinkom,
- usporiadanie honov v smere prevládajúcich vetrov,
- iné opatrenia, ktoré určí pôdna služba podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy;

B) uprednostniť poľnohospodársku výrobu na menších parcelách PPF , jednotlivé parcely oddeliť medzami (pásmi TTP) resp. vhodnými drevinami, a tak umožniť rozmanitejšiu štruktúru krajiny, ktorá by poskytovala viacej možností pre úkryt, hľadanie

potravy a rozmnožovanie živočíchov, čo by podporilo zvýšenie biodiverzity v krajine a úživnosť poľovného revíru.

Podporovať rozvoj miestnych poľnohospodárskych fariem v rámci prípustných limitov.

Súčasne sa ukladá plniť nasledovnú požiadavku:

1. Zariadenia plánovaných výrobných a chovateľských činností musia byť v území obce situované, prevádzkované a regulované tak, aby bola dodržaná ochrana verejného zdravia pred nepriaznivými vplyvmi z činnosti.

Lesné hospodárstvo

Pre ochranu a využívanie lesného pôdneho fondu platia opatrenia stanovené v Lesnom hospodárskom pláne SR.

V území je sledované:

- zachovať a posilňovať systém miestnych ekosystémov.

V rámci ÚPN obce územne bližšie konkretizovať koncepčné zámery krajnotvorby s tvorbou ucelených lesíkov.

Ochranu lesov a ich využívanie upravuje zákon č. 326/2005 Z. z. o lesoch v znení neskorších predpisov.

Podľa § 10 zákona o lesoch ochranné pásmo lesa tvoria pozemky do vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.

V zmysle § 12 zákona o lesoch sa rozlišujú nasledovné kategórie lesov:

- ochranné lesy
- lesy osobitného určenia
- hospodárske lesy

Charakteristika lesných porastov v k.ú. Mužla

Lesy tvoria 17 % z celkovej rozlohy katastrálneho územia, čo predstavuje 884,48 ha. V záujmovom území sú lesné porasty lokalizované dominantne v juhovýchodnej a východnej časti katastra. Jedná sa o lesy ochranné, ako aj hospodárske tvoriace biocentrum nadregionálneho významu **Čenkovský les**.

Menšia časť lesných pozemkov sa nachádza ešte v severo-západnom cípe katastra v lokalite „*Farička*“ nad vinohradmi. Tu sa jedná čisto o lesy hospodárske a tieto sú súčasťou biokoridoru regionálneho významu.

V celom území platí I. stupeň ochrany prírody.

Územne patria lesy v k.ú. Mužla pod LHC (lesný hospodársky celok) Štúrovo, do lesnej oblasti 02 Podunajská nížina.

Druhové zloženie lesov môžeme charakterizovať ako bohaté, úplne zodpovedajúce prirodzenému druhovému zloženiu takýchto typov lesných spoločenstiev:

- Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy (*ekologické podmienky vyhovujú len niekoľkým drevinám – vŕba biela, vŕba krehká, vŕba trojtyčinková, topoľ biely, topoľ čierny, jaseň štíhly*);
- Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (*v porastoch dominuje dub letný, jaseň úzkolistý, prímiešané sú javor poľný, topoľ čierny, topoľ biely, brest hrabolistý, brest väzový, jelša lepkavá, vŕba biela, lipa malolistá či čerešňa vtáčia*);
- Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku (*dominanciu tu majú duby, prímies tvoria javor poľný, brest hrabolistý, oskoruša domáca, jarabina brekyňa*);
- Panónske topoľové lesy s borievkou (*ide o rozvolnené porasty topoľov, s miestami dobre vyvinutým krovinatým poschodím, v ktorom dominuje borievka obyčajná*).

V rámci ÚPN obce sa nepredpokladá zmena funkčného využitia daných lesných pozemkov, naopak je žiadúce chrániť ich ako významné prvky územného systému ekologickej stability a zachovať a nenarúšať ich ochranné pásma v rámci novej výstavby.

Navrhované ciele a zásady riešenia:

1. Podporovať rozvoj malého a stredného podnikania.
2. Podporovať rozvoj výroby a podnikania v bývalých areáloch PD.
3. Podporovať rozvoj miestnych poľnohospodárskych fariem a agroturistiky v rámci prípustných limitov.
4. vytvárať pracovné príležitosti ako základný prvok stability sídla;
5. V rámci regulácie územia zabezpečiť organizáciu výrobných a obytných zón tak, aby nedošlo k vzájomnej kolízii medzi bývaním a výrobou. Rešpektovať ochranné pásma chovateľských areálov.
6. vytvárať predpoklady, podporovať revitalizáciu a rozvoj vinohradnícko ovocinárskeho komplexu v rámci južnoslovenskej vinohradníckej oblasti;
7. Rešpektovať Ochranné pásmo
 - farma ÚPC S - farma VKK
max.487 VDJ.....PHO max.390m
 - farma ÚPC CH max.66 VDJ.....PHO max.53m

B10 REKREÁCIA - NÁVRH RIEŠENIA

Jedným z programov ÚPN je riešenie cestovného ruchu a turisticko-športových aktivít v obci. ÚPN obce ako nástroj pre reguláciu územia má za cieľ vytvárať podmienky a rezervovať územia nielen pre výrobnú sféru a bývanie, ale podporovať a rozvíjať oblasť rekreácie a turizmu, s prihliadnutím na trvalo udržateľný rozvoj územia, ochranu prírody a vyzdvihnutie kultúrno-historických hodnôt v území. Rekreačný a turistický potenciál obce dáva predpoklady na saturáciu ľudských potrieb v území, za účelom oddychu a športu /vodné športy, športový rybolov, cykloturistika/. Medzi dôležité intervenčných kroky ÚPN obce je vybudovať rekreačnú zónu UPC-O, UPC-O1, podporovať miestne združenia zamerané na rybolov a chov včiel, podporovať rozvoj ovocinárstva za účelom obnovy a zachovania starých krajových odrôd. Členstvo obce a partnerská spolupráca s obcami Južného regiónu ponúka možnosť rozvoja cestovného ruchu a rekreácie hlavne v oblasti cykloturistiky. Jednou z najdôležitejších charakteristík návrhu je rozvoj a budovania prepojovacích cyklotrás medzi členskými obcami regiónu v nadväznosti na sieť cyklotrás s vyšším významom predovšetkým EUROVELO 6.

Rozvoj vybavenia v obci bude viazaný aj na rast funkcie bývania a program regionálnej turistiky s vhodnými atraktívnymi aktivitami pre dané prostredie.

Katastrálne územie má potenciál pre rozvoj predovšetkým pešej turistiky a cykloturistiky. Základným predpokladom pre úspešný rozvoj rekreácie a cestovného ruchu je potenciál územia a ten je vysoký.

V okolí obce sú najvýznamnejšími turistickými cieľmi:

- Termálne kúpalisko – Vadaš Štúrovo;
- Termálne kúpalisko – Patince;
- Ostrihom ;
- Pohorie Burdov;

Základným predpokladom pre úspešný rozvoj rekreácie a cestovného ruchu sú nasledovné intervenčné kroky:

1. zvýšiť atraktivnosť obce Mužla pre cestovný ruch;
2. podpora rekreačno - športových aktivít;
3. podpora rozvoj vinohradníctva, ovocinárstva , ktoré majú potenciál viazať na seba následne turizmus, rozvoj a podpora domu služieb vinárom a vinohradníkom;
4. prezentácia a propagácia miestnych kultúrno-historických pamiatok , zvyklostí, etnografických zvláštností ;
5. tvorba a distribúcia propagačných materiálov o miestnych zaujímavostiach a pamiatkach a zvyklostiach;
6. zriadenie priestoru pre umiestnenie propagačných materiálov;
7. podpora služieb pre návštevníkov obce: miestna gastronómia , predaj miestnych špecialít;
8. vytvorenie informačno-orientačných tabúl;
9. vybudovanie a údržba značených turistických a cykloturistických trás;
10. podporovať revitalizáciu a rozvoj obecného športového areálu- ÚPC- J;
11. revitalizácia jestvujúcich poľnohospodárskych areálov : Dolná farma , majer sv. Juraja -Jurský Chlm ;
12. podporovať rozvoj cykloturistiky a cyklo - dopravy v nadväznosti na okolité obce a mesto Štúrovo;
13. podporovať rozvoj ubytovacích možností v oblasti prechodného ubytovania / penzióny, ubytovanie na súkromí - RBNB /;

Základné geograficko - geomorfologické danosti obce Mužla dávajú predpoklady pre rozvoj nasledovných foriem športu a rekreácie:

Cykloturistika

Návrh rieši cyklistické trasy i v širších súvislostiach . Ich šírkové usporiadanie je potrebné v projektovej dokumentácii navrhnuť podľa STN 73 6110./výkres č.2/

Podrobne v kapitole: B15 DOPRAVA A PREPRAVNÉ VZŤAHY.

Rybolov

Lokality s najväčším potenciálom pre rozvoj a realizáciu rybolovu sú:

- vodná nádrž Mužla/vyžaduje revitalizáciu/;
- Dolná farma zameraná na rozvoj agroturistiky –oblasť rybolovu a rybárstva;
- rybolov na toku Dunaj - súvisiace dunajské vody;

Každodenná krátkodobá rekreácia

- v obecnom športovom areáli /ÚPC J/: športovoherné a voľnočasové aktivity, fitness, futbal, kolektívne športy a obecné podujatia;
- rekreačný areál , /ÚPC - O, ÚPC - O1/ ;
- vodná nádrž Mužla;
- obecné a regionálne cyklotrasy a cyklotrasy v Maďarsku –pravobrežná hrádza Dunaja ;

Vinohradníctvo, záhradkárstvo – ovocinárstvo

Je tiež forma relaxácie, pre ktorú ÚPN obce vytvoril predpoklady v lokalitách: sady záhrady, vinice.

B11 VYMEDZENIE ZASTAVANÉHO ÚZEMIA OBCE

Pôvodné hranice zastavaného územia k 1.1.1990 aj novo navrhovaná hranica zastavaného územia sú podrobne zobrazené vo výkresovej časti ÚPN v podrobnosti a presnosti adekvátnej príslušnej mierke spracovania jednotlivých výkresov. Počnúc mierkou M1:50 000 až po M1:2000.

B12 VYMEDZENIE OCHRANNÝCH PÁSIEM A CHRÁNENÝCH ÚZEMÍ PODĽA OSOBITNÝCH PREDPISOV**Pásma hygienickej ochrany**

Pásma hygienickej ochrany (PHO) v okolí technických prvkov sa určujú s cieľom ochrany okolia pred ich nepriaznivými účinkami. Možno ich považovať za zóny negatívneho vplyvu daných objektov na okolité prostredie. Okrem pásiem hygienickej ochrany sa v okolí technických prvkov vyčleňujú tiež technické a bezpečnostné pásma, cieľom ktorých je ochrana technických objektov pred negatívnymi vplyvmi okolia. Spoločnou črtou uvedených pásiem je limitujúci a obmedzujúci vzťah k rozvoju jednotlivých socioekonomických aktivít a z toho vyplývajúci obmedzujúci a limitujúci účinok využitia potenciálu územia.

Ochranné pásma všetkých druhov s potrebou uplatnenia v rámci ÚPN obce Mužla:**Ochranné pásmo miestneho cintorína**

Ochranné pásmo pohrebiska bude riešené v súlade so zákonom č.398/2019 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.131/2010 o pohrebníctve a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

Ochranné pásmo pohrebiska (ÚPC – F)..... 50m;

Ochranné pásma líniových stavieb**Ochranné pásma cestných komunikácií a zariadení**

K ochrane ciest a prevádzky na nich mimo zastavaného územia alebo v území určenému k trvalému zastavaniu slúžia cestné ochranné pásma. V týchto pásmach je zakázaná alebo obmedzená činnosť, ktorá by mohla ohroziť cesty alebo prevádzku na nich. Podľa zákona č. 135/1961 Zb. v znení neskorších predpisov a vykonávacej vyhlášky č. 35/1984 Zb. sú určené zvislými plochami vedenými po oboch stranách komunikácie a to vo vzdialenosti:

- cesta I. triedy (vzdialenosť od osi vozovky) mimo zastavaného územia 50 m
- a v zastavanom území ako komunikácia funkčnej triedy B1
- cesta II. triedy (vzdialenosť od osi vozovky) mimo zastavaného územia 25 m

A v zastavanom území ako komunikácia funkčnej triedy B2
 - cesta III. triedy (vzdialenosť od osi vozovky) mimo zastavaného územia 20 m
 a v zastavanom území ako komunikácia funkčnej triedy B3 15 m
 Na vozovky miestnych komunikácií sa ochranné pásmo nevzťahuje.

Ochranné pásma elektrických zariadení

Rieši zákon č.656/2004 Z. z o energetike a o zmene niektorých zákonov.

Na ochranu zariadení elektrizačnej sústavy sa zriaďujú ochranné pásma. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti zariadenia elektrizačnej sústavy, ktorý je určený na zabezpečenie spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je pri napätí:

od 1 kV do 35 kV vrátane

1. pre vodiče bez izolácie 10 m; v súvislých lesných priesekoch 7 m,
2. pre vodiče so základnou izoláciou 4 m; v súvislých lesných priesekoch 2 m,
3. pre zavesené káblové vedenie 1 m,

Ochranné pásmo vonkajšieho podzemného elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách krajných káblov vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na toto vedenie od krajného kábla. Táto vzdialenosť je:

1 m pri napätí do 110 kV vrátane vedenia riadiacej regulačnej a zabezpečovacej techniky,

Ochranné pásmo elektrickej stanice vonkajšieho vyhotovenia

- a) s napätím 110 kV a viac je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 30 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- b) s napätím do 110 kV je vymedzené zvislými rovinami, ktoré sú vedené vo vodorovnej vzdialenosti 10 m kolmo na oplotenie alebo na hranicu objektu elektrickej stanice,
- c) s vnútorným vyhotovením je vymedzené oplotením alebo obostavanou hranicou objektu elektrickej stanice, pričom musí byť zabezpečený prístup do elektrickej stanice na výmenu technologických zariadení.

Ochranné pásma plynárenských zariadení

V návrhu plánovanej zástavby je nutné rešpektovať príslušné STN a ochranné a bezpečnostné pásma jestvujúcich plynovodov, predovšetkým VTL plynovodov tak ako ich ustanovujú §79 a § 80 zákona NR SR č.251/2012 Z. Z.. V návrhu trás nových plynovodných sietí je nutné rešpektovať platné záväzné STN a súvisiace zákony a vyhlášky.

Ochranné pásma plynovodných sietí (od osi na každú stranu plynovodu), z dôvodu mierky výkresovej časti sa všetky ochranné pásma neznačia:

- A) 4 m pre plynovod s menovitou svetlosťou do 200 mm,
- B) 8 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 201 mm do 500 mm,
- C) 12 m pre plynovod s menovitou svetlosťou od 501 mm do 700 mm,
- D) 50 m pre plynovod s menovitou svetlosťou nad 700 mm,
- E) 1 m pre plynovod, ktorým sa rozvádza plyn na zastavanom území obce s prevádzkovaným tlakom nižším ako 0,4 MPa,
- F) 8 m pre technologické objekty - RS plynu,
- G) 150 m pre sondy,
- H) 50 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až g).

Bezpečnostným pásmom na účely tohto zákona sa rozumie priestor vymedzený vodorovnou vzdialenosťou od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia meraný kolmo

na os alebo na pôdorys. Vzďalenosť na každú stranu od osi plynovodu alebo od pôdorysu plynárenského zariadenia je

- A) 10 m pri plynovodoch s tlakom nižším ako 0,4 MPa prevádzkovaných na voľnom priestranstve a na nezastavanom území,
- B) 20 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou do 350 mm,
- C) 50 m pri plynovodoch s tlakom od 0,4 MPa do 4 MPa a s menovitou svetlosťou nad 350 mm,
- D) 50 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 150 mm,
- E) 100 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 300 mm,
- F) 150 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou do 500 mm,
- G) 200 m pri plynovodoch s tlakom nad 4 MPa s menovitou svetlosťou nad 500 mm,
- H) 50 m pri regulačných staniciach, filtračných staniciach, armatúrnych uzloch,
- I) 250 m pre iné plynárenské zariadenia zásobníka a ťažobnej siete neuvedené v písmenách a) až h).

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

Pásma ochrany verejných vodovodov a kanalizácii

Rieši zákon 442/2002 Z. z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách § 19 ods. 2 Pásma ochrany sú vymedzené najmenšou vodorovnou vzdialenosťou od vonkajšieho pôdorysného okraja vodovodného potrubia alebo kanalizačného potrubia na obidve strany

- a) 1,8 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii do priemeru 500 mm,
- b) 3 m pri verejnom vodovode a verejnej kanalizácii nad priemer 500 mm.

Ochranné pásma telekomunikačných zariadení a rozvodov

Ochranné pásma pre telekomunikačné podzemné vedenia sú 1,5 m na obe strany od osi káblovej trasy.

Ochranné pásma vodného toku

V zmysle § 49 zákona č.364/2004 Z. z. (vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 je nutné rešpektovať a zachovať ochranné pásma:

- pri vodohospodársky významnom toku
čiar
päty hrádze)	10 m od brehovej
(resp. vzdušnej
- pri drobných vodných tokoch	5 m od brehovej čiar
- manipulačný pás	4 m od brehovej čiar

Ochranné pásma lesa

V k.ú. Mužla sa nachádzajú lesné pozemky, ktoré podľa § 10 zákona č.326/2005 Z.z. tvoria ochranné pásma lesa vo vzdialenosti 50 m od hranice lesného pozemku.
-zároveň rešpektovať ustanovenia §§ 5, 6 a 10 zákona č. 326/2005 Z.z.

Ochranné pásma – farma

ÚPC S - farma VKK	max.487 VDJ.....	PHO max.390m
ÚPC CH - farma	max.66 VDJ.....	PHO max.53m

Z hľadiska merítka výkresovej dokumentácie nie sú všetky ochranné pásma graficky znázornené.

Záver

V návrhovom období je potrebné rešpektovať všetky uvedené ochranné pásma vrátane vyznačených OP vodných zdrojov. Navrhnúť na zrušenie a rekultiváciu všetky nelegálne a divoké skládky, ktoré sa nachádzajú v katastrálnom území obce.

Realizovať opatrenia vedúce k zlepšeniu životného prostredia, kvality povrchových a podzemných vôd a ochranu pôdy.

B13 NÁVRH RIEŠENIA ZÁUJMOV OBRANY ŠTÁTU, POŽIARNEJ OCHRANY, OCHRANY PRED POVODŇAMI

Pri vzniku mimoriadnych udalostí sa činnosť v teritóriu obce Mužla riadi v zmysle základných ustanovení Prehľadu činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti :

1. stupeň pohotovosti - situácia nebezpečenstva
2. stupeň pohotovosti - stav ohrozenia

Právo vyhlasovania predbežných opatrení a stupňov pohotovosti má Bezpečnostná rada štátu. Materiál podrobne charakterizuje realizáciu opatrení pri prvom stupni pohotovosti – situácia nebezpečenstva a pri vyššom stupni pohotovosti – stave ohrozenia. Ďalej sú presne určené opatrenia príslušných ústredných orgánov, o ktorých rozhodla BR SR a spôsob ich nevyhnutnej realizácie. Dôležité je zabezpečenie spojenia. Spojenie Obecného úradu sa organizuje tak, aby bol zabezpečený styk s určenými organizáciami na teritóriu obce s nadriadenými orgánmi okresu Nové Zámky a so súčinnosťnými organizáciami pre odborné zabezpečenie činnosti Obecného úradu. Využívajú sa všetky dostupné technické prostriedky (telefón, email,...). Plán činnosti Obecného úradu po vyhlásení stupňov pohotovosti musí mať starosta obce a členovia štábu obrany už v období mieru. Z hľadiska územno-technického je dôležité nezablokovať automobilové komunikácie a udržiavať v prejazdnom stave hlavnú evakuačnú trasu – cestu I. triedy I/63 v smere Štúrovo – Mužla – Komárno.

Ohrozenie územia povodňami

Medzihrádzové priestory Váhu a Dunaja bývali v minulosti často zaplavovane.

Slovensky vodohospodársky podnik, ktorý pomocou vodohospodárskych objektov ako sú hrádze, kanále, nádrže, čerpacie stanice a ostatne vodohospodárske objekty, zabezpečuje povodňovú ochranu územia a hospodárenie s vnútornými vodami. Obce riešeného územia sú

chránené voči ohrozeniu záplavami protipovodňovými hrádzami, vody su regulovane sieťou kanálov a územie je monitorovane. Hydrologická služba SHMU Bratislava denne vyhodnocuje hydrologické informácie pre Slovensko – vodne stavy, prietoky, ich vývoj a predpovede.

Organom štátnej správy ochrany pred povodňami sú Obvodná povodňová komisia a Povodňová komisia obce (zakon č. 664/2004 o ochrane pred povodňami).

Vzorok vodných plôch v regióne, z Dunaja, stojatých a odpadových vôd od r. 1994. vyšetruje Národné referenčné centrum (NRC) v Komárne.

Škodám, ktoré spôsobujú povodne, treba predchádzať, ich rozsah a následky obmedzovať a priebeh povodní ovplyvňovať. Deje sa tak systematickou prevenciou a zabezpečovacími a záchrannými prácami vykonávanými podľa povodňových plánov a príkazov povodňových orgánov.

Na zabezpečenie ochrany pred povodňami sú organizácie a občania povinní umožniť vstup na svoje pozemky a do objektov na vykonávanie zabezpečovacích a záchranných prác,

prispieť na príkaz povodňových orgánov podľa svojich možností a síl osobnou a vecnou pomocou na ochranu ľudských životov a majetkov pred povodňami.

Ochrana pred povodňami zahrňuje:

- a) úpravy tokov,
- b) budovanie ochranných hrádzí
- c) kombináciu opatrení a) + b)

Medzi ochranu pred povodňami zaraďujeme najmä: povodňové plány, povodňové prehliadky, predpovednú, hlásnu a varovnú povodňovú službu, povodňové zabezpečovacie a záchranné práce.

Pri návrhu rozvojových zámerov v tomto území je nevyhnutné rešpektovať zákon o ochrane pred povodňami č.7/2010 Z.z. (§20, ods. 6, 7, 8, 9).

Civilná ochrana

V rámci schvaľovacieho procesu pri stavebných konaniach riešiť požiadavky civilnej ochrany v súlade so Zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva a príslušnými vykonávacími predpismi.

a) V zmysle § 2 Vyhlášky MV SR č.297/1994 Z.z. O stavebno-technických požiadavkách na stavby a o technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov, ukrytie obyvateľstva zabezpečovať :

- v odolnom kryte v objekte samosprávy pre zamestnancov, ktorí budú v prípade vzniku mimoriadnej udalosti zabezpečovať riadenie alebo vykonanie záchranných, lokalizačných a likvidačných prác;
- v plynutesných alebo jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne v bytových domoch;
- v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne v rodinných domoch;

Obec má vypracovaný "Úkrytový plán obce Mužla". Dokumentácia týkajúca sa plánu ukrytia obyvateľstva obce je spracovaná v zmysle Vyhlášky MV SR č. 532/2006 o ochrane obyvateľstva.

b) Zberné komunikácie šírkoovo dimenzovať s rezervou aj z hľadiska možnosti evakuácie obyvateľstva z predmetného územia;

Požiadavky a podmienky civilnej ochrany stanovuje zákon NRSR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva, v znení neskorších predpisov - úplné znenie zákona NRSR č.444/2006 Z.z.

Pri funkčnom využití územia obce a následnej príprave výstavby zariadení pre zhromažďovanie a pobyt ľudí a zvierat ako aj pri činnostiach, ktoré môžu ohrozovať ich bezpečnosť a zdravie, pri budovaní infraštruktúry obce je potrebné sa riadiť citovaným zákonom.

Podmienky pre zariadenia CO ustanovuje vyhláška MV SR č. 532/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebno-technických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany je potrebné rešpektovať na príslušnom stupni územnej prípravy a investičnej činnosti.

1. Stavebno-technické požiadavky na zariadenia civilnej ochrany sú požiadavky na územnotechnické, urbanistické, stavebno-technické a dispozičné riešenie a technické vybavenie stavieb z hľadiska potrieb civilnej ochrany. Uplatňujú sa v rámci obstarávania, navrhovania a schvaľovania územnoplánovacej dokumentácie

2. Stavebno-technické požiadavky podľa odseku 1 sa uplatňujú tak, že ochranné stavby

- a/ sa budujú v podzemných podlažiach, alebo úpravou nadzemných podlaží stavebných objektov, alebo ako samostatne stojace stavby,
- b/ tvoria prevádzkovo uzatvorený celok a nesmú ním viesť tranzitné inžinierske siete, ktoré s nim nesúvisia,
- c/ sa navrhujú do miest najväčšieho sústredenia osôb, ktorým treba zabezpečiť ukrytie v dochádzkovej vzdialenosti najviac do 500m,
- d/ sa umiestňujú najmenej 100m od zásobníkov prchavých látok a plynov s toxickými účinkami, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť ukryvaných osôb,
- e/ sa umiestňujú tak, aby prístupové komunikácie umožňovali prístup k objektu pre ukryvané osoby,
- f/ sa navrhujú s kapacitou 150 a viac ukryvaných osôb podľa prílohy č. 1 štvrtej časti písmena A (Kapacita ochrannej stavby je súčet miest na sedenie a ležanie ukryvaných osôb, pričom miest na ležanie musí byť 20% až 30% z navrhovaného počtu miest),
- g/ majú zabezpečené vo vnútorných priestoroch mikroklimatické podmienky,
- h/ spĺňajú ochranné vlastnosti vyjadrené ochranným súčiniteľom stavby K_0 .

3. Stavebno-technické požiadavky na ochranné stavby podľa ods. č. 1 sa vypracúvajú v územnoplánovacej dokumentácii v časti verejné dopravné a technické vybavenie územia v územných obvodoch takto:

- a/ v budovách zabezpečujúcich ukrytie pre najpočetnejšiu zmenu zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti,
- b/ v budovách poskytujúcich služby obyvateľstvu, najmä v nemocniciach, hoteloch, ubytovniach, internátoch všetkých typoch škôl, bankách, divadlách, kinách, poisťovniach, telovýchovných objektoch, zabezpečujúcich ukrytie podľa prevádzkovej a ubytovacej kapacity pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
- c/ v hypermarketoch a polyfunkčných domoch podľa projektovanej kapacity návštevnosti pre personál a osoby prevzaté do starostlivosti,
- d/ v budovách štátnych orgánov, orgánov miestnej štátnej správy a samosprávy pre plánovaný počet zamestnancov a pre osoby prevzaté do starostlivosti.

4. Ochranné stavby sa navrhujú podľa analýzy územia z hľadiska možných mimoriadnych udalostí.

V zmysle nariadenia vlády 565/2004 Z.z. /ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 166/1994 Z.z. o kategorizácii územia Slovenskej republiky v znení nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 25/1997 Z.z. / čl. I., Zaradenie územia do jednotlivých kategórií podľa územných obvodov obvodných úradov Slovenskej republiky sa zaraďuje územný obvod do kategórie IV. Následne sa budovanie ochranných stavieb vykonáva:

- a/ na území kategórie IV. V plynottesných úkrytoch alebo v jednotlivých úkrytoch budovaných svojpomocne,
- b/ na území kategórii I. – IV. V bytových a rodinných domoch s kapacitou do 50 ukryvaných osôb v plynottesných úkrytoch alebo v jednoduchých úkrytoch budovaných svojpomocne a v bytových domoch s kapacitou nad 50 ukryvaných osôb v plynottesných úkrytoch.

Podrobné podmienky pre uplatnenie citovaného zákona a vyhlášky ustanovuje príslušný orgán ochrany a obec.

V rámci schvaľovacieho procesu pri stavebných konaniach riešiť požiadavky civilnej ochrany v súlade so Zákonom č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva a príslušnými vykonávacími predpismi.

Požiarne ochrana

Riešenie požiarnej ochrany vychádza zo zákona NR SR č.314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarmi v znení neskorších predpisov a vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov s citáciou § 2, §4 - §7.

Z hľadiska požiarnej ochrany má obec Mužla vybudovanú požiarnu zbrojnicu a pôsobí tu miestna organizácia dobrovoľných hasičov. V prípade väčšieho požiaru a pre vykonávanie záchranných prác pri živelných pohromách, slúži zásahová jednotka Štúrovo . Obec má vybudovanú verejnú vodovodnú sieť. Na hlavné vodovodné potrubia sú napojené uličné rozvody s osadenými protipožiarňými hydrantmi. Zásobovanie navrhovaných rozvojových zámerov požiarňou vodou sa navrhuje riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete - vybudovaných uličných rozvodov. Ak nie sú zriadené odberné miesta (nadmerný, podzemný hydrant alebo výtokový stojan), zriadiť:

- hydranty vo vzájomnej vzdialenosti 400 m pri stavbách na bývanie a 160 m pri ostatných stavbách,
- výtokový stojan vo vzájomnej vzdialenosti 600 m,
- plniace miesto vo vzdialenosti 6000 m,
- odberné miesta musia byť viditeľne označené v zmysle § 9 ods. 7, 8 a prílohy č. 2 cit. vyhlášky. Príjazd pre požiarne vozidlá je v obci zabezpečený po spevnených komunikáciách šírky minimálne 3,5 m (minimálna šírka 3 m v zmysle § 82 vyhl. MV SR č. 94/2004 Z.z.). Komunikácie sú dimenzované na zaťaženie min. 80 kN, reprezentujúce pôsobenie zaťaženej nápravy požiarneho vozidla.

- Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Nových Zámkoch žiada v nových územiach, resp. v rámci rekonštrukcií jestvujúcich vodovodov v jestvujúcom území obce navrhovať a inštalovať na vodovodných radoch najmenej svetlosti DN 80 nadzemné hydranty pre plnenie cisterien oprávnených osôb. Podzemné hydranty je možné realizovať len vtedy, ak nie je možné navrhnuť nadzemný hydrant v súlade s § 8 ods. 6 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z. z. o zabezpečení stavieb vodou

-Verejný vodovod nemožno automaticky považovať za zdroj požiarnej vody. Hydranty na verejnej vodovodnej sieti slúžia predovšetkým na prevádzku verejného vodovodu to jest na preplachovanie a odvzdušňovanie, odkalenie vodovodného potrubia. Môžu byť použité aj na odber vody v prípade požiaru, pokiaľ bude vo verejnom vodovode dostatočný tlak množstvo vody. Pri zabezpečení zdrojov vody na požiarne účely je potrebné zohľadniť zákon č.442/2002 Z.z., ktorý je nadradený vyhláške č.699/2004 Z.z, a príslušným STN a preto požiarňu vodu v zmysle požiadaviek uvedenej vyhlášky prevádzkovateľ vodovodu negarantuje.

-rešpektovať zákon č.442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a kanalizáciách. Podľa § 22 ods.5 zákona v prípade požiadaviek odberateľa presahujúcich možnosti dodávky verejnej vody môže správca verej.vodovodu tieto požiadavky odmietnuť a odberateľ si ich zabezpečí vlastnými zariadeniami a na vlastné náklady.

Vojenská správa nemá v riešenom území zvláštne územné požiadavky.

Záver:

1. *Podporovať opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami, úpravy pred vybrežovaním vôd, stabilizácia koryta na tokoch a realizovať ochranné technické opatrenia na monitorovaných lokalitách v rámci riešeného územia obce Mužla*
2. *V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivityv súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami.*
3. *Vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí.*
4. *Stavby protipovodňovej ochrany sú v územnoplánovacej dokumentácii zaradené medzi verejnoprospešné stavby.*

5. *V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich.*
6. *Navrhovanú výstavbu realizovať bez podpivničenia, v dostatočnej vzdialenosti od vodného toku s umiestnením +/- 0,00 min. 30 cm nad Q50 (jednostranná zástavba) resp. Q100.*
7. *Potenciálnu protipovodňovú ochranu navrhovaných rozvojových zámerov, spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou si musí žiadateľ - investor zabezpečiť na vlastné náklady.*
8. *V rozvojových plochách určených pre obytnú výstavbu riešiť ukrytie obyvateľstva v JÚBS, v zmysle príslušných predpisov:*
 - *zákona NR SR č. 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov,*
 - *vyhlášky MV SR č. 533/2006 o ochrane obyvateľstva pri výrobe, preprave, skladovaní a manipulovaní s nebezpečnými látkami v znení neskorších predpisov,*
 - *vyhlášky MV SR č. 297/199 Z.z. o stavebno-technických požiadavkách na stavby a technických podmienkach zariadení vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany v znení neskorších predpisov,*
 - *vyhlášky MV SR č. 314/98 Z.z. hospodárenie s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov,*
 - *vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z.z. o podrobnostiach na zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany,*
 - *v objektoch určených pre funkciu bývania, občianskej vybavenosti, rekreácie a podnikateľských aktivít riešiť ochranu obyvateľstva ukrytím v JÚBS v zapustených, polozapustených priestoroch a v technickom prízemí domov v zmysle vyhlášky 532/2006.*
9. *Z hľadiska potrieb požiarnej ochrany je nutné:*
 - *pri realizácii rozvojových zámerov riešiť požiadavky na zabezpečenie požiarnej vody pre stavby v súlade s vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov,*
 - *pri zmene funkčného využitia územia riešiť požiadavky vyplývajúce zo záujmov požiarnej ochrany v súlade so zákonom NR SR č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarom a súvisiacimi predpismi,*
 - *zásobovanie požiarom vodou riešiť z miestnej verejnej vodovodnej siete z požiarnych hydrantov, potrebu požiarnej vody stanoviť v zmysle STN 92 0400 PBS Zásobovanie vodou na hasenie požiarov, pričom uvedená potreba požiarnej vody bude zabezpečená z vonkajších podzemných hydrantov.*
10. *Akceptovať ustanovenia vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a pre potrebu zabezpečenia množstva požiarnej vody je potrebné vychádzať z platnej STN 92 0400:2005-07 Požiarna bezpečnosť stavieb. Zásobovanie vodou na hasenie požiarov.*
11. *V nových územiach, resp. v rámci rekonštrukcií jestvujúcich vodovodov v jestvujúcom území obce navrhovať a inštalovať na vodovodných radoch najmenej menovitej svetlosti DN 80 nadzemné hydranty pre plnenie cisterien oprávnených osôb. Podzemné hydranty je možné realizovať len vtedy, ak nie je možné navrhnuť nadzemný hydrant v súlade s § 8 ods. 6 vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.*

12. *Pre zabezpečenie zásobovania obce požiarou vodou sa navrhujú a využívajú nadzemné hydranty, ktoré slúžia na plnenie cisterien oprávnených osôb v prípadoch požiarov v súlade s vyhláškou MV SR č. 699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov.*
13. *v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie spracovať návrh riešenia záujmov civilnej ochrany v zmysle § 4 vyhlášky MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany vzhľadom na požiadavky civilnej ochrany a to zabezpečenie druhu a rozsahu stavebnotechnických požiadaviek zariadení civilnej ochrany zameraných na ochranu života, zdravia a majetku a technických podmienok zariadení na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov mimoriadnej situácie a v čase vojny a vojnového stavu, zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojené s ich únikom (vyhláška MV SR č. 533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok v znení neskorších predpisov),*
14. *zabezpečenie materiálom civilnej ochrany a humanitárnej pomoci (vyhláška MV SR č. 314/1998 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie hospodárenia s materiálom civilnej ochrany v znení neskorších predpisov), zabezpečenie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany (vyhláška MV SR č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov).*
15. *Z hľadiska formalizovanej štruktúry územného plánu obce tvorí „civilná ochrana obyvateľstva“ samostatnú časť, ktorá je zahrnutá v návrhu záväznej časti „Zásady a regulatívy verejného dopravného a technického vybavenia a občianskeho vybavenia“ vrátane jej grafického vypracovania vo forme výkresov grafickej časti územného plánu obce (§11 ods. 5 písm. f) a § 139a ods. 10 písm. m) zákona 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov).*
16. *Pri spracovaní návrhu je potrebné, vychádzať predovšetkým z už existujúcej dokumentácie obce na úseku civilnej ochrany podľa § 15 zákona NR SR č. 42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov. V rámci navrhovaného územného rozvoja obce, či už bytového, výrobného, športového alebo rekreačného žiadame vodné toky rešpektovať a pri vlastnom návrhu rozvojových zámerov vychádzať z nasledovných požiadaviek:*
17. *Rešpektovať Zákon o vodách č.364/2004 Z.z v znení neskorších predpisov, Zákon č.7/2010 o ochrane pred povodňami a príslušné platné normy STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“ a pod.*
18. *Navrhované križovanie inžinierskych sietí s vodnými tokmi žiadame technicky riešiť v súlade s STN 73 6822 .Križovanie a súběhy vedení a komunikácií s vodnými tokmi". V zmysle § 49 zákona č. 364/2004 Z.z.(Vodný zákon) a vykonávacej normy STN 75 2102 , zachovať ochranné pásmo vodohospodársky významného vodného toku Dlhý kanál, Komočský kanál v šírke min.6 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne. U ostatných drobných tokov v šírke min.6 m od brehovej čiary resp. vzdušnej päty hrádze obojstranne.*

19. *V ochrannom pásme, ktoré je potrebné ponechať bez trvalého oplotenia, nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí. V tomto území nie je možné umiestňovať vedenia a zariadenia technickej infraštruktúry, stavby trvalého charakteru vrátane pevného oplotenia a súvislú vzrastlú zeleň. Pobrežný pozemok sa stanovuje z dôvodu zabezpečenia prístupu mechanizácie správcu k údržbe koryta toku a z dôvodu povodňovej prevencie.*
20. *Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity.
Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení (§ 49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.Z) môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky. Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary; pri ochrannej hrádzi vodného toku do 10 m od vzdušnej a návodnej päty hrádze.
Uvedené rešpektovať a zapracovať do textovej (Smerná a Záväzná časť) i grafickej časti ÚPN kap. „Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území“ a ďalších príslušných kapitol.*
21. *Vlastnú výstavbu navrhovanú v blízkosti vodných tokov situovať nad hladinu Q100 , mimo záplavové územie (súvislá zástavba, významné líniové stavby a objekty a pod.,).*
22. *V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami - uvedené je potrebné zapracovať i do časti „Ochrana pred povodňami“.*
23. *Zabezpečiť ochranu inundačného územia, zamedziť v ňom výstavbu a iné nevhodné činnosti.*
24. *Vytvárať podmienky pre prirodzené meandrovanie vodných tokov, pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia.*
25. *Pri návrhu koncepcie nakladania s dažďovými vodami z plánovaných rozvojových lokalít požadujeme v maximálnej miere zadržať vodu v území a využiť disponibilnú infiltračnú schopnosť miestneho horninového prostredia (vodné plochy, retenčné priestory resp. infiltračné nádrže). Pri výpočtoch objemu z návrhovej zrážky pre budovanie retenčných prvkov v území požadujeme použiť minimálne 5-ročnú návrhovú zrážku v trvaní 15 min ($q=180,0 \text{ l.s}^{-1} \cdot \text{ha}^{-1}$) a vyšší súčiniteľ odtoku zo striech a spevnených plôch (blízky 1), aby nebol podhodnotený potrebný záchytný objem pre prívalovú zrážku. Povolený priebežný odtok z retencie do recipientov požadujeme zachovať na úrovni 5% z 2-ročnej zrážky trvajúcej 15 minút ($142,0 \text{ l.s}^{-1} \cdot \text{ha}^{-1}$). Nakladanie s dažďovými vodami požadujeme vyriešiť tak, aby nedochádzalo k ich odtokaniu na cudzie pozemky*
26. *Podporovať inovačné postupy a technológie zabezpečujúce vsakovanie dažďových vôd do územia.*
27. *Obmedziť vypúšťanie dažďových vôd a vôd z povrchového odtoku do vodných tokov.*

28. *Odvádzanie a čistenie odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z a NV SR č.269/2010 Z.z, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.*
29. *Komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody.*
30. *Vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánov miest a obcí.*
31. *Stavby protipovodňovej ochrany je potrebné zaradiť v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby.*
32. *V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich.*
33. *Navrhovanú výstavbu realizovať bez podpivničenia, v dostatočnej vzdialenosti od vodného toku s umiestnením +/- 0,00 min.50 cm nad Q50 (jednostranná zástavba) resp. Q100.*
34. *Potenciálnu protipovodňovú ochranu navrhovaných rozvojových zámerov, spolu s príslušnou projektovou dokumentáciou si musí žiadateľ - investor zabezpečiť na vlastné náklady.*
35. *Budúcou realizáciou rozvojovej aktivity obce Mužla nesmie dôjsť k zhoršeniu (znečisteniu) kvality povrchových vôd a podzemných vôd v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách.*
36. *Odvedenie splaškových vôd z rozvojového územia požaduje správca toku realizovať napojením na verejnú kanalizačnú sieť obce v súlade s bodom č. 2 §36 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v poslednom znení.*
37. *V prípade vybudovania parkoviska resp. parkovísk pre 5 a viac motorových vozidiel musia byť dažďové vody zaústené do odlučovača ropných látok, ktorý musí mať podľa nariadenia vlády č. 269/2010 Z. z. výstupnú hodnotu v ukazovateli NEL menšiu ako 0,1 mg/l.*
38. *Rešpektovať skutočnosť že prevádzkovateľ vodovodu sa riadi zákonom MŽP SR č. 442/2002 Z.z, ktorý je nadradený nad STN 73 0873 - Požiarne vodovody, a preto požiarnu vodu, v zmysle požiadaviek Vyhlášky č. 699/2004 O zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov negarantuje.*
39. *V súčasnosti SVP š.p. v rámci svojho Podnikového rozvojového programu investícií neplánuje, resp. nemá zaradené investičné akcie v súvislosti s úpravou vodných tokov v riešenom území. Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasí s organizáciou SVP š.p..*

B14 NÁVRH OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY VRÁTANE PRVKOV ÚZEMNÉHO SYSTÉMU EKOLOGICKEJ STABILITY EKOSTABILIZAČNÝCH OPATRENÍ A OCHRANY KULTÚRNEHO DEDIČSTVA

Ochrana krajiny a významné krajinárske ekologické štruktúry

Ochranu prírody a krajiny upravuje zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny, v znení neskorších právnych predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody a krajiny“). V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny na území Slovenskej republiky platí prvý stupeň ochrany, ak tento zákon alebo všeobecne záväzný právny predpis vydaný na jeho základe neustanovuje inak. Ďalej tento zákon upravuje druhovú ochranu, ochranu drevín, pôsobnosť orgánov štátnej správy a obcí, práva a povinnosti právnických a fyzických osôb a zodpovednosť za porušenie povinností na úseku ochrany prírody a krajiny.

Územná ochrana

Podmienky ochrany a povinnosti určené zákonom 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa týkajú najmä vlastníkov a užívateľov príslušných pozemkov. Štátnu správu ochrany prírody vykonávajú príslušné orgány (Okresný úrad, Odbor starostlivosti o životné prostredie), v oblasti ochrany drevín je orgánom ochrany prírody obec a okresný úrad.

Pre celkové zlepšenie ekologickej kvality a stability posudzovaného územia je dôležité chápať navrhované opatrenia ako integrované opatrenia všeobecnej, územnej a druhovej ochrany prírody a krajiny.

- súvislostiach so všeobecnou ochranou prírody a krajiny sú dôležité najmä nasledovné ustanovenia zákona:
- významný krajinový prvok možno užívať len takým spôsobom, aby nebol narušený jeho stav a nedošlo k ohrozeniu alebo k oslabeniu jeho ekologicke-stabilizačnej funkcie (§ 3, ods. 2).
- vytváranie a udržiavanie územného systému ekologickej stability je verejným záujmom. Podnikatelia a právnické osoby, ktorí zamýšľajú vykonávať činnosť, ktorou môžu ohroziť alebo narušiť územný systém ekologickej stability, sú povinní zároveň navrhnúť opatrenia, ktoré prispedia k jeho vytváraniu a udržiavaniu (§ 3, ods. 3).
- podnikatelia a právnické osoby, ktorí svojou činnosťou zasahujú do ekosystémov, ich zložiek alebo prvkov, sú povinní na vlastné náklady vykonávať opatrenia smerujúce k predchádzaniu a obmedzovaniu ich poškodzovania a ničenia (§ 3, ods. 4).
- udržiavanie a dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny sú činnosti vykonávané vo verejnom záujme (§ 5, ods. 4).
- vlastník (správca, nájomca) pozemku s osobitne chránenou časťou prírody a krajiny v navrhovanom území európskeho významu a území medzinárodného významu je povinný pri jeho bežnom obhospodarovaní zabezpečovať priaznivý stav časti krajiny (§ 5, ods. 5).
- ak udržiavanie alebo dosiahnutie priaznivého stavu časti krajiny podľa odseku 5 nemožno zabezpečiť bežným obhospodarovaním, možno vlastníkovi (správcovi, nájomcovi) dotknutých pozemkov poskytnúť finančný príspevok (§ 5, ods. 6).
- ak vlastník (správca, nájomca) dotknutých pozemkov nezabezpečí ani po predchádzajúcom upozornení priaznivý stav časti krajiny alebo ak je zabezpečenie priaznivého stavu časti krajiny potrebné z dôvodu jej bezprostredného ohrozenia, môže tak urobiť organizácia ochrany prírody a krajiny zriadená podľa § 65 ods. 1 písm. k) na vlastné náklady (§5, ods.7).
- obstaráť Dokument starostlivosti o dreviny - DSOD (aj čiastkového) ako odborného podkladu k ÚP a MÚSES, ako dokumentácie ochrany prírody a krajiny - § 54 zákona,

ktorá najmä určuje strategické ciele ochrany prírody a krajiny a opatrenia na ich dosiahnutie, vymedzuje chránené územia a ich ochranné pásma vrátane zón a stupňov ich ochrany, biotopy chránené týmto zákonom, chránené druhy a územia medzinárodného významu, stanovuje zásady ich vývoja vo vzťahu k činnostiam jednotlivých odvetví, posudzuje dôsledky zásahov do ekosystémov, ich zložiek a prvkov alebo do biotopov a navrhuje ich optimálne využitie a spôsob ochrany.

- obsahuje návrh asanačných, rekonštrukčných, regulačných alebo iných zásahov do územia a ďalších preventívnych alebo nápravných opatrení v územnej ochrane, druhovej ochrane a ochrane drevín.
- určuje programové zámery a opatrenia na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja a územného systému ekologickej stability,
- poskytuje súhrn poznatkov o základných prírodných zložkách ekosystémov chránených území, ich ochranných pásiem a zón,
- určuje vzácnosť, zriedkavosť a ohrozenosť chránených druhov vrátane prioritných druhov a prioritných biotopov.

Obstarávanie a schvaľovanie týchto dokumentov je kompetencia obce - § 69 ods. 1 písm. g/ zákona č. 543/2002 Z. z.

Funkčnosť prvkov ÚSES zabezpečiť rešpektovaním ich ochrany pred zástavbou, to znamená nezasahovať do ich plochy bariérovými prvkami, oploteniami, resp. sem neumiestňovať budovy a stavebné zámery.

NATURA 2000

Zo záväzkov SR ako členského štátu Európskeho spoločenstva vyplýva realizácia Programu budovania sústavy osobitne chránených území NATURA 2000. Túto sústavu tvoria dva typy území:

- územia európskeho významu
- chránené vtáčie územia

Národný zoznam navrhovaných chránených vtáčích území schválila Vláda SR dňa 9. júla 2003 uznesením vlády č. 636/2003, národný zoznam obsahuje 38 navrhovaných chránených vtáčích území s celkovou rozlohou cca 1 236 545 ha (25,2% rozlohy SR).

Do riešeného územia nezasahuje žiadne navrhované ani vyhlásené chránené vtáčie územie ani žiadne územie európskeho významu.

Ekologicky významné segmenty krajiny

Územný systém ekologickej stability

V zmysle § 2 zákona o ochrane prírody a krajiny sa za územný systém ekologickej stability (ÚSES) považuje taká celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, ktorá zabezpečuje rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine.

Základnými prvkami kostry ÚSESu sú biocentrá a biokoridory provincionálneho, nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu a interakčné prvky. Súčasťou tvorby ÚSES v krajine je aj systém opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny a jej potenciálu.

V Slovenskej republike koncepcia ÚSES bola prijatá uznesením vlády SR č. 394 z roku 1991.

V zmysle zákona o ochrane prírody a krajiny:

- *biocentrum je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev,*
- *biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentra a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky,*
- *interakčný prvok je určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentra a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.*

V návrhu ÚPN sú zapracované a rešpektované všetky prvky ÚSES, ktoré do k.ú. zasahujú v zmysle Konceptie územného rozvoja Slovenska (2001), ÚPN regiónu Nitrianskeho kraja, (2012, 2015) - časti krajinná štruktúra, R - ÚSESu okresu Nové Zámky (2022).

Na miestnej úrovni je ÚSES dopĺňaný o prvky miestneho významu a o interakčné prvky, čím sa postupne vytvárajú podmienky pre zabezpečenie priestorovej ekologickej stability krajiny a tým zachovanie rôznorodosti podmienok a foriem života.

Minimálne nutné parametre biocentier a biokoridorov na úrovni M - ÚSES:

- *biocentrum: pre vegetačný stupeň dubový a lužné lesy: 30 -10 ha, pre vodné spoločenstvá tečúce: viac ako 100 m, pre vody stojaté: 1 ha, pre lúčne spoločenstvá: 3 ha*
- *biokoridor: pre lesné spoločenstvá: 2000 m, mokrade: 2000 m, lúčne spoločenstvá: 1000 m, minimálne nutná šírka jednoduchého biokoridoru pre lesné spoločenstvá: 15 m, mokrade a lúčne spoločenstvá: 20 m.*

Približná minimálna doba na dosiahnutie plnej funkčnej spôsobilosti biocentra a biokoridora miestneho významu je pre:

- *vodné spoločenstvá: 10 rokov*
- *mokrade: 10 rokov*
- *lúky: 20 rokov*
- *les s prirodzenou prevahou duba: 400 rokov*
- *les s prirodzenou prevahou drevín mäkkého luhu – 60 rokov*

Z hľadiska rozloženia jednotlivých ťažiskových prvkov územného systému ekologickej stability v riešenom území možno uviesť nasledovné prvky :

Podľa Zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny je definované:

1. biocentrum je ekosystém alebo skupina ekosystémov, ktorá vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie prirodzeného vývoja ich spoločenstiev.

Význam biocentra je daný jeho rozlohou, druhovým zložením a biogeografickým významom. Biocentrum regionálneho významu predstavujú oblasť alebo časť krajiny so zvláštnym významom pre daný región, ktorá umožňuje za vhodných podmienok existenciu prirodzených ekosystémov a ich trvalý prirodzený vývoj.

2. biokoridor je priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentra a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev, na ktorý priestorovo nadväzujú interakčné prvky.

Význam biokoridu je daný jeho rozlohou, druhovým zložením a biogeografickým významom. Ide o prvok krajinej štruktúry, ktorý svojou štruktúrou a stavom ekologických podmienok umožňuje migráciu organizmov s cieľom výmeny genetických informácií a interakciu medzi rôznymi ekosystémami s rôznou ekostabilizačnou, príp. inou funkciou.

3. interakčný prvok určitý ekosystém, jeho prvok alebo skupina ekosystémov, najmä trvalá trávna plocha, močiar, porast, jazero, prepojený na biocentrá a biokoridory, ktorý zabezpečuje ich priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny pozmenenej alebo narušenej človekom.

Ostatné ekostabilizačné prvky:

Genofondovo významné lokality (GL) predstavujú územia s výskytom vzácných a chránených druhov flóry a fauny. Významné sú pre zachovanie autochtónnej biodiverzity (Bohálková et al., 2014). Sú to lokality, ktoré spĺňajú kritériá najmä z hľadiska významnosti pre biodiverzitu a prítomnosť ohrozených a chránených druhov, reprezentatívnosť, pôvodnosť, umiestnenie v krajine a veľkosť.

Z hľadiska rozloženia jednotlivých ťažiskových prvkov územného systému ekologickej stability v riešenom území možno uviesť nasledovné prvky :

Chránené územia

V katastrálnom území Mužla sa nachádzajú osobitne chránené územia a záujmy ochrany prírody (prvky územného systému ekologickej stability). Okrem nich patria medzi záujmové lokality ochrany prírody aj rôzne hospodársky extenzívne využívané plochy, medze, stromoradia, brehy kanálov, vodné toky, vodné plochy, plochy verejnej zelene, plochy nelesnej drevinovej vegetácie v zastavanom území obce, plochy lesných porastov, plochy trávnych porastov ako aj opustené neobhospodarované pozemky, ktoré tvoria ideálne prvky pre miestny územný systém ekologickej stability, biocentrá, biokoridory miestneho významu a interakčné prvky. Obzvlášť dôležité sú pre bezstavovce, ktorých znovu osídlenie krajiny prebieha pomocou siete blízkych týchto drobných biocentier ako aj pre malé druhy netopierov vyžadujúce líniové prvky krajiny pri orientácii a migrácii v teréne. Zelené prvky v intraviláne sú mnohokrát jediným priestorom pre úkryt živočíchov a poskytujú možnosť hniezdenia vtáctva.

Sieť európskej sústavy chránených území je tvorená chránenými vtáčimi územiami (CHVÚ) a územiami európskeho významu (SKUEV).

V k. ú. Mužla sa nachádzajú nasledovné územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 a národnej sústavy maloplošne chránených častí prírody:

- a) Územie európskeho významu **SKUEV0393 Dunaj**;
- b) Chránené vtáčie územie **SCHVU007 Dunajské luhy**;
- c) Chránené vtáčie územie **SCHVU004 Dolné Pohronie**;
- d) **Chránený areál Jurský Chlm** vyhlásený Nariadením vlády SR č. 160/2020 Z. z. (súčasťou chráneného areálu je územie európskeho významu **SKUEV0068 Jurský Chlm**), 3. stupeň územnej ochrany podľa § 14 zákona č. 543/2002 Z. z.
- e) **Chránený areál Čenkov** vyhlásený Nariadením vlády SR č. 247/2020 Z. z. (súčasťou chráneného areálu sú územia európskeho významu **SKUEV0067 Čenkov** a **SKUEV2067 Čenkov**), 3. stupeň územnej ochrany podľa § 14 zákona č. 543/2002 Z. z.
- f) **Prírodná pamiatka Mužliansky potok** (národná sústava), 4. stupeň územnej ochrany podľa § 15 zákona č. 543/2002 Z. z.

Chránené stromy

Chránené stromy sú stromy s osobitnou legislatívnou ochranou, rozptýlené v krajine na najrozmanitejších miestach, tam kde im prírodné podmienky a starostlivosť ľudských generácií umožnili rásť a dožiť sa súčasnosti. Sú súčasťou poľnohospodárskej krajiny, lesných komplexov ale aj ľudských sídiel, historických záhrad a parkov. Sú to buď jednotlivé exempláre, menej alebo viacpočetné skupiny ale aj rozsiahle stromoradia, náhodne rastúce alebo zámerne vysadené človekom (www.sopsr.sk).

Ochranu drevín upravuje zákon NR SR č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov.

Podľa evidencie v rámci Katalógu chránených stromov sa v záujmovom území nenachádzajú.

Genofondové lokality

NZ2 (GL2) Čenkovský les (3 polygóny)

Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): Mužla

Krátka charakteristika: lesom zarastené piesky s mnohými otvorenými plochami s pieskomilnou vegetáciou

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Panónske topoľové lesy s borievkou (91N0*), Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku (Ls3.2 – 91I0*), Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy (Ls1.1 – 91E0*), Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy (Ls1.2 -91F0), Suchomilné travinno-bylinné porasty na vápničitých pieskoch (Pi2 – 6120*), Panónske travinno-bylinné porasty na pieskoch (Tr4 – 6260*).

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín: *Alkana tinctoria*, *Alyssum tortuosum*, *Carex liparicarpos*, *Carex supina*, *Colchicum arenarium*, *dianthus serotinus*, *Ephedra distachya*, *Gypsophila fastigiata subsp. arenaria*, *Chrysopogon gryllus*, *Iris arenaria*, *Minuartia glacina*, *Minuartia glomerata*, *Orchis militaris*, *Reseda phyteuma*, *Stipa borysthenaica*, *Syrenia cana*.

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov: *Bombina bombina*, *Lacerta agilis*.

Príslušnosť k územiám sústavy NATURA 2000: časť tvorí SKUEV0067 Čenkov, SKUEV2067 Čenkov

Navrhované manažmentové opatrenia: realizovať opatrenia uvedené v programe starostlivosti o navrhovaný CHA Čenkov schválený na roky 2017 – 2046.

NZ3 (GL3) Jurský Chlm (3 polygóny)

Príslušnosť k ZUJ (k. ú.): Mužla

Krátka charakteristika: najrozsiahlejšia sprašová terasa na Slovensku, zvyšky slanísk a mokradí

Výskyt biotopov európskeho a národného významu: Vnútrozemské slaniská a slané lúky (SI1 – 1340*; len zničené fragmenty), Panónske travinno-bylinné porasty na spraši (Tr3 – 6250*), Sukcesne zmenené slatiny (Ra7), Ruderalizované porasty v zamokrených depresiách na poliach a na obnažených dnách rybníkov (Vo9), Trstinové spoločenstvá mokradí (*Phragmites*) (Lk11), časť **Spraše pri Mužli** – Panónske travinno-bylinné porasty na spraši (Tr3 – 6250*).

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín: *Agropyron pectinatum*, *Anacamptis palustris subsp. elegans*, *Astragalus austriacus*, *Astragalus exscapus*, *Carex liparicarpos*, *Cirsium brachycephallum*, *Heleocholea schoenoides*, *Echium italicum*, *Chrysopogon gryllus*, *Iris sibirica*, *Iris spuria*, *salvia aethiopis*, *Salvia austriaca*, *Spergularia salina*, *Stipa capillata*, *Stipa joannis*, *Stipa pulcherrima*, *Taraxacum serotinum*, časť **Spraše pri Mužli** – *Agropyron pectinatum*, *Astragalus austriacus*, *Stipa capillata*, *Stipa joannis*, *taraxacum serotinum*.

Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov:*Maculinea arion***Príslušnosť k MCHÚ:** malú časť tvorí PR Jurský Chlm**Príslušnosť k územiám sústavy NATURA 2000:** časť tvorí SKUEV0068 Jurský Chlm**Navrhované manažmentové opatrenia:** realizovať opatrenia uvedené v programe starostlivosti o navrhovaný CHA Jurský Chlm schválený na roky 2018 – 2047.**NZ11 (GL11) Dunaj****Príslušnosť k ZUJ (k. ú.):** Mužla, Obid, Štúrovo, Kamenica nad Hronom, Chľaba**Krátka charakteristika:** rieka Dunaj, lužné lesy, pobrežné a periodicky obnažované biotopy na brehoch nížinnej rieky, staré štrkoviská s kolísajúcou vodnou hladinou**Výskyt biotopov európskeho a národného významu:** Vřbovo-topoľové nížinné lužné lesy (Ls1.1 – 91E0*), Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoëto-Nanojuncetea* (Vo1 – 3130), Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition* (Vo2 – 3150), Štrkové lavice bez vegetácie (Br1), rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidention* p.p. (Br5 – 3270), Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek (Br7), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430), **časť Štrkoviská pri Chľabe** – Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoëto-Nanojuncetea* (Vo1 – 3130).**Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín:***Cyperus glomeratus*, *Cyperus michelianus*, *Lindemia procumbens*, *Limosella aquatica*, **časť Štrkoviská pri Chľabe** – *Blackstonia acuminata*, *Gnaphalium luetoalbum*, *Schoenoplectus supinus*.**Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov živočíchov:***Unio crassus*, *Vertigo angustior*, *Emys orbicularis*, *Gymnocephalus schraetzer*, *Gymnocephalus baloni*, *Gobio albipinnatus*, *Cottus gobio*, *Zingel zingel*, *Zingel streber*, *Rhodeus sericeus amarus*, *Rutilus pigus*, *Sabanejewia aurata*, *Pelecus cultratus*, *Lutra lutra*, *Castor fiber***Príslušnosť k územiám sústavy NATURA 2000:** SKUEV0393 Dunaj**NZ35 (GL35) Mužliansky potok****Príslušnosť k ZUJ (k. ú.):** Mužla**Krátka charakteristika:** mokrade rôzneho typu**Výskyt biotopov európskeho a národného významu:** -**Výskyt druhov európskeho významu, chránených a ohrozených druhov rastlín:** -**Príslušnosť k MCHÚ:** prevažnú časť tvorí PP Mužliansky potok**Prvky RÚSES, ÚSES /Zdroj: RÚSES okresu Nové Zámky 2022/**

Z hľadiska rozloženia jednotlivých ťažiskových prvkov územného systému ekologickej stability v riešenom území možno uviesť nasledovné prvky:

a) BIOCENTRÁ:

NRBc2 Čenkovský les**Kategória:** Nadregionálne biocentrum**Výmera (existujúca / navrhovaná):** 917 ha / 917 ha**Lokalizácia:** k.ú. Mužľa, presahuje do okresu Komárno**Charakteristika a opis biocentra:**

Územie je charakteristické mierne zvlneným reliéfom s pieskovými dunami, ktoré dosahujú relatívnu výšku 2-3 m. Klimaticky patrí oblasť medzi najteplejšie a najsuchšie na Slovensku. Pôdny kryt tvorí väčšinou čistý jemnozrnný piesok, ktorý je prenášaný vetrom. Vegetácia na takejto pôde má stepný a lesostepný charakter. K vytvoreniu stepných a lesostepných spoločenstiev v minulosti prispeli tradičné formy využívania zeme, najmä pasenie a preháňanie hospodárskych zvierat. Typickými drevinami bývalých pasienkov v lesostepi sú topoľ biely (*Populus alba*) a borievka obyčajná (*Juniperus communis*). V rámci Slovenska ide o jediný rozsiahlejší výskyt prioritného biotopu európskeho významu Panónske topoľové lesy s borievkou. Územie je mimoriadne významné najmä z fyto geografického hľadiska – niekoľko panónskych endemitov tu dosahuje svoj najsevernejší areál výskytu. V území sa vyskytuje viacero ohrozených a kriticky ohrozených druhov rastlín, napr. kosatec piesočný (*Iris humilis subsp. arenaria*), jesienka piesočná (*Colchicum arenarium*), alkana farbiarska (*Alkanna tinctoria*) alebo chvojník dvojklasý (*Ephedra distachya*).

Stav biocentra: nevyhovujúci

Genofondové lokality: Súčasťou biocentra je GL Čenkovský les

Legislatívna ochrana: SKUEV: časť tvorí SKUEV0067, SKUEV2067 Čenkov

Ohrozenia biocentra:

- prienik a rozširovanie invázných druhov rastlín (agát biely (*Robinia pseudoaccacia*), pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*), brestovec západný (*Celtis occidentalis*) alebo z bylín zlatobyľ (*Solidago sp.*) alebo podsnečník Theofrastov (*Abutilon Theophrasti*)),
- intenzívne lesné hospodárstvo (zmena drevinového zloženia porastov, úmyselné rozširovanie alebo spontánny prienik nepôvodných druhov, zánik prirodzených štruktúr, likvidácia starých porastov, chemizácia, znečisťovania odpadmi rôzneho druhu, budovanie lesných ciest...),
- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania a zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia travinno-bylinných porastov, ústup vzácnych a ohrozených druhov fauny a flóry, šírenie ruderalných druhov...),
- stavebná činnosť,
- ťažba nerastných surovín.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- realizovať opatrenia uvedené v programe starostlivosti o navrhovaný CHA Čenkov schválený na roky 2017 – 2046,
- postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov, v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého lesa, štruktúru porastov v maximálnej možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa, udržiavať stavy kopytníkov na úrovni neohrozujúcej obnovu všetkých drevín pôvodného zloženia, využívať šetrné technológie ťažby a približovania dreva, využívať pôvodný genofond drevín na obnovu lesa, pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov, maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa pôvodnými druhmi, vylúčiť celoplošnú prípravu pôdy,
- podporiť resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov a lesostepí (pastva, kosenie),
- systematicky odstraňovať invázne druhy rastlín,
- vytvárať podmienky pre usmernené turistické a rekreačné využívanie územia,
- nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra,
- nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry.

Zoznam druhov európskeho významu, druhov národného významu a prioritných druhov rastlín, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia (príloha č.4 k vyhláške č. 24/2003 Z. z.), chránených druhov rastlín (príloha č. 5 k vyhláške č. 24/2003 Z. z.) a druhov zaradených do Červeného zoznamu papradňorastov a vyšších rastlín Slovenska (5. vydanie) vyskytujúcich sa v biocentre Čenkovský les:

alkana farbiarska (*Alkanna tinctoria*), tarica krivoľaká (*Allysum tortuosum*), ostrica leskoplodá (*Carex liparocarpos*), jesienka piesočná (*Colchicum arenarium*), plošticosemä lesklé (*Corispermum nitidum*), klinček neskorý (*Dianthus serotinus*), chvojník dvojklasý (*Ephedra distachya*), deväťorka rozprestrená (*Fumana procumbens*), gypsomilka zväzkovitá piesočná (*Gypsophila fastigiata* subsp. *arenaria*), zlatofúz južný (*Chrysopogon gryllus*), kosatec piesočný (*Iris arenaria*), luserna tesálska (*Medicago monspeliaca*), kurička sivastá (*Minuartia glaucina*), kurička kľbkatá (*Minuartia glomerata*), rumenica piesočná (*Onosma arenaria*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), rezeda veľkolistá (*Reseda phyteuma*), kavyl piesočný (*Stipa borysthena*), syréria sivá (*Syrenia cana*).

Zoznam chránených druhov živočíchov (príloha č. 4 a 6 k vyhláške č. 24/2003 Z. z.) a druhov zaradených do Červených zoznamov jednotlivých taxonomických skupín vyskytujúcich sa v biocentre Čenkovský les:

modlivka zelená (*Mantis religiosa*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), blatnica škvritá (*Pelobates fuscus*), skokan štíhly (*Rana dalmatina*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), jašterica obyčajná (*Lacerta agilis*), jašterica zelená (*Lacerta viridis*), jastrab veľký (*Accipiter gentilis*), jastrab krahulec (*Accipiter nisus*), myšiarka ušatá (*Asio otus*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), d'ateľ veľký (*Dendrocopos major*), d'ateľ prostredný (*Dendrocopos medius*), tesár čierny (*Dryocopus martius*), sokol lastovičiar (*Falco subbuteo*), krutohlav hnedý (*Jynx torquilla*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), pŕhľaviar čiernohlavý (*Saxicola rubicola (torquata)*), mačka divá (*Felis silvestris*), sova lesná (*Strix aluco*), dudok chochlatý (*Upupa epops*), ucháč sivý (*Plecotus austriacus*).

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 24/2003 Z. z., prílohy č. 1 – Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov (§1 vyhlášky) sa v biocentre nachádzajú nasledovné biotopy národného, európskeho významu a prioritné biotopy (označené hviezdičkou):

Nelesné biotopy:

Pi2 (kód SK), 6120* (kód NATURA) Suchomilné travinno-bylinné porasty na vápničitých pieskoch

Tr4 (kód SK), 6260* (kód NATURA) Panónske travinno-bylinné porasty na pieskoch

Lesné biotopy:

Ls1.1, 91E0* Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy

Ls1.2, 91F0 Dubovo-brestovo-jaseňové nížinné lužné lesy

Ls3.2, 91I0* Teplomilné ponticko-panónske dubové lesy na spraši a piesku

Ls10, 91N0* Panónske topoľové lesy s borievkou

RBC8 Dunaj

Kategória: Regionálne biocentrum

Výmera (existujúca/navrhovaná): 1 166 ha / 1 166 ha

Lokalizácia: k. ú. Mužla, Obid, Štúrovo, Kamenica nad Hronom, Chľaba, presahuje do okresov Komárno, Dunajská Streda, Senec, Bratislava V

Krátka charakteristika a opis biocentra:

Úsek rieky Dunaj v okrese Nové Zámky, sprievodné lužné lesy, pobrežné a periodicky obnažované biotopy na brehoch nižinnej rieky, staré štrkoviská s kolísajúcou vodnou hladinou, na ktoré sú viazané mnohé vzácne, ohrozené a chránené druhy fauny a flóry.

Stav biocentra: čiastočne vyhovujúci

Genofondové lokality: Súčasťou biocentra je GL11 Dunaj

Legislatívna ochrana: SKUEV: SKUEV0393 Dunaj

CHVÚ: SKCHVÚ007 Dunaj

Ohrozenia biocentra:

- intenzívne poľnohospodárstvo v okolí biocentra (splach živín a s tým súvisiaca eutrofizácia, možnosť prieniku ďalších chemických látok využívaných v poľnohospodárstve),
- negatívne zásahy do vodného toku,
- vytváranie nelegálnych skládok odpadu,
- urbanizácia brehov,
- ťažba štrku,
- pytliactvo,
- výrub brehových a sprievodných porastov,
- vyrušovanie.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- realizovať navrhovaný program starostlivosti o Chránené vtáčie územie Dunajské Luhy,
- zabrániť urbanizácii územia brehov,
- zabrániť znečisťovaniu územia,
- eliminovať invázne a ruderálne druhy,
- minimalizovať výrub drevín.

Zoznam druhov európskeho významu, druhov národného významu a prioritných druhov rastlín, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia (príloha č.4 k vyhláške č. 24/2003 Z. z.), chránených druhov rastlín (príloha č. 5 k vyhláške č. 24/2003 Z. z.) a druhov zaradených do Červeného zoznamu papradorastov a vyšších rastlín Slovenska (5. vydanie) vyskytujúcich sa v biocentre Dunaj:

Žltavka končistá (*Blackstonia acuminata*), šachorník kľbkatý (*Cyperus glomeratus*), trojradovka hlávkatá (*Cyperus michelianus* syn. *Dichostylis micheliana*), lindernia pľuzgierkatá (*Lindernia procumbens*), blatnička vodná (*Limosella aquatica*), vrbica yzopolistá (*Lythrum hyssopifolia*), paplesnivček žltobiely (*Gnaphalium luetoalbum*), škripinec nízky (*Schoenoplectus supinus*).

Zoznam chránených druhov živočíchov (príloha č. 4 a 6 k vyhláške č. 24/2003 Z. z.) a druhov zaradených do Červených zoznamov jednotlivých taxonomických skupín vyskytujúcich sa v biocentre Dunaj:

korýtko riečne (*Unio crassus*), pimprlík mokrad'ový (*Vertigo angustior*), korytnačka močiarna (*Emys orbicularis*), hrebenačka pásavá (*Gymnocephalus schraetser*), hrebenačka vysoká (*Gymnocephalus baloni*), hrúz bieloplutvý (*Gobio albipinnatus*), hlaváč bieloplutvý (*Cottus gobio*), kolok veľký (*Zingel zingel*), kolok malý (*Zingel streber*), lopatka dúhová (*Rhodeus sericeus amarus*), plotica lesklá (*Rutilus pigus*), šabl'a krivočiara (*Pelecus cultratus*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), ropucha bradavičnatá (*Bufo bufo*), užovka obojková (*Natrix natrix*), užovka fľkaná (*Natrix tessellata*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), bučiak veľký (*Botaurus stellaris*), bocian biely (*Ciconia cinonia*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), včelárik zlatý (*Merops apiaster*), žlna zelená (*Picus viridis*), kúdeľníčka lužná (*Remiz pendulinus*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), cíbik chochlatý (*Vanellus vanellus*), vydra riečna (*Lutra lutra*), bobor vodný (*Castor fiber*), večernica hvízdavá (*Pipistrellus pipistrellus*), večernica parková (*Pipistrellus nathusii*), raniak hrdzavý (*Nyctalus noctula*), netopier vodný (*Myotis daubentonii*).

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 24/2003 Z. z., prílohy č. 1 – Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov (§1 vyhlášky) sa v biocentre Dunaj nachádzajú nasledovné biotopy národného, európskeho významu a prioritné biotopy (označené hviezdičkou):

Nelesné biotopy:

Vo1 (kód SK), 3130 (kód NATURA) Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoëto-Nanojuncetea*

Vo2 (kód SK), 3150 (kód NATURA) Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Magnopotamion* alebo *Hydrocharition*

Br1 (kód SK) Štrkové lavice bez vegetácie

Br5 (kód SK), 3270 (kód NATURA) Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidention* p.p.

Br7 (kód SK) Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek

Lesné biotopy:

Ls1.1, 91E0* Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy

RBc4 Jurský Chlm

Kategória: Regionálne biocentrum

Výmera (existujúca/navrhovaná): 97 ha / 97 ha

Lokalizácia: k. ú. Mužla, presahuje do okresu Komárno

Krátka charakteristika a opis biocentra:

Najrozsiahlejšia sprášová terasa na Slovensku, zvyšky slanísk a mokradí.

Stav biocentra: nevyhovujúci

Genofondové lokality: Súčasťou biocentra je GL Jurský Chlm

Legislatívna ochrana: MCHÚ: malú časť tvorí PR Jurský Chlm,

SKUEV: časť tvorí SKUEV0068 Jurský Chlm

Ohrozenia biocentra:

- Intenzívne poľnohospodárstvo v okolí biocentra (splach živín a s tým súvisiaca eutrofizácia, možnosť prieniku ďalších chemických látok využívaných v poľnohospodárstve),
- nízka intenzita poľnohospodárskeho využívania až zánik jeho tradičných foriem (postupný zánik nelesných biotopov, zmena druhového zloženia lúk, ústup vzácnych a ohrozených druhov flóry a fauny, šírenie ruderálnych druhov, ...) alebo naopak až príliš intenzívne obhospodarovanie, hlavne pastva,
- prirodzená sukcesia spôsobujúca nežiadúce zarastanie travinno-bylinných porastov,
- rozoranie,
- vytváranie nelegálnych skládok odpadu,
- prirodzené či antropogénne zníženie hladiny podzemnej vody,
- urbanizácia.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- realizovať opatrenia uvedené v programe starostlivosti o navrhovaný CHA Jurský Chlm schválený na roky 2018 – 2047,
- zabrániť urbanizácii územia,
- zabezpečiť primerané obhospodarovanie,
- eliminovať invázne a ruderálne druhy,
- podporiť resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) – kosenie, pastva,
- zabrániť znečisťovaniu územia,
- optimalizovať vodný režim územia vzhľadom na predmet ochrany.

Zoznam druhov európskeho významu, druhov národného významu a prioritných druhov rastlín, na ktorých ochranu sa vyhlasujú chránené územia (príloha č.4 k vyhláške č. 24/2003 Z. z.), chránených druhov rastlín (príloha č. 5 k vyhláške č. 24/2003 Z. z.) a druhov zaradených do Červeného zoznamu papradorastov a vyšších rastlín Slovenska (5. vydanie) vyskytujúcich sa v biocentre Jurský Chlm:

hlaváčik jarný (*Adonis vernalis*), žitniak hrebenitý (*Agropyron pectinatum*), červenohlav močiarny úhľadný (*Anacamptis palustris subsp. elegans*), kozine rakúsky (*Astragalus austriacus*), kozinec bezbyľový (*Astragalus exscapus*), ostrica leskloplodá (*Carex liparocarpus*), pichliač úzkolistý (*Cirsium brachycephallum*), hadinec taliansky (*Echium italicum*), gypsomilka metlinatá (*Gypsophila paniculata*), zlatofúz južný (*Chrysopogon gryllus*), bahnička šašinovitá (*Heleocholea schoenoides*), kosatec sibírsky (*Iris sibirica*), kosatec pochybný (*Iris spuria*), sápa hľuznatá (*Phlomis tuberosa*), šalvia etiópska (*Salvia aethiopsis*), šalvia rakúska (*Salvia austriaca*), pakoleneč slanomilný (*Spergularia salina*), kavyl Ivanov (*Stipa pennata*), kavyl pôvabný (*Stipa pulcherrima*), púpava neskorá (*Taraxacum serotinum*).

Zoznam chránených druhov živočíchov (príloha č. 4 a 6 k vyhláške č. 24/2003 Z. z.) a druhov zaradených do Červených zoznamov jednotlivých taxonomických skupín vyskytujúcich sa v biocentre Jurský Chlm:

koník stepný (*Acrida ungarica*), bystruška južná (*Carabus hungaricus*), žltáčik kozincový (*Colias chrysotheme*), ohniváčik veľký (*Lycaena dispar*), kunka červenobruchá (*Bombina bombina*), ropucha zelená (*Pseudepidalea viridis*), rosnička zelená (*Hyla arborea*), jašterica zelená (*Lacerta viridis*), kaňa močiarna (*Circus aeruginosus*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), strakoš obyčajný (*Lanius collurio*), včelárik zlatý (*Merops apiaster*), jarabica poľná (*Perdix perdix*), penica jarabá (*Sylvia nisoria*), pŕhľaviar čiernohlavý (*Saxicola rubicola (torquata)*), dudok chochlatý (*Upupa epops*).

Podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny a vyhlášky Ministerstva životného prostredia SR č. 24/2003 Z. z., prílohy č. 1 – Zoznam a spoločenská hodnota biotopov národného významu, biotopov európskeho významu a prioritných biotopov (§1 vyhlášky) sa v biocentre Jurský Chlm nachádzajú nasledovné biotopy národného, európskeho významu a prioritné biotopy (označené hviezdičkou):

Nelesné biotopy:

SI1 (kód SK), 1340* (kód NATURA) Vnútrozemské slaniská a slané lúky (len degradované zvyšky)

Tr3 (kód SK), 6250* (kód NATURA) Panónske travinno-bylinné porasty na spraši

Vo9 (kód SK) Ruderalizované porasty v zamokrených depresiách na poliach a na obnažených dnách rybníkov

Tr11 (kód SK) Trstinové spoločenstvá mokradí (*Phragmition*)

b) BOKORIDORY:

NRBk1 Dunaj

Kategória: Nadregionálny biokoridor

Dĺžka / šírka / výmera: 30 000 m / od 150 do 1 000 m

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Mužla, Obid, Štúrovo, Kamenica nad Hronom, Chľaba

Krátka charakteristika a opis biokoridora:

Nadregionálne významný hydricko – terestrický biokoridor celoeurópskeho významu, ktorý prepája resp. prepájal veľké biogeografické regióny (Alpský, Kontinentálny a Panónsky). V okrese Nové Zámky zaberá aj priľahlé lužné lesy, brehové porasty a sútoky veľkých riek

Hron a lpeľ. V koridore sa vyskytujú mnohé vzácne a ohrozené druhy akvatických (najmä typická nížinná ichtyofauna) a semiakvatických organizmov v širokej škále biotopov ako napr. Vŕbovo-topoľové nížinné lužné lesy (Ls1.1 – 91E0*), Oligotrofné až mezotrofné stojaté vody s vegetáciou tried *Littorelletea uniflorae* a/alebo *Isoëto-Nanojuncetea* (Vo1 – 3130), Prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu *Mgnopotamion* alebo *Hydrocharition* (Vo2 – 3150), Štrkové lavice bez vegetácie (Br1), rieky s bahnitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodion rubri* p.p. a *Bidention* p.p. (Br5 – 3270), Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek (Br7), Vlhkomilné vysokobylinné lemové spoločenstvá na poriečnych nivách od nížin do alpínskeho stupňa (6430).

Stav biokoridora: čiastočne vyhovujúci

Genofondové lokality: GL11 Dunaj

Legislatívna ochrana: SKUEV: leží v SKUEV0393 Dunaj

CHVÚ: leží v SKCHVÚ007 Dunajské Luhy

Ohrozenia, konfliktné uzly, bariéry:

- výstavba MVE,
- výstavba iných priečných bariér v toku (napr. stavidlá, stupne, sklzy, hate, hrádze a pod.),
- výstavba väčších urbanizovaných komplexov ako priemyselné areály, rekreačná infraštruktúra, bytová zástavba (individuálna, hromadná),
- likvidácia väčších komplexov nelesnej drevinovej a sprievodnej vegetácie najmä líniová vegetácia ako vetrolamy, remízky, sprievodná zeleň,
- intenzívne poľnohospodárstvo a využívanie krajiny,
- rozorávanie lúk,
- veľkoplošné oplotenie poľnohospodárskych kultúr a trvalých trávnych porastov,
- regulácia toku a napriamovanie toku a deštrukcia toku nevhodnými technickými zásahmi (napr. betónové brehy a pod.),
- likvidácia štrkových lavíc, ostrovov a iných naplavenín ťažbou štrku a úpravou toku pre MVE,
- likvidácia a výruby brehových a sprievodných porastov,
- šírenie invázných druhov,
- znečisťovanie brehov skládkami odpadov,
- zarybňovanie nepôvodnými druhmi,
- znečistenie vody (priemyselné a komunálne znečistenie, znečistenie s poľnohospodárskej výroby, dopravy),
- intenzívne rybárske obhospodarovanie,
- urbanizácia v okolí toku a výstavba infraštruktúry.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,
- zachovať alebo obnoviť krajinnú štruktúru s vysokým podielom heterogénnych prvkov ŠKŠ,
- minimalizovať akékoľvek ľudské zásahy do samotného toku a do brehovej vegetácie, minimalizovať reguláciu toku, vylúčiť výstavbu MVE a ďalších priečných prekážok v toku,
- vylúčiť komerčnú ťažbu štrku v koryte,
- vyvinúť úsilie na spriechodnenie a odstránenie bariér v toku v súlade s Vodným plánom Slovenska,
- všade tam, kde je to možné, obnoviť pôvodnú morfológiu toku a vodný režim, napr. napojením odstavených riečnych ramien, obnovou meandrov, obnovou periodických záplav, pri rešpektovaní podmienok určených správcom vodného toku,

- minimalizovať úmyselný výrub drevín v biokoridore, tam, kde to je možné, rozšíriť plochy brehových a sprievodných porastov,
- vylúčiť aplikáciu chemických látok,
- regulovať zarybňovanie nepôvodnými druhmi, snažiť sa o obnovu prirodzeného druhového spektra ichtyofauny,
- regulovať rekreačné využívanie (vrátane rybárskeho využívania).

RBk2 Trávnica – Veľké Lovce/Kolta - Svodín

Kategória: regionálny biokoridor

Dĺžka / šírka / výmera: cca 80 km / od 200 m po 6 800 m, v južnej tretine (cca od Novej Viesky) sa rozdeľuje na 4 vetvy (smerom do okresu Komárno – Chrbát, smerom na NRBc2 Čenkovský les a RBc8 – Dunaj, smerom na RBc5 Modrý vrch a smerom na RBc3 Kamenínske slaniská).

Príslušnosť k ZUJ (k.ú.): Trávnica, Pozba, Podhájska, Veľké Lovce, Čechy, Kolta, Dedinka, Jasová, Dubník, Strekov, Svodín, Nová Vieska, Veľké Ludince, Gbelce, Mužla, Šarkan, Ľubá, Kamenný Most

Krátka charakteristika a opis biocentra: Terestrický biokoridor ležiaci v Podunajskej pahorkatine (Hronská pahorkatina) zabezpečujúci migráciu veľkých kopytníkov pravdepodobne až z južných výbežkov Štiavnických vrchov v smere sever – juh ďalej od Podunajskej nížiny a pahorkatiny.

Stav biocentra: čiastočne vyhovujúci

Genofondové lokality: -

Legislatívna ochrana: -

Ohrozenia, konfliktné uzly, bariéry:

- výstavba väčších urbanizovaných komplexov ako priemyselné areály, rekreačná infraštruktúra, bytová zástavba (individuálna, hromadná),
- výstavba líniových stavieb najmä diaľnice, rýchlostné cesty a cesty I. triedy, železnice regionálnej a nadregionálnej dopravnej infraštruktúry,
- likvidácia väčších komplexov nelesnej drevinovej a sprievodnej vegetácie najmä líniová vegetácia ako vetrolamy, remízky, sprievodná zeleň,
- likvidácia väčších komplexov lesných porastov,
- intenzívne poľnohospodárstvo a využívanie krajiny,
- rozorávanie lúk,
- veľkoplošné oplotenie poľnohospodárskych kultúr a trvalých trávnych porastov,
- otváranie povrchových lomov,
- zakladanie oplotených zverníc.

Navrhované ekostabilizačné a manažmentové opatrenia:

- neurbanizovať plochy biokoridoru a jeho bezprostrednú blízkosť,
- vylúčiť akékoľvek trvalé a nepriechodné oplotenie pozemkov v biokoridore,
- zabezpečiť výstavbu vhodných priechodov a ekoduktov pre migráciu rôznych skupín fauny (obojživelníky, malé cicavce, stredne veľké cicavce, veľké cicavce),
- zachovať alebo obnoviť krajinnú štruktúru s vysokým podielom heterogénnych prvkov ŠKŠ,
- minimalizovať úmyselný výrub drevín v priestore koridoru a zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie,
- zamedziť otváraniu povrchových lomov,
- minimalizovať svetelné znečistenie priestoru biokoridoru

Prvky M-ÚSES

Miestny územný systém ekologickej stability MÚSES tvoria plošné a líniové prvky v

krajine s hodnotným ekologickým významom miestneho charakteru.

Súčasťou miestneho územného systému ekologickej stability sú *interakčné prvky*, ktoré predstavujú skupinu ekosystémov, nadväzujúcich na biocentrá a biokoridory, so schopnosťou zabezpečiť alebo posilniť priaznivé pôsobenie na okolité časti krajiny. Sú nimi maloplošné lesíky, vysokokmenné sady, lúky, cintorín, areály vyhradenej zelene, medze s líniovou vysokou zeleňou.

Minimálne nutné parametre biocentier a biokoridorov na úrovni M - ÚSES:

- biocentrum: pre vegetačný stupeň dubový a lužné lesy: 30 -10 ha, pre vodné spoločenstvá tečúce: viac ako 100 m, pre vody stojaté: 1 ha, pre lúčne spoločenstvá: 3 ha
- biokoridor: pre lesné spoločenstvá: 2000 m, mokrade: 2000 m, lúčne spoločenstvá: 1000 m, minimálne nutná šírka jednoduchého biokoridoru pre lesné spoločenstvá: 15 m, mokrade a lúčne spoločenstvá: 20 m.

Navrhovaný MÚSES:

nMBc1 – vodná nádrž Mužla – navrhované biocentrum miestneho významu

nMBk1 – Mužliansky potok – navrhovaný biokoridor miestneho významu

nMBk2 – NDV Priečina – navrhovaný biokoridor miestneho významu

nMBk3 Obidský kanál – navrhovaný biokoridor miestneho významu

Ku kostre MÚSES zaradujeme i interakčné prvky plošné a líniové.

Interakčné prvky plošné – stav

IPP1 – Vinohrady Pod Čipáňom (miestne vinice a areálové vinohrady)

IPP2 – NDV Želiarske (nelesná drevinná vegetácia - vysokokmenný porast)

IPP3 – NDV Urtava (nelesná drevinná vegetácia - vysokokmenný porast a podmáčané plochy)

IPP4 – NDV Deravý chrbát pri Dunaji (nelesná drevinná vegetácia - vysokokmenný porast a podmáčané plochy)

Interakčné prvky líniové – stav

IPL1 – Stromoradie pozdĺž účelovej cesty Želiarske

IPL2 – Bočný prítok Obidského kanála Dolný pasienok - brehový porast

IPL3 – Bočný prítok Obidského kanála Pažiť medzi močiarimi - brehový porast

IPL4 – NDV a TTP Pažiť medzi močiarimi (porast vysokokmennej vegetácie a trvalých trávnych porastov)

Interakčné prvky líniové – návrh (vetrolamy)

nIPL1 – vetrolam lokalita Zvltnený hon

nIPL2 - vetrolam lokalita Zvltnený hon

nIPL3 - vetrolam lokalita Zvltnený hon

nIPL4 - vetrolam lokalita Jurský hon

nIPL5 - vetrolam lokalita Veľké jazero

nIPL6 - vetrolam lokalita Svätý Jur

nIPL7 - vetrolam lokalita Veľké jazero

nIPL8 - vetrolam lokalita Nad rybníkom

nIPL9 - vetrolam lokalita Zakliata konopnica

nIPL10 - vetrolam lokalita Rovina

nIPL11 - vetrolam lokalita Deravý chrbát

VETROLAMY - účel

Vetrolamy sú obľúbeným nástrojom permakultúrneho dizajnu pre tvorbu vysoko produktívnych a trvalo udržateľných prvkov v krajine – pomáhajú vytvárať miernejšie mikroklimy chránené pred vetrom. Správnym tvarovaním môžu nasmerovať vietor tam, kam je to vhodné, okrem regulácie vetra slúžia i na produkcie dreva, prípadne krmiva pre zver. Rovnako sa vetrolamy môžu prelínať i s alejovým pestovaním, prechody medzi nimi nemusia byť vždy zjavné.

Primárnym cieľom vetrolamov je ochrana plodín pred vetrom, ako i ochrana pôdy pred veternou eróziou. U zvierat vetrolamy preukázateľne znižujú mieru stresu a pomáhajú zabrániť šíreniu pachov. Vetrolam poloprúdový, opticky priepustný na 20 - 50%, je zložený z radu (alebo z niekoľkých radov) stromov s kerovým poschodím, resp. sa jedná o trojetážový porast so stromovým, krovinným a bylinným druhovým zložením. Vhodné sú rýchlorastúce dreviny so silným koreňovým systémom.

Stromoradie - návrh

nS1 - lokalita Zlodejská dolina

nS2 - lokalita Malá Mužla

nS3 - lokalita Jurský Chlm

nS4 - lokalita Zadný hon

nS5 - lokalita Veľké jazero

nS6 - lokalita Bugaraš

nS7 - lokalita Vnútorý višňový vrch

nS8 - lokalita Pod Veľkým vrchom

nS9 - lokalita Vnútorý trojitý hon

nS10 - lokalita Na trhovej hradskej

nS11 - lokalita Želiarske pasienky

nS12 - lokalita Nová pustatina

nS13 - lokalita Nová pustatina

STROMORADIE - účel

Stromoradia, resp. aleje (obojustranná výsadba stromov), majú v krajine viacero funkcií. Okrem protieróznej funkcie, prispievajú i k zlepšeniu úrodnosti pôdy, prispievajú i ku kolobehu živín v pôde, poskytujú tieň, zlepšujú hydrologické cykly v krajine, majú medonosnú úlohu, estetickú, dotvárajú krajinnú štruktúru a podieľajú sa na udržiavaní biodiverzity v území.

Druhové zloženie - pôvodné druhy drevín vhodné pre záujmové územie.

Koeficient ekologickej stability

Koeficient ekologickej stability (KES) vyjadruje sprostredkovane stupeň prirodzenosti územia na základe kvality (stupeň ekologickej stability) a kvantity (plošná výmera) jednotlivých prvkov súčasnej krajinej štruktúry v riešenom katastrálnom území. Výpočet KES je možný viacerými spôsobmi (napr. *Tekeľ, 2002; Reháčková, Pauditšová, 2007*).

Pre výpočet KES bol použitý vzťah:

$$KES = (\sum S_i \times P_i) / P_z$$

kde:

P_i - plocha jednotlivého druhu pozemku (plocha všetkých prvkov krajinej štruktúry s rovnakým stupňom biotickej stability),

S_i - stupeň stability jednotlivého druhu pozemku,

P_z - plocha hodnotenej ZUJ (hranice obce).

Výsledkom je hodnotenie ekologickej stability riešeného územia obce Mužla koeficientom ekologickej stability (KES) **2,06 - krajina so strednou ekologicou stabilitou**. V riešenom území je najnižšia hodnota ekologickej stability v sídle a najvyššia v oblastiach s lesným porastom. Je však potrebné poznamenať, že táto hodnota má zníženú výpovednú schopnosť, lebo obsahuje iba kvantitatívne hodnotenie z pohľadu súčasnej krajinej štruktúry v celom priestore katastrálneho územia. Hodnoty ekologickej stability nezahŕňajú kvalitatívny rozmer (znečistenie prírodného prostredia, horizontálne interakčné väzby krajinej štruktúry ...). Podľa výpočtu koeficientu ekologickej stability je zrejmé, že KES katastra Mužla je jedna z najvyšších v okrese Nové Zámky, napriek tomu je vhodné v riešenom území dodržiavať ekologicke-manažmentové opatrenia a naďalej realizovať nové ekostabilizačné prvky.

Pri budovaní a prevádzkovaní, ako aj pri rekonštrukcii líniových stavieb je potrebné zachovať vhodnými technickými opatreniami ich migračnú priechodnosť - § 4 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov.

Účelom navrhovaných opatrení na ekologicky vhodné a optimálne využívanie krajiny je dosiahnutie týchto základných cieľov:

- *vytvorenie a zabezpečenie reálne funkčného územného systému ekologickej stability územia, ktorý budú tvoriť navzájom prepojené a funkčné prvky ÚSES nadregionálneho, regionálneho a miestneho významu.*
- *zabezpečiť ochranu a starostlivosť o chránené časti prírody a krajinu v zmysle zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov*
- *zabezpečiť ochranu prírodných zdrojov podľa legislatívne platných zákonov a uplatňovať princípy trvalo udržateľného využívania prírodných zdrojov,*
- *orgán ochrany drevín v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane prírody“) je príslušná obec. V zmysle novely zákona o ochrane prírody príslušným orgánom na povolení výrubu drevín za hranicami zastavaného územia obce je Okresný úrad, odbor starostlivosti o životné prostredie.*
- *Z hľadiska záujmov ochrany prírody pri výsadbách drevín v zastavanom území obce aj za hranicami zastavaného územia obce uprednostňovať domáce, pôvodné druhy drevín. Pri výsadbe nepôvodných druhov drevín za hranicami zastavaného územia obce sa vyžaduje súhlas orgánu ochrany prírody.*

Návrh opatrení pre usporiadanie územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a krajiny

V riešenom území výrazne prevláda rastlinná poľnohospodárska výroba, no prítomné sú aj lesné spoločenstvá a stabilné územia trvalých trávnych porastov..

Odkrytím pôdnej zložky a jej intenzívne využívanie si žiada používanie umelých hnojív a chemických ochranných prostriedkov na ochranu pestovanej vegetácie ako aj na zvyšovanie objemu poľnohospodárskej výroby.

Vodné toky sú zregulované, povrchová i podzemná voda je ohrozovaná najmä chemickými látkami z poľnohospodárskej činnosti. Prírodné biotopy boli obmedzené na minimum. V nadväznosti na vyššie uvedené sú navrhované nasledovné opatrenia:

Návrh krajinnoekologických opatrení

Pre zachovanie ekologicky hodnotných krajinných celkov je potrebné realizovať opatrenia na dosiahnutie týchto základných cieľov:

- I. vytvorenie a zabezpečenie reálne funkčného územného systému ekologickej stability územia, ktorý budú tvoriť navzájom prepojené a funkčné prvky ÚSES regionálneho a miestneho významu.
- II. zabezpečiť ochranu a starostlivosť o chránené časti prírody a krajiny v zmysle zákona č. 54/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
- III. zabezpečiť ochranu prírodných zdrojov podľa legislatívne platných zákonov a uplatňovať princípy trvaloudržateľného využívania prírodných zdrojov

Návrh opatrení pre usporiadanie územia z hľadiska ekologických aspektov, ochrany prírody a krajiny

Návrh opatrení:

- A. prvky ÚSESu považovať za limity územného rozvoja, zabezpečiť v nich taký režim využívania, aby spĺňali funkciu biokoridoru, biocentra resp. interakčného prvku, neprerušovať línie biokoridorov a plochu biocentier pri navrhovaní koridorov infraštruktúry a líniových stavieb, navrhované prvky ÚSES schváliť v záväznej časti ÚPD obce,
- B. zachovať súčasnú sieť vodných tokov v riešenom území aj s brehovými porastmi za účelom zachovania ich ekologických funkcií pri súčasnom zachovaní úrovne protipovodňovej ochrany,
- C. v rámci revitalizácie vodných tokov ponechať brehy zatrávnené, doplniť brehovú vegetáciu vhodnými pôvodnými drevinami, zabezpečiť dostatočné množstvo vody v tokoch, vybudovať prehrádzky na vybraných úsekoch toku s cieľom zadržiavať vodu v krajine, oddeliť pásmami TTP brehy potokov od plôch ornej pôdy a iné),
- D. zachovať plochy súčasnej NDV a zabezpečiť ich odbornú starostlivosť,
- E. zachovať EVSK a genofondové lokality v území
- F. pri výsadbe drevín v krajine napr. v rámci náhradnej výsadby za realizované výrubu drevín v zmysle zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny alebo pri dopĺňaní prvkov M-ÚSES uprednostniť také druhy, ktoré sú typické pre potencionálnu vegetáciu v riešenom území
- G. vypracovať návrh uličnej a parkovej zelene v obci, v ktorom budú zahrnuté nasledovné úpravy: stanoviť základné prvky starostlivosti o zeleň v obci (napr. kosenie, výsadba drevín), doplniť stromy a kríky na miestach, kde chýbajú, zabezpečiť odbornú starostlivosť o verejnú a vyhradenú zeleň, vyčleniť pozemky na náhradnú výsadbu, odstrániť vzdušné elektrické káblové vedenia v obci,
- H. rozšíriť plochy NDV výsadbou v lokalitách, ktoré sú bez vegetácie a na zanedbaných a nevyužívaných plochách,
- I. zachovať jestvujúce plochy TTP
- J. zachovať jestvujúce plochy ochranných a hospodárskych lesov, dodržiavať lesohospodársky plán
- K. realizovať opatrenia na zamedzenie šírenia invázných druhov rastlín a drevín.

- L. chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu v príslušnom katastrálnom území podľa kódu bonitovaných pôdnoekologických jednotiek (BPEJ) na základe zoznamu chránených pôd podľa prílohy č.2 k Nariadeniu vlády č.58/2013 Z.z..

Návrh opatrení na ochranu prírodných zdrojov a na znižovanie negatívneho pôsobenia stresových javov

Ochrana prírodných zdrojov je realizovaná vo forme legislatívnych opatrení na ochranu jednotlivých prírodných zdrojov.

Stresové javy v krajine vytvárajú v krajine rôzne environmentálne problémy ohrozujúce prírodné zdroje (vodu, pôdu, ovzdušie, horninové prostredie, vegetáciu), ekologickú stabilitu, biodiverzitu, i zdravie obyvateľstva).

Návrh opatrení:

- M. na ochranu poľnohospodárskej pôdy pred eróziou realizovať systém ochranných agrotechnických opatrení (v zmysle § 5 zákona č. 220/2004 Z.z.):
- a) výsadba účelovej poľnohospodárskej a ochrannej zelene,
 - b) vrstevnicová agrotechnika,
 - c) striedanie plodín s ochranným účinkom,
 - d) mulčovací medziplodina kombinovaná s bezorbovou agrotechnikou,
 - e) bezorbová agrotechnika,
 - f) oševné postupy so striedaním plodín s ochranným účinkom,
 - g) usporiadanie honov v smere prevládajúcich vetrov,
 - h) iné opatrenia, ktoré určí pôdna služba podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy.
- N. uprednostniť poľnohospodársku výrobu na menších parcelách PPF (o veľkosti cca 50-60 ha), jednotlivé parcely oddeliť medzami (pásmi TTP) resp. vhodnými drevinami, a tak umožniť rozmanitejšiu štruktúru krajiny, ktorá by poskytovala viacej možností pre úkryt, hľadanie potravy a rozmnožovanie živočíchov, čo by podporilo zvýšenie biodiverzity v krajine,
- O. realizovať potrebné protiradónové opatrenia pri výstavbe nových objektoch alebo kde je nutné realizovať sanačné opatrenia už v existujúcom bytovom fonde s cieľom chrániť obyvateľov pred radiačnou záťažou. Na území, na ktorom je potrebné realizovať potrebné protiradónové opatrenia, neplánovať výstavbu rekreačných objektov, liečební, školských a predškolských zariadení a pod.,
- P. realizovať opatrenia na zníženie zaťaženia obyvateľstva hlukom a exhalátmi z automobilovej dopravy,
- Q. realizovať v odpadovom hospodárstve minimalizáciu odpadov, separovaný zber a zhodnocovanie odpadov,
- R. monitorovať upravené (prekryté) skládky v zastavanom území obce
- S. na vzdušných elektrických vedeniach vykonať technické opatrenia zabraňujúce usmrcovaniu vtákov,
- T. rešpektovať plán protipovodňových opatrení
- U. realizovať protierózne opatrenia v lokalitách so silnou a strednou veternou eróziou výsadbou vetrolamov.

Jednotlivé opatrenia sú podrobne graficky znázornené vo výkresoch č.3,4.

V súvislosti so zaradením riešeného územia medzi zraniteľné oblasti sa vyžaduje dodržiavanie určených opatrení pri obhospodarovaní poľnohospodárskej pôdy.

Navrhované opatrenia RÚSES okresu Nové Zámky (2022)

Vybrané opatrenia pre záujmové k.ú. Mužla:

a) Ekostabilizačné opatrenia:

- E2** Zvýšiť podiel nelesnej drevinovej vegetácie
- E22** Zabezpečiť výsadbu izolačnej hygienickej vegetácie
- E24** Monitorovať a sanovať environmentálne záťaž
- E27** Zosúladiť rekreačné aktivity s ochranou prírody
- E28** Zabezpečiť výsadbu vetrolamov

b) Hydroekologické opatrenia:

- H3** Zrealizovať opatrenia na zlepšenie kvality povrchových vôd

c) Skupiny manažmentových opatrení pre prvky RÚSES:

- MO4:**
- Uplatňovať prírode blízke hospodárenie v lesoch – vylúčenie holorubov, na maximálnej ploche hospodáriť pri zachovaní trvalosti lesa (účelový výber, trvalo etážové porasty), pri rúbaňovom spôsobe hospodárenia minimalizovať veľkosť obnovovaných plôch a voliť nesymetrické tvary obnovných prvkov, optimalizovať výstavbu lesnej cestnej siete, maximálne využívať prirodzenú obnovu lesa, postupne obnoviť prirodzené drevinové zloženie porastov, v porastoch ponechávať stromy na dožitie, dutinové a hniezdne stromy, dostatok odumretého dreva, štruktúru porastov v maximálnej možnej miere priblížiť prirodzenej štruktúre lesa, udržiavať stavy kopytníkov na úrovni nechrozujúcej obnovu žiadnej z drevín pôvodného zloženia, minimalizovať alebo vylúčiť použitie chemických látok, systematickou údržbou lesných ciest minimalizovať vodnú eróziu, využívať šetrné technológie ťažby a približovanie dreva, využívať pôvodný genofond drevín na obnovu lesa
 - Podporiť resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) – kosenie, pastva, vypaľovanie
 - Cieľene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy
 - Nepripustiť ťažbu nerastných surovín a vylúčiť umiestnenie objektov banskej infraštruktúry na území biocentra
 - Nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry
 - Realizovať schválené programy starostlivosti o chránené územia
- MO7:**
- Podporiť resp. obnoviť primerané obhospodarovanie nelesných biotopov (lúky, pasienky) – kosenie, pastva, vypaľovanie
 - Cieľene odstraňovať nepôvodné predovšetkým invázne druhy
 - Nepripustiť urbanizáciu územia a výstavbu nadradenej infraštruktúry
 - Realizovať schválené programy starostlivosti o chránené územia

Manažmentové opatrenia pre prvky RÚSES všeobecne platné pre územie okresu Nové Zámky

Konfliktné uzly

V záujmovom území je možné v rámci stresových javov definovať niekoľko konfliktný uzlov: **Konfliktný uzol KU1** – línia stretu biocentra nadregionálneho významu NRbC2 - Čenkovský les, biocentra regionálneho významu RBc8 - Dunaj a chráneného vtáčieho územia CHVU007 - Dunajské luhy s cestou I. triedy I/63.

Konfliktný uzol KU2 - potencionalny konfliktný uzol v mieste križovania navrhovaného biokoridoru miestneho významu nMBk1 - Mužliansky potok, interakčného prvku IPP4 - TTP a podmáčané plochy v lokalite Piesky s cestou I. triedy I/63.

Konfliktný uzol KU3 - potencionalny konfliktný uzol v mieste križovania navrhovaného biokoridoru miestneho významu nMBk2 - NDV v lokalite Priečina, prírodnej pamiatky PP Mužliansky potok s cestou II. triedy a železničnou traťou.

(vid'. výkres č.3, 4)

Územnotechnické predpoklady pre realizáciu opatrení, ktoré budú smerovať k zmierneniu nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy na záujmové územie a sídelné prostredie obce Mužla. V súlade s dokumentom: "Metodické usmernenie MDVRR SR k Stratégií adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy".

- a) Opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav:
- koncipovať urbanistickú štruktúru obce tak aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu;
 - zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie a vodných prvkov v obci osobitne v časti s navrhovanou novou urbanizáciou. - ÚPC G, G1, G2, H, H1, N, N1, P, ktorú je možné ešte ovplyvniť v koncepcnej fáze;
 - zabezpečiť a podporovať obmedzovanie prílišného prehrievania stavieb, napríklad vhodnou orientáciou stavieb k svetovým stranám, tepelnou izoláciou, tienením transparentných výplní ;
 - vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov v obci- sprievodná a alejová zeleň pozdĺž jestvujúcich aj navrhovaných ulíc;
 - zabezpečiť a prispôsobiť výber drevín pre výsadbu v obci meniacim sa klimatickým podmienkam;
 - vytvárať komplexný systém plôch zelene v obci v prepojení do kontaktných hraníc obce a príľahlej krajiny. Dôsledne realizovať prepojenie sprievodnej zelene ulíc, alejí /ÚPC H1, N, O, P a zelene voľnej krajiny/.
- b) Opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc:
- zabezpečiť a podporovať výsadbu lesa, alebo spoločenstiev drevín v extraviláne obce- realizovať navrhovanú výsadbu sprievodnej zelene pozdĺž tokov a poľných ciest v súlade s MÚSES;
 - zabezpečiť udržiavanie dobrého stavu statickej a ekologickej stability stromovej vegetácie- pravidelná údržba a monitoring;
 - zabezpečiť dostatočnú odstupovú vzdialenosť stromovej vegetácie od elektrického vedenia – rešpektovať ochranné pásma elektroenergetických zariadení;
 - zabezpečiť a podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii /výsadba vetrolamov - NDV a stromoradií, resp. alejí v krajine, vid'. výkres č. 3,4/;
 -
- c) Opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha:
- podporovať a zabezpečiť opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody;
 - zabezpečiť minimalizáciu strát vody v rozvodovej sieti obce- zaviesť monitoring;
 - realizovať opatrenia voči riziku lesných požiarov- výstražné infotabule;
 - podporovať a zabezpečovať zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov;
 - v zalesnenej časti katastra a v oblasti depresii na lúkach podporovať budovanie malých akumuláčnych - zádržných hrádzok;
- d) Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok:

- podporovať a zabezpečiť udržiavanie plôch s vegetáciou lesných spoločenstiev;
- zabezpečiť a podporovať infiltračnú kapacitu územia diverzifikovaním štruktúry krajinej pokrývky s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne a minimalizovaním podielu nepriepustných povrchov na urbanizovaných plochách v zastavanom území;
- zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v obci – navrhovaná sprievodná zeleň pozdĺž tokov a poľných ciest
- zabezpečiť a podporovať ochranu tokov a mokradí;
- odtokové pomery usmerňovať pomocou drobných hydrotechnických opatrení-zadržiavanie vody aj formou zatrávenie určených lokalít s bezorbovou technikou hospodárenia /;
- zohľadňovať aj možnosť realizácie prvkov revitalizácie krajiny v extraviláne a to formou vytvárania drobných vodozadržných a zasakovacích zariadení.
- podporovať a udržiavať sieť lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou;
- dodržiavať plán protipovodňovej ochrany obce;

Požiadavky na ochranu kultúrneho dedičstva - objekty pamiatkového fondu

Objekty pamiatkového fondu

Pamiatkový úrad Slovenskej republiky v obci Mužla eviduje v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF) nasledovné nehnuteľné národné kultúrne pamiatky:

- **Studňa veterná**, 1. polovica 20. storočia, parcela č. 5 400/1, č. ÚZPF 2 363/1 (lokalita bývalého PD Malá Mužla)

Pamätihodnosti

Medzi objekty s kultúrnohistorickou hodnotou, ktoré nie sú zapísané v ÚZPF, v katastri patria:

Farský kostol Narodenia Panny Márie – rím. kat., klasicistický, z 2. tretiny 18. storočia a v roku 1815 sa ho rozhodli rozšíriť do formy kríža. Vysvätený bol v r. 1817, po požari v r. 1862 obnovený.

Kaplnka

Socha Svätej trojice

Prícestná socha sv. Floriána

Prícestná socha sv. Jána Nepomuckého

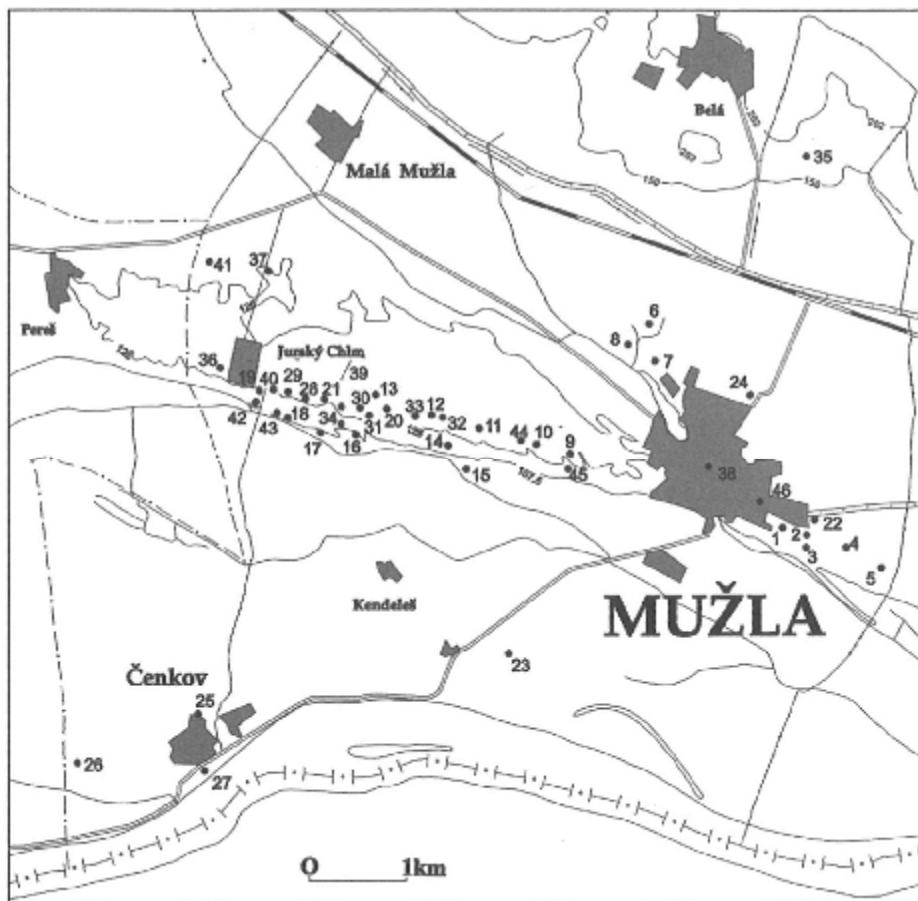
Kríž z r. 1913 na Dallošovej ulici

Kríž na ceste do vinohradov s nápisom „Ukrižovanému Ježišovi na počesť a slávu postavila obec Musla 18. mája 1779“

Prícestná socha Piety – ľudová neskorobaroková práca zo zač. 19. storočia

Riešené územie je pre archeologickú vedu dobre známe. Ide o veľmi bohaté a výnimočné územie. Pri posudzovaní archeologického potenciálu územia je nutné vychádzať z topografických vlastností regiónu. V roku 1996 PhDr. Ivan Kuzma zmapoval archeologické náleziská zistené na území katastra obce, pričom identifikoval vyše 40 archeologických nálezísk. Tieto archeologické náleziská sa takmer všetky nachádzajú v pásme, pri dunajskom brehu, resp. na vyvýšenej sprašovej terase a tesne pod ňou, ktorá sa tiahne od Štúrova po Búč. Ide najmä o južný pás intravilánu obce, ktorý v strede pretína údolie bezmenného potoka. Popri tomto údolí vznikla stredoveko-novoveká dedina, o čom

svedčí aj umiestnenie kostola na ľavej pobrežnej terase. Na území katastra je sledovateľný kontinuálny vývoj od obdobia mladšej doby kamennej až po novovek.

(Archeologické náleziská v katastri obce – archeológ PhDr. Ivan Kuzma, Archeolog. ústav SAV Nitra)

Súpis nálezísk:

1. Na východnom okraji obce na úpätí terasy nálezy z obdobia praveku a z druhej polovice 14. až zo začiatku 16. storočia.
2. Nálezy z mladšej fázy boľerázskej skupiny.
3. Na východnom okraji obce pod polohou 2, na svahu terasy väčšie množstvo zlomkov ľudských kostí, atypický praveký materiál a nálezy z 13.-15. stor.
4. Poloha Želiarske, na ploche cca 100 x 250 m nálezy kultúry s mladšou lineárnou keramikou a železovskej skupiny.
5. Na okraji terasy, východne od polohy 4, praveké črepy a črepy z doby laténskej.
6. Poloha Bugaraš pozdĺž železnice, pri sútoku kanálov nálezy z obdobia praveku.
7. Poloha Bugaraš od dediny, nálezy z obdobia praveku.
8. Poloha Šíd nad jazerom, nevýrazné črepy pravdepodobne lengyelskej kultúry.
9. Poloha Pod záhradami, črepy patriace azda do badenskej kultúry.
10. Poloha Pod záhradami, rádiolaritový odštep a črepy badenskej keramiky.
11. Poloha Svätójurský vnútorný hon, nálezy boľerázskej skupiny a z mladšej doby bronzovej z obdobia čačianskej kultúry.
12. Črepy pravdepodobne zo strednej doby bronzovej a z doby rímskej. Okrem toho sa na ploche 30 x 30 m zistila deštrukcia so zlomkami tehál, malty a kamienka, ako i fragmenty ľudských kostí, kachlice a črepy z obdobia neskorého stredoveku. Pravdepodobne ide o zaniknutú sakrálnu stavbu (kostol), ktorej vznik možno v súvislosti s predpokladaným

patrocíniom sv. Juraja (názov najvyššej polohy vzdialenej cca 1300 m je Kopec sv. Juraja) datovať do 12. až polovice 13. stor. Vo vzdialenosti cca 20 m západným smerom sa nachádza radové pohrebisko (č.32), ktoré pozostáva asi z 50 hrobov.

13. Poloha Svätajurský vnútorný hon, nálezy boľerázskej skupiny a skupiny Kosihy-Čaka, ako i z doby bronzovej. Objekty badenskej kultúry a boľerázskej skupiny potvrdil zisťovací výskum v r. 1995.

14. Nálezy z neskorej doby bronzovej, zo staršej doby laténskej a z obdobia stredoveku.

15. Praveké črepy, materiál z doby laténskej a z 13. stor.. Polohy pod číslom 14 a 15, ktoré sú vedľa seba, súvisia azda so zaniknutou stavbou v polohe 12 a nie je vylúčené, že ide o pôvodnú obec Mužla, ktorá sa v neskoršej dobe posúvala severovýchodným smerom na dunajskú terasu.

16. Praveké nálezy, nálezy z doby rímskej, sťahovania národov, 11. – 12. stor.

17. Nálezy z doby bronzovej, doby rímskej a 11. – 12. stor.

18. V tejto polohe – Pod kopcom sv. Juraja – letecký prieskum v r. 1988 zistil pôdorys tzv. pochodového tábora z doby rímskej, nálezy z 10. – 12. stor., obydlie z obdobia včasného stredoveku s ohniskom – pecou a tiež i germánske obydlie z druhej polovice 2. stor.

19. Ťažbou zeminy narušené pohrebisko z obdobia avarskej ríše zo 7.-8. stor. Zistené štyri narušené hroby, z ktorých pochádza žltá keramika a sivočierna hrncovitá nádoba.

20. Pohrebisko z obdobia avarskeho kaganátu. Preskúmané tri hroby – jeden detský a dva patriace dospelým jedincom. Pochádzajú z nich dve nádoby, kovanie opaska, koráliky a ďalšie nálezy.

21. Pôdorys stavby s rozmermi cca 15 x 15 m. Jeho najbližšia interpretácia je zatiaľ nejasná, nie je však vylúčené, že môže súvisieť s táborom v polohe 18, resp. 28.

22. V polohe Szent István föld, pri posledných domoch obce smerom k Štúrovu, sa nachádzalo rozsiahlejšie žiarové pohrebisko podolskej kultúry z neskorej doby bronzovej. Mnohé hroby boli zničené už pred 2. svetovou vojnou, materiál z niektorých bol deponovaný v múzeu v Nových Zámkoch, kde sa počas bombardovania zničili. Pri výskume v r. 1953 sa odkryla iba nevelká časť pohrebiska.

23. Poloha Homoky s hromadným nálezom mincí (asi 300 ks)zo 17. stor. Neskôr objavených ďalších 167 kusov. Mince boli pôvodne uložené v nádobe. Ide prevažne o strieborné razby Leopolda I.

24. Sídľiskové objekty, predbežne nedatované.

25. Čenkov, poloha Homokoš – úplne zničené kostrové pohrebisko z 12. stor. Prvé nálezy pochádzajú z r. 1952. Pri prieskume sa vtedy zistila porušená kostra. Počas výskumu sa odkryli ďalšie dva hroby a zistili ďalšie tri zničené, obsahujúce tri strieborné esovité záušnice.

26. Čenkov – nálezy kultúry s mladšou lineárnou keramikou. Reprezentujú iba okraj sídliska, ktorého väčšia časť sa rozkladá v katastri Kravany nad Dunajom.

27. Čenkov, polohy Vilmakert a Orechový sad. Najvýznamnejšie archeologické nálezisko na území Mužle.

28. Zistený pôdorys ďalšieho pochodového tábora z doby rímskej, ako aj zatiaľ nedatované sídľiskové objekty.

29. Pohrebisko, zachytené štyri kostrové hroby. V troch prípadoch šlo o dospelých jedincov, štvrtý – detský hrob bol nájdený tesne pod úrovňou ornice. Hroby boli orientované s miernou odchýlkou v smere Z-V s hlavou pochovaných na západ. Hoci všetky hroby boli bez sprievodných nálezov, pravdepodobne ich možno datovať do 2. polovice 10. až 1. polovice 11. stor., úplne vylúčiť však nemožno ani skoršie datovanie.

30. Poloha, ktorá tvorí vďaka výmolu v terase akýsi prirodzený ostroh, zistená priekopa. Zberom sa získali črepy badenskej kultúry, ako i materiál z doby bronzovej, podobne ako v susednej polohe 13.

31. Okrem väčšieho množstva sídľiskových objektov sa leteckým prieskumom zistili dva priekopovité útvary, križujúce sa v ostrom uhle. Materiál z tejto polohy je identický s nálezmi v polohe 30.

32. Východným smerom od sakrálnej stavby v polohe 12 možno vo vzdialenosti cca 20-30 m sledovať radové pohrebisko s 50 hrobmi.
33. Západným smerom od stavby v polohe 12 sa na okraji terasy nachádzajú bližšie neinterpretované žľabovité útvary väčšieho rozsahu, ako i väčšie množstvo sídliskových, zatiaľ nedatovaných objektov.
34. obdĺžnikový pôdorys s rozmermi cca 15 x 20 m, orientovaný dlhšou stranou v smere V-Z, ktorý nie je zatiaľ datovaný.
35. Poloha Csépany szölöhegy, v r. 1974 sa pri prácach vo vinohrade našlo väčšie množstvo strieborných mincí, z ktorých sa zachovalo 48 ks. Ide prevažne o razby Leopolda I. z 2. polovice 17. a zo začiatku 18. stor.
36. Sídliskové objekty, zatiaľ nedatované.
37. Obdĺžnikový pôdorys veľkosti cca 50 x 20 m, orientovaný v smere V-Z. Pri jeho JV nároží sa nachádzal menší pôdorys veľkosti 5 x 10 m, zatiaľ nedatovaný.
38. Z katastra obce, bez presnejšej lokalizácie a nálezových okolností pochádzajú dva meče, prvý z nich bol nájdený v r. 1896, druhý v r. 1956. Nemožno vylúčiť, že oba pochádzajú z náleziska v Čenkove.
39. Priekopovitý útvar s pravouhlým nárožím.
40. Sídliskové objekty, predbežne nie sú datované.
41. Poloha Nová pustatina, na základe porastových príznakov bol zistený líniový útvar s náznakom nárožia, zatiaľ nedatovaný.
42. Sídliskové objekty – chaty, jamy, žľabové línie, pozitívne porastové príznaky v obilí, nedatované.
43. Sídliskové objekty – chaty, jamy, žľabové línie, pozitívne porastové príznaky v obilí, nedatované.
44. Pod záhradami ďalšie, celkovo piate pohrebisko zistené na terase východne od Mužle na základe pozitívnych porastových príznakov v obilí, nedatované.
45. Konopnice, sídliskové objekty – chaty, jamy, žľabové línie, pozitívne porastové príznaky v obilí, nedatované.
46. Pri hľadaní hrobov nemeckých vojakov v centre obce boli zistené nálezy, pochádzajúce zrejme z hrobu z doby haľštatskej, zo stupňa Ha C.

Z hľadiska ochrany archeologických nálezov a situácií je potrebné zapracovať do záväznej časti ÚPD nasledovné podmienky:

A. *Ku všetkým rozhodnutiam iných orgánov štátnej správy a orgánov územnej samosprávy, ktorými môžu byť dotknuté záujmy chránené pamiatkovým zákonom, sa vyžaduje záväzné stanovisko Krajského pamiatkového úradu. Orgán štátnej správy a orgán územnej samosprávy, ktorý vedie konanie, v ktorom môžu byť dotknuté záujmy ochrany pamiatkového fondu, môže vo veci samej rozhodnúť až po doručení právoplatného rozhodnutia alebo záväzného stanoviska orgánu štátnej správy na ochranu pamiatkového fondu.*

B. *V prípade nevyhnutnosti vykonania archeologického výskumu za účelom záchrany archeologických nálezov alebo nálezových situácií predpokladaných v zemi na území stavby rozhodne o archeologickom výskume a podmienkach jeho vykonania v samostatnom rozhodnutí podľa § 35 ods. 7, § 36 ods. 3 a § 39 ods. 1 pamiatkového zákona krajský pamiatkový úrad.*

C. *V prípade zistenia nálezov mimo povoleného pamiatkového výskumu je nálezca povinný oznámiť to krajskému pamiatkovému úradu priamo alebo prostredníctvom obce. Oznámenie o náleze je nálezca povinný urobiť najneskôr na druhý pracovný deň po nájdení. Nález sa musí ponechať bez zmeny až do obhliadky krajským pamiatkovým úradom alebo ním poverenou odborne spôsobilou osobou, najmenej však tri pracovné dni odo dňa*

oznámenia nálezu. Do obhliadky krajským pamiatkovým úradom je nálezca povinný vykonať všetky nevyhnutné opatrenia na záchranu nálezu, najmä zabezpečiť ho proti poškodeniu, znehodnoteniu, zničeniu a odcudzeniu. Archeologický nález môže vyzdvihnúť a premiestniť z pôvodného miesta a z nálezových súvislostí iba oprávnená osoba metódami archeologického výskumu. Nález, ktorý je strelivo alebo munícia pochádzajúca pred roku 1946, môže vyzdvihnúť iba pyrotechnik Policajného zboru.

D. Podľa § 40 ods. 10 pamiatkového zákona v prípade, ak k nálezu nedošlo počas pamiatkového výskumu alebo počas nepovolenej činnosti, má nálezca právo na náhradu výdavkov súvisiacich s ohlásením a ochranou nálezu podľa § 40 ods. 2 a 3 pamiatkového zákona. Podľa § 40 ods. 11 pamiatkového zákona Pamiatkový úrad Slovenskej republiky rozhodne o poskytnutí nálezného a poskytne nálezcovi nálezné v sume až do výšky 100 % hodnoty nálezu. Hodnota nálezu sa určuje znaleckým posudkom.

E. Podľa § 22 ods. 5 pamiatkového zákona sú údaje týkajúce sa umiestnenia archeologických nálezísk predmetom ochrany podľa osobitných predpisov (ods. 3, § 76 zákona NR SR č. 241/2001 o ochrane utajovaných skutočností) a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Tieto podmienky sú súčasťou záväznej časti.

Najdôležitejšie zásady a ciele riešenia zapracované v návrhu:

1. Pri funkčnom rozvoji obce rešpektovať nadregionálne, regionálne a miestne biokoridory.
2. Realizovať ekostabilizačné opatrenia v poľnohospodárskej krajine v zmysle návrhu – cielene dotvoriť prvky kostry MÚSES – biocentrá, biokoridory a interakčné prvky.
3. Dbáť na dodržiavanie zásad trvalo udržateľného rozvoja mimo zastavaného územia obce.
4. V zmysle návrhu realizovať vegetačný doprovod pozdĺž poľných ciest tak, aby plnil funkciu migrácie v systéme ekologickej stability a ozelenenia krajiny.
5. Rešpektovať a chrániť pamiatkové objekty a objekty s kultúrnohistorickou hodnotou.
 - d) Pri každej zmene a doplnku uvádzať aj zmenu KES a SES.
 - e) Zaviest' evidenciu pozemkov určených pre náhradnú výsadbu drevín.
 - f) Riešiť otázku verejnej zelene (súčasný stav a návrh) tak, aby bol dodržiavaný princíp zachovania rozlohy, t. j. koľko plochy verejnej zelene zanikne, minimálne toľko plochy verejnej zelene musí vzniknúť. Rovnakým princípom riešiť všetky dreviny rastúce na pozemkoch vo vlastníctve obce, teda každú vyrúbanú dreviny nahradiť výsadbou novej dreviny.
 - g) Zadeklarovať potrebu zaobstarania všeobecne záväzného nariadenia (VZN), ktorým sa ustanovia podrobnosti o ochrane drevín, ktoré sú súčasťou verejnej zelene (§ 69 ods. 2 zákona), a takisto sa ustanoví, že pri výsadbách drevín (najmä stromov) je nevyhnutné brať na zreteľ ich možnú alergénnosť, šírku koruny, uloženie koreňového systému, výšku, vzdialenosť od susedného pozemku, aby sa v zmysle § 127 zákona č. 40/1964 Zb. (Občiansky zákonník) nestali príčinou susedských sporov, potrebu zohľadňovať minimálnu vzdialenosť 2,5 m od inžinierskych sietí, a taktiež dodržiavanie STN 83 7010 u prác v blízkosti stromovej vegetácie.
 - h) Zadeklarovať potrebu vypracovania sadových úprav ako samostatného stavebného objektu ku každej významnejšej investícii a to už v projektovej dokumentácii pre územné rozhodnutia, resp. stavebné konanie.

- i) *Podporovať vytváranie priestorových rezerv na umiestňovanie uličnej drevinovej zelene v súlade s ochrannými pásmami inžinierskych sietí.*
- j) *Vypracovať Dokument starostlivosti o dreviny (DSoD) a miestneho územného systému ekologickej stability (MÚSES), ako dokumentácie ochrany prírody a krajiny - § 54 zákona, ktorá najmä:*
 - *určuje strategické ciele ochrany prírody a krajiny a opatrenia na ich dosiahnutie,*
 - *vymedzuje chránené územia a ich ochranné pásma vrátane zón a stupňov ich ochrany, biotopy chránené týmto zákonom, chránené druhy a územia medzinárodného významu, stanovuje zásady ich vývoja vo vzťahu k činnostiam jednotlivých odvetví,*
 - *posudzuje dôsledky zásahov do ekosystémov, ich zložiek a prvkov alebo do biotopov a navrhuje ich optimálne využitie a spôsoby ochrany, obsahuje návrh asanačných, rekonštrukčných, regulačných alebo iných zásahov do územia a ďalších preventívnych alebo nápravných opatrení v územnej ochrane, druhovej ochrane a ochrane drevín,*
 - *určuje programové zámery a opatrenia na dosiahnutie trvalo udržateľného rozvoja a územného systému ekologickej stability,*
 - *poskytuje súhrn poznatkov o základných prírodných zložkách ekosystémov chránených území, ich ochranných pásiem a zón,*
 - *určuje vzácnosť, zriedkavosť a ohrozenosť chránených druhov vrátane prioritných druhov a prioritných biotopov.*

Obstarávanie a schvaľovanie týchto dokumentov je v kompetencii obce - § 69 ods. 1 písm. g) zákona.
6. *Rešpektovať vymedzený priestor na vytvorenie polyfunkčnej krajinnej zelene (dobudovanie ostatných prvkov ÚSES, vetrolamov, sprievodnej zelene poľných ciest a cestných komunikácií).*
7. *Revitalizovať krajinu aj formou budovania vodozádržných prehrádzok na vodnom toku a obmedzením zvyšovania podielu lesnej cestnej siete. V prípade údržby vodných tokov a kanálov zachovať brehové porasty aspoň z jednej strany vodného toku resp. postupne doplniť brehovú vegetáciu a vytvárať podmienky pre rozvoj vodnej a litorálnej vegetácie.*
8. *Podporovať budovanie lesných protipožiarnych nádrží vo všetkých typoch lesov bez rozdielu.*
9. *Zinventarizovať lokality s výskytom invázných druhov rastlín, ktoré sa dosť často prekrývajú aj so živelnými nelegálnymi skládkami odpadov. Na území obce sa nesmú pestovať a rozširovať invázne druhy rastlín podľa zákona č. 150/2019 Z.z. a nariadenia vlády č. 449/2019 Z.z., ktorým sa vydáva zoznam invázných, nepôvodných druhov vzbudzujúcich obavy Slovenskej republiky. Vo vyhláske č. 450/2019 Z. z. sa ustanovujú podmienky a spôsoby odstraňovania invázných nepôvodných druhov.*
10. *Prvky ÚSESu považovať za limity územného rozvoja, zabezpečiť v nich taký režim využívania, aby spĺňali funkciu biokoridoru, biocentra resp. interakčného prvku, nepreušovať línie biokoridorov a plochu biocentier pri navrhovaní koridorov infraštruktúry a líniových stavieb, navrhované prvky ÚSES sú záväzné a sú súčasťou záväznej časti ÚPN obce Mužla.*

11. *Územnoplánovacia dokumentácia je spracovaná v súlade s ustanoveniami legislatívy na úseku ochrany prírody, zákona o ochrane prírody a krajiny, a súvisiacich predpisov.*
12. *Pre verejnú a areálovú zeleň zabezpečiť odbornú starostlivosť v zmysle STN 83 7010.*
13. *V prípade použitia celopresklených budov alebo budov s veľkými plochami presklenia navrhnuť a požadovať od stavebníkov -investorov ochranné a kompenzačné opatrenia (napr. použitie špeciálnych fólií odrážajúce ultrafialové svetlo a pod.) zamerané proti vrážaniu vtáctva do skla. Obdobne riešiť aj iné stavby - napr. všetky zastávky MHD.*
14. *V rámci novo navrhovaných obytných alebo rekreačných zón, ako i iných funkčných priestorov v rámci služieb, obchodu a výroby, vytvárať také usporiadanie pozemkov, ktoré umožní vybudovanie a rozvoj funkčnej verejnej alebo areálovej sprievodnej zelene so stromami a kríkovými porastmi. V prípade výstavby resp. zvyšovania podielu parkovacích stojísk v rámci jednotlivých plôch uplatňovať STN 73 60 10, ktorá stanovuje na každé 4 parkovacie miesta umiestnenie 1 ks vzrastlého stromu.*
15. *V prípade rušenia verejnej a inej zelene v prospech IBV požadujeme kompenzovať úbytok verejnej zelene úpravou maximálne prípustného koeficientu zastavanosti v rámci IBV na 0,4. Rešpektovať stanovený minimálny podiel zelene (vrátane hospodársky využívaných záhrad) v rámci nezastavaných častí stavebných pozemkov v zmysle regulatívu pre príslušné ÚPC / 35% z celkovej plochy stavebného pozemku/.*
16. *Neumiestňovať reklamné pútače tzv. Bilboardy popri líniách regionálnych a lokálnych biokoridorov. V záväzných regulatívoch zakomponovať požiadavku regulovaného umiestňovania reklamných zariadení (pútače, bilboardy, bigboardy, infotabule), ako prvku nežiaduceho vizuálneho smogu. Pre umiestnenie týchto zariadení vytypovať vhodné lokality a neumiestňovať ich živelne len podľa požiadaviek investora.*
17. *Vyšpecifikovať maticu určovania tzv. náhradnej výsadby, zaradená do VZN obce. Pri výruboch výmena drevina za drevinu nie je postačujúce z hľadiska zabezpečenia biologickej diverzity.*
18. *Rešpektovať a realizovať navrhované opatrenia na zmiernenie nepriaznivých prejavov zmenenej klímy na životné prostredie. Pri riešení opatrení na zmiernenie vplyvov na životné prostredie súvisiacich so zmenami klímy rešpektovať Metodické usmernenie MDVRR SR k Stratégii adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy. Každá navrhovaná zmena, a to najmä z funkcie zelene a záhrad na iné funkcie musí obsahovať návrh ADAPTAČNÝCH OPATRENÍ a to podľa typu stavby - napr. zelená strecha, vertikálna zeleň, zelené steny, jazierko a pod.*
19. *Návrh rešpektuje polohu upravených skládok odpadov v území.*
20. *Pri prácach v blízkosti stromovej vegetácie dodržiavať STN 83 7010 Ošetrovanie, udržiavanie a ochrana stromovej vegetácie; ak nie je možnosť obísť koreňový priestor dreviny, výkopové práce sa musia v tomto priestore vykonávať ručne a nesmú sa viesť bližšie ako 2,5 m od päty kmeňa stromu; vzdialenosť uloženia inžinierskych sietí od drevín musí byť podľa platných STN z dôvodu predchádzania negatívnych zásahov do zelene počas údržby zariadení.*
21. *Rešpektovať nadregionálne biocentrum NRBC 2 - Čenkovský les, biokoridor nadregionálneho významu - hydrický NRBC1 - Dunaj, regionálne biocentrum RBC 4-*

Jurský Chlm, RBc8 - Dunaj, biokoridor regionálneho významu - terestrický RBk2-Trávnica - Mužla;

- 22.** *ÚPN je spracovaný digitálne musí byť prístupný pre užívateľov a verejnosť - v grafickej a textovej časti obsahuje podstatné informácie pre verejnosť a investorov v rozsahu riešeného územia/ povinné údaje: KZ, Index vegetácie, prvky MUSES/.*
- 23.** *Na úrovni obce - každoročne aktualizovať a uchovávať staršie tepelné mapy. Snímky v archíve využívať na vyhodnotenie prijatých a plánovaných opatrení v rámci Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy.*
- 24.** *Záujmovými objektmi ochrany prírody a krajiny vo vzťahu k druhovej ochrane a ochrane biotopov je aj zeleň (NSKV - nelesná stromová a krovinná vegetácia) v urbanizovanej a tiež poľnohospodárskej krajine. Tieto sú prioritné pri vytváraní a udržiavaní územného systému ekologickej stability krajiny, ako činnosti vo verejnom záujme - § 3 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z.*
- 25.** *Sledovať ako v budúcnosti budú jednotlivé stavebné alebo regulačné zámery ovplyvňovať kvalitu a stupeň ŽP a ekologickú stabilitu v území obce. Preto je žiadúce, aby na riešené územia v rámci ÚP bol určený a neustále monitorovaný a vyhodnocovaný koeficient ekologickej stability (KES) a stupeň ekologickej stability (SES). Tieto stupne uvádzať aj pri každej zmene a doplnku ÚP podľa najnovších údajov. Udržiavať stupeň ekologickej stability a nepripustiť jeho pokles oproti stanovenému SES v súčasnosti bez kompenzačných opatrení. Stupne ekologickej stability daného územia je nasledovný: pre lesíky - SES=4- 5, SES=3 - TTP, SES=2 - záhrady, vinice, SES=1 - orná pôda, SES=0 - ZPaN - vid' METODICKÝ POSTUP STANOVENIA KOEFICIENTU EKOLOGICKEJ STABILITY KRAJINY - Tamara Řeháčková, Eva Pauditšová Univerzita Komenského v Bratislave, Prírodovedecká fakulta, Katedra ekozológie a fyziotaktiky, Katedra krajinnej ekológie, Mlynská dolina, 842 15 Bratislava. Stanovovať k jednotlivým rozvojovým územiať ich súčasný SES a SES po realizácii zámerov.*
- 26.** *Závazne podporovať riešenia pozitívne ovplyvňujúce negatívny trend vysušania krajiny a nepriaznivé trendy - zelenú infraštruktúru: zelené strechy stavieb, vertikálne ozelenenie, dažďové záhrady, zariadenia alebo objekty zadržiavajúce a sústreďujúce dažďovú vodu, uprednostňovať na voľných nezastavaných plochách porasty TTP a záhrad, pričom všetky tieto riešenia plnia ekosystémové služby. Podporovať riešenia využívajúce dažďovú vodu v objektoch a recykláciu použitej vody. V prípade právnej možnosti podporiť tieto riešenia vhodným legislatívnym nástrojom (príspevok obce a pod., úľava na dani z pozemku, nižší koeficient pri stanovení platby pri investičnom príspevku a pod.). Vegetačné strechy budú takto plniť spolu so sadovými úpravami zákonom stanovené ekosystémové služby (§ 2 ods. 2 písm. zh/ zákona) s výrazne tlmiacim vplyvom na negatívne zmeny v klíme.*
- 27.** *Zelená infraštruktúra a biodiverzita:
Za každý záber z každého pozemku o ploche min. 30 m² a viac (aj začatých) určenej na stavby, vrátane spevnených plôch, parkoviska a komunikácie (nie inžinierske siete) ako kompenzáciu za zníženie stupňa ekologickej stability (z ornej pôdy, vinica, TTP a záhrada na ZPaN) záväzne vysadiť 1 ks vzrastenej stromovej zelene . Sadenice stromov musia byť o min. výške 1,8 metra - začleniť do záväzných regulatívov. Zelené strechy — minimálne extenzívne suchomilné (15 cm výška) - aplikovať záväznú požiadavku a reguláciu na všetky objekty s plochými strechami - do záväzných regulatívov. Popri*

zelených strechách žiadame používať aj samostatne stojace zelené steny, vertikálne ozeleňovanie stien budov pri vyššom koeficiente zastavanosti nad 50%.

- 28.** *Pri všetkých plochých strechách akýchkoľvek objektov so sklonom strechy do 20° do ÚP zaviesť záväzný regulatív s povinnosťou zriadiť celoplošnú vegetačnú strechu (minimálne extenzívnu suchomilnú) a to, ako v prípade nových objektov (najmä pri plochých strechách väčšie a tiež menšie objekty), tak aj v prípade ich rekonštrukcie ako významné adaptačné opatrenie na nepriaznivé zmeny v klíme. Uvedené opatrenie je zamerané predovšetkým na znižovanie tepelnej sálavosti a tlmenie horúčav urbanizovaného prostredia - vyplýva z toho pozitívny vplyv na zmiernenie účinku desertifikácie územia a na celkové zlepšenie mikroklimy. Tepelnú sálavosť budov a zastavaných plôch riešiť aj vhodným výberom farieb. Uvedené vegetačné strechy by mohli plniť v čase od jari do jesene aj funkciu krátkodobej relaxácie (napr. čítanie, slnenie sa a pod.). V tomto prípade však je potrebné zohľadniť najmä možné vyvstávajúce problémy napr. s odstraňovaním snehu počas obdobia intenzívnejšieho sneženia. Ostatné typy striech budov realizovať v takej hmotovej a povrchovej úprave, aby neakumulovali nadbytočné teplo v letných horúčavách v nadväznosti na zmeny v klíme.*
- 29.** *Minimalizovať riziko vzniku bahenných povodní vytváraním prvkov zelenej infraštruktúry v svahovitejších lokalitách. Ponechávať nekosené časti trávnikov na vhodných miestach pre rozvoj bezstavovcov.*
- 30.** *Vodná politika: prispôbiť ju aktuálnym potrebám obce. Záväzne vytvárať na území obce vodné prvky - aj pri stavbách - do ZR Vytvárať podmienky pre zadržiavanie najmä dažďovej vody pre obdobia sucha - akumulačné a záchytné nádrže s recirkuláciou.*
- 31.** *Doprava. Nové MK vytvárať aspoň s jednostrannou verejnou zeleňou - stromy , kroviny - bez inžinierskych sietí. Všetky parkoviská (objekty statickej dopravy) pri iných stavbách ako rodinných domoch či už nové, alebo ktoré budú podliehať rekonštrukciám žiadame doriešiť v zmysle STN 73 6110 parkovacie stojiská a to výsadbou 1 ks vzrastenej dreviny na každé 4 parkovacie stánia - (sadenice o výške cca 1,8 až 2,0 metra) pôvodného druhu - stromu do maximálnej vzrastovej výšky stromu 4 metrov. Sadenice neumiestňovať solitérne ale musia byť umiestnené do spoločného žľabu s prepojením koreňových systémov - využiť dažďovú vodu. Parkovacie (odstavné) stojiská pri rodinných domoch taktiež ozeleniť min. 1 ks stromovej zelene . Cyklotrasy: dokončiť plánované a vytvoriť nové a technicky ich upraviť spôsobom, aby boli bezpečné pre cyklistov ako zraniteľného účastníka CP.V rámci dopravy žiadame, aby obec ako cestný správny orgán spaspportizovala všetku cestnú zeleň na komunikáciách v pôsobnosti obce a rozhodovala o výrube drevín v týchto prípadoch podľa osobitného predpisu.V rámci cestných telies, spevnených plôch a parkovísk nesmú byť realizované alebo v prevádzke také stavebné objekty, ktoré by pôsobili ako pascovým efektom pre živočíchy (odkryté jamy, žumpy, nádrže, nekryté alebo nevhodne kryté odtokové žľaby a kanalizačné šachty s nevhodným typom poklopov a pod.). V prípade ich existencie ich upraviť technicky.*
- 32.** *Stavby: v rámci budov sa zamerať na záväzné používanie materiálov a technických riešení na zníženie potreby energie na prevádzku vzduchotechniky a zníženie tepelnej záťaže na pracoviskách a v obydlích.*
- 33.** *Pri stavbách budov sa zamerať aj na riešenie nasledovného: V prípade použitia celopresklených budov alebo budov s veľkými plochami presklenia navrhnúť a*

požadovať ochranné a kompenzačné opatrenia (napr. použitie špeciálnych fólií odrážajúce ultrafialové svetlo a pod.) zamerané proti vrážaniu vtáctva do skla. Obdobne riešiť aj iné stavby - napr. zastávky hromadnej dopravy. Prípadne sklenené výplne opatřit nálepkami proti nárazom vtáctva. Pri bytových domoch a administratívnych budovách v rámci podpory biodiverzity viesť investorov k záväznému začleňovaniu umelých hniezd pre spevavce a netopiere ich vhodným začleňovaním do stien budov.

- 34. Rekreácia: ÚPC O, O1 - vytvoriť zónu pre krátkodobú rekreáciu a oddych pri vodnej ploche.**
- 35. Pri návrhoch nových zón na IBV zabezpečiť územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými koridormi inžinierskych sietí a vytvárať také usporiadanie pozemkov, ktoré umožní vybudovanie a rozvoj funkčnej verejnej alebo areálovej sprievodnej zelene so stromami a kríkovými porastmi.**
- 36. Záväzne zadeklarovať v záväzných regulatívoch ÚP povinnosť vypracovania Sadovníckych úprav ako samostatný stavebný objekt ku každej investícii a to už v projektovej dokumentácii pre územné rozhodnutia a tiež stavebné povolenie.**
- 37. Rešpektovať v rámci novonavrhovaných obytných, ako i iných funkčných priestorov v rámci služieb, obchodu a výroby, záväzne zadefinovaný vyšší podiel zelene. Index zelene min. 40% v prípade IBV (RD so záhradami, nie s ornou pôdou a vinicami), 40% v prípade polyfunkcie a vybavenosti) z každého predmetného pozemku. Z každého pozemku na dreviny rezervovať min 40% z jeho rozlohy na dreviny - zabezpečiť záväznú pokryvnosť drevinami na tejto ploche aspoň 60%.**
- 38. Rešpektovať navrhované funkčné zónovanie územia obce a nevčleňovať dodatočne plochy akejkoľvek výroby a podnikania - najmä hlučných, prašných, emisne zhoršujúcich a enormne dopravu zaťažujúcich prevádzok do zón určených na bývanie.**
- 39. Upriamujeme pozornosť na možnosť obstarania dokumentov ochrany prírody a realizácie zelenej infraštruktúry v zmysle využitia finančnej náhrady za výrub drevín - § 48 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z.;; Finančná náhrada je príjmom obce, na území ktorej sa výrub uskutočňuje; obec je povinná tieto príjmy použiť výlučne na úhradu nákladov spojených s**
 - vypracovaním dokumentu starostlivosti o dreviny, -vypracovaním dokumentu miestneho územného systému ekologickej stability,
 - výsadbou najmä geograficky pôvodných a tradičných druhov drevín a starostlivosťou o dreviny rastúce na jej území,
 - realizáciou opatrení súvisiacich s vytváraním prvkov miestneho územného systému ekologickej stability [§ 2 ods. 2 písm. a) druhá veta] podľa schváleného dokumentu miestneho územného systému ekologickej stability,
 - budovaním prvkov zelenej infraštruktúry, ako sú zelené parky, zelené strechy alebo ekodukty,- realizáciou opatrení na zabezpečenie starostlivosti o chránené územia a chránené stromy podľa programov starostlivosti o chránené územia a chránené stromy,
 - realizáciou iných opatrení vykonávaných na účely ochrany prírody a krajiny v odôvodnených prípadoch na základe súhlasného stanoviska ministerstva.
- 40. Lokality pohrebísk vždy izolovať od zástavby určenej na bývanie min. 5-15 metrov širokou plnou vegetačnou clonou v rámci ochranného pásma cintorína . V priestore ochranného pásma cintorína nepovoľovať žiadne bývanie a výrobné aktivity (OP - etické pásmo jednotlivých pohrebísk 5-50m).**

- 41.** Hľadať a uplatňovať nástroje a možnosti v oblasti OPaK na zavádzanie a uplatnenie legislatívnych nástrojov: § 2 ods. 2 zákona:
- ekosystémové služby - prínosy a úžitky, ktoré poskytujú prirodzene fungujúce ekosystémy
 - zelená infraštruktúra - sieť prírodných a poloprírodných prvkov, predovšetkým plôch zelene a vodných ekosystémov, ktorá je vytváraná a spravovaná tak, aby poskytovala široký rozsah ekosystémových služieb, s osobitným zreteľom na zabezpečenie biologickej rozmanitosti, ekologickej stability a priaznivého životného prostredia a prepojenie urbanizovaného prostredia s okolitou krajinou,
 - zelený park - územie so súvislými plochami drevinovej a inej vegetácie poskytujúce prostredie pre biodiverzitu v urbanizovanom prostredí, ktoré je územným plánom vymedzené na tento účel
 - zelená strecha - vrchná časť budovy alebo inej stavby pokrytá vegetáciou, ktorá poskytuje prostredie pre biodiverzitu v urbanizovanom prostredí
 - ekodukt objekt, ktorý prekonáva umelú prekážku v migračných trasách živočíchov a ktorý slúži ich migrácii a zároveň znižuje negatívne dopady fragmentácie krajiny.
- 42.** Rešpektovať navrhovaný index ozelenenia plochy (podiel vegetačných prvkov v rámci pozemku ako aj stavby). Stanovený podiel zelene ako tzv. zelený index, vrátane plôch trávnikov s drevinami, mobilnej a vertikálne zelene a vegetačných striech). Tento index nie je možné z akýchkoľvek príčin znižovať, ale udržiavať a zvyšovať. Index musí byť stanovený pri každej ďalšej zmene a doplnku ÚP.
- 43.** Nepripustiť ponechanie nezastavaných častí pozemkov v kultúrach zastavané plochy a nádvoria, resp. ostatné plochy.
- 44.** Každé oplotenie z uličnej strany kombinovať súvislou zeleňou do výšky max 1,8 metra, okrem vstupnej časti a to najvhodnejšie živým plotom.
- 45.** Realizovať navrhované opatrenia v oblasti monitorovaných konfliktných uzlov .
V oblasti jestvujúcich KU realizovať opatrenia na na kompenzáciu negatívneho vplyvu na živočíšstvo a to pri budovaní a prevádzkovaní najmä líniových stavieb – cesta III. triedy. Je potrebné zachovať vhodnými technickými opatreniami ich migračnú priechodnosť - § 4 ods. 6 a 7 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších právnych predpisov.
- 46.** Na území obce sa zaoberať aj monitoringom migrácie živočíchov, ktorý poukáže na najviac konfliktné úseky plánovaných a existujúcich ciest. Poukazujeme na to najmä v súvislosti s neustále rastúcim nebezpečenstvom a zvyšujúcim sa rizikom vo vzťahu k mimoriadne závažnému javu na cestách, t. j. k usmrcovaniu živočíchov na cestách a to z dôvodu významného oblasti výskytu najmä poľovnej zveri (diviaky, srny, zajace, bažanty), ale aj iné vtáctvo (chránené druhy - sovy, dravce, spevavce) resp. cicavce (napr. jež, kunovité šelmy a pod.) alebo obojživelníky. Uvedený jav môže znamenať v prípade súbežného vedenia viacerých vážnu prekážku v migrácii živočíchov, vyšší stupeň stresového pôsobenia na živočíchy, ako aj vážne nebezpečenstvo, čo sa týka bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky a zvyšujúce sa riziko vážnych dopravných nehôd (škody na majetku a zdraví). Takýto jav môže mať vážny negatívny synergický vplyv na okolitú faunu. Napríklad realizáciou nových ciest I. triedy bez oplotenia, pri ktorej je predpokladaná rýchlosť od 70 do 90 km/hod. sa takéto riziká úmerne zvyšujú.

47. *Pri výsadbách drevín používať dreviny odolné voči extrémnejším suchám, mrazom, ktoré sú trvácnejšie - nie s mäkkým a lámavým drevom, nie alergénne. Navrhujeme použiť také druhy a typy drevín, ktorých výška nepresiahne 5 m (odporúčaná výška 4-6m) nad úrovňou terénu v blízkosti bytových domov. Dreviny pri výsadbe dobre ukotviť a zabezpečiť, aby sa eliminoval v čo najvyššej možnej miere ich vývrat vplyvom živelných udalostí (vietor, rozmočenie terénu, a pod.) a navrhujeme ich umiestňovať minimálne vo vzdialenosti 4-8 m od budov. Pri výsadbách používať aj pôvodné druhy ihličnatých drevín z dôvodu protibakteriálnych účinkov, potreby stálej zelene aj v zime. Na plochách výsadiieb neuvažovať s umiestňovaním IS z dôvodu ich preventívnej ochrany pred poškodzovaním a výrubom.*
48. *ÚPN obsahuje princípy trvalo udržateľného rozvoja (TUR), ktoré sú uvedené v záväzných regulatívoch. V strategickom dokumente musia byť implementované princípy trvaloudržateľného rozvoja (TUR), ktorými bude nakoniec v záväzných regulatívoch samotného ÚP stanovené, aby akékoľvek investície a rozvojové projekty, napr. vybavenosť obytného komplexu, služby a pod., boli v čo najmenšej miere závislé na vonkajších zdrojoch a súčasne, aby sa vhodne zhodnocovali a využívali lokálne energeticko-surovinové zdroje (využitie slnečnej energie, geotermálnej energie, využitie vody zo studní a pod.), v čo možno v najširšom uplatniteľnom rozsahu, aby boli použiteľné na poskytnutie určitého stupňa energeticko-surovinového samozásobovania.*
49. *V súlade s opatreniami na elimináciu dôsledkov zmenenej klímy realizovať prvky revitalizácie krajiny v extraviláne a to formou vytvárania drobných vodozádržných a zasakovacích zariadení.*
50. *Areály výrobných a poľnohospodárskych podnikov a obytných súborov od seba záväzne izolovať štruktúralne členitou a druhovo bohatou vyhradenou zeleňou v súlade s ekologickými princípmi.*
51. *Podporovať zavádzania prvkov hmyzích hotelov na vhodných objektoch, najmä pre samotárske včely a iný užitočný hmyz na vhodných miestach (napr. strechy objektov, oplotená a pod.) a podporu včelárstva ako významného biodiverzitu podporujúceho prvku (opeľovače rastlín, potravná báza pre vtáctvo a pod.).*
52. *V zónach vyhradených na bývanie nepripúšťať nadmerný chov akýchkoľvek problémových hospodárskych zvierat (najmä väčších typov HZ – kone, ošípané, hovädzí dobytok), príp. nebezpečných zvierat, s negatívnymi účinkami na kvalitu bývania a ZP, veľkosť chovu/drobnochovu limitovať formou VZN .*
53. *Verejné priestranstvá, ako aj prístup do objektov, riešiť s ohľadom aj na imobilných občanov.*
54. *V rámci odpadového hospodárstva zabezpečiť pre záujemcov z radov obyvateľstva bývajúceho v rodinných domoch bezplatne kompostéry priamo do záhrad, čím sa zníži nadmerné množstvo bioodpadu zvášaného do kompostárne.*
55. *Pri návrhoch nových obytných súborov resp. nových zón na IBV zabezpečiť územnú rezervu pre funkčnú uličnú zeleň bez kolízie s podzemnými alebo vzdušnými koridorami inžinierskych sietí a vytvárať také usporiadanie pozemkov, ktoré umožní vybudovanie a rozvoj funkčnej verejnej alebo areálovej sprievodnej zelene so stromami a kríkovými porastmi.*

- 56.** *V čo najvyššej možnej miere záväzne zachovať plošný rozsah súčasnej zelene ako významnejšie prvky MUSES. Zachovať aj lokálne biocentrá už existujúce. V súlade s návrhom MUSES realizovať prepojenia týchto lokalít líniovou zeleňou napr. v podobe vetrolamov, prípadne stromoradií, ktoré by v súčasnosti chránili územie aj pred vetrami. Územie je totiž veľmi otvorené a vystavené prevládajúcim vetrom. Je nutné počítať s vysadením vhodných vetrolamov už v iniciačných fázach výstavby a v dostatočnej šírke, najvhodnejšie vo viacerých paralelných líniách a vo viacerých vegetačných etážach.*

B15 DOPRAVA A PREPRAVNÉ VZŤAHY

Z hľadiska širších dopravných pomerov je najvýznamnejšou dopravnou tepnou cesta I. triedy I/63, **Komárno – Štúrovo**. Od mesta Komárno je obec Mužla vzdialená 40 km, od najbližšieho mesta Štúrovo len 9 km. Od okresného mesta Nové Zámky /centrum/ je obec Mužla /centrum/ vzdialená 44,2 km, od krajského mesta Nitra je obec vzdialená 82 km.

Podľa posledného platného ÚPN-R NSK je v katastrálnom území plánovaný cestný rozvojový zámer. Jedná sa o južný obchvat obce Mužla - prekládku cesty I. triedy I/63, ktorý je v návrhu zapracovaný.

Cestná doprava

Pre obec má základný význam aj cesta II. triedy II/509 Bajč – Štúrovo, ktorá prechádza katastrom v severnej časti a zabezpečuje hlavné cestné prepojenie na okresné mesto Nové Zámky a na druhú stranu na Štúrovo.

Hlavnú dopravnú kostru obce tvorí cesta I. triedy I/63 a cesty III. triedy III/1464 Chotín – Mužla a cesta III/1508 Mužla – križovatka s II/509. Cesty II. a III. triedy sú v správe VÚC NSK. Je po nich prevádzkovaná aj autobusová doprava. Organizácia vnútornej dopravy je založená na sieti miestnych komunikácií organizovaných podľa dôležitosti.

Miestne komunikácie

Sú to cesty IV. triedy.

Cesta I. a cesty III. triedy prechádzajú obcou a vytvárajú hlavnú dopravnú kostru obce, na ktorú sa napája sieť miestnych komunikácií. Stav niektorých týchto komunikácií je nevyhovujúci, komunikácie v zlom stavebno-technickom stave sú určené na rekonštrukciu (poškodené krajnice komunikácií a povrch vozoviek). Komunikácie s poškodenými krajnicami a poškodeným povrchom sú určené na rekonštrukciu. Smerové oblúky na miestnych komunikáciách majú malé polomery. Komunikácie sú vybudované v nenormových kategóriách, v šírkach od 2,7 m do 5,0m. Dopravná premávka je na všetkých komunikáciách napriek nie vždy vhodným šírkovým usporiadaniam obojsmerná. Odvodnenie ciest je v prevažnej miere riešené do priľahlej zelene. Len málo ciest v obci má vybudovaný systém rigolov na odvádzanie dažďovej vody z vozovky. Je to najmä cesta III/1464 prechádzajúca obcou, čiastočne aj cesta I. triedy. Po trasách miestnych komunikácií nie sú prevádzkované autobusové linky. Vzhľadom na dopravný význam, spoločenskú funkciu a polohu v obci prisudzujeme miestnym komunikáciám funkčnú triedu C3.

Miestne komunikácie sú obslužné komunikácie, miestneho významu, prevažne so spevneným povrchom. Slúžia predovšetkým ako prístupové cesty k rodinným domom a k iným verejným objektom a využívajú sa aj ako prístupové cesty na poľnohospodárske pozemky v rámci zastavaného územia, alebo ako spojovacie komunikácie mimo zastavaného územia.

Účelové komunikácie

Cestnú sieť mimo zastavaného územia dopĺňa aj sieť účelových komunikácií. Ako účelové komunikácie sú vybudované cesty, tvoriace pokračovanie miestnych komunikácií mimo zastavaného územia. Okrem toho, že účelové komunikácie sprístupňujú jednotlivé časti chotára, sú taktiež súčasťou výrobných areálov a poľnohospodárskych areálov. Povrch účelových komunikácií je z časti spevnený a z časti nespevnený.

Poľné cesty

Prístup do chotára zabezpečuje sieť poľných ciest, nadväzujúca na cesty I., II. a III. triedy, účelové alebo miestne komunikácie. Majú väčšinou prašný povrch. Sprístupňujú jednotlivé časti chotára s blokmi poľnohospodárskej pôdy. Účelové cesty sprístupňujúce roztrúsené osady patriace k obci Mužla majú spevnený povrch.

Pešie komunikácie a priestranstvá

Z hľadiska pešej dopravy je v návrhu ÚPD potrebné uvažovať s výstavbou a rekonštrukciou chodníkov popri miestnych komunikáciách a dobudovať chodník popri ceste III. triedy III/1508 a čiastočne aj ceste I. triedy I./63. V obci sa novovybudované pešie priestranstvá nachádzajú pred kostolom, školou, obecným úradom a kultúrnym domom.

Statická doprava

Obec má vybudované parkovisko pred miestnym kultúrnym domom, obecným úradom, domom služieb, základnej škole, materskej škole, supermarketom.

Plochy statickej dopravy sa navrhujú pri cintoríne, centre sociálnych služieb regionálneho charakteru, obecnom športovisku, telocvični. V rámci HBV v UPC G2 sú navrhované tri spoločné parkoviská. Garážovanie motorových vozidiel je riešené v súkromných garážach na pozemkoch rodinných domov. V rámci navrhovanej IBV je potrebné aby boli na každom stavebnom pozemku vytvorené 2 parkovacie miesta.

Výpočet hluku z dopravy

Výpočet je vypracovaný na základe metodických pokynov v zmysle zákona č.40/2002 Z.z. a vyhlášky MZ SR č.549/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí. Pre zastavané územie je najväčším zdrojom znečistenia hlukom cesta I. triedy I/63.

Dopravné podklady cesta I/63

Pre určenie intenzity dopravy bolo použité celoštátne sčítanie dopravy (CSD) z roku 2015 v sčítacom úseku 83137

- nákladné vozidlá	T = 407 skutočných vozidiel
- osobné vozidlá	O = 1918 skutočných vozidiel
- jednoosobné vozidlá	M = 10 skutočných vozidiel
	S = 2335 skutočných vozidiel

Základné parametre

- S - skutočné vozidlá	S = 2335
Sd celoročná priemerná denná intenzita	

$S_d = 0,93 \times S = 0,93 \times 2335 = 2171,55$	$S_d = 2171,55$
nd - priemerná denná hodinová intenzita	
$nd = S_d/16 = 2171,55/16 = 135,7219$ skut. voz.	$nd = 135,7219$
- v - výpočtová rýchlosť	$v = 50\text{km/hod}$
- F1 - vyjadruje vplyv percent. podielu nákl. áut	$F1 = 2,9$
- F2 - vplyv pozdĺžneho profilu	$F2 = 1,13$
- F3 - vplyv povrchu vozovky	$F3 = 1,0$
- Hodnota RPDl	2335

Výpočet

- výpočet pomocnej veličiny "X"
 $X = F1 \times F2 \times F3 \times nd = 2,9 \times 1,13 \times 1,0 \times 135,7219 = 444,73$
- výpočet ekvivalentnej hladiny hluku vo vzdialenosti 7,5m od osi krajného jazdného pruhu
 $Y = 10 \log X + 40 = 10 \log 444,73 + 40 = 66,48 \text{ dB}$

Stanovenie vzdialenosti ekvivalentnej hladiny hluku $LA = 60 \text{ dB}$ od osi krajného jazdného pruhu.

- požadovaná hodnota útlmu $U = Y - 60\text{dB} = 66,48 \text{ dB} - 60 \text{ dB} = 6,48 \text{ dB}$
- útlm $U=6,48 \text{ dB}$ zodpovedá 9,4 m v zmysle grafu 2.3 metodických pokynov

Záver

- celková vzdialenosť izofóny $LA = 60 \text{ dB}$ je vo vzdialenosti $7,5 + 9,4 = 16,9 \text{ m}$ od osi krajného jazdného pruhu.

Dopravné podklady cesty III/1464

Pre určenie intenzity dopravy bolo použité celoštátne sčítanie dopravy (CSD) z roku 2015 v sčítacom úseku 83129

- nákladné vozidlá	$T = 183$ skutočných vozidiel
- osobné vozidlá	$O = 505$ skutočných vozidiel
- jednoosobné vozidlá	$M = 4$ skutočných vozidiel
	$S = 692$ skutočných vozidiel

Základné parametre

- S - skutočné vozidlá	$S = 692$
S_d celoročná priemerná denná intenzita	
$S_d = 0,93 \times S = 0,93 \times 692 = 643,56$	$S_d = 643,56$
nd - priemerná denná hodinová intenzita	
$nd = S_d/16 = 643,56/16 = 40,2225$ skut. voz.	$nd = 40,2225$
- v - výpočtová rýchlosť	$v = 50\text{km/hod}$
- F1 - vyjadruje vplyv percent. podielu nákl. áut	$F1 = 2,9$
- F2 - vplyv pozdĺžneho profilu	$F2 = 1,13$
- F3 - vplyv povrchu vozovky	$F3 = 1,0$
- Hodnota RPDl	692

Výpočet

- výpočet pomocnej veličiny "X"
 $X = F1 \times F2 \times F3 \times nd = 2,9 \times 1,13 \times 1,0 \times 40,2225 = 131,81$
- výpočet ekvivalentnej hladiny hluku vo vzdialenosti 7,5m od osi krajného jazdného pruhu
 $Y = 10 \log X + 40 = 10 \log 131,81 + 40 = 61,20 \text{ dB}$

Stanovenie vzdialenosti ekvivalentnej hladiny hluku $LA = 60$ dB od osi krajného jazdného pruhu.

- požadovaná hodnota útlmu $U = Y - 60\text{dB} = 61,20 \text{ dB} - 60 \text{ dB} = 1,20 \text{ dB}$
- útlm $U = 1,20 \text{ dB}$ zodpovedá $4,20 \text{ m}$ v zmysle grafu 2.3 metodických pokynov

Záver

- celková vzdialenosť izofóny $LA = 60 \text{ dB}$ je vo vzdialenosti $7,5 + 4,25 = 11,8 \text{ m}$ od osi krajného jazdného pruhu.

Dopravné zariadenia

V katastrálnom území Mužla sa nenachádzajú ČSPHM. Najbližšie verejné ČSPHM a ich zariadenia sa nachádzajú v susednej obci Gbelce a v 8 km vzdialenom meste Štúrovo.

Cestná hromadná doprava

Má najväčší podiel na preprave cestujúcich do zamestnania, škôl, za nákupmi a službami. Obec má vzhľadom na svoju polohu v blízkosti mesta Štúrovo a okresného mesta Nové Zámky zabezpečenie prímestskou autobusovou dopravou. Prímestské autobusové linky zabezpečuje spoločnosť Arriva Nové Zámky, a.s. s odchodmi v pravidelných intervaloch.

Všetky dopravné závady identifikované v problémovom (PAR) výkrese (PAR) su v návrhu odstránené resp. je navrhnutá procedúra na ich elimináciu.

Ochranné pásma cestných dopravných trás

Cesta I. triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi vozovky	50 m
Cesta II. triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi vozovky	25 m
Cesty III. triedy	ochranné pásmo na obe strany od osi vozovky	20 m
Miestne komunikácie	ochranné pásmo na obe strany od osi vozovky	15 m

Cyklistická doprava

Riešeným územím po ľavom brehu Dunaja prechádza „červená“ medzinárodná cyklotrasa EuroVelo 6 č. ev6 Atlantik – Čierne more. Riečna cyklotrasa (po anglicky The Rivers Route), je diaľková cyklomagistrála siete EuroVelo vedúca v dĺžke 3 653 km pozdĺž viacerých veľkých európskych riek – väčšiny Loiry, časti Saôny, krátkej časti horného toku Rýnu a takmer celej dĺžky druhej najväčšej európskej rieky Dunaj – čím spája atlantické pobrežie s rumunským mestom Constanta pri Čiernom mori. 8,2 km, vedie cez kataster Mužla.

Obcou prechádza aj „žltá“ cyklotrasa č. 8141 Belá – Mužla – dunajská hrádza v správe SCK, ktorej celková dĺžka je 8,5 km (v rámci k.ú. Mužla väčšina trasy - 7,0 km) a napája sa na dunajskej hrádzi na EuroVelo 6. Cyklotrasa vedie otvorenou poľnohospodárskou krajinou po nespevnovaných cestách, v krátkom úseku pred vstupom do obce po ceste I. triedy, miestnych komunikáciách, no najmä po ceste III. triedy III/1508 až ku chránenému železničnému priecestiu, opäť spevnenými účelovými komunikáciami až k vinohradom a následne do obce Belá.

V chotári Mužla sa na cyklomagistrálu EuroVelo6 pri osade Čenkov napája aj „modrá“ cyklotrasa, vedúca spevnenými účelovými komunikáciami cez Čenkovský les, slaniská v lokalite Nová pustatina, bývalý majer Jurský Chlm, v krátkom úseku po ceste III. triedy III/1464 a ďalej cez Malú Mužlu a chránené železničné priecestie s napojením na cestu II. triedy II/509. Tu by sa mala napojiť na navrhovanú ostatnú cyklistickú trasu podľa v súčasnosti platného ÚPN NSK (2015) vedúcu do obce Gbelce. V ÚPN NSK sa tiež

navrhuje cykloturistické prepojenie centra obce Mužla so 7 km vzdialeným mestom Štúrovo vedúce pozdĺž cesty I. triedy I/63.

Predmetom návrhového riešenia ÚPN obce bude i vybudovanie lokálnych cyklotrás, za účelom prepojenia obce Mužla s ostatnými susediacimi obcami, ako aj zaujímavými rekreačnými lokalitami v okolí.

Letecká doprava

V katastrálnom území Mužla sa nenachádza žiadne letisko, osobitné letisko, heliport ani letecké pozemné zariadenie. Do predmetného územia nezasahujú ani žiadne ochranné pásma, resp. prekážkové roviny a plochy letísk, heliportov, osobitných letísk a leteckých pozemných zariadení, ktoré sa nachádzajú mimo územia obce, a ktoré by ovplyvňovali a limitovali rozvoj obce.

V zmysle ustanovení §28 ods.3 a §30 leteckého zákona je DÚ(Dopravný úrad) dotknutým orgánom štátnej správy v povoľovacom procese stavieb a zariadení nestavebnej povahy v ochranných pásmach letísk a leteckých pozemných zariadení ako aj pri ďalších stavbách a zariadeniach , ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky, na základe čoho je potrebné požiadať DÚ o súhlas pri:

- stavbách a zariadeniach vysokých 100 a viac nad terénom /§ 30 ods.1 písm. a) leteckého zákona /.

-stavbách a zariadeniach vysokých 30m a viac umiestnených na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100m a viac nad okolitú krajinu /§ 30 ods.1 písm. b) leteckého zákona /.

-zariadeniach, ktoré môžu rušiť funkciu palubových prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice /§ 30 ods.1 písm. c) leteckého zákona /.

- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje /§ 30 ods.1 písm. d) leteckého zákona /.

Vyššie uvedené požiadavky zostávajú v platnosti aj pre spracovanie ďalšieho stupňa územnoplánovacej dokumentácie.

Železničná doprava

Územím katastra Mužla prechádza dvojkolajová elektrifikovaná železničná trať č.120A Bratislava – Štúrovo. Trať pokračuje cez Szob (HU) na Budapešť, je súčasťou Paneurópskeho dopravného koridoru č.4, spájajúceho Drážďany a Istanbul.

Na tejto železničnej trati sa v predmetnom území nachádza 1 železničná stanica a 3 chránené železničné priechody.

Ochranné pásmo dráhy ŽSR

Železničná dráha	ochranné pásmo od osi krajnej koľaje	60 m
------------------	--------------------------------------	------

Najdôležitejšie zásady a ciele návrhu riešenia:

1. V katastrálnom území Mužla sa nachádza cesta I. triedy I/63 Komárno - Štúrovo, cesta II. triedy II/509 Bajč - Štúrovo, cesta III. triedy III/1464 Chotín - Mužla, cesta III. triedy III/ 1508 Mužla – križovatka s II/509, pre ktoré je potrebné rešpektovať:

- nadradenú ÚPD Nitrianskeho kraja;
 - mimo zastavaného územia výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy v kategórii C 11,5/80 a ciest III. triedy v kategórii C 7,5/70 v zmysle STN 73 6101;
 - v zastavanom území výhľadové šírkové usporiadanie cesty I. triedy vo funkčnej triede B1 v kategórii MZ 14/60 resp. MZ 13,5/60 a
 - v zastavanom území cesta II. triedy v kategórii MZ 12/50, resp. MZ 11,5/50 vo funkčnej triede B2, mimo zastavané územie cesta II. triedy v kategórii C 9,5/80;
 - ciest III. triedy vo funkčnej triede B3 v kategórii MZ 8,5/50 resp. MZ 8,0/50 v zmysle STN 73 6110;
2. Vytvorenie územnej rezervy - koridoru pre výhľadový južný obchvat obce Mužla - prekládku cesty I. triedy I/63 v zmysle platného ÚPN NSK.
 3. V textovej a grafickej časti ÚPN sú vyznačené a rešpektované existujúce trasy ciest a ich šírkové usporiadanie .
 4. Navrhované šírkové usporiadanie miestnych komunikácií je riešené v
 5. Spracovaný samostatný výkres riešenia dopravy obsahuje vyznačenie dopravných trás, zariadení a určenie ich parametrov v zmysle požiadaviek.
 6. Dopravné napojenia navrhovaných lokalít je riešené systémom obslužných komunikácií a ich následným napojením na nadradenú cestnú sieť v súlade s platnými STN a TP. Dopravné napojenia navrhovaných lokalít na cestu I. triedy riešiť v ďalších stupňoch PD na základe dopravno- inžinierskych podkladov, posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej cestnej siete v súlade s platnými STN a TP (s dôrazom na vzájomnú vzdialenosť križovatiek), autorizovaným inžinierom pre dopravné stavby, v samostatnej projektovej dokumentácii a zaslať SSC k zaujatiu stanoviska.
 7. Body navrhovaného dopravného napojenia sú riešené schematicky (bez určenia typu a tvaru križovatky).
 8. V návrhu sú vyznačené a rešpektované hranice ochranného pásma ciest mimo sídelného útvaru obce v zmysle zákona č. 135/1961 Zb. v znení jeho neskorších predpisov.
 9. Pri návrhu nových lokalít HBV, IBV, OV v blízkosti ciest I. a III. triedy sú posúdené nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačené pásma prípustných hladín hluku v zmysle Vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov. V regulačnej časti sú navrhnuté opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy . V povolovacom procese je potrebné zaviazat' investorov na vykonávanie týchto opatrení.
 10. Hranice navrhovaného zastavaného územia musia rešpektovať ochranné pásma ciest a pásma prípustných hladín hluku. Umiestnenie zástavby v ochranných pásmach ciest I., II. a III. triedy a v pásmach s prekročenou prípustnou hladinou hluku je neprípustné.
 11. Objekty a zariadenia statickej dopravy riešiť v ďalších stupňoch PD v zmysle STN 73 6110.
 12. Návrh rieši umiestnenie zastávok hromadnej dopravy s vyznačenou pešou dostupnosťou.
 13. Cyklistické a pešie trasy sú navrhnuté a vyznačené i v širších vzťahoch k príslušnému územiu. Ich šírkové usporiadanie je v ďalších stupňoch PD potrebné navrhnuť v zmysle STN 73 6110. Cyklistické trasy umiestňovať zásadne mimo telesa ciest I. triedy, v zmysle platných STN.
 14. Stavby v ochrannom pásme dráhy podliehajú dodržiavaniu ustanovení č. 513/2009 Z.z. o dráhach, v znení neskorších predpisov a zákona č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v znení neskorších predpisov a akákoľvek stavebná činnosť v tomto pásme, musí byť vopred prekonzultovaná a odsúhlasená so ŽSR.
 15. V návrhu je rezervované územie pre:

- modernizáciu železničnej trate na rýchlosť do 200km/h;
- novú železničnú zastávku Mužla s parkoviskom v žkm183,950 namiesto súčasnej v žkm 183,068;
- cestné nadjazdy namiesto priecestí v žkm 179,292 a 184,323. Priecestia v žkm 183,559 a 185,363 sa rušia;

16. Nesúhlasí sa so zásahom do pozemkov ŽSR do vzdialenosti 6m od osi krajnej koľaje, resp. 3m od päty svahu. /GR ŽSR/

17. Vzhľadom na skutočnosť, že cez katastrálne územie Mužla prechádza železničná trať, GR ŽSR, ako dotknutý orgán žiada v územnom pláne obce Mužla rešpektovať nasledovné :

1. Upozorňujeme, že miesta výstavby nachádzajúce sa v ochrannom pásme dráhy, prípadne v blízkosti dráhy, môžu byť ohrozené negatívnymi vplyvmi a obmedzeniami (hluk, vibrácie, vplyv prevádzky trakcie) spôsobenými bežnou železničnou prevádzkou. To znamená že súčasťou akejkoľvek výstavby v blízkosti železničnej trate, prípadne v ochrannom pásme dráhy, musia byť navrhnuté aj opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky z hľadiska hluku a vibrácií v zmysle zákona č 355/2007 Z. z. v znení neskorších predpisov a vyhlášky MZ SR č. 549/2007 Z. z. na navrhovanú výstavbu. Pri navrhovaní týchto opatrení je potrebné vychádzať z maximálnej prevádzkovej kapacity železničnej trate. Náklady na realizáciu týchto opatrení hradí investor navrhovanej výstavby, a to aj v prípade, že predmetné opatrenia budú musieť byť vykonané priamo na zariadeniach železničnej trate.

Počas realizácie stavby nebude investor vyžadovať od ŽSR ďalšie zmiernujúce a kompenzačné opatrenia na zmiernenie, či elimináciu negatívnych vplyvov. Po realizácii stavby v uvedenom území jej vlastníci nebudú môcť voči prevádzkovateľovi železničnej trate uplatňovať akékoľvek požiadavky na elimináciu nepriaznivých účinkov železničnej prevádzky, a to ani v prípade, že pred navrhovanou výstavbou nebolo potrebné v zmysle projektovej dokumentácie realizovať takéto opatrenia, pretože negatívne vplyvy železničnej dopravy v čase realizácie predmetnej navrhovanej výstavby boli známe.

2. Všetky jestvujúce úrovňové kríženia komunikácií so železničnou traťou žiadame v územnom pláne navrhnuť ako mimoúrovňové.

3. Všetky novobudované kríženia komunikácií s traťou riešiť ako mimoúrovňové.

18. V prípade podpory výsadby zelene zákon o dráhach č. 513/2009 Z.z. v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorého je podľa §4 v obvode dráhy zakázané vysádzať stromy a kry a podľa §6 „Vlastníci a užívatelia nehnuteľností a správcovia vodných tokov a odkrytých podzemných vôd v ochrannom pásme dráhy sú povinní udržiavať pozemky a stromy a kry na nich, skládky, stavby, mostné piliere a iné konštrukcie a vzdušné vedenia v takom stave a užívať ich takým spôsobom, aby neohrozili prevádzku dráhy a jej súčastí, ani neobmedzili bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe. Vysádzať a pestovať stromy a kry s výškou presahujúcou tri metre možno v ochrannom pásme dráhy len vtedy, ak je zabezpečené, že pri páde nemôžu poškodiť súčasti dráhy.“

19. V zmysle ustanovenia § 28 ods. 2 a 3 zákona č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve (letecký zákon) je Dopravný úrad dotknutým orgánom štátnej správy v územnom konaní pri stavbách a zariadeniach nestavebnej povahy, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť leteckej prevádzky ako sú:

- stavby a zariadenia vysoké 100 m a viac nad terénom /§ 30 ods. 1 písm. a) leteckého zákona/;

- stavby a zariadenia vysoké 30 m a viac umiestnené na prírodných alebo umelých vyvýšeninách, ktoré vyčnievajú 100 m a viac nad okolitú krajinu /§ 30 ods. 1 písm. b) leteckého zákona/;

- zariadenia, ktoré môžu rušiť funkciu leteckých palubných prístrojov a leteckých pozemných zariadení, najmä zariadenia priemyselných podnikov, vedenia VVN 110 kV a viac, energetické zariadenia a vysielacie stanice /§ 30 ods. 1 písm. c) leteckého zákona/;

- zariadenia, ktoré môžu ohroziť let lietadla, najmä zariadenia na generovanie alebo zosilňovanie elektromagnetického žiarenia, klamlivé svetlá a silné svetelné zdroje /§ 30 ods. 1 písm. d) leteckého zákona/.

20. Pri navrhovaných lokalitách v blízkosti pozemných komunikácií a železničných tratí je potrebné posúdiť nepriaznivé vplyvy z dopravy a vyznačiť pásma prípustných hladín hluku v zmysle vyhlášky Ministerstva zdravotníctva SR č. 549/2007 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí v znení neskorších zmien a predpisov. Umiestnenie lokalít, predovšetkým bývania, v pásme s prekročenou prípustnou hladinou hluku neodporúčame. V prípade realizácie takýchto lokalít je nevyhnutné navrhnuť opatrenia na maximálnu možnú elimináciu negatívnych účinkov dopravy a zaviazat' investorov na vykonanie protihlukových opatrení. Voči správcovi pozemných komunikácií a železničnej trate nebude možné uplatňovať požiadavku na realizáciu týchto opatrení, pretože negatívne účinky vplyvu dopravy sú v čase realizácie známe;

21. V prípade výstavby zasahujúcej do ochranného pásma vodnej cesty alebo v prípade križovania vodnej cesty postupovať podľa zákona č. 338/2000 Z. z. o vnútrozemskej plavbe a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Konkrétne upozorňujeme najmä na § 4 Súčasti vodnej cesty a činnosti vykonávané na vodnej ceste, kde ods. 2 definuje ochranné pásmo ako územný pás priľahlý k vodnej ceste v šírke najviac päť metrov od brehovej čiary, ďalej § 4 ods. 8 uvádza, že akékoľvek stavby, ktoré zasahujú do vodnej cesty, alebo ktoré ju križujú možno povoliť len na základe záväzného stanoviska Ministerstva dopravy a výstavby Slovenskej republiky;

22. Pri lokalitách slúžiacich na bývanie, resp. ubytovanie zabezpečiť vypracovanie hlukovej štúdie vo vzťahu k dopravnej infraštruktúre (a doprave na nej) a zahrnúť jej výsledky do protihlukových opatrení stavieb tak, aby bola zabezpečená expozícia obyvateľov a ich prostredia hlukom v súlade s prípustnými hodnotami, ustanovenými vyhláškou č. 549/2007 Z. z. a vyhláškou č. 237/2009 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyššie uvedená vyhláška;

23. Postupovať podľa Národnej stratégie rozvoja cyklistickej dopravy a cykloturistiky v SR, ktorá bola schválená UV č. 223/2013.

24. Návrh vytvoril územnotechnické predpoklady pre realizáciu, chodníkov pre peších a cyklistov. Všetky navrhované a rekonštruované chodníky, lávky pre peších a cyklistov sú zaradené medzi verejnoprospešné stavby.

25. Pri návrhu križovatiek zabezpečiť dostatočné rozhľady v križovatke.

26. Dopravné napojenie riešených území na cestu I. triedy riešiť na základe dopravno – inžinierskych podkladov posúdenia dopravnej výkonnosti dotknutej cestnej siete v zmysle STN a TP s dôrazom na vzájomnú vzdialenosť križovatiek autorizovaným inžinierom pre dopravné stavby, v samostatnej PD a zaslať na SSC na vyjadrenie.

27. Pre cesty I.tr. v zastavanom území rešpektovať STN 73 6110 funkčnú triedu B1 a dodržať min. vzdialenosť križovatiek (v zmysle tabuľky č.2 charakteristiky funkčných tried MK A až C).

B16 ROZVOJ TECHNICKEJ INFRAŠTRUKTÚRY

B16.1 ZÁSOBOVANIE VODOU

Vodné hospodárstvo

Hospodársky význam využívania vôd je dôležitý v mnohých oblastiach. Či už ide o zásobovanie pitnou vodou, odvádzanie a čistenie odpadových vôd, využívanie vody v priemysle (rôzne odvetvia, vrátane energetiky a hydroenergetiky), využívanie vody v poľnohospodárstve (pre závlahy a živočíšnu výrobu), vodnú dopravu, rybne hospodárstvo, turizmus vo vzťahu k vode, ochrana pred povodňami, krytie vlahového deficitu (nádrže, poldre, odvodnenia a závlahy).

Povrchové vody:

Vodné toky

Hydrograficky patrí dotknuté územie do povodia rieky Dunaj, ktorá preteká južným okrajom katastrálneho územia V – Z smerom. V katastrálnom území obce Mužla sa nachádzajú v správe Slovenského vodohospodárskeho podniku, š.p. vodohospodársky významné vodné toky Dunaj so svojou hrádzou (4-20-01-001 číslo hydrologického poradia), Obidský kanál (4-20-02-013 ČHP) a drobné vodné toky ako Mužliansky kanál (4-20-02-014 ČHP) a bočné prítoky Obidského kanála.

Vodné plochy

Na severnom okraji zastavaného územia obce sa nachádza vodná nádrž Mužla.

Podzemné vody:

Hydrogeológia

Základnou hodnotenou jednotkou vodohospodárskej bilancie podzemných vôd Slovenska je hydrogeologický rajón s jeho následným detailným členením na subrajóny a čiastkové rajóny. Hydrogeologický rajón je hydrogeologicky jednotné územie s podrobnými hydrogeologickými vlastnosťami, typom zvodnenia a obehom podzemnej vody. Podľa súčasnej hydrogeologickej rajonizácie je územie Slovenska rozdelené na 141 hydrogeologických rajónov. (*Generel ochrany a racionálneho využívania vôd SR, 2002*).

Hodnotené územie spadá do 2 hydrogeologických regiónov – kvartér Dunaja v úseku Komárno – Chľaba a kvartér dunajských terás na úpätí Hronskej pahorkatiny. Určujúcim typom priepustnosti je medzizrnová priepustnosť. Kvantitatívna charakteristika prietochnosti a hydrogeologickej produktivity je vo väčšine územia vysoká ($T = 1 \cdot 10^{-3} - 1 \cdot 10^{-2} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$) a mierna ($T = 1 \cdot 10^{-4} - 1 \cdot 10^{-3} \text{ m}^2 \cdot \text{s}^{-1}$).

Popis hydrogeologického útvaru: (v lokalite obce) Štrky a piesky terás (prevaha štrkov), priepustnosť pórová, nad 2 m prekryté sprašami; infiltrácia zrážok len v miestach so zníženou hrúbkou spraší. Menšie zvodnenice s medzizrnovým alebo puklinovým typom priepustnosti, s obmedzenými množstvami alebo takmer žiadnymi množstvami podzemnej vody.

V lokalite J a Z od obce, smerom k Dunaju: štrky a piesky (prevaha pieskov) prevažne pleistocénne s anizotropiou často prekryté piesčitými hlinami; priepustnosť pórová, hladina

podzemnej vody voľná v hydrologickej spojitosti s tokmi; tvoria hydraulický celok s neogénnymi drobnými štrkami v podloží.

Geotermálne vody

Podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra spadá celé územie katastra Mužla do 2 geotermálnych útvarov podzemných vôd so zdrojmi geotermálnych vôd:

- v severnej časti územia je to SK300020FK tzv. Komárňanská okrajová kryha so strednoteplotnými geotermálnymi vodami ($T = 100 - 150^{\circ}\text{C}$)
- v južnej časti územia je to SK300010FK tzv. Komárňanská vysoká kryha. Z hľadiska teploty sa v nich nachádzajú iba nízkotepotné zdroje ($T < 100^{\circ}\text{C}$).

Geotermálna voda v týchto útvaroch je viazaná na triasové vápence a dolomity i jurské vápence terciérneho, resp. kriedového podložja. V oboch týchto geotermálnych útvaroch je dobrý kvantitatívny aj chemický stav geotermálnych vôd.

V riešenom katastrálnom území Mužla neboli zatiaľ realizované žiadne výskumné a prieskumné geotermálne vrty. Najbližšie geotermálne vrty: FGO-1 Obid, FGKr-1 Kravany nad Dunajom, vrt FGŠ-1 Štúrovo.

Vodné zdroje a ich ochranné pásma

Časť katastrálneho územia obce sa nachádza v ochrannom pásme II. stupňa v súčasnosti nevyužívaného vodného zdroja RH – 10, ktorý sa nachádza v susednom katastrálnom území obce Obid. V samotnom katastri Mužla sa žiadny vodný zdroj nenachádza.

Vodohospodársky chránené územia

Predmetné územie nezasahuje do Chránenej vodohospodárskej oblasti (CHVO). Priamo v dotknutom území sa nenachádza vodohospodársky významné územie.

Hydromelioračné zariadenia

V k.ú. Mužla sa nachádzajú nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- **odvodňovací kanál Gbelce – Mužla** (evid. č. 5207 018 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1963 o celkovej dĺžke 7,490 km v rámci stavby „OP Gbelce – Mužla“;
- **odvodňovací kanál Mellekér** (evid. č. 5207 024 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1965 o celkovej dĺžke 8,600 km v rámci stavby „OP Mellekér – Gbelce“.

V riešenom území nie sú vybudované žiadne zavlažovacie zariadenia.

Odvádzanie dažďových vôd:

Obec Mužla je obec s miernym výškovým rozdielom, striedajú sa rovinaté územia s miernym spádom a protispádom. Sú tu vybudované ochranné technické zariadenie pre odvádzanie dažďových povrchových vôd pomocou udržiavaných rigolov vedľa štátnych ciest. Miestne komunikácie majú tiež rigoly, ktoré sú však miestami neudržiavané. Dažďové vody tak vsiaknu do zelených pásov vedľa komunikácie alebo sa priamo zhromažďujú na ceste a vytvárajú nepríjemné kaluže.

Súčasná likvidácia dažďových vôd je nedostatočná a to preto, lebo odvodňovacie priekopy nemajú dostatočnú kapacitu, nie sú udržiavané a tiež je potrebné dobudovať odvodňovacie priekopy, aby nedošlo k zatápaniu časti územia.

Vodné hospodárstvo

Návrh riešenia zásobovania vodou

Navrhovaný stav – riešený územný plánom

Zásobovanie pitnou vodou

Zásobovanie sídelného útvaru Mužla je z prívodného vodovodného potrubia Mužla - Štúrovo. Obec Mužla je napojená na prívod vody HDPE DN300 pri cestnej komunikácii do Štúrova a ceste do Belej, kde je vybudovaná armatúrna šachta. Pred križovaním s cestnou komunikáciou je vybudovaná redukčná šachta a pred križovaním so ŽSR je vybudovaná vodomerná šachta pre obec Mužla.

Časť sídelného útvaru Malá Mužla je napojená na prívod vody HDPE DN300 pri cestnej komunikácii do Štúrova, kde je vybudovaná vodomerná šachta s redukčným ventilom. V poli vedľa prístupovej cesty do Malej Mužle je vybudované prívodné potrubie.

Zdrojom vody pre prívodné vodovodné potrubie Mužla – Štúrovo je diaľkovod Kolta – Svodín – Mužla.

Voda je dopravovaná z VDJ Kolta 2x10 000m³ s hladinami 266,50/260,50 m.n.m. do prerušovacej komory Svodín 2x100 m³ s hladinami 236,00/232,10 m.n.m. Z prerušovacej komory Svodín je voda privádzaná do prívodného potrubia Mužla – Štúrovo. Z prívodného potrubia je voda privádzaná do obce Mužla cez redukčnú šachtu, kde sa tlak redukuje na výstupnú hodnotu 0,40 MPa.

Časť sídelného útvaru Malá Mužla je zásobovaná cez prívodné vodovodné potrubie Mužla-Štúrovo cez redukčnú šachtu, kde sa tlak redukuje na výstupnú hodnotu 0,49 MPa.

Tlakové pomery v obci Mužla dosahujú hodnotu 0,42 – 0,58 MPa.

Tlakové pomery v Malej Mužli dosahujú hodnotu 0,32 – 0,50 MPa.

Hygienické zabezpečenie pitnej vody je v rámci diaľkovodného systému.

Vodovodná sieť v sídelnom útvaru Mužla je zrealizovaná ako vetvová vodovodná sieť v kombinácii s okružovou vodovodnou sieťou.

Celková dĺžka vybudovaného verejného vodovodu na území sídelného útvaru Mužla je cca 12 260,50 m.

Prevádzkovateľom vodovodnej siete je Západoslovenská vodárenská spoločnosť a.s..

Pre výhľadový stav riešený územným plánom sídelného útvaru je nutné rozšíriť jestvujúcu rozvodnú vodovodnú sieť o nasledovné :

VETVA	MATERIÁL	PRIEMER V (mm)	DĹŽKA V (m)
„4“	HDPE	110	670,0
„5-5“	HDPE	110	419,0
„5-5-1“	HDPE	110	252,0
„7“	HDPE	110	780,0
„7-1“	HDPE	110	494,0
„7-1-1“	HDPE	110	36,0
„7-2“	HDPE	110	314,0
„7-3“	HDPE	110	380,0
„7-3-1“	HDPE	110	378,0
„7-3-2“	HDPE	110	240,0
„8“	HDPE	110	510,0
„8-1“	HDPE	110	82,0
„9“	HDPE	110	224,0
„9-1“	HDPE	110	97,0

Celková potrebná dĺžka vodovodného potrubia pre konečný stav riešený územným plánom predstavuje 4886,0 m, materiálu a dimenzie HDPE D110.

Vodovodná sieť je navrhovaná ako okružová sieť v kombinácii s vetvovou sieťou, s čo najväčšou mierou zokruhovania vodovodnej siete.

Vodovodné potrubia budú uložené v komunikáciách, chodníkoch a vo výnimočných prípadoch v zelených pásoch.

Na jednotlivých vetvách budú umiestnené uzávery, hydranty, hydrant – kalník a hydrant – vzdušník.

Ochranné pásmo vodovodného potrubia v zmysle zákona č.442/2002 o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách sa vymedzuje zvislými plochami vedenými po oboch stranách vodovodného potrubia verejného vodovodu vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti

- pre potrubie do DN 500 – 1,8m
- pre potrubie nad DN 500 – 3,0 m

Požiaru vodu, v zmysle požiadaviek Vyhl. č. 699/2004 o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov, najmä čo sa týka zabezpečenia dostatočného, fixného tlaku a množstva vody v potrubí, potrebnom na hasenie požiarov, ako aj dostatočného času dodávky vody na hasenie požiarov prevádzkovateľ negarantuje.

Výpočet potreby vody

Výpočet potreby vody pre sídelný útvar Malý Lapáš je spracovaný v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z. zo dňa 14.11.2006.

Rok 2023

Počet obyvateľov : 1912 obyv.

Počet obyvateľov riešený ÚP : 1131 obyv.

Celkový počet obyvateľov : 3043 obyv.

Priemerná špecifická potreba vody pre bytový fond a občianskú a technickú vybavenosť /Qp/
Bytový fond

3043 obyv..... 145 l/ob/d.....441 235 l/d.....5,106 l/s

Vybavenosť

3043 obyv..... 25 l/ob/d..... 76 075 l/d.....0,880 l/s

$$Q_p = 5,106 + 0,880 = 5,986 \text{ l/s}$$

Maximálna denná potreba vody Q_m

$$Q_m = Q_p \times k_m$$

$$Q_m = 5,986 \times 1,6$$

$$Q_m = 9,577 \text{ l/s}$$

Maximálna hodinová potreba vody Q_h

$$Q_h = Q_m \times k_h$$

$$Q_h = 9,577 \times 1,8$$

$$Q_h = 17,239 \text{ l/s}$$

Zásady technického riešenia verejnej vodovodnej siete predpokladajú:

- 1) Technické riešenie verejnej rozvodnej vodovodnej siete zodpovedá ustanoveniam normy STN EN 805:2001 (75 5403) – Vodárenstvo; Požiadavky na systémy a súčasti vodovodov mimo budov; a STN 75 5401:1988 - Navrhovanie vodovodných potrubí.
- 2) Opis technického riešenia tlakového potrubia
 - potrubie bude navrhované ako tlakové pre tlak do 1MPa, s detailmi technického riešenia podľa normy STN 75 5401 - Navrhovanie vodovodných potrubí
 - potrubie je z PVC, profilu DN 100
 - v bežnej trase bude potrubie uložené tak, aby krytie nad potrubím bolo od 1,4 do 1,7m.

Na potrubnej trase sú navrhnuté sekčné uzávery, ktoré slúžia pri poruche systému na odstavenie úseku. Zasúvadlá sú ovládané zemnou zasúvadlovou súpravou.

Poloha podzemných zasúvadiel je signalizovaná orientačnými tabuľkami podľa STN 75 5025.

Trasa potrubia bude križovať rôzne terajšie podzemné a nadzemné vedenia. Styk sa navrhuje podľa ustanovení STN 73 6005 - Priestorová úprava vedení technického vybavenia. Pozemné komunikácie štátnych ciest budú križované prevedením tlakového potrubia v otvore pretlačenom pod cestou.

Zásady pripojenia spotrebiteľov na vodovod:

Súčasťou súkromnej vodovodnej prípojky je vždy vodomerná šachta navrhnutá podľa STN 75 5411 – Vodovodné prípojky.

Na vodovodný systém sa môžu napojiť odberné miesta vodovodnými prípojkami podľa STN 75 5411. Odberné miesta, kde sa manipuluje so zdravie škodlivými vodami, musia mať vodovodnú prípojku vybavenú spätnou klapkou so zavzdušnením pri strate tlaku vody vo vodovodnom systéme pitnej vody.

Kombinovanie napojenia vlastných vodných zdrojov na ten istý vnútorný vodovod, alebo na vnútroareálový rozvod vody sú zásadne neprípustné. V prípade záujmu odberateľa vody o kombinovanie odberu z vlastného vodného zdroja a z vodovodu podľa toho projektu, je potrebné tlakové prerušenie medzi verejným vodovodom a súkromným vodovodom.

Je potrebné vykonávať kontrolu kvality pitnej vody v zmysle Nariadenia vlády SR číslo 354/2006 Z.z. Kvalita vody bude meraná v rámci obecného vodovodu na základe odsúhlaseného harmonogramu prevádzkovateľa Regionálnym úradom verejného zdravotníctva v Nitre. Kontrola kvality vody sa vykonáva v budove obecného úradu.

Podrobné grafické riešenie navrhovaných vodárenských zariadení je obsahom výkresu č.10a a č. 10b.

„V zmysle Zákona MŽP SR č. 442/2002 Z.z. §22, v znení neskorších predpisov, ak má žiadateľ o pripojenie na verejný vodovod požiadavky, ktoré presahujú možnosti dodávky vody existujúcim verejným vodovodom, vlastník verejného vodovodu môže odmietnuť splnenie týchto požiadaviek. Ak to technické podmienky umožňujú, so súhlasom vlastníka verejného vodovodu si žiadateľ o pripojenie na verejný vodovod môže splnenie týchto požiadaviek zabezpečiť vlastnými zariadeniami na vlastné náklady.“

Zavlažovanie

Zavlažované územia predstavujú vlastne územia poľnohospodárskej pôdy, na ktorých sú vybudované zavlažovacie systémy (závlahy). Ide najmä o oblasti s nižšou intenzitou zrážok, na pôdach málo zadržujúcich vodu, umožňujú reguláciu využívania vody v poľnohospodárskej krajine za účelom zvyšovania produkcie v poľnohospodárstve. V závislosti od prírodných podmienok - zdrojov vody v krajine (podzemných i povrchových),

zvýšený tlak na využívanie vody môže mať aj negatívne dôsledky ako napr. vodnú eróziu, salinizáciu alebo kontamináciu podzemných vôd splavenými minerálmi hnojivami či pesticídami. Na druhej strane dosahovanie lepších výsledkov v poľnohospodárstve vytvára tlak na využívanie prírodných zdrojov, najmä vody. Pri dostatočných zásobách vody a jeho vysokom potenciáli využiteľnosti, sa samotný tlak na využívanie vody môže pohybovať v intenciách trvalej udržateľnosti.

V riešenom území nie sú vybudované žiadne zavlažovacie zariadenia.

Hydromelioračné zariadenia

V k.ú. Mužla sa nachádzajú nasledovné hydromelioračné zariadenia v správe Hydromeliorácie, š.p.:

- **odvodňovací kanál Gbelce – Mužla** (evid. č. 5207 018 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1963 o celkovej dĺžke 7,490 km v rámci stavby „OP Gbelce – Mužla“;
- **odvodňovací kanál Mellekér** (evid. č. 5207 024 001), ktorý bol vybudovaný v roku 1965 o celkovej dĺžke 8,600 km v rámci stavby „OP Mellekér – Gbelce“.

V riešenom území nie sú vybudované žiadne zavlažovacie zariadenia.

B16.2 KANALIZÁCIA

Odkanalizovanie a čistenie odpadových vôd

V obci Mužla nie je v súčasnosti vybudovaná žiadna splašková kanalizácia.

Odpadové vody od obyvateľstva a vybavenosti sú zachytávané v individuálnych žumpách, ktoré technicky ako aj polohovo väčšinou nevyhovujú STN 73 6701. Snahou obce je, aby sa čo najskôr vybudovala verejná kanalizácia v obci a tak sa mohlo čo najviac ľudí pripojiť na verejnú kanalizáciu. Pravidelným zväzňaním žump sa zamedzí, aby sa obsah žump nezodpovedne vyvážal do okolia obce a tak došlo k znečisteniu životného prostredia.

Pre obec je v súčasnosti vyprojektovaná splašková kanalizácia v stupni pre územné rozhodnutie v investorstve ZsVS, a.s.

Obec Mužla je zaradená v rámci odvedenia a čistenia splaškových odpadových vôd do aglomerácie Štúrovo.

Pre odvedenie splaškových vôd z územia riešeného územným plánom je potrebné vybudovať splaškovú kanalizačnú sieť v dvoch častiach a to:

- pre jestvujúcu zástavbu
- pre navrhovanú zástavbu riešenú územným plánom

Jestvujúca zástavba

Pre jestvujúcu zástavbu je potrebné vybudovať delenú - splaškovú kanalizačnú sieť, s prislúchajúcimi objektami.

Z dôvodu rovinatého terénu, resp. spádovania okrajových častí obce, sú pre jestvujúcu zástavbu riešené kanalizačné čerpacie stanice, ktoré prostredníctvom výtlačných potrubí prečerpávajú gravitačne privedené splašky z príslušného spádového územia do vyššej úrovne.

Na záujmovom území je navrhnutá stoková sieť delenej stokovej sústavy. Tento objekt rieši iba odvádzanie splaškových odpadových vôd. Stoková sieť je navrhnutá vo vodotesnom

vyhotovení. Budú do nej zaústené kanalizačné (domové) prípojky od jednotlivých producentov.

Hĺbka uloženia stôk je daná jednak tým, aby bolo do nej možné gravitačne zaústiť prípojky od jednotlivých nehnuteľností, a jednak tým, aby nedošlo ku kolízii pri križovaní s inými podzemnými vedeniami. Niveleta dna potrubia zväčša sleduje prirodzený povrch terénu nad stokou. Tam, kde je sklon terénu v smere toku kanalizácie menší, je navrhnutý kritický sklon pre stoky DN 300 - 3,4 ‰. Pred uvedenými úsekmi budú osadené preplachovacie šachty. V ostatných častiach gravitačnej stokovej siete je navrhnutý minimálne sklon samočistiaci (pre stoky DN 300 je samočistiaci sklon min. 5,0 ‰). Stoková sieť navrhnutá v rámci tohto stavebného objektu je v celej trase gravitačná. Gravituje ku štyrom čerpacím staniciam ČS 301, ČS 302, ČS 303 a ČS 304, kde budú splaškové odpadové vody prečerpávané do vyššej úrovne, ČS 301 prečerpáva splašky z celej obce do stokovej siete obce Obid.

Gravitačná kanalizačná sieť

V rámci kanalizačnej siete budú vybudované nasledovné gravitačné stoky :

Označenie stoky	Materiál a profil stoky	Dĺžka stoky v metroch
A	PVC DN 300	1130,0
AA	PVC DN 300	615,0
AA-1	PVC DN 300	30,0
AB	PVC DN 300	838,0
AB-1	PVC DN 300	222,0
AB-2	PVC DN 300	592,0
AB-3	PVC DN 300	160,0
AB-4	PVC DN 300	284,0
AB-4-1	PVC DN 300	100,0
AB-5	PVC DN 300	50,0
AB-6	PVC DN 300	50,0
AC	PVC DN 300	282,0
AC-1	PVC DN 300	100,0
AD	PVC DN 300	117,0
AE	PVC DN 300	602,0
AE-1	PVC DN 300	126,0
AF	PVC DN 300	129,0
B	PVC DN 300	500,0
BA	PVC DN 300	477,0
C	PVC DN 300	1349,0
CA	PVC DN 300	900,0
CA-1	PVC DN 300	904,0
CA-1-1	PVC DN 300	221,0
CA-2	PVC DN 300	353,0
CA-2-1	PVC DN 300	38,0
CA-2-2	PVC DN 300	92,0
CB	PVC DN 300	473,0
CB-1	PVC DN 300	186,0
CB-2	PVC DN 300	127,0
CB-3	PVC DN 300	75,0
CC	PVC DN 300	153,0
CD	PVC DN 300	434,0

CD-1	PVC DN 300	82,0
CE	PVC DN 300	90,0
D	PVC DN 300	111,0
DA	PVC DN 300	200,0
SPOLU	PVC DN 300	12192,0

Celkovo je potrebné vybudovať gravitačnú splaškovú stokovú sieť v dĺžke 12 192,0 m. **Kanalizačné potrubie gravitačné je navrhnuté z PVC rúr korugovaných DN 300 – SN 8. Na lomoch potrubia a v mieste zmeny nivelety budú umiestnené kanalizačné šachty. Šachty budú prefabrikované a opatrené poklopom s únosnosťou podľa umiestnenia.**

V náväznosti na kanalizačnú sieť sa budú postupne budovať aj kanalizačné prípojky, ktoré slúžia na odkanalizovanie domov ležiacich pozdĺž trasy gravitačných stôk. Pre každú nehnuteľnosť bude vybudovaná samostatná kanalizačná prípojka z potrubia PVC DN 150, resp. DN 200 združená, zaústená do stoky prostredníctvom sedlovej odbočky PVC DN 300/150, resp. PVC DN 300/200 a na ňu nadväzujúce tvarovky – kolena PK 150/30°, PK 150/45°. Domové prípojky budú ukončené revíznou kanalizačnou šachtičkou pred hranicou pozemku majiteľa pripojovanej nehnuteľnosti.

Čerpace stanice

V rámci kanalizačnej siete je potrebné vybudovať 4 kusy čerpacích staníc odpadových vôd.

Čerpacia stanica ČS 301 a ČS 303 – stavebná časť

Čerpacia stanica ČS 301 bude situovaná na južnom okraji obce Mužla, na trávinatej ploche pri ceste I/63. Slúžiť bude na prečerpávanie splaškových odpadových vôd z celej obce do výtlaku V 1, ktorý odvedie splašky do stokovej siete obce Obid.

Čerpacia stanica ČS 303 bude situovaná v centrálnej časti obce Mužla pri moste cez Mužliansky potok na spevnenej ploche. Slúžiť bude na prečerpávanie splaškových odpadových vôd zo stôk radu „C“ do výtlaku V 3.

V objekte čerpacích staníc bude osadený hrablicový kôš ako ochrana čerpadiel pred väčšími nečistotami. Hrablicový kôš bude po naplnení vyťahovaný ručným kladkostrojom. Zhrabky sa z koša vysypú a odvezú sa na ďalšie spracovanie. Obe čerpace stanice sú kruhového pôdorysu. Vnútorný priemer ČS 301 je 2,6 m, vnútorný priemer ČS 303 je 2,3 m.

Ďalej je konštrukcia oboch čerpacích staníc rovnaká: Celá ČS bude bez nadstavby, zastropená a vetraná vetracími komínmi v poklopoch. Strop ČS sa vyťahne nad terén, na zabránenie prejazdu vozidlami. Čerpacia stanica je studňového tvaru s kruhovým pôdorysom. Pozostáva z tela čerpacej stanice, spodnej časti, manipulačnej plošiny s prístupovými rebríkmi, zastropenia studne a napojenia na kanalizáciu. Telo čerpacej stanice je navrhnuté ako monolitické z vodotesného betónu V A1 - C 16/20. Je kruhového pôdorysu s vnútorným priemerom 2,6 m (ČS 301), resp. 2,3 m (ČS 303). Hrúbka steny je 300 mm. Telo ČS je v dilatačných špárach tesnené gumovým tesnením, vloženým do betónu. Pri betonáži je potrebné vynechať všetky prestupy pre potrubia a otvory pre uchytenie zariadení a betónovej lávky. Potrebné je to z dôvodu predpísanej vodotesnosti celého objektu, ktorá sa dosiahne zálievkami otvorov okolo prestupujúcich potrubí betónom s rozpínacou schopnosťou.

Prítokové potrubie z korugovaných PVC-U rúr je profilu DN 300 (DN/OD 315 mm).

Strop ČS je železobetónový, vystužený mäkkou i tuhou výstužou, s prestupmi pre poklapy. Dva poklapy slúžia na vyťahovanie čerpadiel, jeden poklop slúži ako vstup do ČS a jeden poklop slúži na vyťahovanie hrablicového koša.

ČS 301 - strojnotechnologická časť

Strojnotechnologické zariadenia čerpacej stanice budú umiestnené v betónovej podzemnej

šachte \varnothing 2600 mm so vstupným a montážnymi otvormi nad terénom. Prečerpávanie

splaškových vôd budú zabezpečovať tri ponorné kalové čerpacie agregáty so samočistiacim kolesom a špirálnou drážkou odvádzajúcou abrázie, s výkonovými parametrami: $Q = 17,6$ l/s pri $H = 40,8$ m, poháňané elektromotorom o výkone $P_m = 15$ kW; $3 \sim 400$ V; 50 Hz; $I = 27$ A; $I_{start} = 213$ A; $n = 2910$ min⁻¹.

V čerpacej stanici budú nainštalované tri kompletne agregáty, dva pracovné a jeden ako montovaná rezerva s automatickým nábehom, vybavené pätkovým kolenom DN100 TOP (pre montáž na šikmú stenu 45° hydraulicky optimalizovaného dna čerpacej stanice), spúšťacím zariadením s vodiacimi tyčami 2", napájacím káblom 10 m a kompletným kotviacim príslušenstvom. Elektromotory budú vybavené tepelnou ochranou a sondou pre signalizáciu prieniku kvapaliny do motora.

Sanie čerpadiel bude priamo zo šachty, v ktorej budú čerpadlá namontované. Výtlačné potrubia čerpadiel DN150 (obsahujúce bezrázovú guľovú spätnú klapku a ručný zasúvadlový uzáver) budú spojené do spoločného výtlačného potrubia DN200. Na spoločnom výtlačnom potrubí bude inštalovaný snímač indukčného prietokomera DN150 (v oddelenom vyhotovení so zosilňovačom inštalovaným v rozvádzači, s prepoj. káblom 6 m, výstup $4 \div 20$ mA, napájanie 24 V DC) s príslušnými potrebnými dĺžkami potrubia DN150 pred a za prietokomerom, s ručným zasúvadlovým uzáverom DN150, s redukovanými potrubnými prechodmi DN200/150 pred a DN250/150 za prietokomerom.

Výtlačné potrubie DN250 bude vyústené von zo šachty a pripojené na vonk. potrubie HDPE

– DN250 / \varnothing 250x22,7 mm. Na strednom čerpadle bude nainštalovaný automatický

preplachovací ventil, pomocou ktorého spolu s optimalizovaným tvarom dna čerpacej stanice bude zabránené tvorbe usadenín na dne čerpacej stanice. Kontrolu hladín a ovládanie čerpadiel budú zabezpečovať ponorné plavákové spínače v počte 6 ks.

Súčasne bude v čerpacej stanici inštalované kontinuálne meranie hladín s diaľkovým prenosom do riadiaceho dispečingu v ČOV Štúrovo, umožňujúce aj alternatívne diaľkové nastavovanie parametrov pracovných hladín z dispečingu ČOV Štúrovo (dodávka elektročasti).

Na prítokovom potrubí do čerpacej stanice bude inštalovaný česlicový kôš, slúžiaci na zachytávanie väčších nečistôt, inštalovaný na vodiacich tyčiach a obsluhovaný cez otvor v strope s poklopom 700 x 600 mm (dodávka stavebnej časti).

Obsluha uzáverov na výtlačných potrubíach čerpadiel bude umožnená z vybudovanej plošinky prístupnej po stúpačkách cez obslužný otvor v strope s poklopom 600 x 600 mm (dodávka stavebnej časti).

Montáž a demontáž čerpacích agregátov bude zabezpečená mobilným zdvíhacím zariadením cez montážne otvory v strope s poklopmi 750 x 500 mm resp. 750 x 650 mm. Priestor šachty musí byť prirodzene odvetraný.

ČS 303 – strojnotechnologická časť

Strojnotechnologické zariadenia čerpacej stanice budú umiestnené v betónovej podzemnej

šachte \varnothing 2300 mm so vstupným a montážnymi otvormi nad terénom. Prečerpávanie

splaškových vôd budú zabezpečovať dva ponorné kalové čerpacie agregáty so samočistiacim kolesom a špirálnou drážkou odvádzajúcou abrázie, s výkonovými parametrami: $Q = 22,4$ l/s pri $H = 9,7$ m, poháňané elektromotorom o výkone $P_m = 3,1$ kW; $3 \sim 400$ V; 50 Hz; $I = 6,6$ A; $I_{start} = 36$ A; $n = 1445$ min⁻¹. V čerpacej stanici budú nainštalované dva kompletne agregáty, jeden pracovný a jeden ako montovaná rezerva s automatickým nábehom, vybavené pätkovým kolenom DN100 TOP (pre montáž na šikmú stenu 45° hydraulicky optimalizovaného dna čerpacej stanice), spúšťacím zariadením s vodiacimi tyčami 2", napájacím káblom 10 m a kompletným kotviacim príslušenstvom. Elektromotory budú vybavené tepelnou ochranou a sondou pre signalizáciu prieniku kvapaliny do motora.

Sanie čerpadiel bude priamo zo šachty, v ktorej budú čerpadlá namontované. Výtlačné potrubia čerpadiel DN125 (obsahujúce bezrázovú guľovú spätnú klapku a ručný zasúvadlový uzáver) budú spojené do spoločného výtlačného potrubia DN150, vyústeného von zo šachty

a pripojeného na vonk. potrubie HDPE – DN150 / \varnothing 180x10,2 mm.

Na jednom čerpadle bude nainštalovaný automatický preplachovací ventil, pomocou ktorého spolu s optimalizovaným tvarom dna čerpacej stanice bude zabránené tvorbe usadenín na dne čerpacej stanice.

Kontrolu hladín a ovládanie čerpadiel budú zabezpečovať ponorné plavákové spínače v počte 4 ks. Súčasne bude v čerpacej stanici inštalované kontinuálne meranie hladín s diaľkovým prenosom do riadiaceho dispečingu v ČOV Štúrovo, umožňujúce aj alternatívne diaľkové nastavovanie parametrov pracovných hladín z dispečingu ČOV Štúrovo (dodávka elektročasti).

Na prítokovom potrubí do čerpacej stanice bude inštalovaný česlicový kôš, slúžiaci na zachytávanie väčších nečistôt, inštalovaný na vodiacich tyčiach a obsluhovaný cez otvor v strope s poklopom 700 x 600 mm (dodávka stavebnej časti).

Obsluha uzáverov na výtlačných potrubíach čerpadiel bude umožnená z vybudovanej plošinky prístupnej po stúpačkách cez obslužný otvor v strope s poklopom 600 x 600 mm (dodávka stavebnej časti).

Montáž a demontáž čerpacích agregátov bude zabezpečená mobilným zdvíhacím zariadením cez montážne otvory v strope s poklopmi 750 x 500 mm resp. 750 x 650 mm. Priestor šachty musí byť prirodzene odvetraný.

Čerpacia stanica ČS 302 a ČS 304 – stavebná časť

Čerpacia stanica ČS 302 bude situovaná na východnom okraji obce Mužla, z zelenom páse medzi miestnou komunikáciou a roľou. Slúžiť bude na prečerpávanie splaškových odpadových vôd zo stôk radu „B“ do výtlačky V2.

Čerpacia stanica ČS 304 bude situovaná v juhozápadnej časti Mužla na nespevnenej ploche. Slúžiť bude na prečerpávanie splaškových odpadových vôd zo stôk radu „D“ do výtlačky V4.

V objekte čerpacích staníc bude osadený hrablicový kôš ako ochrana čerpadiel pred väčšími nečistotami. Hrablicový kôš bude po naplnení vytiahnutý ručným kladkostrojom. Zhrabky sa z koša vysypú a odvezú sa na ďalšie spracovanie. Konštrukcia oboch čerpacích staníc je rovnaká: Celá ČS bude bez nadstavby, zastropená a vetraná vetracími komínmi v poklopoch. Strop ČS sa vyťahne nad terén, na zabránenie prejazdu vozidlami.

Čerpacia stanica je podzemný objekt s obdĺžnikovým pôdorysom. Pozostáva z tela čerpacej stanice, spodnej časti, manipulačnej plošiny s prístupovými rebríkmi, zastropenia a napojenia na kanalizáciu. Telo čerpacej stanice je navrhnuté ako monolitické z vodostavebného betónu V A1 - C 16/20. Je obdĺžnikového pôdorysu s vnútornými rozmermi 2,0 x 1,5 m. Hrúbka stien je 250 mm. Telo ČS je v dilatačných špárach tesnené gumovým tesnením, vloženým do betónu. Pri betonáži je potrebné vynechať všetky prestupy pre potrubia a otvory pre uchytenie zariadení. Potrebné je to z dôvodu predpísanej vodotesnosti celého objektu, ktorá sa dosiahne zálievkami otvorov okolo prestupujúcich potrubí betónom s rozpínacou schopnosťou. Prítokové potrubie z korugovaných PVC-U rúr je profilu DN 300 (DN/OD 315 mm).

Strop ČS je železobetónový, vystužený mäkkou i tuhú výstužou, s prestupmi pre poklopy. Jeden poklop slúži na vyťahovanie čerpadiel, jeden poklop slúži ako vstup do ČS a jeden poklop slúži na vyťahovanie hrablicového koša.

ČS 302 – strojnotechnologická časť

Strojnotechnologické zariadenia čerpacej stanice budú umiestnené v betónovej podzemnej šachte svetlých rozmerov 1500 x 2000 mm so vstupným a montážnymi otvormi nad terénom. Prečerpávanie splaškových vôd budú zabezpečovať dva ponorné kalové čerpacie agregáty s integrovaným drviacim zariadením, s výkonovými parametrami: $Q = 2,4$ l/s pri $H = 17,4$ m, poháňané elektromotorom o výkone $P_m = 1,7$ kW; $3 \sim 400$ V; 50 Hz; $I = 3,8$ A; $I_{start} = 17$ A; $n = 2695$ min⁻¹.

V čerpacej stanici budú nainštalované dva kompletne agregáty, jeden pracovný a jeden ako montovaná rezerva s automatickým nábehom, vybavené päťkovým kolenom DN50 TOP (pre montáž na šikmú stenu 45° hydraulicky optimalizovaného dna čerpacej stanice), spúšťacím zariadením s vodiacimi tyčami 3/4", napájacím káblom 10 m a kompletným kotviacim príslušenstvom.

Elektromotory budú vybavené tepelnou ochranou a sondou pre signalizáciu prieniku kvapaliny do motora.

Sanie čerpadiel bude priamo zo šachty, v ktorej budú čerpadlá namontované. Výtlačné potrubia čerpadiel DN50 (obsahujúce bezrázovú guľovú spätnú klapku a ručný zasúvadlový uzáver) budú spojené do spoločného výtlačného potrubia DN50, vyústeného von zo šachty a

pripojeného na vonkajšie potrubie HDPE – DN50 / \varnothing 63x3,6 mm.

Na jednom z čerpadiel bude nainštalovaný automatický preplachovací ventil, pomocou ktorého spolu s optimalizovaným tvarom dna čerpacej stanice bude zabránené tvorbe

usadenín na dne čerpacej stanice. Kontrolu hladín a ovládanie čerpadiel budú zabezpečovať ponorné plavákové spínače v počte 4 ks.

Súčasne bude v čerpacej stanici inštalované kontinuálne meranie hladín s diaľkovým prenosom do riadiaceho dispečingu v ČOV Štúrovo, umožňujúce aj alternatívne diaľkové nastavovanie parametrov pracovných hladín z dispečingu ČOV Štúrovo (dodávka elektročasti).

Na prítokovom potrubí do čerpacej stanice bude inštalovaný česlicový kôš, slúžiaci na zachytávanie väčších nečistôt, inštalovaný na vodiacich tyčiach a obsluhovaný cez otvor v strope s poklopom 700 x 600 mm (dodávka stavebnej časti).

Obsluha uzáverov na výtlačných potrubíach čerpadiel bude umožnená z vybudovanej plošinky prístupnej po stúpačkách cez obslužný otvor v strope s poklopom 600 x 600 mm (dodávka stavebnej časti).

Montáž a demontáž čerpacích agregátov bude zabezpečená mobilným zdvíhacím zariadením cez montážny otvor v strope s poklopom 800 x 500 mm. Priestor šachty musí byť prirodzene odvetraný

ČS 304 – strojnotechnologická časť

Strojnotechnologické zariadenia čerpacej stanice budú umiestnené v betónovej podzemnej šachte svetlých rozmerov 1500 x 2000 mm so vstupným a montážnymi otvormi nad terénom. Prečerpávanie splaškových vôd budú zabezpečovať dva ponorné kalové čerpacie agregáty s integrovaným drviacim zariadením, s výkonovými parametrami: $Q = 2,1$ l/s pri $H = 18,3$ m, poháňané elektromotorom o výkone $P_m = 1,7$ kW; $3 \sim 400$ V; 50 Hz; $I = 3,8$ A; $I_{start} = 17$ A; $n = 2695$ min⁻¹.

V čerpacej stanici budú nainštalované dva kompletne agregáty, jeden pracovný a jeden ako montovaná rezerva s automatickým nábehom, vybavené pätkovým kolenom DN40 TOP (pre montáž na šikmú stenu 45° hydraulicky optimalizovaného dna čerpacej stanice), spúšťacím zariadením s vodiacimi tyčami 3/4", napájacím káblom 10 m a kompletným kotviacim príslušenstvom.

Elektromotory budú vybavené tepelnou ochranou a sondou pre signalizáciu prieniku kvapaliny do motora.

Sanie čerpadiel bude priamo zo šachty, v ktorej budú čerpadlá namontované. Výtlačné potrubia čerpadiel DN40 (obsahujúce bezrázovú guľovú spätnú klapku a ručný zasúvadlový uzáver) budú spojené do spoločného výtlačného potrubia DN40, vyústeného von zo šachty a

pripojeného na vonkajšie potrubie HDPE – DN40 / \varnothing 50x4,6 mm.

Na jednom z čerpadiel bude nainštalovaný automatický preplachovací ventil, pomocou ktorého spolu s optimalizovaným tvarom dna čerpacej stanice bude zabránené tvorbe usadenín na dne čerpacej stanice.

Kontrolu hladín a ovládanie čerpadiel budú zabezpečovať ponorné plavákové spínače v počte 4 ks.

Súčasne bude v čerpacej stanici inštalované kontinuálne meranie hladín s diaľkovým prenosom do riadiaceho dispečingu v ČOV Štúrovo, umožňujúce aj alternatívne diaľkové nastavovanie parametrov pracovných hladín z dispečingu ČOV Štúrovo (dodávka elektročasti).

Na prítokovom potrubí do čerpacej stanice bude inštalovaný česlicový kôš, slúžiaci na zachytávanie väčších nečistôt, inštalovaný na vodiacich tyčiach a obsluhovaný cez otvor v strope s poklopom 700 x 600 mm (dodávka stavebnej časti).

Obsluha uzáverov na výtlačných potrubíach čerpadiel bude umožnená z vybudovanej plošinky prístupnej po stúpačkách cez obslužný otvor v strope s poklopom 600 x 600 mm (dodávka stavebnej časti).

Montáž a demontáž čerpacích agregátov bude zabezpečená mobilným zdvíhacím zariadením cez montážny otvor v strope s poklopom 800 x 500 mm. Priestor šachty musí byť prirodzene odvetraný.

Kanalizačné výtlaky

Účelom výtlačných potrubí je odvádzanie splaškových odpadových vôd z príslušných čerpacích staníc do vyššej úrovne v rámci stokovej siete obce alebo do gravitačnej stokovej siete nasledujúcej obce v smere do ČOV Štúrovo.

Výtlačné potrubia sa vybudujú zo zvaraného tlakového potrubia PEHD pre PN 10.

Podzemné potrubia sú navrhnuté v zmysle STN 73 6620. Minimálny sklon nivelety potrubia je 3 ‰. V miestach zmeny smeru potrubia sa osadia betónové bloky podľa ON 736610.

Vzhľadom na skutočnosť, že sa používa potrubie z nekovového materiálu, je potrebné za účelom elektrického vyhľadávania na potrubie uložiť vyhľadávací vodič CE 4 mm².

Vyhľadávací vodič je vodivo spojený so všetkými kovovými prvkami potrubia.

Pri križovaní miestnych komunikácií a budovaní potrubia v asfaltovej ploche miestnych komunikácií sa pred výkopom ryhy (šírka ryhy bude s pažením 1,1 m) odfrézuje asfaltová vrstva v šírke 3 m a podkladné vrstvy vozovky sa vybúrajú v šírke 1,6 m. Po zmontovaní potrubia sa ryha zasype zhutneným štrkopieskom a vozovka miestnej komunikácie sa obnoví do pôvodného stavu: v šírke 1,6 m sa obnoví vozovka do výšky 4 cm pod niveletu cesty a v šírke 3 m sa položí asfaltový koberec hrúbky 4 cm.

Výtlačné potrubie V1

Účelom výtlačného potrubia je odvedenie splaškov z ČS 301 do stokovej siete obce Obid.

Výtlačné potrubie bude zaústené do kanalizačnej šachty na stoke „B“ v Obide.

Do výtlačného potrubia sú z ČS 301 zaústené tri výtlaky z čerpadiel. Výtlačné potrubie sa vybuduje zo zvaraného tlakového potrubia PEHD DN 250/250 SDR11 – Ø 250 x 22,7 mm. Celková dĺžka výtlačného potrubia V1 je 4 489,0 m.

Vo vertikálnych lomoch nivelety potrubia sú osadené dva kalníky a tri vzdušníky. Výstavbou objektu nebude dotknutá vozovka ciest I., II. ani III. triedy. Križovanie s cestou č. I/63 sa vykoná pretlačením ocelevej chráničky profilu DN 350 s uložením potrubia v nej na vystreďovacích objímkach.

Výtlačné potrubie V1 bude križovať cestu č. I/63 v jednom prípade.

Križovanie miestnej komunikácie sa vykoná prekopením a uložením potrubia do ocelevej chráničky DN 350.

Križovanie Mužlianskeho potoka v jednom prípade sa vykoná pretlačením ocelevej chráničky DN 350 s uložením potrubia v nej na vystreďovacích objímkach. Minimálne krytie chráničky je 1,0 m pod dnom potoka.

Výtlačné potrubie V2

Účelom výtlačného potrubia je odvedenie splaškov z ČS 302 v obci Mužla do kanalizačnej šachty na stoke „AE“.

Do výtlačného potrubia sú z ČS 302 zaústené dva výtlaky z čerpadiel.

Výtlačné potrubie sa vybuduje zo zváraného tlakového potrubia PEHD DN 50 SDR17,6 – Ø 63 x 3,6 mm. Celková dĺžka výtlačného potrubia V2 je 488,0 m.

Potrubie má v celej dĺžke jednostranný stúpajúci sklon, preto nie je potrebné budovať objekty na odvodušenie či odkalenie potrubia.

Križovanie miestnej komunikácie sa vykoná prekopením a uložením potrubia do ocelevej chráničky DN 150.

Výtlačné potrubie V3

Účelom predmetného stavebného objektu je odvedenie splaškov z ČS 303 v obci Mužla do kanalizačnej šachty na stoke „AA“.

Do výtlačného potrubia sú z ČS 303 zaústené dva výtlaky z čerpadiel. Výtlačné potrubie sa vybuduje zo zváraného tlakového potrubia PEHD DN 150/180 SDR17,6 – Ø 180 x 10,2 mm. Celková dĺžka výtlačného potrubia V3 je 180,0 m.

Potrubie má v celej dĺžke jednostranný stúpajúci sklon, preto nie je potrebné budovať objekty na odvodušenie či odkalenie potrubia.

Križovanie miestnej komunikácie sa vykoná prekopením a uložením potrubia do ocelevej chráničky DN 150.

Výtlačné potrubie V4

Účelom predmetného stavebného objektu je odvedenie splaškov z ČS 304 v obci Mužla do kanalizačnej šachty na stoke „AA“.

Do výtlačného potrubia sú z ČS 304 zaústené dva výtlaky z čerpadiel.

Výtlačné potrubie sa vybuduje zo zváraného tlakového potrubia PEHD DN 40 SDR11 – Ø 50 x 4,6 mm. Celková dĺžka výtlačného potrubia V4 je 118,0 m.

Potrubie má v celej dĺžke jednostranný stúpajúci sklon, preto nie je potrebné budovať objekty na odvodušenie či odkalenie potrubia.

Križovanie miestnych komunikácií sa vykoná prekopením a uložením potrubia do ocelevej chráničky DN 150.

Navrhovaný stav – riešený územným plánom

Pre odvedenie splaškových vôd z územia riešeného územným plánom je potrebné dobudovať splaškovú kanalizačnú sieť a to o:

- gravitačnú kanalizačnú sieť
- 1 ks kanalizačnej čerpacej stanice ČS305
- kanalizačného výtlaku V5

Gravitačná kanalizačná sieť

V rámci návrhu územného plánu je potrebné doprojektovať a vybudovať nasledovné gravitačné kanalizačné stoky :

Označenie stoky	Materiál a profil stoky	Dĺžka stoky v metroch
AE-2	PVC DN 300	164,0
AE-2-1	PVC DN 300	208,0
BB	PVC DN 300	712,0
BB-1	PVC DN 300	368,0
BB-1-1	PVC DN 300	23,0
BB-2	PVC DN 300	345,0
BB-2-1	PVC DN 300	34,0
BB-3	PVC DN 300	45,0
BB-4	PVC DN 300	24,0

CA-1	PVC DN 300	367,0
CA	PVC DN 300	211,0
CE	PVC DN 300	90,0
CF	PVC DN 300	271,0
CF-1	PVC DN 300	107,0
CG	PVC DN 300	225,0
CG-1	PVC DN 300	100,0
E	PVC DN 300	365,0
E-1	PVC DN 300	173,0
SPOLU	PVC DN 300	3832,0

Celkovo je potrebné doprojektovať a dobudovať pre navrhovaný stav riešený územným plánom 3832,0 m gravitačnej splaškovej kanalizácie, materiálu a dimenzie PVC DN 300.

V náväznosti na kanalizačnú sieť sa budú postupne budovať aj kanalizačné prípojky, ktoré slúžia na odkanalizovanie domov ležiacich pozdĺž trasy gravitačných stôk. Pre každú nehnuteľnosť bude vybudovaná samostatná kanalizačná prípojka z potrubia PVC DN 150, resp. DN 200 združená, zaústená do stoky prostredníctvom sedlovej odbočky PVC DN 300/150, resp. PVC DN 300/200 a na ňu nadväzujúce tvarovky – kolena PK 150/30°, PK 150/45°. Domové prípojky budú ukončené revíznou kanalizačnou šachtičkou pred hranicou pozemku majiteľa pripojovanej nehnuteľnosti.

Čerpacia stanica

ČS305 – stavebná časť

Čerpacia stanica ČS 305 bude situovaná na južnom okraji obce Mužla, z zelenom páse medzi miestnou komunikáciou a roľou. Služiť bude na prečerpávanie splaškových odpadových vôd zo stoky „E“ do výtlaku V2.

V objekte čerpacích staníc bude osadený hrablicový kôš ako ochrana čerpadiel pred väčšími nečistotami. Hrablicový kôš bude po naplnení vytiahnutý ručným kladkostrojom. Zhrabky sa z koša vysypú a odvezú sa na ďalšie spracovanie. Konštrukcia oboch čerpacích staníc je rovnaká: Celá ČS bude bez nadstavby, zastropená a vetraná vetracími komínmi v poklopoch. Strop ČS sa vytiahne nad terén, na zabránenie prejazdu vozidlami.

Čerpacia stanica je podzemný objekt s obdĺžnikovým pôdorysom. Pozostáva z tela čerpacej stanice, spodnej časti, manipulačnej plošiny s prístupovými rebríkmi, zastropenia a napojenia na kanalizáciu. Telo čerpacej stanice je navrhnuté ako monolitické z vodostavebného betónu V A1 - C 16/20. Je obdĺžnikového pôdorysu s vnútornými rozmermi 2,0 x 1,5 m. Hrúbka stien je 250 mm. Telo ČS je v dilatačných špárach tesnené gumovým tesnením, vloženým do betónu. Pri betonáži je potrebné vynechať všetky prestupy pre potrubia a otvory pre uchytenie zariadení. Potrebné je to z dôvodu predpísanej vodotesnosti celého objektu, ktorá sa dosiahne zálievkami otvorov okolo prestupujúcich potrubí betónom s rozpínacou schopnosťou. Prítokové potrubie z korugovaných PVC-U rúr je profilu DN 300 (DN/OD 315 mm).

Strop ČS je železobetónový, vystužený mäkkou i tuhou výstužou, s prestupmi pre poklopy. Jeden poklop slúži na vyťahovanie čerpadiel, jeden poklop slúži ako vstup do ČS a jeden poklop slúži na vyťahovanie hrablicového koša.

ČS305 – strojnotechnologická časť

Strojnotechnologické zariadenia čerpacej stanice budú umiestnené v betónovej podzemnej šachte svetlých rozmerov 1500 x 2000 mm so vstupným a montážnymi otvormi nad terénom. Prečerpávanie splaškových vôd budú zabezpečovať dva ponorné kalové čerpacie agregáty s integrovaným drviacim zariadením, s výkonovými parametrami: $Q = 2,1$ l/s pri $H = 18,3$ m, poháňané elektromotorom o výkone $P_m = 1,7$ kW; $3 \sim 400$ V; 50 Hz; $I = 3,8$ A; $I_{start} = 17$ A; $n = 2695$ min⁻¹.

V čerpacej stanici budú nainštalované dva kompletne agregáty, jeden pracovný a jeden ako montovaná rezerva s automatickým nábehom, vybavené pätkovým kolenom DN40 TOP (pre montáž na šikmú stenu 45° hydraulicky optimalizovaného dna čerpacej stanice), spúšťacím zariadením s vodiacimi tyčami 3/4", napájacím káblom 10 m a kompletným kotviacim príslušenstvom.

Elektromotory budú vybavené tepelnou ochranou a sondou pre signalizáciu prieniku kvapaliny do motora.

Sanie čerpadiel bude priamo zo šachty, v ktorej budú čerpadlá namontované. Výtlačné potrubia čerpadiel DN40 (obsahujúce bezrázovú guľovú spätnú klapku a ručný zasúvadlový uzáver) budú spojené do spoločného výtlačného potrubia DN40, vyústeného von zo šachty a

pripojeného na vonkajšie potrubie HDPE – DN40 / \varnothing 50x4,6 mm.

Na jednom z čerpadiel bude nainštalovaný automatický preplachovací ventil, pomocou ktorého spolu s optimalizovaným tvarom dna čerpacej stanice bude zabránené tvorbe usadenín na dne čerpacej stanice.

Kontrolu hladín a ovládanie čerpadiel budú zabezpečovať ponorné plavákové spínače v počte 4 ks.

Súčasne bude v čerpacej stanici inštalované kontinuálne meranie hladín s diaľkovým prenosom do riadiaceho dispečingu v ČOV Štúrovo, umožňujúce aj alternatívne diaľkové nastavovanie parametrov pracovných hladín z dispečingu ČOV Štúrovo (dodávka elektročasti).

Na prítokovom potrubí do čerpacej stanice bude inštalovaný česlicový kôš, slúžiaci na zachytávanie väčších nečistôt, inštalovaný na vodiacich tyčiach a obsluhovaný cez otvor v strope s poklopom 700 x 600 mm (dodávka stavebnej časti).

Obsluha uzáverov na výtlačných potrubíach čerpadiel bude umožnená z vybudovanej plošinky prístupnej po stúpačkách cez obslužný otvor v strope s poklopom 600 x 600 mm (dodávka stavebnej časti).

Montáž a demontáž čerpacích agregátov bude zabezpečená mobilným zdvíhacím zariadením cez montážny otvor v strope s poklopom 800 x 500 mm. Priestor šachty musí byť prirodzene odvetraný.

Kanalizačný výtlak

V rámci dobudovania kanalizačnej siete pre UP Mužla je potrebné vybudovať :
-kanalizačný výtlak V5 - HDPE D90 a dĺžky 252,0m.

Kanalizačným výtlakom budú dopravované splaškové odpadové vody z čerpacej stanice osadenej na kanalizačnej stoke „E“ do kanalizačného výtlaku „V2“.

Do výtlačného potrubia sú z ČS 305 zaústené dva výtlaky z čerpadiel.

Výtlačné potrubie sa vybuduje zo zváraného tlakového potrubia PEHD DN 40 SDR11 – \varnothing 90. Celková dĺžka výtlačného potrubia V5 je 252,0 m.

Potrubie má v celej dĺžke jednostranný stúpajúci sklon, preto nie je potrebné budovať objekty na odzdušnenie či odkalenie potrubia.

Ochranné pásmo kanalizačného potrubia v zmysle zákona č.442/2002 o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciach sa vymedzuje zvislými plochami vedenými po oboch stranách kanalizačného potrubia verejnej kanalizácie vedenými od ich osi vo vodorovnej vzdialenosti

-pre potrubie do DN 500 – 1,8m

-pre potrubie nad DN 500 – 3,0 m

Množstvo odpadových vôd prijímaného do kanalizačnej siete – výhľad riešený ÚP

-výhľad riešený ÚP - 3043 obyv.

Priemerný denný prítok odpadových vôd Q_{24}

$$Q_{24} = 441,235 \text{ m}^3/\text{d}$$

$$Q_{24} = 18,384 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{24} = 5,106 \text{ l/s}$$

Maximálny hodinový prítok odpadových vôd Q_h

$$Q_h = 55,152 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_h = 15,32 \text{ l/s}$$

Minimálny hodinový prítok odpadových vôd Q_{\min}

$$Q_{\min} = 11,030 \text{ m}^3/\text{h}$$

$$Q_{\min} = 3,064 \text{ l/s}$$

Navrhované ciele a zásady riešenia:

1. Vytvoriť územno-technické predpoklady pre realizáciu vodovodu, kanalizácie v obci, vo všetkých rozvojových lokalitách a zaradiť ich medzi verejnoprospešné stavby.
2. Rešpektovať vodárenské zariadenia a ich ochranné pásma.
3. Vytvorenie územno-technických podmienok pre lokalizáciu stavieb, objektov a opatrení protipovodňovej ochrany obce.
4. Vytvoriť územno-technických podmienky pre lokalizáciu stavieb, objektov a opatrení protipovodňovej ochrany obce. Zamedziť výstavbu v území ohrozovanom povodňami. Vlastnú výstavbu situovať nad hladinu Q_{100} - ročnej veľkej vody, mimo zistené inundačné územie.
5. Zachovať retenčnú schopnosť územia/ dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe v maximálnej miere zadržať v území.
6. Rozvojové aktivity riešiť v súlade so zákonom č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami.
7. Rešpektovať potrubné vedenia a ochranné pásma v zmysle zákona č. 442/2002 Z.z.
8. Rešpektovať a zachovať ochranné pásma vodohospodársky významných tokov.

V ochrannom pásme nie je prípustná orba, stavanie objektov, zmena reliéfu ťažbou, navážkami, manipulácia s látkami škodiacimi vodám, výstavba súbežných inžinierskych sietí.

Taktiež je nutné zachovať prístup mechanizácie správcu vodného toku k pobrežným pozemkom (bez trvalého oplotenia) z hľadiska realizácie opráv, údržby a povodňovej aktivity – uvedené je zapracované do textovej i grafickej časti „Ochranné pásmo vodných tokov“, Smernej i Závaznej časti ÚPN. Pri výkone správy vodného toku a správy vodných stavieb alebo zariadení môže správca vodného toku užívať pobrežné pozemky (§ 49 Zákona o vodách č.364/2004 Z.z). Pobrežnými pozemkami v závislosti od druhu opevnenia brehu a druhu vegetácie pri vodohospodársky významnom vodnom toku sú pozemky do 10 m od brehovej čiary a pri drobných vodných tokoch do 5 m od brehovej čiary. Pobrežné pozemky sú súčasťou ochranného pásma.

9. *V ÚPD sú rešpektované dostupné vypracované projektové dokumentácie nových zdravotne - vodohospodárskych stavieb (Západoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.).*
10. *V rámci rozvoja obce, či už bytového, výrobného, športového alebo rekreačného rešpektovať Zákon o vodách č. 364/2004 Z.z a príslušné platné normy STN 73 6822 „Križovanie a súbehy vedení a komunikácií s vodnými tokmi“ a STN 75 2102 „Úpravy riek a potokov“ a pod.*
11. *V záujme zabezpečenia ochrany územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity v súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami.*
12. *Zabezpečiť ochranu inundačného územia a vytvárať podmienky pre:*
 - *pre prirodzené meandrovanie vodných tokov*
 - *pre spomaľovanie odtoku povrchových vôd z predmetného územia*
 - *dažďové vody zo striech a spevnených plôch pri plánovanej výstavbe je potrebné v maximálnej miere zadržať v území (zachovať retenčnú schopnosť územia), akumuláciou do zberných nádrží a následne túto vodu využívať na závlahu pozemkov, respektíve kontrolované vypúšťať do recipientu po odznení prívalovej zrážky*
 - *návrh odvádzania a čistenia odpadových vôd z rozvojových lokalít musí zohľadňovať požiadavky na čistenie vôd v zmysle Zákona o vodách č.364/2004 Z.z. a NV SR č.269/2010 Z.z, ktorým sa ustanovujú požiadavky na dosiahnutie dobrého stavu vôd.*
 - *komplexne riešiť odtokové pomery v povodiach s dôrazom na spomalenie odvedenia povrchových vôd z územia v súlade s ekologickými limitmi využívania územia a ochrany prírody,*
 - *vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu st a obcí*
 - *stavby protipovodňovej ochrany zaradiť v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby,*
 - *v rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a technických diel na nich,*
 - *navrhované križovania inžinierskych sietí s vodnými tokmi musia byť technicky riešené v zmysle s STN 73 6822.*

Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v citlivej oblasti v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma prejednať s príslušným správcou vodného toku.
13. *Na vodovodných radoch vybudovať nadzemné hydranty. Podzemné hydranty je možné realizovať len na miestach, ktoré spĺňajú požiadavky podľa vyhlášky MV SR č. 699/2004 Z.z. § 8 ods. 6.*

Z hľadiska ochrany pred požiarmi žiadame zabezpečenie prístupových komunikácií k objektom a zdrojom vody na hasenie požiarov v zmysle predpisov o ochrane pre požiarmi.

14. Zabezpečiť obnovu verejného vodovodu .
15. Realizácia nových ÍBV je možná až po komplexnom doriešení ich zásobovania vodou cez verejný vodovod a odvedenia odpadových vôd do verejnej kanalizácie.
16. Snažiť sa udržať vody z povrchového odtoku na miestach, kde padnú a neodvádzať ich do recipientu, resp. kanalizácie.
17. Doriešiť zabezpečenie vykonania preventívnych opatrení pred povodňami, ako sú opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, zvyšovanie retenčnej schopnosti územia, akumuláciu vody v lokalitách na to vhodných a ktoré chránia od zaplavenia územia vodou z povrchového odtoku, ako aj zaplavenia vodou z vodného toku.
18. Pri umiestňovaní stavieb brať do úvahy inundačné územia, územia ohrozené povodňami (v potenciálnej zóne zaplavenia; lokality, pre ktoré sú vypracované mapy povodňového ohrozenia) a pobrežné pozemky vodných tokov.
19. Rešpektovať ochranné pásma vodárenských zdrojov.
20. Pri schvaľovaní nových investičných zámerov brať do úvahy ich budúci možný vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd, ako aj ich celkový vplyv na životné prostredie.
21. monitorovať kvalitu povrchových vôd, eliminovať vypúšťanie odpadových vôd;
22. Požiarnu vodu, v zmysle požiadaviek Vyhl. č. 699/2004 o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov, najmä čo sa týka zabezpečenia dostatočného, fixného tlaku a množstva vody v potrubí, potrebnom na hasenie požiarov, ako aj dostatočného času dodávky vody na hasenie požiarov, prevádzkovateľ vodovodu negarantuje. Návrh a rekonštrukcia verejného vodovodu sa riadi zákonom MZP SR č. 442/2002 Z.z., o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách, ktorý je pre prevádzkovateľa vodovodu záväzný.

Vyhláška č.699/2004 Z.z. o zabezpečení stavieb vodou na hasenie požiarov a STN 92 0400 Požiarna bezpečnosť stavieb (a napr. aj návrh výtokových stojanov), sú záväzné pre požiarny vodovod. .

B16.3 PLYNOFIKÁCIA

1. Úvod

1.1. Dôvody na vypracovanie

Návrh plynárenských zariadení (PZ) bol vypracovaný pre Návrh Územného plánu obce (ÚPN-O) Mužla. ÚPN-O rieši územie obce Mužla.

1.2. Podklady použité na vypracovanie

Na vypracovanie návrhu PZ boli použité tieto podklady:

- údaje poskytnuté od SPP – distribúcia a.s., od OcÚ Mužla a od spracovateľa ÚPN-O,
- mapové podklady riešeného územia od spracovateľa ÚPN-O,
- Zákon č. 251/2012 Z.z. o energetike a
- Technické pravidlo plyn TPP 702 07 Miestne plynovody a prípojky. Zásady pre navrhovanie distribučných sietí s prevádzkovým tlakom do 400 kPa.

2. Stav odberateľov zemného plynu

Zemný plyn (ZP) sa v území obce v najväčšej miere používa na účely vykurovania, prípravu teplej vody, varenie a na rôzne technologické účely.

Každý odberateľ ZP je vybavený obchodným meradlom na meranie odobratého množstva ZP. Obchodné meradlo je vlastníctvom distribútora (dopravcu) ZP.

2.1. Kategorizácia odberateľov zemného plynu

V území obce sa môžu v zmysle kategorizácie odberateľov nachádzať štyri základné kategórie odberateľov ZP. Prvou kategóriou odberateľov je kategória domácnosti (D). Druhou kategóriou odberateľov (ročný odber do 60 tis.m³) je kategória maloodberatelia (M). Treťou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 60 tis.m³) je kategória strednoodberateľov (S). Štvrtou kategóriou odberateľov (ročný odber nad 400 tis.m³) je kategória veľkoodberateľov (V).

Stav odberateľov nachádzajúcich sa v území obce podľa jednotlivých kategórií k 09/2023 je uvedený v nasledujúcej tabuľke:

stav odberateľov ZP k 09/2023:

<i>kategória odberateľa</i>	<i>počet</i>
domácnosť (D)	478
maloodberateľ (M)	14
strednoodberateľ (S)	0
veľkoodberateľ (V)	0

3. Stav plynárenských zariadení

Obec Mužla je celoplošne plynofikovaná. Dominantným energonosičom na výrobu tepelnej energie v predmetnej obci je ZP. Zo zdroja ZP k jeho odberateľom je dodávaný VTL a STL plynovodnou DS tvorenou systémom diaľkových a miestnych PZ. Plynovodnú DS v katastrálnom území obce prevádzkuje fa SPP – distribúcia, a.s. (distribútor / dopravca ZP).

3.1. Opis plynárenských zariadení

Primárnym zdrojom ZP obce Mužla je VTL plynovodná prípojka Mužla PN40 DN100 z VTL plynovodu Štúrovo PN40 DN200 a VTL plynová regulačná stanica RS 1200 Mužla.

Sekundárnym zdrojom ZP v obci je STL2 plynovodná DS Mužla. Táto tzv. miestna sieť (MS) tvorí jednu samostatnú rozvodňu ZP.

MS je tvorená úsekmi distribučných plynovodov (PL) a plynovodných prípojok (PR) z ocele a PE. MS zabezpečuje v obci plošnú distribúciu a dodávku ZP.

Do odberných plynových zariadení (OPZ) odberateľov v obci je ZP dodávaný plynovodnými PR. Doreguláciu ZP a meranie odberu ZP zabezpečujú plynové regulačné a meracie zariadenia (RaMZ). Prevádzku OPZ zabezpečujú odberatelia ZP na vlastné náklady.

3.2. Prehľad a parametre plynárenských zariadení

Prehľad a parametre PZ nachádzajúcich sa v katastrálnom území obce Mužla podľa jednotlivých zariadení sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách:

distribučné diaľkové VTL PL a PR:

názov	konštrukčný tlak	prevádzkový tlak	dimenzia
PL Štúrovo	PN40	do 4 MPa	DN200
PR Mužla			DN100

distribučné RS:

názov	Regulácia	výkon v m ³ /h
RS Mužla	4 MPa / 300 kPa	1200

distribučné STL prepojujacie PL:

názov	prevádzkový tlak	dimenzia	materiál
PL RS Mužla – obec Mužla	Do 300 kPa	DN150	ocel'

distribučné STL plynovodné MS:

názov	konštrukčný tlak	prevádzkový tlak	materiál
MS Mužla	PN6	do 300 kPa	ocel' / PE

4. Riešenie plynofikácie

Navrhované riešenie spočíva v rozšírení jestvujúcich STL PZ o nové STL PZ v súlade s Návrhom ÚPN-O.

Navrhované STL plynovodné úseky budú ZP zásobované z jestvujúcich STL plynovodnej DS Mužla. Prevádzkované budú na taký pretlak ZP o tlakovej úrovne STL, na aký je v súčasnosti prevádzkovaná jestvujúca plynovodná DS v území obce.

Rozvojové lokality v území obce budú riešené predĺžením jestvujúcich alebo výstavbou nových plynovodných úsekov.

PZ musia byť navrhnuté tak, aby sa docielilo:

- zachovanie bezpečnostných pásiem na zamedzenie resp. zmiernenie účinkov havárií PZ,
- minimálne križovanie ciest,
- plošné pokrytie zastavaného územia,
- minimálny vecný rozsah PZ a nákladov na ich zriadenie,
- dostatočná prepravná kapacita očakávaných množstiev ZP k miestam jeho budúcej spotreby,
- minimálne zaťaženie súkromných pozemkov vecným bremenom zo situovania PZ.

Na výstavbu STL plynovodov DS treba použiť rúry z HDPE MRS10 – do D75 SDR11 a od D90 SDR17,6.

Na doreguláciu pretlaku plynu STL/NTL treba použiť STL regulátory so vstupným pretlakom o rozsahu do 400 kPa. Zariadenia na doreguláciu tlaku a meranie spotreby ZP budú umiestnené v zmysle platných STN a interných predpisov SPP – distribúcia a.s..

Predmetná obec sa nachádza v oblasti s najnižšou vonkajšou teplotou - 11 °C. Z tohto dôvodu pre kategóriu domácnosti (D) – individuálna bytová výstavba (D_{IBV}) treba na výpočet max. hodinového odberu ZP (Q_{mh}) uvažovať s hodnotou 1,4 m³/h.

Hydraulické parametre navrhovaných úsekov plynovodnej DS (dimenzia, rýchlosť a požadovaný pretlak) budú stanovené / posúdené odbornými pracovníkmi dodávateľa ZP, t.j. v súčasnosti SPP – distribúcia a.s., a to v procese územného konania resp. stavebného povolenia pri návrhoch vyšších stupňov projektovej dokumentácie.

Na hydraulický výpočet treba použiť nasledujúce parametre:

- drsnosť PE potrubia 0,05 mm,

- hustota ZP 0,74 kg/m³,
- teplota ZP 15 °C.

Odbery v uzlových bodoch siete sú dané výskytom jednotlivých kategórií odberov na príslušných úsekoch siete. Max. hodinové odbery treba stanoviť podľa vyššie uvedených špecifických odberov tejto kapitoly.

Vstupné pretlaky do týchto úsekov budú zrejmé z výpočtovej schémy pri spracovaní hydraulického návrhu. Uzlové body navrhovaných úsekov budú špecifikované pretlakmi a odbermi. Treba stanoviť podmienku, aby tlak v jednotlivých uzlových bodoch nepoklesol pod 1,5 násobok pretlaku 20 kPa, t.j., že pretlak v uzlových bodoch siete nesmie poklesnúť pod 30 kPa.

4.1. Rozsah navrhovaných PZ

miestne STL plynovody:

lokality	dimenzia v mm	dĺžka v bm	materiál
Mužla	D50	1620	HDPE MRS10 SDR11
	D63	2990	
	D90	315	HDPE MRS10 SDR17,6

Dĺžky úsekov plynovodnej DS boli zaokrúhľované na celých 5 m.

4.2. Nárast odberu ZP

ZP na bývanie:

počet BJ IBV	počet BJ HBV	m ³ /h	tis.m ³ /r
329	50	505,6	326,1

5. Ochranné a bezpečnostné pásma

Ochranné pásma jestvujúcich i navrhovaných sa PZ:

- VTL PR PN40 DN200 4 m od osi
- VTL PR PN40 DN100 4 m od osi
- STL PL a PR v extraviláne 4 m od osi
- RS 8 m od pôdorysu
- STL PL a PR v intraviláne 1 m od osi

Bezpečnostné pásma jestvujúcich i navrhovaných sa PZ:

- VTL PL PN40 DN200 20 m od osi
- VTL PL PN40 DN100 20 m od osi
- RS 50 m od pôdorysu
- STL PL a PR v extraviláne 10 m od osi
- STL PL a PR v intraviláne 2 m od zariadenia

Ochranné a bezpečnostné pásma PZ a činnosť v nich vymedzuje zákon č. 251/2012 Z.z.. Pre situovanie PZ v dotknutom území platia ustanovenia príslušných technických noriem a predpisov.

B16.4 ELEKTRIFIKÁCIA

Obec Mužla je zásobovaná elektrickou energiou z transformovni 22/0,42 kVA. Tieto transformovne sú napojené z rozvodne TR 110/22 kVA Štúrovo, cez 22 kV vzdušné elektrické vedenie. Prípojky vedú ku stožiarovým a kioskovým trafostaniciam. Severne od zastavaného územia obce cez celé katastrálne územie v smere západ východ prechádza 2x110kV vzdušné elektrické vedenie – linky č. 8847 a 8850 v správe SEPS. Elektrizáciu sieť v obci spravuje ZSE a teda je i prevádzkovateľom väčšiny trafostaníc. Energetický kód obce je 0036.

Rozsah elektrických zariadení na katastrálnom území obce:

- 2x110 kV vzdušné vedenie
- 22 kV vzdušné vedenie (3x70/11)
- transformovňa stožiarová stav- 15 ks
- transformovňa kiosková stav- 2ks, návrh -15 ks

Jestvujúce trafostanice –navrhované intervenčné zásahy:

číslo trafostanice	Typ stav / návrh	Výkon TS v kVA- stav	Výkon TS v kVA- návrh	vlastník
TS 0005- 005	stožiarová/kiosk	50	100	ZSE
TS 0036- 02	stožiarová/kiosk	160	300	ZSE
TS 0036- 03	stožiarová/kiosk	160	300	ZSE
TS 0036- 04	stožiarová/kiosk	250	630	ZSE
TS 0036- 05	stožiarová/kiosk	250	300	ZSE
TS 0036- 06	dvaapolstĺp./kiosk	250	300	ZSE
TS 0036- 07	stožiarová	250	250	ZSE
TS 0036- 08	stožiarová	50	50	cudzia
TS 0036- 09	kiosk	100	100	ZSE
TS 0036-11	stožiarová/kiosk	250	250	ZSE
TS 0019-11	stožiarová/kiosk	100	400	ZSE
TS 0036-12	stožiarová/kiosk	250	250	cudzia
TS 0036-13	jednostĺpová/re- konštrukcia	50	100	ZSE
TS 0036-14	stožiarová	100	100	ZSE
TS 0036-66	štorstĺpová	100	100	ZSE
TS 0036-15	jednostĺpová	100	100	cudzia
TS 0036-16	kiosk	250	300	ZSE
TS 0036-17	dvaapolstĺpová/ kiosk	250	400	cudzia
TS 0019-10	dvaapolstĺpová	100	100	ZSE
TS 0019-18	kiosk	400	400	cudzia
TS 0036-18	kiosk	250	360	ZSE
TS 0019-19	kiosk	400	400	cudzia

Navrhovaná trafostanica

TS NOVÁ REKREAČ.AREÁL	kiosk	-	250	-
----------------------------------	-------	---	-----	---

TS – transformovňa

TR – transformátor

Vzhľadom na predpokladanú výstavbu jednotlivých celkov a ulíc v trase vzdušného 22kV vedenia sa urobí zakabelizovanie napojenia existujúcich, rekonštruovaných (zo stožiarových na kioskové) a nových TS v rámci obce.

Elektrické rozvody v obci sú prevedené vodičmi AIFe 25 mm² až AIFe 70 mm² na nadzemných podperách. Elektrické vzdušné rozvody sú v pomerne dobrom stave. V prípade plánovanej investičnej výstavby, podnikateľských a výrobných areálov, bude vybudovaná nová sieť trafostaníc s uložením káblových rozvodov do zeme (prípadne napojenie na existujúce trafostanice). V kontexte rozvoja budú zároveň riešené rozvody pre verejné osvetlenie iba zemnými káblami a osadením svietidiel na oceľové estetické stožiare.

Navrhované a rekonštruované TS bude treba riešiť ako typové -TBSV s napojením na navrhované káblové vedenie 22kV.

V urbanistickom návrhu výstavby sa uvažuje s nárastom počtu bytových jednotiek, občianskou vybavenosťou a s výrobou a podnikaním. Sídlny útvar je rozdelený na územno priestorové celky (UPC), v ktorých sa uvažuje s nárastom energetickej záťaže na celkovú hodnotu cca 2440 kVA. Ktoré bude riešené vybudovaním nových TS a rekonštrukciou existujúcich TS.

Ochranné pásmo el. vedení a transformátora treba dodržať v zmysle zákona o energetike č.656/2004. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti elektroenergetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča .

Táto vzdialenosť je 10 m pri napätí 22 kV (v súvislých lesných priesekoch 7 m) a u stožiarovej TS.

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti do 2m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
- uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
- vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
- vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy
- vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.

- vlastník nehnuteľnosti je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prístup k vedeniu a na ten účel umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu.
- stavby, konštrukcie, skládky, výsadbu trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v ochrannom pásme je povinný odstrániť na vlastné náklady ten, kto ich bez súhlasu vykonal alebo dal vykonať.

Elektrické vedenia a ich ochranné pásma.

Elektrické nadzemné vedenie VN 22kV a slúžia predovšetkým pre potreby obce časť má tranzitný charakter.

Podľa § 36 zákona č. 656/2004 o energetike a o zmene niektorých zákonov je v ochrannom pásme vonkajšieho elektrického vedenia a pod vedením je zakázané: pestovať porasty s výškou presahujúcou 3 m. Vo vzdialenosti presahujúcej 5 m od krajného vodiča vzdušného vedenia je možné porasty pestovať do takej výšky, aby sa pri páde nemohli dotknúť vodiča elektrického vedenia. Na základe konzultácii s predstaviteľmi Západoslovenských elektrární bolo dohodnuté, že priamo pod vedením bude ponechaný priesek 3 m bez výsadby, z dôvodu prístupnosti k objektu.

- ÚPN vytvára územno-technické predpoklady pre zavedenie silových elektroenergetických sietí do všetkých rozvojových lokalít a radí ich medzi verejnoprospešné stavby.

Ochranné pásmo el. vedení a transformátora treba dodržať v zmysle zákona o energetike č.656/2004. Ochranné pásmo je priestor v bezprostrednej blízkosti elektroenergetického zariadenia, ktorý je určený na zabezpečenie jeho spoľahlivej a plynulej prevádzky a na zabezpečenie ochrany života a zdravia osôb a majetku.

Ochranné pásmo vonkajšieho elektrického vedenia je vymedzené zvislými rovinami po oboch stranách vedenia vo vodorovnej vzdialenosti meranej kolmo na vedenie od krajného vodiča. Táto vzdialenosť je:

- 15 m pri napätí 110 kV vonkajších nadzemných elektrických vedení
- 10 m pri napätí 22 kV (v súvislých lesných priesekoch 7 m) a u stožiarovej TS
- 2 m pri zavesenom káblovom vedení od 1 kV do 110 kV od krajného vodiča
- 1 m pri podzemnom káblovom vedení

V ochrannom pásme vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia a pod elektrickým vedením je zakázané:

- a) zriaďovať stavby, konštrukcie a skládky
- b) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m
- c) vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti do 2m od krajného vodiča vzdušného vedenia s jednoduchou izoláciou
- d) uskladňovať ľahko horľavé alebo výbušné látky
- e) vykonávať činnosti ohrozujúce bezpečnosť osôb a majetku
- f) vykonávať činnosti ohrozujúce elektrické vedenie a bezpečnosť a spoľahlivosť prevádzky sústavy

- Vysádzať a pestovať trvalé porasty s výškou presahujúcou 3m vo vzdialenosti presahujúcej 5m od krajného vodiča vzdušného vedenia možno len vtedy, ak je zabezpečené, že tieto porasty pri páde nemôžu poškodiť vodiče vzdušného vedenia.
- Vlastník nehnuteľnosti je povinný umožniť prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia prístup a prístup k vedeniu a na ten účel umožniť

prevádzkovateľovi vonkajšieho nadzemného vedenia udržiavať priestor pod vedením a voľný pruh pozemkov (bezlesie) v šírke 4m po oboch stranách vonkajšieho nadzemného elektrického vedenia. Táto vzdialenosť sa vymedzuje od dotyku kolmice spustenej od krajného vodiča nadzemného elektrického vedenia na vodorovnú rovinu ukotvenia podperného bodu.

- Stavby, konštrukcie, skládky, výsadbu trvalých porastov, práce a činnosti vykonané v ochrannom pásme je povinný odstrániť na vlastné náklady ten, kto ich bez súhlasu vykonal alebo dal vykonať.

Verejn^é osvetlenie

Osvetľovacia sústava bola zastaraná a opotrebovaná úmerne jej veku. V obci z pohľadu spotrebovanej energie prevládali ortuťové výbojky. Predchádzajúca sústava verejného osvetlenia nebola schopná plniť svoju funkciu a zjavne neposkytovala platnou normou požadované parametre osvetlenia a náležitý stupeň bezpečnosti. V rámci rekonštrukcie a modernizácie verejného osvetlenia boli použité svietidlá a svetelné zdroje, ktoré vyhovujú prísnyim kritériám a normám kladeným na moderné verejn^é osvetlenie. Základným predpokladom dosiahnutia tohto stavu bolo použitie takých prvkov osvetľovacej sústavy, ktoré rešpektujú aj požiadavky na odstránenie nežiadúcich emisií. V rámci rekonštrukcie boli pôvodné svetelné zdroje v plnom rozsahu nahradené novými s technológiu LED .

Obecný rozhlas

Ústredňa obecného rozhlasu je umiestnená v budove obecného úradu.

Vedenie obecného rozhlasu je vedené pozdĺž miestnych komunikácií, väčšinou súbežne s vedením NN. Miestny rozhlas v obci je prevedený vzdušne samonosným káblom na betónových stĺpoch NN vo výške 1m pod úroveň vedenia NN a VO vedení. Stožiare sú oceľové (prípadne na stožiaroch elektrického vedenia), do výšky 7,5 m nad zemou. Reprodukory prevažne 6 a 12 W sú rozmiestnené tak, aby nevznikali zázneje. Vedenie je na oboch koncoch chránené proti podpätiu bleskoistkami. Z hľadiska funkčnosti bude plne vyhovovať aj v ďalšom období až do času, kým odovzdávanie informácií v obci nebude realizované inou technológiou.

Zásady riešenia:

1. *Vytvoriť územno-technické predpoklady pre napojenie silových elektroenergetických sietí do všetkých rozvojových lokalít a zaradiť ich medzi verejnoprospešné stavby.*
2. *Rešpektovať všetky elektroenergetické siete a zariadenia a ich ochranné pásma.*
3. *V zmysle návrhu kabelizovať všetky určené 22 kV vzdušné elektrické vedenia tak, aby sa odblokovali rozvojové územia obce.*
4. *Podporovať realizáciu fotovoltických elektrární v záujmovom území obce Mužla.*

B16.5 TELEKOMUNIKÁCIE

Obec patrí z hľadiska telekomunikačného členenia do primárnej oblasti Nové Zámky. Rozvod telekomunikačnej siete je napojený z digitálnej telefónnej ústredne, nachádzajúcej sa v obecnom úrade. Cez obec Mužla vedú metalický, optický a diaľkový kábel. Pokrytie signálom všetkých súčasných operátorov, poskytujúcich telekomunikačné služby, je dobrá. Väčšina domácností je napojená na internetovú sieť.

Rozvodná sieť miestnych telekomunikačných sietí je vedená zemnými káblami prevažne popri komunikáciách. Vo väčšej časti obce sú vzdušné telekomunikačné rozvody, cez ktoré sa prostredníctvom účastníckych rozvádzačov napájajú jednotliví účastníci.

V zmysle zákona č.610/2003 podľa § 67 o elektronických komunikáciách sú vedenia verejnej telekomunikačnej siete (VTS) chránené ochranným pásomom.

Ochranné pásmo VTS je široké 1 m od osi jeho trasy. Hĺbka a výška OP je 2 m od úrovne zeme pri podzemných vedeniach a v okruhu 2 m pri nadzemných vedeniach.

V obci bola v decembri r. 2021 dokončená kompletná digitalizácia káblovej televízie spoločnosťou Slovanet s.r.o.. Inštaláciou moderných digitálnych prostriedkov bola nahradená zastaralá sieť. Dodávateľ poskytuje obci technické pozadie pre vysielanie obecnej televízie, širokopásmové, káblové, optické internetové služby.

V záujmovom území obce má vybudovanú technickú infraštruktúru spoločnosť Orange Slovensko a.s.

V ochrannom pásme telekomunikačných zariadení a sietí nemožno:

- umiestňovať stavby, zariadenia a porasty, ani vykonávať zemné práce, ktoré by mohli ohroziť telekomunikačné zariadenie;
- vykonávať prevádzkové činnosti spojené s používaním strojov a zariadení, ktoré rušia prevádzku telekomunikačných zariadení, alebo poskytovanie verejných telekomunikačných služieb.

ÚPN vytvára územno-technické predpoklady pre napojenie elektrických a telekomunikačných sietí do všetkých rozvojových lokalít, ku všetkým objektom a zaraďuje ich medzi verejnoprospešné stavby. V zmysle § 67e ods.1. vrátane odseku 2 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v platnom znení sú v územnom pláne zakreslené trasy vedenia elektronickej komunikačnej siete. Podotýkame, že vedenie elektronickej komunikačnej siete je podľa § 2 ods. 14 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách ako aj podľa § 139a ods. 10 písm. e) stavebného zákona verejným technickým vybavením územia. V zmysle VZN č.2/2021 v obci Mužla nieje možné inštalovať 5G telekom. siete, telekomunikačné vysielacie a zariadenia s kmitočtom vyšším ako 3,4GHz . Toto obmedzenie sa vzťahuje na všetky súčasné a navrhované zastavané územia obce Mužla.

B17 KONCEPCIA STAROSTLIVOSTI O ŽIVOTNÉ PROSTREDIE, PRÍPADNE HODNOTENIE Z HĽADISKA PREDPOKLADANIA VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE

Prírodné stresové javy

Seizmicita

Riešené územie sa nachádza v oblasti mimo epicentier zemetrasnej činnosti /lokality s možnosťou výskytu seizmického ohrozenia v makroseizmickej intenzite o hodnote 7° MSK - Zdroj: *enviroportal / Atlas krajiny SR, 2022/*

Rádioaktivita

Problematika rádioaktívneho ožarovania obyvateľstva je v ostatných rokoch vo svete i v Slovenskej republike predmetom zvýšenej pozornosti. Dôvodom je značná radiačná záťaž, podmienená umelými i prírodnými zdrojmi a nové poznatky hodnotenia ionizujúceho žiarenia. Z celkového rádioaktívneho žiarenia, ktoré voľne pôsobí na obyvateľstvo, viac ako dve tretiny tvoria prírodné rádioaktívne zdroje. Z nich radón sa podieľa 47 % na skladbe priemerného ročného efektívneho dávkového ekvivalentu ožiarovania obyvateľstva (Vedecký výbor OSN pre otázky ožiarovania, New York, 1988).

Najzávažnejším prírodným zdrojom žiarenia je radón-222 a jeho dcérske produkty rozpadu. Je to karcinogén, ktorý sa podieľa na vzniku rakoviny pľúc až desiatimi percentami. Zdrojovým objektom radónu sú väčšinou hlbšie pôdne horizonty a horniny s obsahom rádia-226, ktorého rozpadom Rn-222 vzniká. Z hĺbky sa radón rôznym spôsobom a rôznymi prísunovými cestami (neotektonické netesné zlomy, priepustné horniny, drvené zóny hornín, atď.) dostáva v pôdnom vzduchu, vode alebo v stavebných materiáloch do obytných priestorov.

Podľa vyjadrenia a mapového portálu Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra spadá severozápadná časť katastra a územie južne od obce do stredného radónového rizika (63,0%). Zvyšná časť katastrálneho územia (43 %) spadá do oblasti s nízkym radónovým rizikom (36,7 %).

/vid'. výkres č.4/

Geodynamické javy

V riešenom území sa potencionálne vyskytujú nasledovné geodynamické javy:

- *ohrozenie poľnohospodárskych pôd veternou eróziou* – stredná až silná
stredná : severná časť k.ú. - lokalita Šid a Priečina; JV časť k.ú. - lokalita Rovina
silná : S a celá SZ časť k.ú. - lokalita Farský dvor, Zvlnený hon, Jurský Chlm, Malá Mužla, Veľké jazero, Nová pustatina; JV časť k.ú. - lokalita Rovina, Deravý chrbát
/Zdroj: podnemapy.sk/

- *ohrozenie poľnohospodárskych pôd vodnou eróziou:*
Celé katastrálne územie nie je náchylné na vodnú eróziu. Náchylnosť na eróziu v celom území je žiadna alebo nízka (odnos pôdy je menej ako 4 t/ha za rok.

/Zdroj: podnemapy.sk/

- *náchylnosť celého k. ú. na zosúvanie* - je slabá (*Atlas krajiny SR, 2002*)

Zosuvné procesy a výmoľová erózia

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra nie sú v k. ú. zaregistrované zosuvy. V k. ú. nie sú evidované staré banské diela v zmysle § 35 ods.1, zákona č. 44/1988 a nie je určené prieskumné územie pre vyhradený nerast. V území je potrebné rešpektovať jestvujúce rigoly.

Protierózna ochrana

Vodná a veterná erózia predstavujú jeden z najvýznamnejších degradačných faktorov ohrozujúcich úrodnosť pôdy. Závažným degradačným faktorom je tiež zhutnenie pôdy ťažkými mechanizmami, úbytok a zhoršovanie kvality organickej hmoty v pôde.

Erózia ohrozenosť územia závisí hlavne od veľkosti pôdných častíc a ich vzájomného pomeru. Všeobecne sa erodovateľnosť pôdy zvyšuje so stúpajúcim obsahom jemného prachu a znižuje sa so stúpajúcim podielom piesku, ílu a organickej hmoty v pôde. Najmenej odolnými k vodnej erózii sú nehumózne spraše, sprašové pokryvy a svahoviny. Najmenej náchylné sú piesčité pôdy s veľkou priepustnosťou pre vodu. Ílové pôdy sú odolné vplyvom značného obsahu koloidných častíc i keď sú najmenej priepustné.

Veterná erózia sa prejavuje predovšetkým na ľahkých pôdach, ktoré trpia rýchlym vysychaním pôdneho povrchu. Nie je obmedzená reliéfom terénu, vyskytuje sa ako v rovinách, tak i na svahoch. Zväčšovanie plôch v smere vetra sa zväčšuje i eróznym účinkom vetra (*Stred'anský, 2000*).

Prejavy vodnej erózie neboli v území počas terénnych prác zaznamenané. Aj vzhľadom na sklon reliéfu (0° - $3,9^{\circ}$) nie je predpoklad, že by vodná erózia predstavovala v území významný faktor (na svahoch so sklonom menším ako 3° sa neprejavujú účinky vodnej erózie). Aby sme potvrdili vyslovenú hypotézu, bola aj napriek uvedeným skutočnostiam podľa metodiky USLE počítaná potenciálna vodná erózia (mapa č. 13). Ako vidieť na mape č. 13, potenciálny odnos pôdy v dôsledku vodnej erózie je v skúmanom území zanedbateľný, pohybuje sa maximálne po hodnotu $3,7 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$. V prípade určitých extrémnych klimatických a hydrologických podmienok sa môžu dôsledky vodnej erózie prejavovať najmä vo východnej časti obvodu PPÚ.

V k.ú. Mužla je aktuálna veterná erózia. Ide o degradačný proces, v dôsledku ktorého vznikajú škody nielen na poľnohospodárskej pôde a výrobe (odnos ornice, hnojív, osív, ničenie poľnohospodárskych plodín). Vytváraním návejov spôsobuje tiež zanášanie komunikácií, vodných tokov a znečisťuje ovzdušie. Veterná erózia pôsobí rozrušovaním pôdneho povrchu mechanickou silou vetra (abrázia), odnášaním rozrušovaných častíc vetrom (deflácia) a ukladaním týchto častíc na inom mieste (akumulácia).

Základnými faktormi spôsobujúcimi veternú eróziu sú meteorologické a pôdne faktory. Z meteorologických sú to predovšetkým veterné pomery, zrážky a výpar, čiže rýchlosť vetra a pôdna vlhkosť. Z pôdných faktorov je to obsah neerodovateľných častíc ($>0,8 \text{ mm}$) a obsah ílovitých častíc ($<0,01 \text{ mm}$) v pôde (Ilavská a kol., 2005).

V praxi sa miera veternej erózie pôdy posudzuje podľa ročného odnosu pôdy v $\text{mm} \cdot \text{rok}^{-1}$ alebo $\text{t}(\text{m}^3) \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$. Potrebu protieróznych opatrení indikuje prekročenie hodnôt tzv. tolerovateľného odnosu pôdy $40 \text{ t} \cdot \text{ha}^{-1} \cdot \text{rok}^{-1}$ podľa zákona č. 220/2004 Z. z.

Bola aplikovaná metodika stanovenia veternej erózie podľa STN 75 4501 (2000).

Metodika podľa STN 75 4501

Ochrana pôdy proti veternej erózii na poľnohospodárskej pôde

protierózne opatrenie	spôsob realizácie

protierózne opatrenie	spôsob realizácie
Organizačné	§ výber pestovaných plodín § protierózne rozmiestnenie plodín § veľkosť, tvar a rozmiestnenie honov
agrotechnické na ornej pôde	§ pôdoochranná agrotechnika a mulčovanie § úprava štruktúry pôdy § zvýšenie vlhkosti povrchu pôdy § úprava povrchu pôdy (stabilizácia a zdrsnenie)
biologické	§ pásové pestovanie plodín § ochranné lesné pásy (vetrolamy)
Technické	§ prenosné zábrany

Za jedno zo základných organizačných opatrení môžeme považovať usporiadanie pozemkov (honov), teda ich veľkosť, tvar a rozmiestnenie. Opatrenie sa zakladá na skracovaní erózne účinnej dĺžky svahov, úprave tvaru a orientácie pozemkov. Predstavuje jeden z najúčinnejších a najstarších spôsobov ochrany poľnohospodárskej pôdy. V tabuľke sú uvedené parametre poľnohospodárskych pozemkov na ornej pôde z hľadiska protieróznej ochrany.

Geotermálna energia

Geotermálna energia je najstaršou energiou na našej planéte. Je to energia, ktorú získala Zem pri svojom vzniku z materskej hmloviny, následnými zrážkami kozmických telies. V poslednej dobe je energia čiastočne generovaná rádioaktívnym rozpadom niektorých prvkov v zemskom telese.

Podľa Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra spadá celé územie katastra Mužla do 2 geotermálnych útvarov podzemných vôd so zdrojmi geotermálnych vôd:

- v severnej časti územia je to SK300020FK tzv. Komárňanská okrajová kryha so strednoteplotnými geotermálnymi vodami ($T = 100 - 150^{\circ}\text{C}$)
- v južnej časti územia je to SK300010FK tzv. Komárňanská vysoká kryha. Z hľadiska teploty sa v nich nachádzajú iba nízkoteplotné zdroje ($T < 100^{\circ}\text{C}$).

Geotermálna voda v týchto útvaroch je viazaná na triasové vápence a dolomity i jurské vápence terciérneho, resp. kriedového podložja. V oboch týchto geotermálnych útvaroch je dobrý kvantitatívny aj chemický stav geotermálnych vôd.

V riešenom katastrálnom území Mužla neboli zatiaľ realizované žiadne výskumné a prieskumné geotermálne vrty. Najbližšie geotermálne vrty: FGO-1 Obid, FGKr-1 Kravany nad Dunajom, vrt FGŠ-1 Štúrovo.

Sekundárne stresové javy a zdroje

Stresové javy a zdroje predstavujú sprievodné javy, ktoré vznikli ľudskou aktivitou a majú negatívny dosah na územie.

Znečistenie ovzdušia

Ochrana ovzdušia sa vykonáva v zmysle zákona č. 137/2010 Z. z. o ovzduší. Kategorizácia zdrojov znečistenia veľkých a stredných zdrojov znečistenia ovzdušia sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŽP SR č. 410/2003 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MŽP SR č. 706/2002 Z. z. o zdrojoch znečisťovania ovzdušia, o emisných limitoch, o technických požiadavkách a všeobecných podmienkach prevádzkovania, o zozname znečisťujúcich látok, o kategorizácii zdrojov znečisťovania ovzdušia a o požiadavkách zabezpečenia rozptylu emisií znečisťujúcich látok. Definované sú veľké zdroje znečistenia

ovzdušia ako technologické celky so súhrnným tepelným výkonom 50 MW alebo vyšším. V záujmovom území sa veľké ani stredné zdroje znečistenia nenachádzajú.

Najbližšie najväčšie zdroje znečistenia ovzdušia sú:

Výroba obuvi, RIEKER OBUV s.r.o., Komárno
Centrálny tepelný zdroj, Bytkomfort s.r.o., Nové Zámky
Bioplynová stanica Dubník, AT GEMER s.r.o., Dubník
Kotolňa, SLOVINCOM s.r.o., Hurbanovo

Obec Mužla je plynofikovaná. V obci sa nachádzajú malé zdroje znečistenia z výroby tepla v domácnostiach a v obslužných prevádzkach. Ďalšími zdrojmi znečistenia ovzdušia v riešenom území v súčasnosti je automobilová doprava na cestách I. , II. a III. triedy, ako aj na miestnych komunikáciách.

Povrchové vody

Nariadením vlády č. 296/2005 Z. z. sa ustanovujú kvalitatívne ciele povrchových vôd a limitné hodnoty ukazovateľov znečistenia odpadových vôd a osobitných vôd.

Povrchové vody sú znečisťované hlavne odpadovými vodami priemyselnými a komunálnymi, ktoré sú vypúšťané priamo do vodného toku. K nepriamemu znečisťovaniu dochádza aj vplyvom dažďovej vody (znečisťujúce látky v ovzduší a v pôde). Vo východnej časti k.ú. Mužla, v lokalite "Trojitý hon" a "Pod Veľkým vrchom" zrealizovať opatrenia na zlepšenie kvality povrchových vôd (RÚSES NZ, 2022) - vid'. výkres č.3, 4.

Podpovrchové vody

Podpovrchové vody tvorí pôdna a podzemná voda.

V obci sa zachovalo množstvo studní, ktoré sa po vybudovaní využívajú zväčša na polievanie záhrad. Voda má zvýšenú hladinu dusičnanov a na pitie sa nehodí.

Pôdna voda je disponibilným zdrojom pre biosféru. Je obsiahnutá v pôde a nevytvára súvislú hladinu. Pôdna voda je veľmi dôležitá najmä z hľadiska jej využitia v poľnohospodárstve.

Podzemná voda je definovaná ako časť podpovrchovej vody, ktorá vyplňuje dutiny zvodnených hornín a ktorá podľa charakteru vytvára obyčajne súvislú hladinu. Podzemné vody majú vyhradené osobitné miesto v zákone o vodách, prednostne sa majú využívať pre zásobovanie obyvateľstva pitnou vodou.

Podzemná voda je nenahraditeľná zložka životného prostredia.

V lokalite Pustatina Čenke je preukázané antropogénne znečistenie podzemných vôd, kde je miera znečistenia vyjadrená ako stupeň kontaminácie 20,01 – 50,00 (na stupnici 0,01 – 977,61) (Zdroj: *enviroportal / Atlas krajiny SR, 2022*)

Kontaminácia pôd

Všetky druhy poľnohospodárskych pôd v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže znížila sa ich prirodzená úrodnosť. Zvyšovanie ich produktivity sa dialo vďaka zväčšujúcemu sa množstvu dodatkovej energie pri pestovaní poľných plodín (nafta, počet operácií, inovácia strojového parku, chemické prostriedky na hnojenie a ochranu). V súčasnosti, kedy prišlo k radikálnemu znižovaniu množstiev aplikovaných ochranných a výživových prostriedkov na jednotku plochy, sa obsahy cudzorodých látok postupne znižujú na limitné hodnoty, respektíve paradoxne sa pomaly začína objavovať ich deficit, čo sa sekundárne prejavuje na kvalite porastov.

Zníženie fyzikálnych a chemických kvalít pôd spočíva v znižovaní podielu humusu obmedzeným prísunom organickej hmoty.

Chemická degradácia pôdy môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú hodnotu plodín, negatívne pôsobia na vodu, atmosféru, zdravie ľudí a zvierat.

Z hľadiska kontaminácie sú pôdy riešeného územia zaradené medzi *relatívne čisté pôdy*. (Zdroj: *enviroportal / Atlas krajiny SR, 2022*)

Zaťaženie prostredia hlukom

Negatívny vplyv na sídlo má najmä prítomnosť cesty I. triedy I/63, ktorá vedie južnou časťou katastrálneho územia čiastočne v dotyku s Dunajom a prechádza zastavaným územím obce. Po ceste I. triedy premáva v pravidelných intervaloch medzimestská hromadná doprava. Je zdrojom hluku a vibrácií. Paralelne s cestou II. triedy vedie železničná dvojkolažová elektrifikovaná trať, taktiež ako pravidelný intenzívny zdroj hluku a vibrácií. Zastavaným územím obce Mužla prechádzajú okrem cesty I. triedy i dve cesty III. triedy, taktiež potenciálne zdroje hluku, znečistenia a vibrácií z dopravy.

Poškodenie bioty

Biota zahŕňa všetky živé organizmy vo vymedzenom priestore. K poškodzovaniu bioty dochádza vplyvom aj prírodných činiteľov. V tejto časti sú uvedené najmä tie, ktoré súvisia s činnosťou človeka v krajine a ktoré poškodzujú najmä pôvodné druhy rastlín a živočíchov, z ktorých mnohé sú predmetom ochrany prírody.

Medzi dôsledky hospodárskej činnosti človeka patrí aj napr. znižovanie plochy pôvodných a prirodzených biotopov, ich fragmentácia resp. ich zničenie. Zároveň tieto plochy pôvodných biotopov boli resp. sú nahradzované umelými človekom vytvorenými biotopmi, ktoré boli obsadené nepôvodnými druhmi organizmov, či už zámerne (napr. cieľavedomé pestovanie poľnohospodárskych kultúr) alebo sekundárne prenikaním agresívnejších druhov, ktoré vytlačili resp. vytláčajú pôvodné druhy organizmov. Dôsledkom tohto procesu je postupné znižovanie biodiverzity v krajine až po vymiznutie niektorých druhov.

K poškodzovaniu bioty v súčasnosti dochádza aj sekundárnymi stresovými zdrojmi, ktoré sú spojené so zavádzaním intenzívnej poľnohospodárskej výroby, zakladaním nových urbanizovaných plôch (najmä výstavbou objektov bývania, dopravy a priemyselnej výroby) a to znečisťovaním ovzdušia, pôdy a vody ako základných zložiek životného prostredia živých organizmov.

V riešenom území k najrozsiahlejšiemu poškodzovaniu bioty došlo vplyvom zavádzania intenzívnej poľnohospodárskej výroby. Súčasťou tohto procesu bolo odvodnenie, melioračné a regulačné úpravy územia, následkom ktorých došlo k zmene aj vodných pomerov v krajine. Postupné rozširovanie plôch poľnohospodárskej pôdy sa uskutočňovalo najmä na úkor prirodzených lúčnych a lesných spoločenstiev.

Biota v riešenom území je ohrozovaná a poškodzovaná aj existujúcimi bariérovými objektmi, ktoré ohrozujú najmä živočíchov. Sú to predovšetkým nadzemné elektrovody a dopravné koridory.

Nadzemné elektrovody spôsobujú zranenie resp. uhynutie vtákov v dôsledku nárazu počas letu alebo zásahu elektrickým prúdom. Pri novobudovaných elektrovodoch resp. pri rekonštrukcii existujúcich je potrebné vykonať technické opatrenia na zabránenie úhynu vtákov.

Cestná a železničná doprava spôsobuje zranenia resp. úhyny ďalších druhov živočíchov (najmä obojživelníkov, plazov a cicavcov) v dôsledku nárazu. Kosenie okrajov ciest výrazne znižuje toto riziko.

Pôvodná biota je poškodzovaná aj využívaním niektorých foriem hospodárenia napr.

v lesnom hospodárstve je to holorubný spôsob obnovy, celoplošná príprava pôdy a pestovanie nepôvodných druhov drevín akými sú napr. agát biely a topol šľachtený.

Biota je poškodzovaná aj vplyvom používania rôznych chemických látok

v poľnohospodárskej i lesohospodárskej činnosti, znečisťovaním pôdy a vody odpadovými vodami, nelegálnymi skládkami.

Stresové prvky a javy sídelné a technické

Výrobné a poľnohospodárske areály

Ekonomická základňa obce je tvorená súkromným sektorom, ktorý v obci predstavujú predovšetkým podnikatelia - živnostníci. V obci má zastúpenie aj niekoľko malých firiem (do 25 zamestnancov). Priemyselná výroba, ktorá by ohrozovala kvalitu zložiek životného prostredia tu nie je. Potenciálnym zdrojom hluku, prachu ako aj znečisťovania ovzdušia je areál : Mechanizačné stredisko.

Podľa výpisu Informačného systému environmentálnych záťaží Slovenskej republiky je v k.ú. Mužla evidovaný sklad agrochemikálií v PD severne od zastavaného územia obce:

Názov: Mužla – DAP – sklad agrochemikálií

Identifikátor: SK/POPS/LV/68

Držiteľ: Družstvo agropodnikateľov Mužla

Chemické látky: POPs látky neboli identifikované

Atranex 50 SC – 10kg (bez obsahu POPs)

Obytné areály a areály služieb

Kvalita životného prostredia je ohrozovaná najmä z bodových zdrojov znečisťovania ovzdušia (vykurovanie tuhým palivom, nepovolené spaľovanie bioodpadu v záhrade), ohrozením kvality podzemnej vody, únikom odpadových vôd z netesných žump a šírením invázných druhov rastlín v neudržiavaných priestoroch. Obytné územie je permanentne ohrozované zasypávaním rigolov komunálnym odpadom.

Dopravné línie a plochy

Cez k.ú. Mužla prechádza cesta I. triedy I/63, ktorá je významnou dopravnou spojnicou okresného mesta Komárno a mesta Štúrovo, cesta II. triedy II/509 prepájajúca okresné mesto Nové Zámky a mesto Štúrovo a cesty III. triedy – III/1464 a III/1508. Cesty II. a III. triedy sú v správe VÚC NSK. Z ciest III. triedy vychádzajú vjazdy na poľnohospodárske pozemky, ktoré súvisia s poľnohospodárskou výrobou.

Paralelne s cestou II. triedy II/509 prechádza dvojkolažová elektrifikovaná železničná trať č.120A Bratislava – Štúrovo.

Všetky tieto dopravné línie v území sú zdrojom hluku a vibrácií, predstavujú bariéry, ktoré ohrozujú hlavne migrujúce živočíchy.

Elektrovody

Cez k.ú. prechádzajú vzdušné linky 110 kV a 22 kV elektrického vedenia. Vzdušné elektrické vedenia sú potenciálnym nebezpečenstvom pre vtáky a patria medzi pohľadovo krajinnno-estetické negatíva.

Vodovody

Predmetným územím prechádza diaľkové prívodné vodovodné potrubie DN 300.

Produktovody a ropovody

Cez riešené územie neprechádzajú žiadne produktovody a ropovody. Nezasahujú do neho ani ich ochranné pásma.

Telekomunikácie

Spoločnosť Slovak Telekom a.s. a DIGI SLOVAKIA, s.r.o. majú v riešenom katastrálnom území siete elektronických komunikácií. Trasy týchto telekomunikačných vedení a zariadenia je potrebné zapracovať do textovej i grafickej časti ÚPN.

Čerpacia stanica pohonných hmôt

V katastrálnom území Mužla sa nenachádzajú verejné ČSPHM. Najbližšie verejné ČSPHM a ich zariadenia sa nachádzajú v susednej obci Gbelce a v Štúrove.

Skládky a smetiská

Všeobecne záväzné nariadenie o odpadoch na základe ustanovenia § 6 zákona NR SR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade so zákonom č. 409/2006 o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v obci určuje systém zberu, prepravy a zneškodňovania komunálneho odpadu.

Komunálny odpad v obci je vyvážaný v pravidelných intervaloch na regionálnu skládku tuhého komunálneho odpadu.

V predmetnom území sú na základe registra skládok Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra evidované štyri skládky upravené (prekrytie, terénne úpravy a pod.).

V predmetnom území je na základe výpisu Informačného systému environmentálnych záťaží Slovenskej republiky evidovaná 1 pravdepodobná environmentálna záťaž:

Názov EZ: NZ (011) / Mužla - skládka KO

Názov lokality: skládka KO

Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu

Registrovaná ako: Pravdepodobná environmentálna záťaž, registračné číslo: 5056

Stav: upravená (prekrytie, terénne úpravy a pod.)

Návrh na ďalšie využitie: rekultivácia

Environmentálna záťaž môže negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia.

Ohrozenie prvkov ÚSES

Prvky územného systému ekologickej stability ohrozujú socioekonomické javy, ktoré sa prejavujú plošným, líniovým alebo bodovým zásahom, ohrozujú funkčnosť ÚSESu, ale aj samotnú existenciu jednotlivých prvkov ÚSES.

V riešenom území prvky ÚSES sú najviac ohrozované:

- intenzívnou poľnohospodárskou výrobou

Intenzívna poľnohospodárska činnosť je zdrojom *znečisťovania zložiek ŽP, najmä pôdy a vody napr. vplyvom používaných agrochemikálií* (obzvlášť citlivé sú vodné ekosystémy). Veľkoplošný spôsob obhospodarovania ornej pôdy priniesol so sebou redukciu najmä plôch NSKV a TTP a potlačilo mozaikovitosť krajiny, jej rozmanitosť.

- odpadovým hospodárstvom

Nelegálne skládky sú potenciálnym zdrojom znečistenia podlažia, pôdy a podzemných vôd (nelegálne skládky pri poľných cestách). Potenciálnou environmentálnou záťažou pre životné prostredie je aj nesprávna manipulácia a uskladňovanie odpadov, skladovanie rôznych materiálov resp. medziproduktov z výroby.

- *prvkami technickej a dopravnej infraštruktúry*

Najohrozenejšími prvkami v ekologickej sieti sú biokoridory vodných tokov - najviac sú ohrozené vodohospodárskymi úpravami (reguláciami) a ich križovaním s líniovými stavbami, ako aj znečisťovaním vôd odpadovými vodami zo žúmp.

Vzdušné elektrické vedenia, ktoré križujú poľnohospodársku krajinu, obmedzujú možnosť doplniť sieť ÚSES o nové prvky a zároveň sú hrozbou najmä pre vtáctvo.

Cesty sú bariérou pre migráciu menej pohyblivých živočíchov.

Pásma hygienickej ochrany

Pásma hygienickej ochrany (PHO) v okolí technických prvkov sa určujú s cieľom ochrany okolia pred ich nepriaznivými účinkami. Možno ich považovať za zóny negatívneho vplyvu daných objektov na okolité prostredie. Okrem pásiem hygienickej ochrany sa v okolí technických prvkov vyčleňujú tiež technické a bezpečnostné pásma, cieľom ktorých je ochrana technických objektov pred negatívnymi vplyvmi okolia.

Spoločnou črtou uvedených pásiem je limitujúci a obmedzujúci vzťah k rozvoju jednotlivých socioekonomických aktivít a z toho vyplývajúci obmedzujúci a limitujúci účinok využitia potenciálu územia.

V k.ú. Mužla sú vyznačené dve pásma hygienickej ochrany, a to PHO 390 m od areálu poľnohospodárskej výroby ÚPC "U" a PHO 53 m od objektu chovu v ÚPC "CH".

B18 VYMEDZENIE A VYZNAČENIE PRIESKUMNÝCH ÚZEMÍ, CHRÁNENÝCH LOŽISKOVÝCH ÚZEMÍ A DOBÝVACÍCH PRIESTOROV

Ochrana prírodných zdrojov, ložísk nerastných surovín

Ochrana a využitie nerastného bohatstva upravuje najmä zákon č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) v znení ďalších zákonov, zákon č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (geologický zákon) a vyhlášky MŽP SR č.51/2008 Z.z., ktorou sa vykonáva geologický zákon a iné právne predpisy.

Chránené ložiskové územie (CHLÚ)

*Chránené ložiskové územie zahŕňa územie, na ktorom by stavby a zariadenia, ktoré nesúvisia s dobývaním výhradného ložiska, mohli znemožniť alebo sťažiť dobývanie výhradného ložiska. Banský zákon vymedzuje rozdelenie nerastov na výhradné ložiská, ktoré tvoria nerastné bohatstvo vo vlastníctve štátu a ložiská nevýhradných nerastov, ktoré sú súčasťou pozemku. Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra (ŠGÚDŠ) v katastrálnom území **neevidujú:***

- **objekty, na ktoré by sa vzťahovala ochrana ložísk nerastných surovín;**
- **staré banské diela v zmysle § 35 ods.1, zákona č. 44/1988;**
- **zaregistrované zosuvy;**
- **výhradné ložiská DP;**
- **výhradné ložiská CHLU;**
- **výhradné ložiská OVL;**
- **ložiská nevyhradeného nerastu;**

- prieskumné územia pre vyhradený nerast

Podľa vyjadrenia Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra evidujú:

- **4 upravené skládky odpadov (prekryté, s terénnymi úpravami a pod.);**

Podľa vyjadrenia a mapového portálu Štátneho geologického ústavu Dionýza Štúra spadá severozápadná časť katastra a územie južne od obce do stredného radónového rizika (63,0%). Zvyšná časť katastrálneho územia spadá do oblasti s nízkym radónovým rizikom (36,7 %).

Podľa § 20 ods. 3 geologického zákona ministerstvo vymedzuje ako riziká stavebného využitia územia výskyt stredného radónového rizika. Vhodnosť a podmienky stavebného využitia územia s výskytom stredného radónového rizika je potrebné posúdiť podľa zákona č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 98/2018 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o obmedzovaní ožiarenia pracovníkov a obyvateľov z prírodných zdrojov ionizujúceho žiarenia.

B19 VYMEDZENIE PLÔCH VYŽADUJÚCICH ZVÝŠENÚ OCHRANU, NAPR. ZÁPLAVOVÉ ÚZEMIE

Ohrozenie územia povodňami

Medzihrádzové priestory Váhu a Dunaja bývali v minulosti často zaplavovane.

Slovensky vodohospodársky podnik, ktorý pomocou vodohospodárskych objektov ako sú hrádze, kanále, nádrže, čerpacie stanice a ostatne vodohospodárske objekty, zabezpečuje povodňovú ochranu územia a hospodárenie s vnútornými vodami. Obce riešeného územia sú

chránené voči ohrozeniu záplavami protipovodňovými hrádzami, vody su regulovane sieťou kanálov a územie je monitorovane. Hydrologická služba SHMU Bratislava denne vyhodnocuje hydrologické informácie pre Slovensko – vodne stavy, prietoky, ich vývoj a predpovede.

Organom štátnej správy ochrany pred povodňami sú Obvodná povodňová komisia a Povodňová komisia obce (zakon č. 664/2004 o ochrane pred povodňami).

Vzorok vodných plôch v regióne, z Dunaja, stojatých a odpadových vôd od r. 1994. vyšetruje Národné referenčné centrum (NRC) v Komárne.

Škodám, ktoré spôsobujú povodne, treba predchádzať, ich rozsah a následky obmedzovať a priebeh povodní ovplyvňovať. Deje sa tak systematickou prevenciou a zabezpečovacími a záchrannými prácami vykonávanými podľa povodňových plánov a príkazov povodňových orgánov.

Na zabezpečenie ochrany pred povodňami sú organizácie a občania povinní umožniť vstup na svoje pozemky a do objektov na vykonávanie zabezpečovacích a záchranných prác, prispieť na príkaz povodňových orgánov podľa svojich možností a síl osobnou a vecnou pomocou na ochranu ľudských životov a majetkov pred povodňami.

Ochrana pred povodňami zahrňuje:

- a) úpravy tokov,

- b) budovanie ochranných hrádzí
- c) kombináciu opatrení a) + b)

Medzi ochranu pred povodňami zaraďujeme najmä: povodňové plány, povodňové prehliadky, predpovednú, hlásnu a varovnú povodňovú službu, povodňové zabezpečovacie a záchranné práce.

Pri návrhu rozvojových zámerov v tomto území je nevyhnutné rešpektovať zákon o ochrane pred povodňami č.7/2010 Z.z. (§20, ods. 6, 7, 8, 9).

Katastrálne územie Mužla nieje zaradené medzi geografické oblasti s potenciálne významným povodňovým rizikom (PMPR) a pre túto oblasť neboli vypracované mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika.

Medzi záplavové územia v k.ú. Mužla radíme nasledovné periodicky zaplavované územia:

a) Mužlianský potok

- mokrad' na SZ od vodnej nádrže Mužla /v dotyku/;
- lokalita Želiarske, lokalita Štefan;

b) Obidský kanál

- lokalita medzi Jurským Chlmom a Krížnym kanálom;
- lokalita Deravý chrbát;
- lokalita Konopnice, lokalita Pod kopcom;

c) Inundačné územie Dunaja;

- lokalita Pustatina Čenke;
- lokalita Mužlianska sihoť;

Riziko povodní

Pri návrhu rozvojových zámerov v tomto území je nevyhnutné rešpektovať zákon o ochrane pred povodňami č.7/2010 Z.z. (§20, ods. 6, 7, 8, 9).

V prípade akýchkoľvek stavebných zámerov v blízkosti vodných tokov s nedostatočnou kapacitou koryta na odvedenie prietoku Q 100 – ročnej veľkej vody požadujeme rešpektovať ich inundačné územie, zamedziť v nich výstavbu a iné nevhodné činnosti v zmysle tohto zákona.

Vytvárať podmienky a budovať potrebné protipovodňové opatrenia s dôrazom na ochranu intravilánu obce.

Stavby protipovodňovej ochrany sú zaradené v územnoplánovacej dokumentácii medzi verejnoprospešné stavby.

V rámci využitia územia nesmie dôjsť k významným zásahom do režimu povrchových vôd, vodných tokov a povrchových technických diel na nich.

Stavby na území s trvalo zvýšenou aktivitou podzemných vôd požadujeme osádzať s úrovňou suterénu min. 0,5 m nad rastlým terénom, bez budovania pivničných priestorov.

Akúkoľvek investorskú činnosť a výsadbu porastov v blízkosti vodných tokov a ich ochranného pásma odsúhlasí so správcom vodného toku –SVP š.p.

V prípade situovania rozvojových lokalít v potenciálne zaplavovanom území si musí žiadateľ – investor protipovodňovú ochranu zabezpečiť na vlastné náklady, vrátane príslušnej projektovej dokumentácie. Protipovodňová ochrana nesmie negatívne ovplyvniť odtokové pomery nižšie položených úsekov vodných tokov.

Záver:

1. Zabezpečiť vykonanie preventívnych opatrení pred povodňami, ako sú opatrenia, ktoré spomaľujú odtok vody z povodia do vodných tokov, zvyšovať retenčnú schopnosť územia, zabezpečiť akumuláciu vôd v lokalitách na to vhodných, ktoré chránia obec pred zaplavením územia vodou z povrchového odtoku, ako aj zaplavenia vodou z vodného toku.
2. Snažiť sa udržať vody z povrchového odtoku na miestach, kde vzniknú a neodvádzať ich do recipientu.
3. Pri umiestňovaní stavieb brať do úvahy inundačné územia, územia ohrozené povodňami (v potenciálnej zóne zaplavenia) a pobrežné pozemky pozdĺž toku Kadaň.
4. Pri schvaľovaní nových investičných zámerov brať do úvahy ich budúci možný vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd. ako aj ich celkový vplyv na životné prostredie.
5. Pri činnostiach plánovaných na pobrežných pozemkoch drobných vodných tokov, kde je ochranné pásmo 5 m od brehovej čiary, je potrebný súhlas OÚ Komárno, OSŽP, ŠVS, podľa § 27 vodného zákona.
6. Podporovať opatrenia na vodných tokoch z hľadiska ochrany pred povodňami, úpravy pred vybrežovaním vôd, stabilizácia koryta na tokoch a realizovať ochranné technické opatrenia na monitorovaných lokalitách v rámci katastrálneho územia Mužla.
7. V záujme zabezpečenia ochrany riešeného územia pred povodňami musia byť rozvojové aktivity súlade so Zákonom č.7/2010 Z.z o ochrane pred povodňami a v súlade s „Povodňovým plánom záchranných prác“.
8. Zvýšenú ochranu treba venovať aj nasledujúcim hodnotným lokalitám s významnou mikroklimatickou, ekostabilizačnou funkciou , významné biotopy - refúgiá fauny a flóry - Chránené územia.
Sieť európskej sústavy chránených území je tvorená chránenými vtáčimi územiami (CHVÚ) a územiami európskeho významu (SKUEV).
V k. ú. Mužla sa nachádzajú nasledovné územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 a národnej sústavy maloplošne chránených častí prírody:
 - g) Územie európskeho významu **SKUEV0393 Dunaj**;
 - h) Chránené vtáčie územie **SCHVU007 Dunajské luhy**;
 - i) Chránené vtáčie územie **SCHVU004 Dolné Pohronie**;
 - j) **Chránený areál Jurský Chlm** vyhlásený Nariadením vlády SR č. 160/2020 Z. z. (súčasťou chráneného areálu je územie európskeho významu **SKUEV0068 Jurský Chlm**), 3. stupeň územnej ochrany podľa § 14 zákona č. 543/2002 Z. z.
 - k) **Chránený areál Čenkov** vyhlásený Nariadením vlády SR č. 247/2020 Z. z. (súčasťou chráneného areálu sú územia európskeho významu **SKUEV0067 Čenkov** a **SKUEV2067 Čenkov**), 3. stupeň územnej ochrany podľa § 14 zákona č. 543/2002 Z. z.
 - l) **Prírodná pamiatka Mužliansky potok** (národná sústava), 4. stupeň územnej ochrany podľa § 15 zákona č. 543/2002 Z. z.

B20 VYHODNOTENIE PERSPEKTÍVNEHO POUŽITIA POĽNOHOSPODÁRSKEJ A LESNEJ PÔDY NA NEPOĽNOHOSPODÁRSKE ÚČELY

Ochrana poľnohospodárskej pôdy

Definícia pôdy

Tak ako sa vyvíjala pôda, vyvíjali sa aj definície pôdy. Kron /1853/ definoval pôdu ako vrchnú vrstvu zeme schopnú niesť rastlinný kryt. O tridsať rokov neskôr V.V. Dokučajev /1880/ vniesol do definície biotické a abiotické prvky. V každom prípade môžeme konštatovať, že pod vplyvom vedomostného rastu sa vždy jednalo o veľmi pragmatické vyjadrenia. V odporúčaní Rady Európy R-92-8 o ochrane pôdy je definícia pôdy uznávajúca širší rozsah jej významu s nasledovnými funkciami:

- a) produkcia biomasy
- b) filtrácia, pufrácia a transformácia látok v prírode
- c) ochrana diverzity druhov živých organizmov
- d) fyzikálne médium a priestorová základňa pre socio-ekonomické aktivity (poľnohospodárstvo, lesníctvo, priemysel a iné.)
- e) zdroj surovín, zásobáreň vody, ílu, piesku, kameňa, minerálov a i.
- f) kultúrne dedičstvo vrátane paleontologických a archeologických nálezov.

V úvode spomínané funkcie pôdy majú podľa Agendy 21(1992) rovnakú dôležitosť so zachovaním princípu, podľa ktorého pri konflikte medzi ekonomickými a ekologickými záujmami človeka k pôde sa musia uprednostniť záujmy ekologické. Môžeme konštatovať, že zvýšenie poľnohospodárskej výroby pre zabezpečenie potravín v našom kraji nie je možné riešiť zväčšením výmery poľnohospodársky využívanej pôdy. Podľa tzv. "carrying capacity" územia, súčasná výmera poľnohospodárskych pod SR je na hranici dostatočnosti (0,46 ha na 1 obyvateľa). Táto hranica pri súčasných široko využiteľných technológiách je limitujúca a pokles pod túto hranicu znižuje potenciál pre uspokojenie výživy obyvateľstva.

Právna ochrana poľnohospodárskej pôdy

Právna ochrana poľnohospodárskej pôdy na území Slovenskej Republiky má viac ako 40-ročnú históriu.

V roku 1992 nadobudol účinnosť zákon o ochrane poľnohospodárskej pôdy, zákon SNR č. 307/1992

Zb., a nariadenie vlády SR č. 19/1993 Z.z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy. V roku 1996 bolo nar. vlády SR č. 19/1993 Z.z v znení nar. vlády SR č. 278/1994 Z.z. zrušené a nahradené novým nariadením vlády SR č. 152/1996 Z.z o základných sadzbách odvodov za odňatie poľnohospodárskej pôdy. Dôvodom pre spracovanie a vydanie úplne nového zákona v roku 1992 bolo nové právne prostredie v SR po roku 1990.

V ustanoveniach zákona je pôda deklarovaná ako nenahraditeľný prírodný zdroj a nezastupiteľná zložka životného prostredia. Každý je povinný chrániť prirodzené funkcie poľnohospodárskej pôdy a vyhnúť sa konaniu, ktoré by viedlo k jeho zhoršeniu.

Od 1.mája 2004 nadobudol účinnosť nový zákon NR SR č. 220/2004 O ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy a o zmene zákona č. 245/2003 Z.z o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Právne úpravy dali priestor pre uplatnenie zásad ochrany poľnohospodárskej pôdy už pri územnoplánovacej činnosti, zvlášť pri spracovaní návrhov územnoplánovacej dokumentácie

Medzi základné zásady patria:

- čo najmenej narúšať funkciu PP a zabezpečovať jej poľnohospodárske využívanie;
- chrániť najkvalitnejšiu a najproduktívnejšiu poľnohospodársku pôdu a v tomto zmysle už v územnoplánovacom procese zabezpečovať ochranu poľnohospodárskej pôdy;
- chrániť poľnohosp. pôdu 1. -4. bonitnej triedy, prípadne ornú pôdu, na ktorej boli vybudované závlahy a odvodnenie;
- urbanistický rozvoj obce Mužla orientovať do územia menej produkčných pôd. Na poľnohospodársku pôdu orientovať rozvoj len v prípade, ak možnosti dostavby, zástavby a prestavby boli v zastavanom území vyčerpané;
- v prípade záberu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy klásť dôraz na alternatívne riešenia. Vyhláška č. 508/2004 Z. z ustanovuje podrobnosti o spracúvaní bilancie a skrývky humusového horizontu, rekumulácii dočasne odňatej pôdy.

Pôdny kryt v záujmovom území je ovplyvnený nivou vodohospodársky významných vodných tokov rieky Dunaj a vodného toku Mužliansky potok a Obidský kanál. Vyskytujú sa tu hlavne úrodné fluvizeme, černozeme a čiernice. V lokalitách spráší erodované regozeme. V zastavanom území a poľnohospodárskych areáloch sú vyvinuté antropogénne pôdy (kultizeme). Z hľadiska úrodnosti patrí celé územie k najúrodnejším pôdam Slovenska. Katastrálne územie Mužla je intenzívne poľnohospodársky využívané, pričom 66,53% plochy územia leží na poľnohospodárskej pôde (3 456,60 ha). Podľa stupňa BPEJ prevládajú vysoko produkčné (O2) až veľmi produkčné (O3) orné pôdy.

V kategórii najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy (zákonom chránenej pôdy podľa NV č.58/2013 Z. z.) sú v k.ú. Mužla zaradené nasledovné BPEJ:

(1. bonitná skupina) **0017002, 0019002, 0019005**, (2. bonitná skupina) **0002002, 0020003, 0037002, 0039002**, (3. bonitná skupina) **0011002, 0026002, 0037202, 0039202, 0041002**, (4. bonitná skupina) **0016001, 0019001**.

Údaje o katastrálnej ploche:

k. ú. MUŽLA

Celková výmera katastrálneho územia je	5 195,56 ha , z toho:
- poľnohospodárska pôda predstavuje	3 456,60 ha – 66,53 %
- nepoľnohospodárska pôda predstavuje	1 739,00 ha – 33,47 %

Poľnohospodárska pôda má nasledovnú štruktúru:

- celkom rozloha PP	3 456,60 ha (66,53 %)
z toho : - orná pôda	2 878,05 ha (55,39 %)
- vinice	123,25 ha (2,37 %)
- záhrady	46,84 ha (0,90 %)
- trvalé trávnaté porasty	309,25 ha (5,95 %)
- chmeľnice	0 ha (0,00 %)
- ovocné sady	99,21 ha (1,91 %)

Nepoľnohospodárska pôda predstavuje rozlohu:

- celkom rozloha NPP	1 739,00 ha (33,47 %)
z toho : - lesné pozemky	884,48 ha (17,02 %)
- vodné plochy	545,33 ha (10,50 %)
- zastavané plochy a nádvorcia	274,99 ha (5,29 %)
- ostatné plochy	34,16 ha (0,66 %)

(zdroj: Štatistický úrad SR; údaje platné k 31.12.2021)

Z horeuvedeného vyplýva, že Mužla patrí medzi katastrálne územia s prevahou poľnohospodárskej pôdy, kde dominuje orná pôda vo výmere 2 878,15 ha, čo predstavuje 55,4 % z celkovej výmery katastra.

Pri stanovovaní plôch na rozvoj sídelného útvaru sa budú uprednostňovať ako vnútorné rozvojové lokality plochy poľnohospodársky neobrábané a problematické. Pri rozširovaní zastavaného územia obce a stanovovaní vonkajších rozvojových plôch sa budú uprednostňovať v prvom kroku pôdy menej produkčné.

Medzi hlavné negatívne faktory, ktoré ovplyvňujú pôdnu produkciu a jej environmentálne funkcie patria najmä zhutňovanie a acidifikácia pôd, neuvážené rekultivácie pôd, neúmerné meliorácie, nadmerná chemizácia, stále sa zvyšujúca erózia, zosuvy, divoké skládky a emisno – imisná kontaminácia pôd. Kontaminácia pôd prichádza do úvahy pozdĺž cesty III. triedy, v poľnohospodárstve pri manipulácii s ropnými produktmi, hnojivami, pesticídmi. Kontaminácia pôd vplyvom dopravy sa rieši na celoštátnej úrovni zavedením bezolovnatých benzínov a katalyzátorov. Manipuláciu s rizikovými látkami upravujú rôzne predpisy.

Kontaminácia pôdy

Všetky druhy poľnohospodárskych pôd v posledných desaťročiach dlhodobým pôsobením intenzifikačných činiteľov a všeobecným zhoršovaním kvality životného prostredia utrpeli na kvalite, čiže znížila sa ich prirodzená úrodnosť. Zvyšovanie ich produktivity sa dialo vďaka zväčšujúcemu sa množstvu dodatkovej energie pri pestovaní poľných plodín (nafta, počet operácií, inovácia strojového parku, chemické prostriedky na hnojenie a ochranu). V súčasnosti, kedy prišlo k radikálnemu znižovaniu množstiev aplikovaných ochranných a výživových prostriedkov na jednotku plochy, sa obsahy cudzorodých látok postupne znižujú na limitné hodnoty, respektíve paradoxne sa pomaly začína objavovať ich deficit, čo sa sekundárne prejavuje na kvalite porastov.

Zníženie fyzikálnych a chemických kvalít pôd spočíva v znižovaní podielu humusu obmedzeným prísunom organickej hmoty.

Chemická degradácia pôdy môže byť spôsobená vplyvom rizikových látok anorganickej a organickej povahy z prírodných aj antropických zdrojov, ktoré v určitej koncentrácii pôsobia škodlivo na pôdu, vyvolávajú zmeny jej chemických a biologických vlastností, negatívne ovplyvňujú produkčný potenciál pôd, znižujú hodnotu plodín, negatívne pôsobia na vodu, atmosféru, zdravie ľudí a zvierat.

Priamy vplyv na pôdy majú aj vertikálne inverzie s koncentraciou znečisťujúcich látok v prízemnej vrstve ovzdušia, ako aj poľnohospodárska výroba, ktorá môže spôsobovať degradáciu pôd (používaním ťažkých mechanizmov, kultivácia pôd pri nevhodnej vlhkosti pôdy, orba po spádnicu, nesprávne oševné postupy, nevhodná a neprimeraná aplikácia chemických prípravkov), ktoré môžu spôsobiť kompakciu a eróziu pôd, acidifikáciu, salinizáciu, sodifikáciu pôd alebo úbytok pôdnej organickej hmoty

Z hľadiska kontaminácie sú pôdy riešeného územia zaradené medzi relatívne čisté pôdy.

(Atlas krajiny SR, 2002, M 1: 500 000, M 1: 1 000 000, str. 279 - 280).

Osobitne chránené pôdne zdroje

V SR sa uplatňuje systém ochrany poľnohospodárskeho fondu cez zákon č. 220/2004 Z.z. O ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy.

Podľa zákona č. 220/2004 Z.z. Sú všetky poľnohospodárske pôdy podľa príslušnosti do BPEJ zaradené do 9 skupín kvality pôdy. Najkvalitnejšie patria do 1. skupiny a najmenej kvalitné do 9. Skupiny. Prvé 4 skupiny sú chránené podľa §12 zákona o ochrane poľnohospodárskej pôdy a možno ich dočasne alebo trvale použiť na nepoľnohospodárske účely iba v nevyhnutných prípadoch, ak nie je možné alternatívne riešenie.

Do prvej skupiny patria pôdy s najvyšším produkčným potenciálom, čiernice typické, karbonátové, a černozeme čiernicové karbonátové, stredne ťažké, bez skeletu v klimatických regiónoch 00 – 02.

Do druhej skupiny sú zaradené čiernice typické a černozeme typické, karbonátové ťažké, fluvizeme typické, karbonátové, stredne ťažké a hnedozeme typické a černozeme typické vyvinuté na sprašiach, stredne ťažké, v klimatických regiónoch 00 – 02.

Do tretej skupiny patria čiernice glejové, stredne ťažké, bez skeletu, prípadne so slabým skeletom, černozeme typické, karbonátové a černozeme hnedozemné na sprašiach, na svahoch do 7° , fluvizeme typické, stredne ťažké až ťažké so stredným obsahom skeletu, fluvizeme glejové, stredne ťažké v klimatických regiónoch 00 – 02.

V klimatickom regióne 03 sa vyskytuje černozem čiernicová, prevažne karbonátová, stredne ťažká.

Do štvrtej skupiny sú zaradené čiernice typické, ťažké, stredne hlboké, fluvizeme typické a fluvizeme glejové, stredne skeletovité, stredne ťažké, černozeme a hnedozeme na sprašiach a sprašových hlinách, stredne ťažké na svahoch 7 - 12° a hnedozeme pseudoglejové, stredne ťažké, v klimatických regiónoch 00 – 02. V klimatickom regióne 03 fluvizem typická, karbonátová, stredne ťažká, bez skeletu a v klimatickom regióne 03 – 07 čiernice typické, stredne ťažké.

V piatej skupine nachádzame fluvizeme typické a glejové veľmi ťažké, čiernice glejové ťažké až veľmi ťažké, černozeme hnedozemné, hnedozeme typické a hnedozeme luvizemné, kambizeme typické až luvizemné.

V šiestej skupine nachádzame hnedozeme typické až luvizemné na sprašových hlinách (stredne ťažké pôdy - ľahšie piesočnatohlinité), regozeme a hnedozeme erodované na sprašiach (stredne ťažké pôdy - hlinité) a fluvizeme glejové až pelické (veľmi ťažké).

V siedmej skupine nachádzame kambizeme typické a kambizeme luvizemné na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké a kambizeme pseudoglejové na svahových hlinách, stredne ťažké až ťažké (veľmi ťažké).

V ôsmej skupine nachádzame kambizeme (typ) plytké na vulkanických horninách, stredne ťažké a gleje, stredne ťažké, ťažké až veľmi ťažké.

V deviatej skupine nachádzame kambizeme (typ) na vulkanických horninách, na výrazných svahoch: 12-25°, stredne ťažké až ťažké.

Identifikované BPEJ v riešenom území sú zaradené nasledovne:

Kód BPEJ - 0017002 - 1.skupina
Kód BPEJ - 0019002 - 1.skupina
Kód BPEJ - 0019005 - 1.skupina
Kód BPEJ - 0002002 - 2. skupina
Kód BPEJ - 0020003 - 2.skupina
Kód BPEJ - 0037002 - 2.skupina
Kód BPEJ - 0039002 - 2.skupina
Kód BPEJ - 0011002 - 3.skupina
Kód BPEJ - 0026002 - 3.skupina
Kód BPEJ - 0037202 - 3.skupina
Kód BPEJ - 0039202 - 3.skupina

Kód BPEJ - 0041002 - 3.skupina
 Kód BPEJ - 0016001 - 4.skupina
 Kód BPEJ - 0019001 - 4.skupina
 Kód BPEJ - 0027003 - 5.skupina
 Kód BPEJ - 0038202 - 5.skupina
 Kód BPEJ - 0038402 - 5.skupina
 Kód BPEJ - 0043002 - 5.skupina
 Kód BPEJ - 0043005 - 5.skupina
 Kód BPEJ - 0043202 - 5.skupina
 Kód BPEJ - 0043402 - 5.skupina
 Kód BPEJ - 0001001 - 6.skupina
 Kód BPEJ - 0031002 - 6.skupina
 Kód BPEJ - 0031003 - 6.skupina
 Kód BPEJ - 0031005 - 6.skupina
 Kód BPEJ - 0040001 - 6.skupina
 Kód BPEJ - 0047202 - 6.skupina
 Kód BPEJ - 0047402 - 6.skupina
 Kód BPEJ - 0015005 - 6.skupina
 Kód BPEJ - 0094002 - 7.skupina
 Kód BPEJ - 0096002 - 8.skupina

Každá BPEJ má svoj kód, ktorý je rozčlenený na jednotlivé charakteristiky pôd.

Tab.: Bonitované pôdnoekologické jednotky (BPEJ) v obci Mužla

Kód BPEJ	Klimatický región	Hlavná pôdna jednotka	Svahovitost' a expozícia	Skeletovitost' a hĺbka pôdy	Zrnitost' pôdy
0017002	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČMčc – černozeme čiernicové, prevažne karbonátové, stredne ťažké	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozícia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0019002	teplý, veľmi suchý, nížinný	Čamc – čiernice typické, prevažne karbonátové stredne ťažké až ľahké,	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a	stredne ťažké pôdy (hlinité)

		s priaznivým vodným režimom	s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozícia: rovina	viac)	
0019005	teplý, veľmi suchý, nížinný	Čamc – čiernice typické, prevažne karbonátové stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozícia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	Stredne ťažké pôdy-ľahšie (piesočnatohlinité)
0002002	teplý, veľmi suchý, nížinný	FMa ^c - fluvizeme kultizemné, karbonátové stredne ťažké	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozícia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0020003	teplý, veľmi suchý, nížinný	Čamc – čiernice typické, prevažne karbonátové, ťažké	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%),	ťažké pôdy (ílovitohlinité)

			0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozícia: rovina	hlboké pôdy (60cm a viac)	
0037002	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČMa ^c - černozeme kultizemné, karbonátové, zo spraší, stredne ťažké	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozícia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0039002	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČMa, ČMah - černozeme kultizemné a černozeme kultizemné, hnedozemné, zo spraší, stredne ťažké	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozícia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0011002	teplý, veľmi suchý, nížinný	FMa _G - fluvizeme kultizemné, glejové,	rovina bez prejavu plošnej	pôda bez skeletu (obsah skeletu do	stredne ťažké pôdy (hlinité)

		stredne ťažké, lokálne ľahké	vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozičia: rovina	hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	
0026002	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČA _G - čiernice kultizemné, glejové aj nekarbonátové, stredne ťažké	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozičia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0037202	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČMa ^c - černozeme kultizemné, karbonátové, zo spraší, stredne ťažké	mierny svah 3° - 7°, južná, východná a západná expozičia	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0039202	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČMa, ČMah - černozeme kultizemné a černozeme kultizemné, hnedozemné, zo spraší, stredne ťažké	mierny svah 3° - 7°, južná, východná a západná expozičia	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)

0041002	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČMah, SAa, SAag - černozeme kultizemné, hnedozemné a smonice kultizemné, zo sprašových a polygenetických hĺn, stredne ťažké až ťažké, u smonic zo slieňov sa môže vyskytnúť pseudoglejový subtyp	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozícia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0016001	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČMč – černozeme čiernicové, ľahké, vysychavé	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozícia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	ľahké pôdy (piesočnaté, hlinito piesočné)
0019001	teplý, veľmi suchý, nížinný	Čamc – čiernice typické, prevažne karbonátové stredne ťažké až ľahké, s priaznivým vodným režimom	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozícia:	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	ľahké pôdy (piesočnaté, hlinito piesočné)

			rovina		
0027003	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČAG – čiernice glejové, ťažké, karbonátové aj nekarbonátové	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozícia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	ťažké pôdy (ílovitohlinité)
0038202	teplý, veľmi suchý, nížinný	RMa, ČMa ^e - regozeme kultizemné a černozeme kultizemné, erodované zo spraší, ornica regozeme je vytvorená orbou spraše po eróznom zmytí pôdneho profilu, v komplexe prevládajú regozeme, stredne ťažké	mierny svah 3° - 7°, južná, východná a západná expozícia	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0038402	teplý, veľmi suchý, nížinný	RMa, ČMa ^e - regozeme kultizemné a černozeme kultizemné, erodované zo spraší,	stredný svah 7° - 12°, južná, východná a západná expozícia	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)

		ornica regozeme je vytvorená orbou spraše po eróznom zmytí pôdneho profilu, v komplexe prevládajú regozeme, stredne ťažké			
0043002	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČMa ^e , RMa - černozeme kultizemné erodované a regozeme kultizemné zo spraší, v komplexe prevládajú černozeme erodované, stredne ťažké	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnos ťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozi cia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0043005	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČMa ^e , RMa - černozeme kultizemné erodované a regozeme kultizemné zo spraší, v komplexe prevládajú černozeme erodované, stredne ťažké	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnos ťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozi cia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesoč natohlin ité)

0043202	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČMa ^e , RMa - černozeme kultizemné erodované a regozeme kultizemné zo spraší, v komplexe prevládajú černozeme erodované, stredne ťažké	mierny svah 3° - 7°, južná, východná a západná expozícia	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0043402	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČMa ^e , RMa - černozeme kultizemné erodované a regozeme kultizemné zo spraší, v komplexe prevládajú černozeme erodované, stredne ťažké	stredný svah 7° - 12°, južná, východná a západná expozícia	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0001001	teplý, veľmi suchý, nížinný	FMa ^c - fluvizeme kultizemné, karbonátové, ľahké v celom profile, vysychavé	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° - 3°), expozícia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	ľahké pôdy (piesočnaté, hlinito-piesočnaté)
0031002	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČA, SC – čiernice v komplexoch so slancami (zasolené)	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy	stredne ťažké pôdy (hlinité)

		pôdy tvoria len 20 – 30% plochy v podobe malých roztrúsených areálov), (stredne ťažké) ťažké až veľmi ťažké	rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozícia: rovina	(60cm a viac)	
0031003	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČAa, SCa - čiernice v komplexoch so slancami (zasolené pôdy)	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozícia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	ťažké pôdy (ílovitohlinité)
0031005	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČAa, SCa - čiernice v komplexoch so slancami (zasolené pôdy)	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozícia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	Stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesočnatohlinité)
0040001	teplý, veľmi suchý, nížinný	ČMm, ČMh – černozeme typické a černozem	rovina bez prejavu plošnej vodnej	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m	ľahké pôdy (piesočnaté, hlinito

		e hnedozemné na piesočnatých substrátoch , ľahké, vysychavé	erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozi- cia: rovina	pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	piesočn- até)
0047202	teplý, veľmi suchý, nížinný	RMa, HMa ^e - regozeme kultizemné a hnedozeme kultizemné, erodované, zo spraší, ornica je u hnedozemí vytvorená zo zvyšku B- horizontu, u regozemí orbou spraše po eróznom zmytí pôdneho profilu, v komplexe prevládajú regozeme, stredne ťažké	mierny svah 3° - 7°, južná, východná a západná expozičia	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0015005	teplý, veľmi suchý, nížinný	FMa - fluvizeme kultizemné, stredne ťažké, s ľahkým podorničím, v teplých klimatických regiónoch vysychavé	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	Stredne ťažké pôdy - ľahšie (piesoč- natohlin- ité)

			erózie (1° – 3°), expozičia: rovina		
0094002	teplý, veľmi suchý, nížinný	GLa(m) - gleje kultizemné (alebo modálne), stredne ťažké, ťažké až veľmi ťažké	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozičia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)
0096002	teplý, veľmi suchý, nížinný	SKa, SCa - slaniská kultizemné a slance kultizemné	rovina bez prejavu plošnej vodnej erózie 0° - 1° alebo rovina s možnosťou prejavu plošnej vodnej erózie (1° – 3°), expozičia: rovina	pôda bez skeletu (obsah skeletu do hĺbky 0,6m pod 10%), hlboké pôdy (60cm a viac)	stredne ťažké pôdy (hlinité)

Zdroj: Džatko M., Sobocká J. a kol.: Príručka pre používanie máp pôdnoekologických jednotiek, Bratislava 2009, 102s.

Osobitne chránené pôdne zdroje

Ochranu najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy zabezpečuje Nariadenie vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy. V zmysle Prílohy č. 2 k Nariadeniu vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy sa v záujmovom území nachádzajú

najkvalitnejšie poľnohospodárske pôdy: 0017002 (1. stupeň kvality), 0019002 (1. stupeň kvality), 0019005 (1. stupeň kvality), 0002002 (2. stupeň kvality), 0020003 (2. stupeň kvality), 0037002 (2. stupeň kvality), 0039002 (2. stupeň kvality), 0011002 (3. stupeň kvality), 0026002 (3. stupeň kvality), 0037202 (3. stupeň kvality), 0039202 (3. stupeň kvality), 0041002 (3. stupeň kvality), 0016001 (4. stupeň kvality), 0019001 (4. stupeň kvality).

- zabezpečiť v miestach s intenzívnou veternou eróziou protieróznou ochranu pôdy uplatnením prvkov územného systému ekologickej stability, a to najmä biokoridorov, resp. interakčných prvkov v podobe vetrolamov a stromoradií;
- odstrániť pôsobenie stresových faktorov (skládky odpadov, konfliktné uzly a pod.) v územiach systému ekologickej stability (problematiku riešiť na úrovni konkrétnych projektov ako územných systémov ekologickej stability);
- zabezpečiť nástrojmi územného plánovania ekologicky optimálne využívanie územia, rešpektovanie, prípadne obnovu funkčného územného systému ekologickej stability, biologickej integrity krajiny a biodiverzity na úrovni regionálnej a lokálnej, znamená venovať pozornosť predovšetkým chráneným územiám v biokoridoroch;
- realizovať výsadbu lesa v nivách riek, na plochách náchylných na eróziu a pri prameniskách, podporovať zvýšenie podielu nelesnej stromovej a krovinej vegetácie;
- aplikovať šetrné hospodárenie s ornou pôdou v podobe zavedených opatrení (oranie po vrstevnici, správne umiestnenie širokoriadkových plodín na svahu, striedanie plodiny pri rovnakej hĺbke orby);
- rešpektovať všetky kategórie chránených území a ich ochranné pásma v zmysle platnej legislatívy o ochrane prírody a krajiny;
- zohľadňovať pri umiestnení činnosti na území ich predpokladané vplyvy na životné prostredie (proces posudzovania EIA) a realizáciou vhodných opatrení dosiahnuť odstránenie, obmedzenie alebo zmiernenie prípadných negatívnych vplyvov;
- v návrhu riešenia pri rozvoji obce a výrobnopodnikateľských zón uprednostniť polohy s horšou kvalitou pôdy- nižšou produkčnou schopnosťou.
- prehľad a zloženie poľnohospodárskej pôdy podľa BPEJ v k.ú vid'. M 1: 10 000;
- pri poľnohospodárskej pôde chrániť nielen prvé štyri skupiny BPEJ v území podľa zákona č.220/2004 Z.z., ale aj pôdy podliehajúce ochrane najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy zabezpečenej Nariadením vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy, v zmysle Prílohy č. 2 k Nariadeniu vlády SR č. 58/2013 Z. z. o odvodoch za odňatie a neoprávnený záber poľnohospodárskej pôdy a podľa neho realizovať rozvojové zámery v území, rešpektovať celistvosť honov, rozvoj riešiť arondáciou;
- pri lesnej pôde - dbať na ochranu lesnej pôdy, dodržiavať LHP a rešpektovať ochranné pásmo lesa;
- v návrhu zapracovať záber pôdy pre potreby rozvoja a realizácie cestnej siete predovšetkým prekládku cesty I. triedy I/63.

Riešenie

Táto časť je spracovaná ako súčasť ÚPN obce a slúži na vyhodnotenie trvalého záberu poľnohospodárskej pôdy pre účely vybudovania komunikácií, chodníkov a pridružených zelených pásov, rodinných domov, a objektov občianskej vybavenosti a priemyslu. Je spracovaná v súlade so zákonom č.220/2004 Z.z., ktorý nadobudol účinnosť dňa 1.5.2004.

Vzhľadom na to, že obec sa dynamicky rozvíja, je potrebné rešpektovať demografický výhľad a stanoviť plochy na rozvoj sídelného útvaru. Tieto plochy delíme na 2 druhy, jednak sú to vnútorné priestorové rezervy /hnedá/ a ďalej sú to plochy, ktoré budú získané v odôvodnených prípadoch z okolitých disponibilných plôch /modrá/, pričom sa budú uprednostňovať lokality poľnohospodársky problematické.

Katastrálne územie Mužla

Vnútorné rozvojové lokality:

Lokalita 1 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- I**. Územie sa nachádza v zastavanom území obce. Celková plocha riešenej lokality je: 0,2672 ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla .

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0031003 – 6. Skupina BPEJ 100% .

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 0,1855 ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie občianskej vybavenosti (OV) , seniorské centrum.

Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne viď. tabuľka :

-Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.

- výkres -grafická príloha č.11.

Spolu dôjde k vyňatiu **0,1855ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 2 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- G**. Územie sa nachádza v zastavanom území obce. Celková plocha riešenej lokality je: 1,5654ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla .

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0043002 – 5. Skupina BPEJ 100% .

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 1,5654ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie IBV, technická infraštruktúra.

Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne viď. tabuľka :

-Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.

- výkres -grafická príloha č.11.

Spolu dôjde k vyňatiu **1,5654ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 3 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- H**. Územie sa nachádza v zastavanom území obce. Celková plocha riešenej lokality je: 3,8182ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla .

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0002002 – 2. Skupina BPEJ 27,5% .

0043402 – 5. Skupina BPEJ 70% .

0031005 – 6. Skupina BPEJ 2,5% .

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 3,6407ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie IBV, technická infraštruktúra.
 Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .
 Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.
 Podrobne vid'. tabuľka :
 -Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.
 - výkres -grafická príloha č.11.
 Spolu dôjde k vyňatiu **3,6407ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 4 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- L**. Územie sa nachádza v zastavanom území obce. Celková plocha riešenej lokality je: 0,3293 ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla .
 Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :
0043002 – 5. Skupina BPEJ 100% .
 Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 0,1894 ha;
 K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie občianskej vybavenosti (OV) .
 Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .
 Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.
 Podrobne vid'. tabuľka :
 -Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.
 - výkres -grafická príloha č.11.
 Spolu dôjde k vyňatiu **0,1894ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 5 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- L**. Územie sa nachádza v zastavanom území obce. Celková plocha riešenej lokality je: 0,1238 ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla .
 Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :
0043002 – 5. Skupina BPEJ 100% .
 Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 0,1238 ha;
 K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie dopravných stavieb - plochy parkovísk .
 Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .
 Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.
 Podrobne vid'. tabuľka :
 -Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.
 - výkres -grafická príloha č.11.
 Spolu dôjde k vyňatiu **0,1238 ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 6 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- N**. Územie sa nachádza v zastavanom území obce. Celková plocha riešenej lokality je: 2,6458ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla .
 Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :
0040001 – 6. Skupina BPEJ 100% .
 Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 2,6458ha;
 K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie IBV, technická infraštruktúra.
 Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .
 Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne vid'. tabuľka :

-Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.

- výkres -grafická príloha č.11.

Spolu dôjde k vyňatiu **2,6458ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 7 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- O**. Územie sa nachádza v zastavanom území obce. Celková plocha riešenej lokality je: 2,6458ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla .

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0040001 – 6. Skupina BPEJ 100% .

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 3,1756ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie športovorekreačného areálu a jeho technickej infraštruktúry.

Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne vid'. tabuľka :

-Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.

- výkres -grafická príloha č.11.

Spolu dôjde k vyňatiu **3,1756 ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 8 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- N1**. Územie sa nachádza v zastavanom území obce. Celková plocha riešenej lokality je: 2,0266ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla .

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0040001 – 6. Skupina BPEJ 100% .

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 2,0145ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie IBV, technická infraštruktúra.

Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne vid'. tabuľka :

-Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.

- výkres -grafická príloha č.11.

Spolu dôjde k vyňatiu **2,0145ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 9 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do viacerých regulačných celkov. Územie sa nachádza v zastavanom území obce. Celková plocha riešenej lokality je: 3,0059ha. Všetky územia sa nachádzajú v katastrálnom území Mužla .

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0040001 – 6. Skupina BPEJ 39,3% .

0031003 – 6. Skupina BPEJ 42,9% .

0043202 – 5. Skupina BPEJ 17,8% .

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 2,9956ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie IBV v rozptyle, v prelukách.

Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne vid'. tabuľka :

- Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.
 - výkres -grafická príloha č.11.
- Spolu dôjde k vyňatiu **2,9956ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 10 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do viacerých regulačných celkov. Územie sa nachádza v zastavanom území obce. Celková plocha riešenej lokality je: 0,7858ha. Všetky územia sa nachádzajú v katastrálnom území Mužla .

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0043002 – 5. Skupina BPEJ 93,4% .

0040001 – 6. Skupina BPEJ 6,6%

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 0,7632ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie IBV v rozptyle, v prelukách.

Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne viď. tabuľka :

- Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.
 - výkres -grafická príloha č.11.
- Spolu dôjde k vyňatiu **0,7632 ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 11 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do viacerých regulačných celkov. Územie sa nachádza v zastavanom území obce. Celková plocha riešenej lokality je: 1,1440ha. Všetky územia sa nachádzajú v katastrálnom území Mužla .

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0043402 – 5. Skupina BPEJ 95,5% .

0043002 – 5. Skupina BPEJ 4,5%

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 1,1088ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie IBV v rozptyle, v prelukách.

Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne viď. tabuľka :

- Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.
 - výkres -grafická príloha č.11.
- Spolu dôjde k vyňatiu **1,1088ha** poľnohospodárskej pôdy.

Vonkajšie rozvojové lokality:**Lokalita 12 / k.ú. Mužla /**

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- N**. Územie sa nachádza za hranicou zastavaného územia obce. Celková plocha riešenej lokality je: 0,1630 ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla.

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0040001 – 6. Skupina BPEJ 100% .

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 0,0361 ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie miestnej komunikácie a inžinierskych sietí.

Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne vid'. tabuľka :

-Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.

- výkres -grafická príloha č.11.

Spolu dôjde k vyňatiu **0,0361ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 13 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- N1**. Územie sa nachádza za hranicou zastavaného územia obce. Celková plocha riešenej lokality je: 1,7718 ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla.

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0040001 – 6. Skupina BPEJ 100% .

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 1,7701 ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie IBV, miestnych komunikácií a inžinierskych sietí.

Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne vid'. tabuľka :

-Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.

- výkres -grafická príloha č.11.

Spolu dôjde k vyňatiu **1,7701ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 14 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- O1**. Územie sa nachádza za hranicou zastavaného územia obce. Celková plocha riešenej lokality je: 0,8631 ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla.

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0040001 – 6. Skupina BPEJ 100% .

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 0,8631 ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie objektov a plôch športu , rekreácie a inžinierskych sietí.

Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne vid'. tabuľka :

-Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.

- výkres -grafická príloha č.11.

Spolu dôjde k vyňatiu **0,8631 ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 15 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- P**. Územie sa nachádza za hranicou zastavaného územia obce. Celková plocha riešenej lokality je: 0,4437 ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla.

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0040001 – 6. Skupina BPEJ 100% .

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 0,3568 ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie miestnych komunikácií a inžinierskych sietí. Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne vid'. tabuľka :

-Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.

- výkres -grafická príloha č.11.
Spolu dôjde k vyňatiu **0,3568 ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 16 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- H1**. Územie sa nachádza za hranicou zastavaného územia obce. Celková plocha riešenej lokality je: 1,2917 ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla.

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0043402 – 6. Skupina BPEJ 100%.

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 1,2917 ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie IBV, miestnej komunikácie a inžinierskych sietí.

Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne viď. tabuľka :

-Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.

- výkres -grafická príloha č.11.

Spolu dôjde k vyňatiu **1,2917 ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 17 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- G1, G2**. Územie sa nachádza za hranicou zastavaného územia obce. Celková plocha riešenej lokality je: 7,0483 ha.

Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla.

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0043002 – 5. Skupina BPEJ 100%.

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 7,0483 ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie objektov HBV, IBV, miestnych komunikácií a inžinierskych sietí.

Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne viď. tabuľka :

-Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.

- výkres -grafická príloha č.11.

Spolu dôjde k vyňatiu **7,0483 ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 18 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- G1**. Územie sa nachádza za hranicou zastavaného územia obce. Celková plocha riešenej lokality je: 8,5615 ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla.

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0043002 – 5. Skupina BPEJ 98,9%.

0039002 – 2. Skupina BPEJ 1,1%.

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 8,5615 ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie objektov IBV, miestnych komunikácií a inžinierskych sietí.

Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne vid'. tabuľka :

-Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.

- výkres -grafická príloha č.11.

Spolu dôjde k vyňatiu **8,5615ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 19 / k.ú. Mužla /

Riešené územie nie je začlenené do regulačných celkov. Územie sa nachádza za hranicou zastavaného územia obce. Celková plocha riešenej lokality je:4,8923ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla.

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0031005 – 6. Skupina BPEJ 40%.

0043002 – 5. Skupina BPEJ 28%.

0031003 – 6. Skupina BPEJ 15%.

0019002 – 1. Skupina BPEJ 7%.

0043402 – 5. Skupina BPEJ 6%.

0002002 – 2. Skupina BPEJ 4%.

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 4,8923 ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie prekládky cesty I/63 - cestný obchvat obce Mužla na ceste I/63.

Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne vid'. tabuľka :

-Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.

- výkres -grafická príloha č.11.

Spolu dôjde k vyňatiu **4,8923 ha** poľnohospodárskej pôdy.

Lokalita 20 / k.ú. Mužla /

Riešené územie je začlenené do regulačného celku **UPC- V1**. Územie sa nachádza za hranicou zastavaného územia obce. Celková plocha riešenej lokality je: 4,500 ha. Celá plocha sa nachádza v katastrálnom území Mužla.

Plocha je zaradená do nasledovných BPEJ :

0031005 – 6. Skupina BPEJ 0,4%.

0019002 – 1. Skupina BPEJ 99,6%.

Poľnohospodárska pôda sa nachádza na výmere: 2,250 ha;

K vyňatiu pôdy dôjde z dôvodu realizácie objektov poľnohospodárskej výroby.

Skrývka ornice sa realizuje v hrúbke 20cm .

Kultúrne vrstvy budú použité tak, ako toto bude navrhnuté pred vydaním príslušného § zákona č. 220/2004 Zb. O ochrane poľnohospodárskej pôdy.

Podrobne vid'. tabuľka :

-Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej a lesnej pôdy na iné účely.

- výkres -grafická príloha č.11.

Spolu dôjde k vyňatiu **2,250 ha** poľnohospodárskej pôdy.

Vnútorne rozvojové plochy určené na vyňatie spolu = 18,4083 ha

Vonkajšie rozvojové plochy určené na vyňatie spolu = 27,0699 ha

Vnútorne a vonkajšie rozvojové plochy určené na vyňatie spolu = 45,4782 ha
Z toho chránená pôda v zmysle NV č. 58/2013 = 3,8420 ha

Podrobne vid'. Tabuľka : Prehľad perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy na iné účely.

Zdôvodnenie opodstatnenosti rozsahu požadovaného záberu.

Obec pri tvorbe aktuálneho regulačného rozvojového nástroja vychádza z etickej a ekologickej úlohy minimalizovať zábery pôdy za hranicou ZÚ /zastavaného územia/. Obec striktne pracuje s dvoma druhmi rozvojových plôch .

1. Vnútročné rozvojové plochy, kde využíva vnútročné rezervy/nadmerné záhrady;/ alebo
2. Druhá strana ulice , ktorá doposiaľ nebola zastavaná a nachádza sa za hranicou Z.Ú. Ide preto o hospodárny rozvojový plán na ďalšie obdobie, ktorý pokračuje v minulých rozvojových smeroch. Nepremyslené , nekonceptčné, náhodilé rozvojové zámery tu nie sú. Návrh preskúmal a prehodnotil pôvodné rozvojové zábery a lokality na ktoré bol udelený súhlas v r.2001,2008,2015.Mnohé zostávajú naďalej v platnosti avšak pod novým označením a s upresnenou výmerou. Tieto lokality , ktoré sa po podrobnom preskúmaní dostali do návrhu sú pre ďalší rozvoj obce mimoriadne dôležité a nemajú alternatívu.

Zhodnotenie ako boli využité súhlasy udelené v rámci predchádzajúcej ÚPN obce Mužla - (04/2001).

Súhlas udelený dňa 33.05.2001, č.2001/05060

Lokality č.1,2,3,4,5,...zastavanosť 0%

Lokalita č.6 /IBV v rozptyle/,...zastavanosť 12%

Lokalita č.7 ,...zastavanosť 0%, ČOV sa nerealizuje, došlo k zmene stratégie rozvoja kanalizácie na regionálnej úrovni.

Lokalita č.8a...zastavanosť 0%. Prekládka cesty I/63. Zámer trvá prechádza do nového ÚPN.

Lokalita č.9, 10,...zastavanosť %....archeologická lokalita .Územie sa vracia späť do pôdneho fondu.

Zhodnotenie ako boli využité súhlasy udelené v rámci predchádzajúcej ÚPN obce Mužla - ZAD č.1/2008 ÚPN obce Mužla (r.2008).

Súhlas udelený dňa 30.04.2008, č.2008/00232

Lokalita č.RD4.....zastavanosť 90%

Lokalita č.RD5.....zastavanosť 0%, zrušenie zámeru /rozpor s princípom arondácie/ a návrat ku kompaktnej forme rozvoja obce.

Lokalita č.RD6.....zastavanosť 0%, zámer prechádza do nového ÚPN. Došlo k vyriešeniu majetkových vzťahov a proces delimitácie územia na obec sa dostal do záverečnej fázy.Ide o najdôležitejšiu rozvojovú lokalitu obce pod novým označením **č.17 a č.18** (ÚPC G1 A G2) .Funkčné využitie a účel vyňatia –IBV sú zhodné ako v pôvodnom ÚPN-O /2001/.

Zhodnotenie ako boli využité súhlasy udelené v rámci predchádzajúcej ÚPN obce Mužla - ZAD č.2 ÚPN obce Mužla (r.2009).

V týchto zmenách a doplnkoch nebola požiadavka na záber pôdy.

Zhodnotenie ako boli využité súhlasy udelené v rámci predchádzajúcej ÚPN obce Mužla - ZAD č.3 ÚPN obce Mužla (r.2015).

Súhlas udelený dňa 22.10.2015 č.OU-NR-OOP4-2015/037685

Lokalita V1-R03- tzv.Dolná farma

Zrealizované územie 0,7ha - zamerané na rekreáciu a rybolov, rybárstvo.....90%

Záver:

O citlivom prístupe návrhu k záberu pôdy svedčí aj skutočnosť , že nový ÚPN obce Mužla našiel pre ďalší rozvoj vnútorné plochy o výmere 18,4ha v rámci zastavaného územia . Zhodnotil tak vnútorné rezervy v rámci zastavaného územia.

Z území na ktoré bol v rámci ÚPN 2001 udelený súhlas sa po dôslednom prehodnotení ekologických a majetkoprávných dôvodov 4,87ha vracia späť do pôdneho fondu.

B21 HODNOTENIE NAVRHOVANÉHO RIEŠENIA NAJMÄ Z HĽADISKA ENVIRONMENTÁLNYCH, EKONOMICKÝCH, SOCIÁLNYCH A ÚZEMNO-TECHNICKÝCH DÔSLEDKOV.

Základnou charakteristikou návrhu je identifikovať, zvýrazniť a chrániť prírodné, súčasné a historické hodnoty územia obce Mužla a vytvoriť pritom optimálny regulačný nástroj na usmerňovanie jednotlivých funkčných zložiek tak, aby tvorili vzájomne harmonický ,organický a životaschopný celok a predpoklady pre ďalší trvalo udržateľný rozvoj . Zastavané územie obce sa nachádza vo veľmi problematickom území .Rozvoj je limitovaný chránenými územiami a významnými dopravnými líniami vtáčím územím na západe , súbehom jestvujúcich významných dopravných línii na východe /medzinárodná železničná trať, cesta I. triedy I /63 a dlhodobým rozvojovým zámerom rýchlostnej cesty R7 na juhu. - územie si vyžaduje zvýšenú pozornosť a zavedenie dôsledných regulačných opatrení, spresnenie ochranných pásiem a hraníc všetkých druhov, aktualizáciu javov , ktoré podliehajú zmenám.

Návrh ÚPN obce spĺňa požiadavky občana – vlastníka rozčleniť priestor jednotlivých rozvojových území na stavebné pozemky pre IBV tak, aby bola po zohľadnení miestnych špecifik rešpektovaná pôvodná-historická, prirodzená parcelácia. V prípade tejto obce je mimoriadne dôležité stanovenie rozvojových limitov aby nedošlo k degradácii navrhovanej sídelnej štruktúry, okolitej krajiny a prírody.

Premiestnením rušivých prevádzok do kompaktných výrobnopodnikateľských a chovateľských zón sa vytlačí ťažká doprava z centrálnej časti obce a zabezpečí sa pokojnejšie prostredie pre bývanie a vybavenosť. Presným zadefinovaním vybavenostného uzla a línii sa zlepší estetický výraz obce a zabezpečí sa harmonickejší charakter verejných priestorov.

Nová IBV znamená zvrät v stagnácii ,stabilizáciu a rozvojové istoty pre mladé rodiny, zlepšenie úrovne bývania a zastavenie úniku obyvateľstva z obce za lepšími podmienkami na bývanie. Nová IBV je optimálne, rovnomerne navrhnutá vo všetkých častiach obce.

Návrh ÚPN Mužla:

- plánuje vytvára predpoklady tvorby pracovných príležitostí, podporuje zamestnanosť obyvateľstva a preto má vplyv na životnú úroveň obyvateľstva;
- vytvára, lokalizuje a reguluje výrobnopodnikateľské zóny v súlade s trvalo udržateľným rozvojom obce.Uprednostňuje funkčné zónovanie obce a formovanie územia so samostatnými zónami výroby, podnikania, rekreácie, bývania so zreteľom na ich vzájomné a bezkolízne fungovanie v rámci jedného celku.
- využíva vnútorné územné rezervy a kladie dôraz na formovania referenčných uzlov;

- zavádza regulatívy , limity plošného a priestorového charakteru pri využití jednotlivých plôch riešeného územia;
- zavedenie a rešpekt ochranných a bezpečnostných pásiem predstavuje garanciu kvality , lepšej hygieny životného prostredia a zvýšenie celkovej bezpečnosti v území bez kolízií;
- zabezpečí pre obec záväzný územnoplánovací dokument, ktorý bude regulačným nástrojom rozvoja obce a územné rozhodovanie.
- rieši dobudovanie chýbajúcich inžinierskych sietí , technickej infraštruktúry do rozvojových lokalít a navrhuje funkčnú zonáciu. Tým sa zvýši životná úroveň občanov a zlepší sa kvalita životného prostredia v celom záujmovom priestore obce;

Záver

ÚPN pokračuje v dlhodobej rozvojovej stratégii -navrhnutej urbanistickej koncepcii obce , ktorý načrtol pôvodný, aktualizovaný ÚPN obce /r.2004/. Z hľadiska dlhodobého rozvoja obce a proporčného formovanie miestnej sídelnej štruktúry sa návrh javí ako udržateľný, optimálny a jednoznačne sa snaží v maximálnej možnej miere vytvoriť predpoklad usporiadaného bezkolízneho regulovaného vývoja a rastu obce v súlade so sledovaným demografickým trendom.

Návrh ÚPN prináša stratégiu rozvoja obce, ktorá vychádza zo súčasného demografického správania populácie. Ide o optimistický rozvoj jednotlivých vitálnych zložiek obce. Proporčne formuje funkčnú skladbu obce. V oblasti riešenia technickej infraštruktúry je pre návrh charakteristické:

- rekonštrukcia a výstavby nových miestnych komunikácií ;
- návrh obecnej kanalizácie, vodovodu;
- prekládky a úprava elektroenergetických rozvodov a dobudovanie ostatných IS .
- plynofikácia chýbajúcich úsekov a nových rozvojových území;

Jedným z cieľov je zlepšiť architektonicko – urbanistický výraz obce, zabezpečiť harmonický charakter verejných priestorov a zabrániť prípadnému znehodnocovaniu územia neprípustnými, nadmernými, rizikovými aktivitami a faktormi.

Vytvorenie územnotechnických predpokladov pre realizáciu rekreačného športovo-oddychového areálu v tesnej blízkosti vodnej nádrže Mužla zabezpečí predpoklady pre šport , rekreáciu – zvýši príťažlivosť obce jak pre obyvateľov tak pre návštevníkov obce.

Návrh ÚPN obce Mužla prináša zásadné informácie týkajúce sa záujmov ochrany prírody, rešpektuje nasledovné územia európskej sústavy chránených území Natura 2000 a národnej sústavy maloplošne chránených častí prírody:

- Územie európskeho významu **SKUEV0393 Dunaj**;
- Chránené vtáčie územie **SCHVU007 Dunajské luhy**;
- Chránené vtáčie územie **SCHVU004 Dolné Pohronie**;
- **Chránený areál Jurský Chlm** vyhlásený Nariadením vlády SR č. 160/2020 Z. z. (súčasťou chráneného areálu je územie európskeho významu **SKUEV0068 Jurský Chlm**), 3. stupeň územnej ochrany podľa § 14 zákona č. 543/2002 Z. z.
- **Chránený areál Čenkov** vyhlásený Nariadením vlády SR č. 247/2020 Z. z. (súčasťou chráneného areálu sú územia európskeho významu **SKUEV0067 Čenkov** a **SKUEV2067 Čenkov**), 3. stupeň územnej ochrany podľa § 14 zákona č. 543/2002 Z. z.
- **Prírodná pamiatka Mužliansky potok** (národná sústava), 4. stupeň územnej ochrany podľa § 15 zákona č. 543/2002 Z. z.
- Ostatné prvky ÚSES - regionálne biocentrá, biokoridory;

Návrh obsahuje zapracované environmentálne podmienky a požiadavky na zabezpečenie ekologickej stability a biodiverzity riešeného územia s evidovaným presahom do susedných území. Tieto záujmové územia je potrebné rešpektovať a zabezpečiť ich ochranu.

Dôležitou charakteristikou tohto návrhu ÚPN obce Mužla je skutočnosť , že plánované zámery nijakým spôsobom nezasahujú do území európskej sústavy chránených území NATURA 2000, nie sú umiestnené v ich bezprostrednej blízkosti a jedným zo základných cieľov je ochrana týchto citlivých území.

NEUTRA 09/2023

DOKLADY - PRÍLOHY